BIBLIOTECA NAZ.
Vittorio Emanuele III
XLV
A
21
NAPOLI

MARTINI ZEILLERI

FIDI ACHATIS

SIVE

Peregrinationis & Itineris ſui Comitis.

PARS SECUNDA

AMSTELODAMI,
Apud JOHANNEM JANSONIUM JUNIOREM.
Anno Dom. 1658.

Litera M. Pag. 281.

BIBLIOTECA NAZIONALE "VITTORIO EMANUELE III" NAPOLI

ITER XLIII.

Auguſtâ, Theonis Villam (Dietenhofen) Cameracum, & ATREBATES (Atrech,) Arras.

Urbs ZVVEIBRVGK, de quo Itinere vid. N. 38.

p. Limpach, 2 mill. ibid. Situs eſt in Comitatu Sarwerdenſi, & feudum ab Epiſcopo Trevirenſi. Erat ante bellum exiguus pagus; nunc verò penitus deſolatus.

Urbs SARÆPONS, (Sarbruck,) 3 milliar. ut quidam obſervavit. Alii propinquiore via, ſeu compendio, Blis Caſſel. juxta Blieſam amnem, 1 mill. & Sarbrucken, 2 mill. atque ita 3 tantùm milliar. Zweybrucken huc perveniunt. Eſt Sarbrucken Urbs VVeſtraſiæ, juxta Saram flumen; in qua ante proximum bellum, tanquam in Ca-

in Capite regionis, & in pulcra atque egregie ſtructa arce, Comites ſedem habuerunt, & forſitan nunc in eandem remigrarunt.

Urbs FORPACH, Fortbach vel FYRTBACH, 1 mill. Arcem habet, & eſt etiam ſita in Weſtraſia. Dicitur quondam ſubjecta fuiſſe Dominis à Reipoltzkirch; nuper verò paruiſſe tribus Dominis, Lainingenſibus puta, Eberſteinenſibus, & Freybergenſibus.

Urbs AYOVLT, à quibuſdam S. Avoult, & S. Anoult, vocata, 1 & dimid. mill. Qualis ſit, nuſpiam traditur: ſed in Tabb. Chorographicis & Itinerariis, ut urbs ad Warnet ſilvam ſtructa, notatur: etiam in Novellis & Gazettis oppidum vocatur, & forſitan eſt Meterani, l. 53, oppidum S. Avon, vel S. Avau, quod Galli, anno 1635, obſidione liberarunt.

P. Hargarten, 2 & dimid. mill. in modo dicta ſilva.

Boſon-

Boſonville vel Boſſonville, 3 mill. parva, in fine modò dictæ ſilvæ, ad flumen Nidam. Notatur & hic locus in dictis Tabb. Chorographicis ut Oppidulum, & additur, Abbatiam eſſe, quæ dubio procul ad Lotharingiam ſpectat.

P. Homborg, 2 mill.

P. Elſingen, dimid.

P. Naſtorf vel Haſtorf, dimid.

P. Stuckingen, 1 mill. parvum.

Urbs DIETENHOFEN, 1 mill. Hujus Lucenburgenſis Caſtri munitiſſimi etiam ſuprà facta eſt mentio. Dicitur Gallicè Thionville, & Theonville ad Moſellam, quæ ponte jungitur pulcherrimo. Viſu digna hic ſunt, templum parochiale: Auguſtinianorum, & Capuccinorum Cœnobia; Curia: Caſtrum vetus & novum: domus Gubernatoris.

Villers, 3 mill. in Tabb. notatur nomine oppidi, & refertur ad regionem ſeu Ducatum BAR, quem Duces Lotharingiæ tempore longo tenuerunt.

Urbs

Urbs VIRTON vel Verton, 3 mill. magn. in Ducatu Lucemburgico. Intra urbem opulentum templum eſt parochiale, extra verò Præpoſitura.

Chiny, 3 mill. magna. Situs hic locus eſt juxta piſcoſum amnem Sumoys vel Semoye, in Ducatu Lucemburgenſi. Fuit olim urbs mœnibus clauſa: ſed bellis ſuperioribus & mœnia & portas & propugnacula amiſit: quamvis Cives multis adhuc & inſignibus privilegiis gaudeant.

Arx Herbemont, 1½ mill. in Epiſcopatu Leodienſi, à qua Comites Eberſteinii ſeſe denominant.

Urbs & Arx BOVLLON, 2 mill. ſita ad Semoye flumen, Caſtellum habens munitiſſimum, ſubjecta Epiſcopatui Leodienſi, cum territorio.

P. Chier, 1 & dimid. milliar.

P. Mable, 1 & dimid. mill. ut quidam hunc locum vocat, ſic quoque notatum in Tabula Chorograph. Leodienſi, licet alii ponant Mambde.

Hinc

Hinc per Silvam Arduennam, ad
P. Ruing, 4 mill.
P. Mering, 1.
Urb. CHIMAY, 3 mill. magn. ſita in Hannonia, ad fluviolum Blanche, vel Biancha, Dynaſtarum à Croye ſive Arſchot: in qua templum Collegiale & Principis à Chimay Arx pulcherrima, digna ſunt, quæ ſpectentur.
P. Glaion, 2 mill. celebris cum Arce optimè munita, in dicta Hannonia.
Urbs AVESNES, Avenna, 2. Quidam à Chimay huc uſque quinque milliaria notavit. Locus admodum munitus, ad Gepre fluviolum, etiam ſitus in Hannonia, & Regi Hiſpaniarum ſubjectus.
Urbs LANDRECIES, Landreſi, 2. & dimid. Oppidum eſt bene munitum in Hannonia ad Sambre fluvium.
Urbs CASTEAV Cambreſis vel Chaſteau en Cambreſis, Caſtellum Came-

Cameraceſii, 1., vel 2 mill. Subjecta eſt Archiepiſcopo & Duci Cameracenſi, in qua Cœnobium Benedictinorum videatur.

Urbs CAMERICH, Cambray, Cameracum, 4 mill. parv. vel 6 Francic. Sita eſt juxta Scaldim, eſtque ſicut & Archiepiſcopus Imperii Romano-Germanici, & Circuli weſtphalici: quanquam Urbs in tutela eſt & patrocinio Regis Hiſpaniarum, qui etiam Caſtellum ſuo militum præſidio tenet. In ea viſu digna ſunt Templum Epiſcopale D. Virginis; Templum Collegiale S. Gaugerici: Abbatia S. Auberti: Collegium Jeſuitarum, atque alia templa, Cœnobia, & Ædes ſacræ plurimæ; etiam Archiepiſcopi Aula & Curia. Maximè vero celebrem reddunt hanc urbem panni lintei tenuiſſimi ſubtiliſſimique textus, qui ab ea Cameracenſes vocantur, toile de Cambrai.

P. Baret, 2 mill.

P. Remy, 1 & dimid. mill.

Urbs

BIBLIOTECA NAZIONALE · VITTORIO EMANUELE III · NAPOLI

Can
eſt
cen
nor
I
Ca
cic.
cut
no-
lici
pat
eti
dic
pl
pl
tia
atc
ſa
A
br
lir
tu
tu

Urbs ATRECHT vel Arras, Attrebatum, 2. Summa, 5½ Germ. milliar. Cameraco huc uſque: pro quo vulgò 9 Gallica milliar. ſive totidem horæ numerari ſolent. Caput illa eſt Arteſiæ, ampliſſima munitiſſimaque, habens proprium Epiſcopum; cui minor Civitas, ſive *la Cité*, ſubjecta eſt. Sunt hic ſpectatu digna præcipuè, Templum Epiſcopale ejuſq; Bibliotheca inſtructiſſima: Abbatia S. Vaaſti vel Vedaſti celeberrima; Aula Epiſcopi, & Curia.

ITER XLIV.

Auguſtâ, DVACVM, & BOLONIAM, (vulgò Douay, & Boulogne) atque hinc in ANGLIAM.

Urbs AVESNES, de qua in præced. Itin.

P. Barlemont, 2 mill. parva. Pagus eſt ampliſſimus, cum Arce, juxta Sambram

bram in Hannonia ſita, quæ Comitatus titulo gaudet.

Urbs QUESNOI, Quenoi, Quercetum. Oppidum egregiè munitum Hannoniæ.

P. VVorchin, ab alio Verchin dictus, 1½ mill.

Ur. BOVCHAIN, 2 mill. in Hannonia, juxta Scaldim, eſtque caput Comitatus Oſtervand.

Vic. Freſsin, Freſſaing, 1 & dimid. mill. Vicus Arteſiæ, jura Civitatis habens, qui ad Conventus & conſultationes Ordinum admittitur.

Urbs DOVAY, Doway, Duacum, 2 milliar. Flandriæ Gallicæ, in finibus Arteſiæ Hannoniæque, celebris Academia à Rege Hiſpaniarum inſtituta. Interlabitur eam Scarpe fluvius: ſuntque viſu in ea digna, Templa S. Petri, S. Vedaſti, & S. Amati, Collegium Jeſuitarum, & alia.

P. Beaumont, 1¼, Arteſiæ, alius ab eo, qui eſt in Hannonia.

Urbs LENS, Landium, Lenſium, 1 &

DOVAY.
1. Grand marché
2. Marc. aux beſtes
3. College du Roy
4. Le Temple
5. Marche aux poiſſō
6 l'Abbaye Deſpret
7 Paroiſſe S. Albin
8 Les Benedictins Anglois
9. l'Egliſe S. Aimé
10 Les Preſcheurs
11. Paroiſſe S. Jaques
12. Les Jeſuites
13 l'Egliſe S. Piere
14. l'Egliſe N. Dame
15 l'Hoſtel de Ville
16 Porte de N. Dame
17. Porte d'S. Eloy
18 Porte d'Arras
19 Porte d'Eſquerchi
20. Porte d' Ocq
21. Porte Morel.

1. & dimid. milliar. German. Quidam 5 habet. Alii, 4 Gallica Duaco, huc uſque numerant. Sita verò eſt in Arteſia, inque ea viſu digna ſunt templum Collegiale, & monaſterium Franciſcanorum.

Pag. Bruay. 2½. mill.

P. Pernes. 1½. mill.

P. Eſtrée. 2.

P. Maringen. 1.

P. Renty, Rentin, Reinteium, 1½. mill. Pagus eſt ampliſſimus, cum Arce munitiſſima, in Arteſia, atque in finibus Bologne, quæ Marchionatus titulum habet.

Urbs BOLOGNE, vel Bononia. 3¼. milliar. A Belgis appellatur Bennen, eſtque caput ſupradicti Comitatus, ſubjecta imperio Regis Galliarum, relata ad Picardiæ provinciam. Epiſcopum habet, & Templum D. Virginis pulcherrimum, & portum intra duos montes concluſum, commodiſſimum & elegantiſſimum. Urbis pars ſuperior in editiore loca

admodum munita eſt; inferior autem juxta littus maris ſita, è qua facilis eſt in Angliam tranſitus, Doveram nempe verſus, 16, vel 18. mill. Britann. vel 4. milliar. Germanicis. Atque illinc ad Archiepiſcopalem civitatem CANTERBURI, 12. vel uno curſu veredarii. Pag. Sittigborn, 11. mill. vel uno veredar. Urb. Rocheſter, 10. mil. Ur. Graveſende ad Tamiſim, 6. Urb. & Arc. Greenwich, 15. Urb. Londinum, 5. milliar. Anglic. quæ totius regni caput eſt.

ITER XLV.

Auguſtâ *METIM, & SEDANUM.*

Urbs ZVVEIBRUGG, de qua ſuprà Itin. 38.

Urb. SARBRUCKEN. 3.

Urb. FORTBACH, vel Fyrtbach, 1. mill. parv. De quo loco ſuprà, num. 43.

Urb.

Urb. & Arx HOMBVRG. ¾. mill. magn. ſita eſt in VVeſtraſia, propè ſylvam illam magnam VVarnetam, benè munita & Domui Naſſovio-Saræpontanæ ſubjecta, ſed hodieque præſidiariis Lotharingicis occupata.

Hinc per S. Ayoult, de quo Itiner. 43. & porrò,

Longeville. 1½. milliar. Abbatia eſt in dicta ſilva.

P. Variſe, 3 mill. magn, Appellatur à quodam VVeiſskirch, & in Tab. Chorographica Lotharingiæ, juxta linguam Germanorum dicitur VVeiberskirchen,

P. Pont à Choiſy, 3 mill.

P. Montoy. ¾.

Urbs METIS, Mês. 1 & dimid, mill. Fuit olim urbs Imperii Romani, nunc ſubjecta Regi Galliarum. Perluit eam mediam fluvius Selna ſive *Sella*, vulgo Seylle, atque extra *urbem* in Moſellam ſeſe exonerat. Sunt in ea viſu digna *Templum* Sanct. Stephani Epiſcopale; Monaſterium S. Petri;

Templum & Cœnobium S. Arnoldi, à quibuſdam, S. Arnulfi dictum: Caſtellum & Curia.

P. Moineville. 3. & dimid. milliar. Gallic

P. Gondrecour. 2 mill.

P. Vadancour. 2.

Cœnob. Chatillon. 1. & dimid. mill. Non procul ab eo remotum eſt oppidum Lotharingicum & Caſtellum munitiſſimum, Eſtain.

P. S. Laurans. 1 mill.

P. Iuveny. 3 milliar. Inter proficiſcendum, à latere tranſitur oppidum & arx Lotharingica Iamês.

P. & Arx Eno, vel Ino. 3. & dimid. mill.

Atque huc uſque Ducatus Lotharingiæ ex una parte, à dextris autem eſt Ducatus Lucenburgicus: atque à dicto pago Ino, verſus civitatem Mouſon, incipit Regis Galliarum, à dextris verò Sedanenſis Principatus, qui & ipſe hodie Francicum imperium agnoſcit. Ducitque via regia à dicto

pago

pago ad Mouſon vel Mouzon, 1 milliar. ubi tranſitus eſt & portorium regium Gallicum. Pedibus verò iter qui faciunt, aut equo vehuntur, per viæ anguſtias ſive fauces, ſuperato monte, breviore viâ veniunt

Urb. SEDANVM, 4 milliar. Francicis ab Ino, & 12 à Meti, juxta Moſam ſitam, quæ antehac ſubjecta fuit Duci à Bouillon, nunc verò Regno Galliarum ſubdita. Appellatur à multis, etiam in Tabb. quibuſdam, ſed malè, Eſdan. Non caret munitionibus hæc Urbs, habetque Palatium Principale. Superior inque celſa admodum rupe ſtructa: Arx verò, propter ſitum & operis firmitudinem, inſuperabilis eſſe putatur. In inferiore autem Arce, ſive Palatio Aulicam ſedem habuit Dux: ſuntque, excepto templo primario ſeu parochiali & alio quodam, itemque Collegio, pauca hîc ſpectanda.

ITER XLVI.

Auguſtâ ARGENTORATVM, & NANCEVM Lotharingiæ, atque inde LVTETIAM Pariſiorum.

Urbs CANSTAT. Quære viam hucuſque ſuprà Itin. V.

P. Titzingen. 2. quanquam nonnulli 1 tantum milliare Wurtenbergicum magnum numerant.

Vic. Tieffenbrunn, ad Hagenſchieſs, ſilvam Nobilium à Gemmingen.

Urb. PFORTZHEIM. 2. Quidam unum tantùm Wurtenbergicum milliare habent, & à Canſtatt hucuſque 5 milliaria, juxta Entium flumen in Marchionatu Badenſi: in qua Arx vetuſta & Templum ſpectatu digna ſunt.

Pag.Langenſteinbach. 1. & dimid. mill.

Urbs ETLINGEN, 1 mill. Quidam 2 tantùm habet magna milliaia Pforzemio huc uſque. Eſt Urbs Marchionis Badenſis.

P. Malſchheim. 1½.mill.

Vic.Raſtat.1. mill. vulgò 2. mill. ab Etlingen. Et hic Marchioni Badenſi ſubjectus, & nomine menſuræ vini magnæ percelebris eſt.

P. Hugelsheim. 1. & dimid. vel 1.mill. magn. Itidem Badenſis Marchionis.

Ur. STOLHOFEN. ½. vel 1.milliar.parv. Locus eſt Marchionis Badenſis, admodum munitus, quo tranſitus eſt.

Urbs LIECHTENAW. 1. mill. cum Arce Comitis Hanovienſis.

Vic.Biſchen, vel Biſchheim, zum Hohenſteg, 1.

Urbs ARGENTORATVM. 2. milliar.

Vel:

A dicto vico Tieffenbrunn, ubi Arx eſſe dicitur.

Urb. NEUENBURG. 3. mediocria milliaria Germanica, juxta Enzium, Arcem habens, præfecturam, & Aſylum, quò, qui per imprudentiam & errorem cædem fecerunt, confugere ſolent, ſubjecta nunc Duci VVurtenbergico.

Cœnob. Frawen-Alb. 2. mill. eſt profeſſionis Benedictinæ, in Marchionatu Badenſi.

Vic. Raſtat, 2 & dimid. mill. De quo & ſeqq. locis, uſque Argentoratum paulò ſuprà.

Vel:

Ex ſupra Itin. V. dicta Urbe Imperiali ESSLINGEN, ad quam Auguſtâ profecti perveniunt

Ur. STVTGART. 1. milliar. magno. Caput hæc eſt Ducatus VVurtembergici, & Aulica ſedes Principis: in qua Templum Parochiale: Arx Principis: Equile: Hortus: Domus refe-

refectionis & deliciarum, & alia plura cum iiſdem conjuncta, itemque Curia, viſu digna ſunt.
Ut. & Arx LEONBERG, 1 ½. mill. Sita eſt ad Glemſum amnem, in Ducatu Wurtenbergico, habetque Præfecturam principalem.
Vic. Mulhauſen. 2. milliar. commun. Badenſis Marchionis.
Vic. vel Arx Tieffenbrunn. ½.
Urbs PFORTZHEIM, 2 mill. Habet quidam per Leonberg & Haimſen hucuſque, tantùm 4 milliar. Wurtenbergica, ſed magnâ. Reliqua loca uſque Argentinam, paulò ſuprà notata ſunt.

Vel Venitur.

Auguſtâ GVNZBVRGVM, de quo ſuprà, Itin. V. ſex milliar. porrò
V L M A M. 3 mill.
V. B L A V B E V R E N, 2 mill. Poſſunt, qui volunt, illâ præteritâ, Aſchium petere. Quidam iter faciunt Weiſſenhorn: Oppidum & Arcem Fuggerorum; quo Hulſius, per pagos-

Biber, Newherberg, Adlasried (in Tabb. Arlasried.) Steinekirch, Freyhalden, Vic. Ietingen, Cœnob. Wettenhauſen, Vic. Ichenhauſen, & pagos VVallenhauſen, & Oberhauſen, 8. milliaria numerat. Vide infrà Iter LI. Rediit poſtliminio hoc oppidum ad Ducatum VVurtenbergicum, in quo Curia, & extra muros Cœnobium Benedictinorum ſpectari poſſunt.

P. Iennenbeuren in Alpibus Suevicis, 1. mill. vel 2. hor. (dicitur verò hic pagus hodie omnine deſolatus eſſe, & peregrinantes ſive iter facientes, Blauburâ Auracum, atque inde Reutlingam, vel Tubingam petere, ut mox ſequetur.)

Urbs MINSINGEN, totidem, etiam in Alpibus, ſubjecta Duci VVurtenbergico. Eſt hic Templum, Arx Principis, & Curia, viſu digna.

Urbs REUTLINGEN. 2. mill. vel 4. hor. In hac Imperiali Urbe ſpe-

ctabis

ctabis pulchrum amplum Templum, Curiam & Arietem, machinam bellicam: Xenodochium item celebre, & in eo ſtatuam Martis horribilem: Prytaneum: molas varias conficiendæ chartæ, pulveris pyrii, aromatum, & aquaticas, ad flume Echetzii, &c.

Pag. Derendingen. 1. mill. ex oppoſito Tubingæ, quarta ab urbe miliiaris magni parte remotus.

Urbs ROTENBURG. 1. & dimid. vel juxta alios. 1. mill. magnum Tubingâ huc uſque. Sita eſt hæc urbs è regione oppidi Ehingen, quam utramque Neccarus interluit; ſubjectæ ambæ, unà cum Arce, Comitatui Auſtriaco Hochburg: in illa verò ſpectatu digna ſunt, Carmelitarum, & Capuccinorum Cœnobia: atque in oppido Ehingen Præpoſitura Sancti Mauritii, & monaſterium Virginum ſacratarum, Cluſa ſuperior

dictum. Eſt Rotenburgum paucos ante annos, circa forum maximè, horrendo incendio miſerè vaſtatum.

Pag. Eitingen, 1½. mill. Auſtrio-Hohenburgicus, in quo commodum eſt diverſorium.

Nonnulli iter facientes Ulmâ petunt Blaubeuram, 2. mill. Inde pag. Velſtetten in Alpibus aſperis, 1. mill. Urb. Auracum, Aurach, VVurtenbergicam, in qua ſpectatu digna ſunt templum parochiale, Arx Principis intra oppidum, & ſupra illud, Auracum altum, Caſtellum munitiſsimum in monte excelſo ſtructum, itemque Curia, 1. mill. Vic. Mezingen, 1 mill. Pag. Kirchheim, 1. mill. Urb. Tubingam, 1. mill. atque hinc in dictum pagum Eitingen, Rotenburgum tranſeundo, 2½. milliar.

Hinc porrò

P. Schopfloch, 1. & dimid. mill. VVurtenbergicus, in Silva nigra; ubi diverſorium eſt noviter reſtitutum.

P. Glattau. ½. mill. magn.

Urbs

Urbs FREUDENSTAT, dimid. mill. magn. Etiam ſita eſt in Silva nigra ſive Hercinia, loco editiore condita: in qua viſu dignum eſt templum à Ioan. Friderico, Wurtembergiæ Duce conſtructum. Paſſa eſt hæc Urbs bello ſuperiore Germanico damna plurima, id quod adhucdum rudera incenſarum & collapſarum ædium teſtantur.

Cœnobium & diverſorium Kniebis, 1 mill. in dicta ſilva: de quo tamen nihil hodie reliquum eſſe dicitur, præter domum, cujus incola vectigal à prætereuntibus aurigis expoſcit.

Urbs NOPPENAW, 2. mill. Poſt longum per ſilvam tranſitum tandem deſcendentibus de monte hoc oppidum ſeſe offert, quod Præfecturæ Kirchheimenſi adjunctum eſt.

Urbs OBERKIRCH, 1. mill. Quondam Epiſcopatus Argentoratenſis, ſed anno 1592, Duci VVurtembergico data. Cui bello ſuperiori erepta

erepta eſt, ſed poſt impetratam pacem eidem cum univerſa Præfectura reſtituta, (ad quam etiam referuntur Acidulæ Vallis Petrinæ,) ſita in Ortenavia.

Urbs WILLSTATT. 2. milliar. parvis. ita, ut Oberkircha, quidam unum tantùm milliare cum dimidio numeret; Comitum ab Hanaw, tota ferme ſuperiori bello exuſta, ita ut unà molendinum illud celeberrimum cum Arce pulcherrima interierint.

Hinc pergitur dimidio milliari ad pontem Rhenanum, & porrò ad

Urb. STRASBURG. dimid. atque ita milliar. uno magno. In hac magnifica S. Romani Imperii civitate præcipuè ſpectatu digna ſunt, Templum primarium ſeu ſummum, cum turri artificioſiſſimè ſtructa, quæ Mundi miraculis adnumeratur: Item, templum Collegiale S. Thomæ, ad D. Petrum Iuniorem & Seniorem: S.

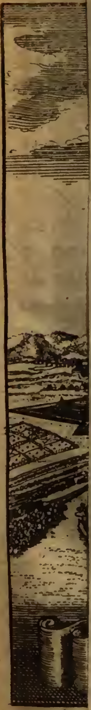
Stepha-

BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE III
NAPOLI

erept
eiden
tuta,
cidul
navia
Ur
parvi
unun
num
ta fe
ut u
mun
rint.
E
ad
ad
U
que
mag
præ
plur
turri
Mur
temp
D.F

o3
um
ia;
&a
ne-
hy-
m:
m:
ni;
is;
æ-
n-
u.
n,
I-
il-
s,
&
e-
it
n
is
b,

BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE III
NAPOLI

30
ere
eic
tut
cic
na

pa
un
nu
ta
ut
mi
rir

ad
ad

qu
m:
pr
pl
tu
M
te
D

Stephani, & alia plura: Xenodochium ampliſſimum & in eo cella vinaria: Collegium Academiæ: Curia, dicta Palatium, Ædificium novum: Monetaria: Granaria publica: technophylacium in Cœnobio Franciſcanorum: Ærarium: Cella vinaria: Prytaneum: domus mercatoria: horti peramœni: munitiones ſeu propugnacula Urbis, ſcl opetariorum, & balliſtariorum diæta, & id genus alia.

Hinc juxta Epiſcopalem Argentoratenſem Arcem Kochersberg, uno milliari magno ab Urbe diſſitam, per pagos aliquot, ad

Urb. TABERNAS ALSATICAS (vulgò Ellſaszabern.) 4. milliar. ſedes Epiſcopi Argentinenſis, locus munitiſſimus: in cujus Arce & templo Parochiali ſpectando, operæpretium feceris.

Mox extra hanc urbem incipit mons ille Tabernarum, per quem iter facientibus aſcenſus & deſcenſus patet, ad

Urb.

Urb. PFALZBVRG, 1 mill. Waſgoiæ, Duci Lotharingio ſubjecta, cujus regioni à Palatinis, lineæ Bipontinæ Veldentianæ, vel emptionis vel pignoris titulo, adjuncta eſt. Habuit ante bellum proximum arcem elegantem.

Urbs KAVFMANS SARBVRG, vel Sarbruck, 2 mill. Fuit olim Imperii Romano-Germanici: quam tamen ſuperioribus annis Epiſcopus Metenſis, atque Dux Lotharingiæ, exemerunt.

P. S. Georgen. 1½ milliar.

Urbs & Arx, BLAMONT, vel Blanmont, 1 & dimid. mill. Ante bellum proximum hic fuit Arx antiqua, ampla, & magnifica, cum acceſſione ſive adjunctione novi atque artificioſè ſtructi Princip. Lotharingici Palatii.

Arx & pag. Schiffelen. 1 mill. Olim Dominis Comitibus Rheni, & forſitan hodie adhucdum ſubjecta. Quanquam hæc regio Lotharingica, nunc

in ma-

in manu & poteſtate Galliarum Regis eſt.

Urbs LVENSTAT, vel Luneville. 2. mill. Oppidum eſt Lotharingicum, mediocriter munitum.

Ur. NICLASBURG, S. Nicolas, vel S. Niclas, condita juxta Murtam, vel Meurtam flumen, fuitque ante bellum proximum nomine mercaturæ & negotiationum celeberrima, in qua Templum eſt ampliſsimum.

Urbs NANCEUM. 2. mill. Caput eſt Ducatus Lotharingiæ, in qua ſedem quondam habuit ipſe Princeps: jam verò Regno Gallicano eſt adjuncta. In duplici hac munitiſſimaque Urbe ſpectatu digna ſunt præcipuè, Templum S. Georgii, atque in eo Caroli Audacis, Ducis Burgundiæ, Monumentum ſepulcrale, & Palatium Principis, cum hortis amœniſsimis aliiſque iiſdem conjunctis.

Urbs TOUL, vel TULL, 5. milliar. Eſt Epiſcopalis civitas, membrum quondam Imperii Romani, ſed ab

ad Heinrico ſecundo Galliarum Rege capta, & tranſactione Pacis anno 1648, cum Meti & Verduno urbibus, earumque Epiſcopatibus, quod Iuriſdictionem territorialem attinet, Regno Galliarum tradita. Spectatu hic digna ſunt præcipuè, elegans, amplum & affabre conſtructum templum S. Stephani. Ipſa urbs ad ripam Moſellæ eſt condita.

Hinc per pagum S. Aubin, ad

Urb. BARLEDVC, 9 milliar. Gallicis. Itinerarium Gallicum, vel La Guide des Chemins, notat hinc poſt Urb. & Arcem Ligny en Barrois. 4. Urb. Vaucouleur. 4. Urb. & Arc. Fou. 4. Urb. Toul. 3. Urb. Nancy. 5 mill. Alii verò tantum numerant 14. milliar. Gallica à Nancy uſque Barleduc: traditque Merula dictam urbem Vaucouleur ſex tantùm milliaribus à Nancy diſtare. Eſt Barleduc Caput Ducatus Bar, vel regionis Barrois. ſubjecta antehac

Duci

Duci Lotharingiæ, nunc verò Regi Galliarum tradita: dividiturque flumine Ornain in 3. partes, & Arcem, habet. Hinc viâ ſatis incommodâ, quâ venitur ad .

Urb. CHAALON, vel Chalon ſur Marne, 9. vel 10. milliar. Inter proficiſcendum occurrit ignobilis quidam pagus, La Maiſon rouge dictus. Et juxta alium quendam Nedancourt. Sita eſt hæc urbs juxta Matronam flumen, pulchra, ampla, & Epiſcopalis.

Urb. ESPERNAI, 8 mill.

Ur. DORMANS, 6 mill. adhuc in Campania.

Urb. CHASTEAV Thierry. 4 milliar. in regione Brie ſita.

Urb. MEAVX, ſeu Meldæ. 9. Caput eſt dictæ regionis Brie, & ſedes Epiſcopalis: infra quam Matrona ſive Marne, flumen delabitur; ipſa verò ſita eſt in monte, in Gallia Celtica, arcem habens ſatis munitam,

Tem-

Templum ſummum ſive primarium, exſtructum eſt in honorem Sancti Stephani.

Pag. Liury, 7 milliar. Gallicis, ſive ſeptem horas dormiendo.

Urbs PARIS. 3. Cujus, tanquam Capitis Regni Galliarum, & ſedis regiæ deſcriptio, huc non referenda, ſed alibi quærenda eſt.

ITER XLVII.

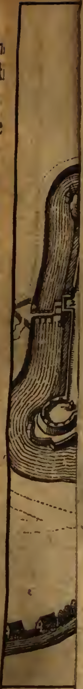
Auguſtâ MEMMINGAM: Conſtantiam, Schafhauſen, Baſileam, Montisbelgardum, & Veſontium, in Burgundia ſuperiore.

Pag. Bobingen ad Sinclam, 2 milliar.

P. Sibenaich, ad Wertacham, 2.

Arx Angelberg. 1 mill. magn. Quidam 2 mill. notat. Sicut quidam à Bobingen ad Angelberg. 4 mill. ponit.

Urbs

BIBLIOTECA NAZIONALE · VITTORIO EMANUELE III · NAPOLI

3
T
e:
S

ſe

C
g
ſe

A
J

li

C
a
r

Urbs MUNDELHEIM. 1 milliar. Summa, 6, aut 7 milliar. Auguſtâ, Quidam hinc ad Vic. Schwabmonchingen, 3. P. Inningen. 2. Auguſtam. 1. numerat. Sita eſt juxta Mindelam, fluvium, ſubjecta hodie Electori Bavariæ: in qua Templum parochiale, Cœnobium Virginum, Collegium Jeſuitarum: extra oppidum verò, in monte S. Georgii, Arx, viſu digna ſunt.

P. VVeſterheim. 2 milliar.

Urbs MEMMINGA, 1 mill. Vulgò Memmingâ, Auguſtam, 10 mill. numerantur. Refert Cruſius, per VVeſterheim & Ramlach perveniri Mundelheimum, 3. Angelberg & Modchingen etiam 3. & hinc per Mittelſtetten & Gockingen. 4 milliaribus Auguſtam. In hac S. R. Imperii Urbe ſpectari poſſunt Templum S. Martini, & D. Virginis: Auguſtinianorum, & Virginum Cœnobia: Domus Antoniorum: Xenodochium S. Spiritus, Curia; & extra civitatem Cœno-

Cœnobium Carthuſianorum Buchſheim.

Urbs WVRTZACH, vel VVurzen. 3. milliar. in Algoia, Dapiferorum à Waldpurg.

Urbs RAVENSPVRGVM. 3 m. In hac S. Imperii urbe, ſita ad Schuſſam flumen, ſpectatu digna ſunt, templum D. Virginis: Sancti Iodoci, & alia: Cœnobia item aliquot; Xenodochium: Arx: Curia: Telonium ſeu domus mercatoria: Granatium: armamentarium.

Urbs BVCHORN. 2 mill. juxta Lacum Bodmanicum condita, propè quam celebre eſt Virginum ſacratarum Cœnobium, olim Liebenthal, poſtea Lowenthal, nunc Hofen, ut quidam ſcribit, dictum.

Urbs MORSPVRF, 1 & dimid. vel 2 milliar.

Vel, Ravenſpurgo, ad

Urb. MARCHDORF. 3 Epiſcopi Conſtantienſis.

Urbs MERSPURG, vel MORSPURG. Hic Epiſcopus Conſtantienſis ſedem nunc habet. Locus eſt vinetis amœniſſimus.

Hinc ad ripam Lacus Chronii (Bodenſee) & porrò trans lacum

Urb. CONSTANTIAM. dimid. mill. Summa, 1. mill. Merſpurgo. Appellatur vulgò Conſtantia, Imperialis quondam civitas, hodiè verò Domui Auſtriacæ ſubjecta; quæ ejus loco collectas & tributa Imperio ſolvit, diciturque adhuc ſuis gaudere propriis privilegiis: in qua viſu digna ſunt, templum Epiſcopale, itemque templa quædam Collegiata & Cœnobia diſtincta, Collegium Jeſuitarum, cum Curia, & mercium Cuſtodia.

Urbs STECBORN. 2 mill. Ad Lacum inferiorem ſive Zellenſem, Archiducum Auſtriacorum.

Vrbs STEIN, 2. mill. juxta Rhenum, Tigurinorum, qui in celebri

hujus

hujus Oppidi Cœnobio, loco Abbatis, Curatorem habent.

Urbs DIESSENHOFEN, 1 milliar. juxta Rhenum in Turgoia, Helveticorum confœderatorum imperio ſubjecta.

Urbs SCHAFHAVSEN. 1 mill. juxta Rhenum, unà ex 13 præcipuorum confœderatorum Helveticorum locorum. Eſt hic pulcherrimus magniſque ſumptibus conſtructus Pons, quo Rhenus jungitur, cujus ſimilis nullus alius reperitur, in univerſo tractu Rhenano. Neque minus præclaclarum eſt Templum Apoſtolorum, opus miro artificio ſtructum, itemque Curia, & Cœnobium.

Urbs NEWKIRCH, Nunkirch, vel Nunkilch, 1. mill. in Klettigovia, eſtque, cum territorio, Scaphuſianorum.

Urbs TUNGEN, 1½. mill. Itidem in Klettigoia, ad flumen VVutach, olim unà cum Arce DD, Comitum Sultzen-

Sulzenſium, nunc, ut fertur, Comitum Hohenzollerenſium.

Urbs WALDSHVET. 1. & dimid. vel 2. milliar. Suprema eſt inter quatuor Auſtriacarum Rhenenſium vel Silv. Civitatum, ſupra Baſileam, in Rheni ripa condita.

Urbs LAVFENBERG. 1. milliar. magn. ſecunda hæc eſt Urbium Auſtriaco-Rhenenſium, atque duplex: Major Arcem habet: Suntque hic Catarrhactæ Rheni minores, non ſcilicet tantæ, quantæ ad Scaphuſiam ſunt.

Urbs SECKINGEN. 1½. vel 2. m. parva. Tertia hæc eſt ex ſupradictis Civitatibus Rhenenſibus, in qua celeberrimum eſt liberumque Virginum Cœnobium & Abbatia: Cujus Abbatiſſa inter Principes refertur, & à qua Domus Auſtriaca urbem hanc Seckingen feudum capit, & Abbatiæ curam gerit.

Hinc per pagos Stein & Mumpf. ad

Urb. RHEINFELDEN. 2. mill.

parvis. Quarta hæc eſt ultimaque ex dictis Auſtriacis Rhenenſibus civitatibus ſupra Baſileam, quarum hæc eſt pulcherrima, munitisſima, & optimè ſtructa, pontem quoque habens elegantem, quo Rhenus jungitur.

Urbs BASILEA, 1. & dimid. vel 2. mill. parvis, ſive 3. horis à Rheinfelden. In hac præcipua & celebri Urbe, quæ nonum in fœdere Helvetico locum tenet, ſpectatu digna ſunt, Templum primarium ſive Epiſcopale D. Virginis, binis turribus conſpicuum: Templum Collegiale S. Petri: Cœnobium Dominicanorum, atque ibidem famoſa illa Mortis Chorea: Cœnobium Carthuſianorum amplum, & Ædes ſacræ aliæ: Item Collegia Academiæ, & Bibliotheca: Curia, Armamentarium, Technophylacium, & aliæ res pulcræ & elegantes.

Hinc nonnulli proficiſcuntur in Oppidum Dattenried (de quo infra Itin. 139.) & porrò Mumpelgartum.

Alii

Alii in pagum Wantzweiler, 1. mill. Pag. Sept, 3. & Montisbelgardum, 3. Tertii verò, Baſileâ viam capiunt ad

Pag. Waltig vel Waldthofen, ab alio dictum Waldskufen, 2. milliar. magn.

Urb. FLEVRMONT, vel BLVMBERG, 2. mill. Arcem habet exuſtam, eſtque hodie cum territorio Generali Locumtenenti Roſæ ſubjecta: Antea Baronibus à Pollweil, poſtmodum Comitibus Fuggeriis.

Urbs MVMPELGART, 3. mill. Caput hæc eſt Comitatus ejusdem nominis, hodie Domino Leopoldo Friderico, Duci Wurtenbergico &c. paret, qui in Arce ſedem ſuam habet Aulicam, bene munita, & cum conjunctis ædificiis aliis ſpectatu digna. In urbe autem videri poſſunt, Templum S. Oswaldi vel Sainct Mainbeuf, & S. Martini: Pædagogium & Collegium: Palatium Principis: Curia: Macellum: Sphæriſterium, & alia.

Pag. Dampierre vel Damnipetra juxta Dubam flumen, in quod Alaine vel l'Aldua amnis, Montisbeligardum allapſus, ſeſe exonerat, 1. mill.

Urbs LILLE. 2½. milliar. Latinè dicitur Inſulæ, juxta Dubam in Comitatu Burgundico, ſicut & dictus pagus Dampierre.

Urbs CLERVAL, Clervaux, Klarwang, vel Clerovia. 2. milliar. A quibusdam Mompelgarto huc uſque tantùm 4. milliar. numerantur. Eſt oppidum hoc unà cum arce Wurtenbergicum, pertinens ad Comitatum Mompelgartenſem; quanquam ſitum in Burgundia, cujus etiam Feudum eſt.

Urbs BAVME les Nonnes, vel Palma. 2. milliar. etiam in Comitatu Burgundico ſuperiore juxta Dubam: & Hiſpanica, in quà celeberrimum & opulentiſſimum eſt Cœnobium Virginum ſacrarum, & Abbatia Ordinis Cluniacenſis.

Roul-

Roullan. 2 mill. juxta Dubam.

Pag. Vare. 1. & dimid. milliar. Itidem

Urbs BISANZ. Beſançon, vel Veſontio. 2. & dimid. milliar. Quidam Montisbelgardo huc uſque, 12 tantùm milliaria numerat, nempe Clairvaux, 3. Palma, 2. Roullan. 2. Malmaiſon. 2. Biſanz. 2. mill. In hac S. R. Imperii & Archiepiſcopali Urbe ad Dubam dictum, vel le Dous, præcipuè ſpectatu digna ſunt 2. Archiepiſcopalia Templa, S. Joannis Evangeliſtæ, & S. Stephani Protomartyris: Item, 8 parochialia, & alia templa, Cœnobia, & Xenodochia: Etiam templ. Jeſuitarum & Collegium: Aula Epiſcopi: Prytaneum: Curia: Palatium Granvellanum, atque in eo multa admiranda opera antiqua, picturæ ingenioſiſſimæ: Libri manuſcripti, & alii innumeri: Item, Palatia alia elegantiſſima, inque iiſdem Bibliothecæ inſtructiſſimæ, & horti quoque amœniſſimi.

Hinc ad DOLAM (in qua Academia eſt Hiſpanica & Conſilii regii ſupremi Burgundiæ ſuperioris, ſedes, egregiè munita & ad prædictum flumen ſita) 7 milliar. Burgundicis, quæ Germanicis breviora ſunt, nempe in pagum S. Veit, 3. Dole, 4. Unde ad Auſſonne, in Comitatu Burgundio-Gallico, 3. Urb. Dijon, quæ caput eſt in dicto Comitatu, 6 milliar. Gallica. Vic. S. Seine, 4 vel 5. Vic. Baigne vel Baigneuz les Iuifs, 5. Urb. Chaſtillon ſur Seine, 7 vel 8. Urb. Bar ſur Seine, Campaniæ, etiam 7 vel 8. Urb. Troyes, 6 vel 8. Urb. Nogent ſur Seine, 12 vel 13. Urb. Provins in provincia Brie, 4. Urb. Brie Comte Robert, 12 vel 14. Lutet. ſive Paris, 7½. milliaria numerantur.

E dicto Mumpelgarto autem, nonnulli Francofurtum, nonnulli Tannum vel Dattenried proficiſcuntur, Mulhuſium, Enſisheim, Kenzingen, Renchen, Raſtatt, Heydelberg, & ſic porrò. Quâ viâ etiam aliqui utuntur

Col-

Colmariam atque inde Scletſtadium, Liechtenaw, Pfortzheim, Leonberg, & Stutgardinm petentes.

ITER XLVIII.

Auguſtâ LINDAVGIVM, S. GALLEN, & SVITZIVM: *item* SEDVNVM VALLESIÆ.

Urbs MEMMINGA. de qua in Itinere ſuperiore.

Urbs LEVTKIRCH, 3. mill. in hac S. Rom. Imperii Urbe, inprimis viſu digna ſunt, Templum novum S. S. Trinitatis: Parochia, & Aquæductus.

Urbs WANGEN, 2. mill. Quidam notant 3. milliar. Urbs Imperialis in Algoia, ad Argam ſuperiorem ſita: In qua viſenda ſeſe offerunt Templum S. Martini, & Curia.

Urbs LINDAW. 2. vel 2½. milliar. licet quidam 3 numeret. In hac præcipua, egregiè munita, & ad Lacum Acronium ſive Bodamicum (vulgò Bodenſée) ſita civitate, viſu digna ſunt : Cœnobium Principale Virginum Sacrat. Parochia S. Stephani, Curia, & turris antiqua, gentium murus, vocata.

Hinc nonnulli iter ſuſcipiunt trajicientes Lacum Bodamicum ad oppidum RHENECK, quod ad octo pagos ſeu Civitates Helvetiorum, Tigurum, Lucernam, Vrios, Suitios, Underwaldenſes, Tugium, Glaronam, & Abbatis-Cellam pertinet; quò 1½. vel 2. milliar. numerantur. Unde mill. uno magno, & juxta alios, 1. & dimid. milliar. ad S. Gallum pervenitur.

Plerique verò per Lacum Bodamicum pertingunt ad

P. Rorſchach. Abbatis S. Gallenſis. 2. milliar. magn. Lindauio diſſitum : quò ſpatio quatuor horarum, ventis

ventis ſecundis flantibus navigari poteſt.

Hinc itinere terreſtri petitur

Urbs S. Gallen. uno mill. magn. ſita in Turgoia ſuperiore ad flumen Steinach, in qua Cœnobium Illuſtre Principis, & in eo inæſtimabilis librorum ſeu Bibliothecæ theſaurus: ut & Monaſterium, & Curia, digna ſunt, quæ videantur.

Pag. Heriſau vel Heriſow. mill. uno magno. Parochia eſt in regiuncula Abbatis-Cellenſi.

P. Watweil. uno quoque milliari Helvetico, ſeu 1. & dimid. communibus Germanicis.

P. Iberg. dimid. mill.

P. Fiſchenthal. 1½. mill.

WESEN. 1½. Alii à S. Gallo huc uſque tantum 4 milliar. ponunt. Pulcher eſt & habitatoribus frequens pagus, in extremis Lacus Walenſis &q. ad radices Admontii ſtructus, & Suitiis atque Glaronenſibus ſubjectus.

SWEITZ vel Schwytz, 1 & dimid. vel 3 milliar. Locus patens & montibus ſeptus, 7 milliar. Helveticis à S. Gallo remotus inque Argoia ſitus; quintus numero & ordine inter ſeptem Helvetiorum Pagos: à quo tota illa regio nomen habet.

Qui verò in Walleſiam proficiſcuntur, illi ex dicto pago Weſen veniunt GLARONAM, milliar. uno magno. Eſt hic Octavus ordine inter Helvetiorum Pagos, patens, ſed populoſus & celebris, diverſæ Religionis; In ſiniſtro latere fluminis Lindt vel Lindmat ſitus.

ALTORF, 2 milliar. Caput Uriorum, inter XIII Helvetiæ loca haud poſtremus, & ordine quartus Pagus. Appellatur à nonnullis Vri, ſed ineptè, quoniam hoc nomen Vriorum regiunculæ competit.

Pag. Silenen vel Syllenen, 1 mill. in dicta Vriorum regione.

Vic. Urſeren, Urſella, 1 & dimid. Lepontiorum præcipuus pagus, ad fontes

rito-

iti-
is S.
per

Non
pre-
s ſu-
tem
eſt

pa-
Bri-

Ter-

aput

ioda-
ente-
ioris
Lin-
uſus.
ermæ
ſunt

BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE III NAPOLI

m
m
à
ti
ſe
tc

ſc
n.
m
F
p
n
v

r
p
A
q
g

ir

L

rito-

iti-
is S.
per

Non
pre-
s ſu-
item
eſt

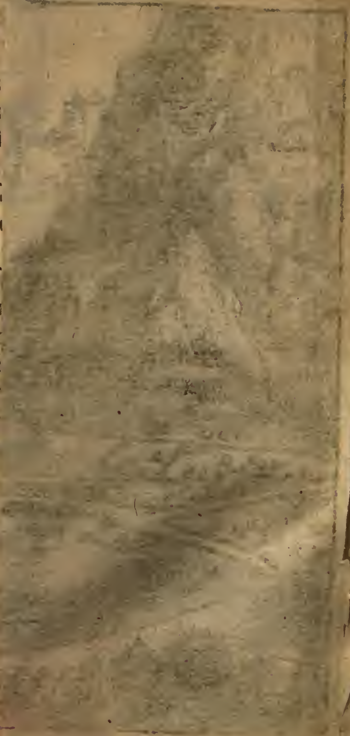
pa-
Bri-

Ter-

aput

ioda-
ente-
ioris
Lin-
uſus.
ermæ
ſunt

BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE III
NAPOLI

fontes Ruſſæ ſitus,& Uriorum territorio ſubjectus.

Pag. vel Vic. Hoſpital. dimid. itidem in Uriis & ad radices montis S. Gottharti, vel Alpes Rheticas : per quem venitur

GOMS, 2 milliar. magnis. Non eſt locus certus, ſed appellatio ſupremæ Centenæ, ex ſeptem Centenis ſuperioris Valleſiæ. Præcipuus autem pagus hujus regiunculæ Goms eſt Geſtilen.

Vic. Naters, 3 mill. præcipuus pagus ſecundæ Centenæ, è regione Brigæ ſitus.

V. *Viſp*, 1 mill. vel 2 horis : Tertiæ Centenæ pagus.

V. Raren, vel Raron. 2 hor. caput quartæ Centenæ.

V. Leuck, 1 mill. iuxta Rhodanum. Eſtque caput quintæ Centenæ, vel Communitatis ſuperioris *Valleſiæ*, in quo promiſcuus eſt Linguæ Germanicæ & Allobrogicæ uſus. Milliari uno ab hoc loco, thermæ

ſunt ſaluberrimæ : Aquæ Brigiæ vocatæ.

Vic. Siders. Caput Sextæ Centenæ.

Pag. Gradezvel Gradetſch. 1. milliar. vel 1½. hor.

Urbs SITTEN, Latinè Sedunum. Gallic. Siun & Sion. 1. milliar. magno vel 3. hor. Non ſolum Caput ſeptimæ ultimæque Centenæ, ſed totius quoque Valleſiæ : in qua Epiſcopus, qui Princeps & Dominus eſt univerſæ regionis, ſedem ſuam habet. Arces habet tres, eſtque in Urbe inprimis ſpectatu dignum templum Episcopale, non procul ab Aula Epiſcopi. Incolæ utrâque linguâ utuntur, cùm Germanicâ, tum Sabaudicâ, vel Gallicâ inelegantiore, quam ipſi Italicam vocant.

ITER

ITER XLIX.

Auguſtâ, BERNAM, SVITZIVM, & GENEVAM, atque hinc Chamberry Sabaudiæ, & Taurinum Pedemontii. Itemque Lugdunum Gallorum, & loca alia Galliæ, atque porrò Madritum Hiſpaniæ.

Urbs SCHAFHAVSEN. de qua ſuprà Num. 47.

Urbs EGLISAW. $2\frac{1}{4}$. mill. juxta Rhenum, Tigurinis ſubjecta.

Urbs BADEN. $1\frac{3}{4}$. Quidam per oppidum Kayſerſtuel à Schafhauſen huc uſque, 4 tantum habet, ſed magna milliaria. Eſt hæc peramœna civitas, in dextro latere Limagi fluminis ſita, quam thermæ, ſive aquæ naturâ calidæ, celebrem reddunt. Viſu digna hic ſunt, templum Collegiale Deiparæ Virginis: Cœnobium Ca-

 pucci-

puccinorum & Confœderatorum Helveticorum Buleuterium. Summum imperium hic tenent Octo Pagi veteres Helvetiorum communiter, habenturque in ea, æſtivo præſertim tempore, pleraque Helvetiorum Comitia.

Urbs MELLINGEN, juxta Ruſſam, 1 milliar. Octo Pagorum Veterum.

Urbs ZOFINGEN, 2 & dimid. mill. ſita ad Wigerum, flumen Argoiæ, Bernenſium.

Urbs HVTWIL, 1 & dimid. mill. etiam Bernatium.

Urbs BVRGDORF, 2 milliar. in Argoia, iuxta Emmat, fluvium, itidem Bernatium, locus peramœnus, Arcem habens principalem.

Urbs BERNA, 1 milliar. magn. vel 1 & dimid. mill. unde quidam à Baden huc uſque 11. milliar. numerat: quandoquidem Helvetica milliaria longisſima ſunt. Tenet Berna ſecundum locum inter XIII præcipua fœderis

deris Helvetici capita. Urbs eſt pulcra, opulenta & potens: In qua ſpectatu digna ſunt Monaſterium ſive templum ſummum: Collegium Scholæ: Bibliotheca: Xenodochium magnum: turris elegans & præcelſa: Curia: Armamentarium: Prytaneum: Præfecti urbis tribunal publica in platea; & locus peramœnus, quo ſeſe jaculando exercent cives.

Urbs MVERTEN ſive MORAT, 2 & dimid. milliar. Iuxta Lacum ſita eſt, qui ab hac urbe & arce nomen accepit, illa in regione, quæ olim Burgundia minor vocata eſt. Eſt Bernatium & Freyburgenſium, præcipuorum fœderis Helvetici locorum, celebris facta, clade illa, quam juxta eam accepit quondam, anno nimirum 1476, Carolus Audax Burgundiæ Dux: Cujus rei argumentum admodum luculentum eſt, Oſsuarium extra Urbem.

Vrbs

Urbs WIFLISPVRG, vel Aventzen, AVENTICVM, 1 mill. magno in ſuprema parte Lacus Murtenſis, juxta oſtium fluminis Bruw, habetque ab eo nomen univerſa illa regio, & ſubjecta eſt Bernatibus.

Urbs PETERLING, Paierne vel Paterniacum, etiam ejusdem longitudinis, milliari uno, juxta dictum flumen Bruw vel La Broye. Cœnobium hic eſt celeberrimum Benedictinorum, eſtque vel Bernatium proprium, vel Bernatibus & Fryburgenſibus commune.

Urbs & Arx MILDEN. Moudon, vel Modun. 2. milliar. aut 4 hor. equo vectis: Bernatium.

Urbs LOSANNA, vel LAVSANNE. 2. milliar. Helveticis: Semihoræ via à Lacu Genevenſi ſive Lemano remota. Habuit olim Epiſcopum, nunc verò ſubjecta eſt Bernatibus, qui loco Episcopatus, Academiam in ea conſtituerunt, quorum præfectus etiam Arcem tenet. Viſu hic digna ſunt.

ſunt Monaſterium ſive templum primarium Epiſcopale, & Collegium univerſitatis.

Urb. & Arx MORGES vel Morſée. 2. horis magnis. Bernatium nunc, olim Ducis Sabaudiæ, ſita eſt juxta Lacum Genevenſem.

Vic. Rolle. 2. hor. equo lento gradu procedente. Etiam Bernatium.

Urbs NYON vel Newis. 2. hor. etiam Bernenſibus ſubdita.

Vic. & Arx Copet. 2. hor.

Vic. Verſoy, vel Verſois. 1. mill. Gallico. vel 1. hor.

Urbs GENEVA. 1. hor. vel uno milliar. Germanico magno à Copet. Sita eſt hæc urbs juxta Rhodanum, ſive Rone, è lacu Genevenſi iterum erumpente. Fœdere conjuncta eſt Bernatibus & Tigurinis, ejuſdem quoque cum utraque Religionis, & liberæ civitatis privilegiis gaudens: In qua viſu præcipuè digna ſunt, templum primarium Epiſcopale S. Petri: Templum S. Gervaſii: Curia, & Armamen-

mamentarium : Collegium Academiæ, & Bibliotheca. Profecturus hinc Taurinum Pedemontii, in qua ſedes eſt aulica Ducis Sabaudiæ, proximè Genevam, ſeu Arvæ pontem, veniet in

Pagum Le Chaſteau de Beaume, 2 milliar. & porrò per quercetum in Vicum Croiſille, 1 milliar. & hinc intra duos montes ad

Urb. NICY, 1 mill. Sabaudiæ Ducis, in qua Epiſcopus Genevenſis ſedem habet.

Hinc per pagos Saverii, Very, Menton, Faloire, & Vertu, in

Vic. Servage. 4. mill.

Pag. S. Vian. 2. mill.

P. Eton. 1½. mill.

Vic. S. Catherine. 2. mill.

Urbs AIGVEBELLE, vel Aquabella, 1 milliar. Hic pervenitur ad viam Lugdunenſem, quæ perducit ad Pag. S. Laurens, 3 mill. Gallica. P. La Verpilliere vel Verpeliere, 2 mill. Pag. Burgoin, 2 mill. Pag. La

Tour du Pin, 2 mill. Vic. Le pont de Beauvoiſin, 3 mill. (hic in ponte Ducatus Sabaudiæ, & Delphinatus Galliæ dividuntur.) La Gabellette, Diverſorium, 2. Urb. Chambery vel Camberiacum (quæ caput eſt Sabaudiæ, per Urb. Aix vel Aiſt, Ducis de Nemours, Pag. Trochon, Urb. Remilly, & Vic. Luiſettes, 18 vel 20 milliar. Sabaudica Genevam uſque numerantur) 2 mill. Urb. & Caſtrum Montmelian Ducis Sabaudiæ, 2 vel 3 mill. Urb. Aiguebelle, de qua paulò ſupra, 4 mill. Hinc porrò ad flumen Arch pagos aliquot, & per viam aſperam & arduam, ad

La Chambre, 4 mill. vel Vicum vel Oppidum, ubi Arx eſt, à qua Marchionatus de La Chambre nomen accepit.

Urbs S. Jean de Maurienne, vel Morienne, 4 mill. Caput Comitatus hujus nominis & Epiſcopalis.

P. S. Julien, 1 milliar.

Vic.

Vic. S. Michael. 1.

Vic. S. André. 2.

Vic. Modane. 1.

Vic. Vilars. 1.

Vic. Bareman. 1.

Pag. Soviliere, à quo non procul diſtat Vic. Tremignanum.

Vic. Lunebourg, à quibusdam Lanebourg appellata, 1. vel 1. dimid. mill.

Hinc per montem celſiſſimum Cenis vel Senis, Ciniſium aut Cineſium (in quo juxta Xenodochium quoddam, Sabaudiæ & Pedemontanus Ducatus diſterminantur, & Italia incipit) in

Pag. La Ferrerie, vel La Ferriere, 4. magna milliar. Gallica, quæ non niſi unius diei itinere confici poſſunt.

P. Novaleſe, 1. mill.

Urbs SVSA, 1. Parva eſt, ſed munitisſima Pedemontii Urbs, ſubjecta Duci Sabaudiæ.

Urbs Bozolengo 1. mill.
Vic. & Arx S. George. ½.
P. S. Antoine. 1. & dimid.
Vic. S. Ambroiſe. 1.
Urbs AVILLANE, vel Avigliane. ½.
Cœn. S. Antoine.
Urbs Rivoli. 1. milliar. Arcem habet.
Urbs TVRIN, vel Taurinum, 3 mill. Gallica. Caput hæc eſt Ducatus Pedemontani, ampla, pulchrè ſtructa & optimè munita, in qua, ut ſupra dictum eſt, Ducis Sabaudiæ ſedes eſt plerunque.

Caſpar Auguſtinus, in Tabulis ſuis Itinerariis Auguſtanis breviorem viam notat, nempe rectà ex ſupra nominata Berna per Fryburgum, Biſſarola, Novara, Vercelli, & S. Joan, hucuſque; & ponit ipſe, per Ulmam, Ravenſpurg, Buchorn, Merſpurg, Conſtantiam, Steckborn, Stein, Badam, Arau, Bern, & loca ſupra dicta 66. ½. mill. Germanica, Auguſtâ Taurinum.

Qui

Qui verò ex ſupra dicta Urbe Geneva Lugdunum Gallorum profecturus eſt, is perveniet

Vic. Colonge vel Conlonge, 3. vel 4. milliar. Gallicis, horæ unius menſura conſtantibus ad

Caſtellum Cluſe vel l'Eccluſe, 1. parvo milliar. Fauces hic ſunt & viæ anguſtia, per quam tranſiri oportet, eſtque regno Gallicano ſubjectum.

Pag. Chaſtillon. 5. mill.

Urbs SAINT GERMAIN la Cheure. 1. mill.

Urbs NANTVA, 2. mill. Hic tractus quondam totus fuit Sabaudicus, nunc verò Regi Galliarum paret. Conficiuntur hic aciculæ plurimæ, quæ in loca remota & disſita exportantur.

Pag. Sardon. 3. Pertinet cum Arce ad Ducem de Nemours.

P. & Arx le Chaſteau Gaillard. 3. mill.

P. La Boiſse. 2. mill.

Urb.

Urbs LYON, Lugdunum. Summa Genevâ huc uſque, per aſperam & montoſam viam, itinere æſtivo, equo vectus, ſpatio bidui perveniet.

Qui hinc in Hiſpaniam tendit, ei offerunt ſeſe, ut C. Auguſtinus ſupra dictus notavit, Lugduno per Montis-peſſulum (Montpellier) Narbonam, Leucatam, Parpignan, Barcelona, Lerida, Saragoza, Fresno, Bubiera, Arcos, & Alcala de Henares, & tandem Madritum, ubi regia ſedes eſt: quò ipſe Auguſtâ 151. milliar. numerat.

Poſſunt autem qui volunt, cùm flumine vecti, tùm pedibus iter facientes, proficiſci Avenionem. Qui terrâ pergunt, per Urb. S. Saphorin d'Oſon perveniunt

Urb. VIENNAM, Vienne, 5. milliar. Francicis.

Vic. Auberive. 2. mill.

Urb. Piaga de Rusſilion vel Rosſillon. 2. mill.

Vic.

Vic. S. Rambert. 2.

Urb. S. Valerier. 2.

Pag. & Arc. La maiſon de Pilate. ½ mill. Hic natus eſſe & habitaſſe creditur Pontius Pilatus: Viennæ a. Judex provincialis fuiſſe, eoque in loco jus dixiſſe putatur, ubi nunc eſt Eccleſia, Noſtre Dame de la Vie vocata: in cujus ſuperliminari hæc verba leguntur. C' eſt la pomme du Sceptre de Pilate: eſtque apud Franciscanos turris quædam excelſa & grandis, in quâ, huc, Viennam nimirum, relegatus, captivus detentus, & tandem in eadem expiravit, vel, ut alii tradunt, ipſe ſibi manus violentas intulit. Quanquam nonnulli de ejus obitu aliter ſcribant, quodque ſcilicet mortuus Viennam relatus, ſed quoniam Diaboli cives gravisſimè infeſtarunt, abductus, & non procul ab Underwalden Helvetiæ, in lacum profundisſimum ab eo denominatum, præcipitatus fuerit. Refert Franciscus des Rues in deſcriptione Galliæ, quod ho-

hodieque in hac regione inveniantur Dynaſtæ, qui ab ejus nomine, Domini de Pila vocentur.

Pag. Le Chaſteau de Serve, dim. m.

Urbs Tain, vel Thein, vel Thynnium, 2. mill.

Urb. Valence, 3. mill.

Ur. Loriot. 4.

Ur. Montelimart. 4.

Ur. Chaſteauneuf. 2.

Ur. Donzere. 1.

Ur. Pierre Late, 1½. mill.

Ur. Pont S. Eſprit. 3. Non eſt tamen hæc via recta & proxima.

Ur. ORANGE, 4 mill. magn. ſubjecta cum univerſo principatu nuper adhuc Wilhelmo Naſſovienſi Comiti, qui confœderatarum Provinciarum Belgicarum Imperator bellicus ſummus fuit; qui ab ea ſeſe Principem appellavit.

Urb. AVIGNON, Avenio, 4 mill. juxta Rhodanum ſita & cum univerſa regione ſeu Comitatu Veniſsii, Pontifici Romano ſubdita.

Quidam rectà à Pont S. Eſprit proficiſcuntur Bagnols,& Sorignac, & huc non perveniunt.

Pag. Rimon, 4. à quo uno milliari remotus eſt Pons du Gard.

Urb. NISMES,3.(Schottus 10 habet Avenione; & la Guide 45 Lugduno Gallorum: quæ via huc perveniendi directisſima eſt:)In qua Theatrum eſt, cujus ſimile nullum uſpiam reperitur.

Urb. Lunell. 4. mill.

Urb. MONTPELLIER, 4. mill. Locus celebratiſſimus, ad quem Medicinæ ſtudioſi proficiſci & literis incumbere ſolent.

Urb. BEZIERS, 11. mill. inter quam oppidum Belleluc, Agde, & alia loca non ignobilia, interjacent.

Urb. NARBONNE, 4. milliaria. Hinc Beſoldus Barcelonam numerat iter trium dierum, ſive tricenas Leucas, ſeu milliaria Hiſpanica, quæ Gallicis ſeu Francicis aliquando majora

jora ſunt. Ex hac terminali Civitate Gallica venitur ad

Arcem SALSAS vel Salſulas, 7. mill. in Gomitatu Rouſillon (aliàs ſubjectam Regi Hiſpaniarum, nunc verò Gallorum imperio adjunctam) admodum benè munitam. Inter Narbonam & Salſas terminus eſt ſeu terminalia utriuſque regionis.

Urb. PERPIGNAN, 3. mill. vel iter unius diei Narbonâ huc uſque ſive 10 milliar. Hiſpanica. Caſtrum munitiſſimum, in dicto Comitatu Rouſſillon, quod proximè ſuperioribus annis Galli fame ad deditionem compulerunt.

El Bolo 3. mill.

Pertus. 1.

Junquera. 1.

Urb. FIGVERAS. 3.

Baſcaras. 2.

Urb. GIRONA, vel Gerunda Cataloniæ. 3.

Aſtarlid. 5.

S. Sillon. 2.

Linas. 2.

La Rocca. 1½.

Moncada. 2.

Urbs BARCINONA, Barcelona, 2 mill. La Guide des Chemins à Perpignano huc uſque numerat 34 (dubio procul Gallica, quæ aliquibus in locis parva ſunt) milliaria. Caput eſt Cataloniæ, quanquam ſingularis Comitatus habetur, & adhucdum, priſtinum ſuum Dominum, Hiſpaniarum Regem non agnoſcit, ſed ſub tutela & patrocinio Gallici regni vivit.

Hinc proxima via eſt ad Leridam. Qui verò Cœnobium Monſerrate luſtrare cupiunt, ad quod plurimæ peregrinationes Religionis ergò ſuſcipiuntur, Barcelonâ perveniunt.

Urb. MARTOREL. 4.

Monaſt. Monſerrate. 3.

Urb. IGNAIVDA. 3.

Vic. Hoſtaletes. 4.

Urb. CERVERAM, in ipſa via regia

regia Barcelonâ Saragozam ſitam, 2 mill.

Urb. BELBVCH. 2.

Urb. LERIDAM, 4 aut 5. milliar. *Eſt* urbs Epiſcopalis, in qua antiqua eſt Academia. Sita eſt adhuc in Catalonia.

Urb. FRAGA, 3 milli. magn. Prima eſt regni Aragonici, in hoc Itinere.

Pag. Burialaios, 7.

Urb. OSSERA, 6 mill. quidam 4 tantùm numerat. Eſt iter unius diei grande.

Urb. PVEBLA, 4. mill.

Urb. SARAGOZA, vel Saragoſſa, 2. Caput eſt regni Aragonici, ſita ad Hebri vel Ebri fluenta. Hinc Leodius per Calataiud, Siguenza vel Seguntiam, Alcalam de Henares ſive Complutum (in qua Academia eſt) numerat

Urb. MADRID, In qua Rex Hiſpaniarum ſedem ſuam habet, 50 milliar. Hiſpanica, quæ Philippus I. ſpa-

tio quatridui confecit: Archidux verò Auſtriæ, Albertus, Anno 1595, Madrito Complutum, Guadalaiara, Daroca, Carinnena, & huc Saragozam, hincque Leridam ſuprà dictam. inde Barcinonem, ſpatio quatridui emenſus eſt, ut ibidem in Italiam tranſiturus, navem conſcenderet, quod plerique facere ſolent. Complutum dictum ſiue Alcala de Henares, 6 milliar. & Guadalaiara 10 milliar. abeſt à Madrito: Sita eſt utraque in Caſtilia nova. Siguenzam vel Seguntiam quidam novæ, quidam autem veteri Caſtiliæ, quæ Aragoniæ contermina eſt, annumerant.

ITER L.

Auguſtâ TIGVRVM, & LVCERNAM.

Urbs CONSTANTIA, de qua ſupr. Num. 47. Hinc Wynfeldam vel

vel Weinfeldam, 1 milliar. magn. Notatur appellatione oppidi.

Ur. FRAWENFELD, 1 milliar. Helvetico magno. Sita eſt juxta ripam Murgæ fluminis, arcemque habens, caput eſt Turgoiæ, duplici Religione, ſeptem Pagis ſubjecta.

Urb. WINTERTHVR, 1½. mill. magnis, Turgoiæ, ſplendidas habens ædes, & fontes liquidos, paretque imperio Tigurinorum.

Urbs TIGVRVM, 2 milliar. magnis, pro quibus alius tres notat. Latinè ſic appellatur, Germanicè ZVRCH. Fuit olim Imperio Romano-Germanico ſubjecta, nunc verò primum locum tenet, inter tredecim confœderatas Urbes Helveticas: In qua præcipuè ſpectatu digna ſunt, Templum ſummum ſeu primarium S. Felicis & Regulæ. It. Monaſterium Virginis: Templum S. Petri, Xenodochium: amplisſima pulcherrimeque concinnata Bibliotheca:

Curia: Prætorium: Armamentarium: domus Mercatoria: Granarium, ut & Macellum: Mola, qua charta ſeu papyrus conficitur: Area pulcrè aggeſta, vulgò aufm Hof dicta & domus ſclopetariorum.

Cœnobium & Abbatia-Capel vel Cappel, 2. & dimid. quidam 1. & dimid. tantum milliar. notat. Situm eſt in libera præfectura Knonow, trans montem Albis & dimid. mill. infra Tugium, Tigurinis ſubjectum, qui ibidem Ludum literarium aperuerunt, & Curatorem eidem præfecerunt. Fuit olim celeberrimum Cœnobium Ordinis Præmonſtratenſis.

Urbs LVCERNA, 2½. vel 2. mill. Una ex XIII præcipuis Ordinum Helveticorum, & quidem Ordine tertia, in Argoia, ad Ruſſam flumen, & lacu ab eadem denominato: in qua ſpectatu digna ſunt, Cœnobium Nudipedum, Collegium Jeſuitarum, & Curia.

ITER LI.

Auguſtâ Tubingam, & Durlacum.

Oſtenſæ quidem ſupra ſunt viæ duæ Auguſtâ Tubingam ducentes: Quoniam verò quidam præter illas etiam hanc tertiam notavit, idcirco hic inſerta illa eſt, qua pervenitur ad

Cœnob. Schonfeld, 1½. mill. magnis in Richsnovia, ad Comitatum Burgavienſem ſpectans.

Arx Zuſameck, 1¼. mill. juxta Zuſam amnem.

Arx & Vicus Burtenbach, 1¼. milliar. nobilis viri Heinrici Sebaſtiani Schertlini.

Arx Rott, 1. mill.

Pag. Beuren, 1½. mill.

Pag. Reutti, 1. mill. magn. Dominorum Rotiorum, Patriciorum Vlmenſium. Hinc porrò trans Ilarum ad

Pag. Gocklingen, ubi ſupra Ulmam Danubius tranſitur, 1½. mill.

Pag. Ringingen, 1 mill. Domini Jo. Jacobi Schadii, Patricii & Duumviri Ulmenſis.

Pag. Perka, 1.

Arx Schiltsburg, Nobilium Spatiorum, 1½. mill.

Cœnob. Zwifalten, celeberrimum Ordinis S. Benedicti.

Arx Liechtenſtein, 3. & dimid. mill. de cujus admiranda ſtructura in ſolidis rupibus, deque antro nebuloſo Crus. I. paralip. cap. 12. Pag. 46. videndus.

Urbs TVBINGA, 2 milliar. condita in ripa Nicari, Ducis Wurtembergici: In qua ſpectatu digna ſunt: Templum ſummum, ſive primarium S. Georgii, inque eo Conditoria gentilitia Ducum Wurtenbergicorum. Ædes & Collegia Univerſitatis, cum Bibliotheca ampliſſima. Domus Stipendiariorum: Collegium Principis, ſeu nova ſtructura: Arx ſive Pala-

Palatium, Tubinga excelſa nuncupata & Curia.

Numerantur hinc STVTGARDIAM per viam aſperam & montoſam per Dettenhauſen, Steinebrunn (paulo plus quam dimidia via) & Moringen, 6. integr. horæ: Horbam (oppidum Auſtriacum Hochburgenſe) per Rotenburgum & Weitingen, etiam ſex horæ: Hechingen (oppidum Hohenzollerenſe, infra Caſtrum Hohenzollern) per Tuſslingen, Offterdingen, Bodelshauſen, Sickingen, 4. horæ: Munſingen, per Reuttlingen, amplius 7 horæ pedeſtri itinere, ad Oppidum Kurcheim infra Teccam ſex horæ breves & Baſileam, ad viginti & I. milliar. nempe ad oppidum Hechingen modò dictum, 2 milliar. magnis, Urb. Haigerloch, $1\frac{1}{2}$. mill. etiam Comitis Hohenzollerenſis. Urb. Roſenfeld, $1\frac{1}{2}$. milliar. juxta Teiahm & Hewburg, Ducis Würtenbergici.

Urb. Rottweil, 2. & dimid. mill. Urbs eſt Imperialis, ubi Dicaſterium eſt Imperiale Aulicum. Urb. Villingen, 2. mill. juxta Brigi fluviolum, munita ſatis, & aquis ſalubribus celebris, Domus Auſtriacæ. Urb. Loffing, 2½. mill. etiam habens aquas ſalutares, Comitum Furſtenbergenſium. Cœnob. S. Blaſii, 2 vel 2. & dimid. mill. in Silva nigra, eſtque Abbatia percelebris & opulenta Ordinis Benedictini. Lomat, 2. Urb. Schopfen, in Wiſenthal, Marchionis Badenſis, ad Dynaſtiam Rotelenſem ſpectans. Hinc per Mulberg, Brombach, &c. Urb. BASILEAM, 2½. mill. Comes Biſaccioni in ſua Hiſtoria 10 ponit milliaria Villingâ Baſileam, & totidem Schafhuſram. Sed noſtra conſignatio ducit

Urb. HERRENBERG, ad quam per pagos Ieſingen, Boltringen, Reiſten, & Altingen numerantur, 1 mill. magnum, vel tres horæ. Duci Wurtembergico paret, in qua templum pul-

pulcherrimum,& Arx,ſpectatu digna ſunt.

Hinc per pagos, Affſtett, Dakenpfrund,& Stammen, ad

Urb. KALB,mill.1.magn. vel hor. tres. Ducis Wurtenberg. & negotiationibus celebris: Extra cujus portam ſuperiorem, in rotundo Colle ſita eſt arx vetuſta Comitum Kalbenſium, eorumque quondam ſedes, in qua carceres ſunt fœdi & infeſti. Qui Tubingâ vel vicinis locis aliis ad aquas Cellenſes proficiſcuntur, plerunque huc perveniunt. Atque hinc ad Cænobium Hirſaugienſe.

Urb. NEVENBVRG, 2 mill. magnis Kalbâ diſtantem, de qua ſupra Itinere 46.

Urb. DVRLACH, 2 mill. quæ Principis eſt Badenſis, hodieque Illuſtr. Marchionis Badenſis Friderici ſedes Aulica, in qua ſpectatu digna ſunt Templum parochiale, Collegium & Arx.

ITER LII.

Auguſtâ HALAM Suevicam.

Urbs NORDLINGA, 9 mill. de qua ſupr. Itin. XI.

Ur. ELLWANGEN, 3 vel 4.

Ur. GAILDORF, 4. Oppidum Limpurgenſe cum Arce, juxta Cocheram, in quo templum oppidanum ſpectari poteſt.

Urb. HALL, 2 milliar. commun. vel 3. hor. Ut quidam notavit, vulgò 18. mill. Auguſtâ per Norlingam huc uſque numerantur.

Vel ad

Urb. LAVGINGEN, 6 mill. de qua ſupr. Num. 36.

Cœnob. KONIGSBRVNN, 4½. mill. in Valle Brentziana, Wurtenberg. Ducis. Propè eam ſunt fontes Brentzii amnis: Atque hinc Nordlingam tria milliaria numerantur:

2 Gien-

a
i-

A
1-
n.

1-
ia
or
a-
m
s.
o
a
1-
o
e
&

R

BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE
NAPOLI

Digitized by Google

3

q

I
c
ſ
v
ı
u

q

n
b
F
l:

2 Giengam, & 3 Gemundam Suevicam.

Urb. AALEN, 1 mill. magn. A nonnullis AVLA vocatur & eſt Imperialis civitas, ad Kocheram flumen. Hinc per dictum Gaildorfium, ad

Urb. HALL, 4 mill. magn. Summa 15. & dimid. mill. Atque ſic via hæc compendioſior, quam ſuperior illa, ſiquidem calculus vel ſupputatio propter milliariorum diverſitatem conveniat. Eſt HALA civitas S. Rom. Imperii, in Circulo Suevico ſita, celebris coctura Salis: Inque ea ſpectatu inprimis dignum eſt Templum S. Michaelis in foro, in loco editiore ſtructum, & tabulis ex ære Cyprio intectum; Itemque Sula & Ergaſteria coquendi Salis.

ITER LIII.

Auguſtâ Landſpergam, Inſprugg, Pozen, Tridentum, Venetias, Florentiam, & Romam.

Urbs AVGVSTA. Hinc per Campos Lycios ad

Urb. LANDSBERG, 6 mill. parvis vel ſemi-diei itinere equeſtri, æſtate: quo ſpatio omnes pagos pertranſire poſſis.

Quidam petunt Pag. Hausſtetten, 1. ad Horreum, quod diverſorium & Landſperg, 2. milliar. ſed parvis omnibus.

Eſt Landſperg Urbs Bavariæ, in ripa Lyci condita: Templum habens & domum profeſſam Jeſuitarum, & arcem quoque.

Hinc per Pag. Romakeſſel & alia obſcura quædam loca ad

Urbs SCHONGA vel Schongaw, 4. m,

4. m. Sita eſt in loco editiore, præterlabente inferius Lyco, & ſubjecta Electori Bavar.

Pag. Bavaric. Soya, 2. mill.

Cœnob. ETTAL, 2. & dimid. mill. Epiſcopatus Fruxinenſis, Ordin. Benedictini.

Vic. Partenkirchen, 1½. mill. ad Loiſam fluviolum, dicti Epiſcopatus.

Vic. Mittenwald, 3. etiam Friſingenſis Epiſcopatus.

Pag. Scheidnitz, 1. ad Iſaram ubi ad pontem Bavariæ ſive Epiſcopatus Freyſingenſis terminatur, & Tyrolenſis Comitatus incipit.

Cœnob. Seefeld, 2 milliar. Ordinis S. Auguſtini, ad quod frequentes Religionis ergò peregrinationes inſtituuntur, & juxta quod egregium eſt diverſorium. Hinc per montem Cirle, in

Pagum Cirle, 1 mill. magn. Hinc non procul abeſt paries Martini (vulgò Martinswand:) quo loco in Da-

marum

marum venatu Maximilianus I. in periculum & diſcrimen vitæ ſeſe præcipitavit. Atque porrò in

Urb. INSPRUGG, 2 mill. parvis à Cirle diſſita. Poteſt verò, qui vult, magno viæ compendio huc pervenire, petendo ſcilicet Auguſtâ pagum Ottmarshauſen, 3 hor. Pag. Hurlach, 4 hor. Pag. Loder, 4½. hor. P. Bruck, 1½. hor. Pag. Saummeiſter, ubi copia eſt veredorum, 4 hor. Urb. Fueſſen, 1½. hor. Vic. Reiten, in ipſo Tyrolenſi Principatu, 4 hor. Pag. Naſareit, 4 milliar. Pag. Delfs, 3 milliar. Urbs Inſprugg, 3 mill. Caſpar Auguſtinus in tabula ſua itinerariâ iter hoc ſic diſponit, Pag. Ottmarshauſen, 2. Pag. Hurlach, 2. Pag. Bruck, 2. Pag. Gerartshofen, 2. Pag. Sommeiſter, 2. Urb. Fauces, Fueſsen, 2. Reiti, 2. Imbſt, Vered, 2. Vic. Naſareith, 2. Pag. Betenau, 2. Urb. Inſprugg, 2 milliaria.

Eſt OENIPONS ſive Inſpruck

hoc

hoc tempore Caput Comitatus Archiducalis Tyrolenſis : In qua ſpectatu admodum digna ſunt Templum S. Crucis ſive Franciſcanorum, inque eo monumentum Maximiliani I, Imperatoris, atque id genus ornamenta pulcherrima alia. Item Templum Jeſuitarum & Collegium: Eremus propè Capuccinorum Cœnobium: Templum parochiale : Arx ſeu caſtrum Principale , quod ſedes eſt nunc Princ. Celſiſſimi Illuſtriſſimique Ferdinandi Caroli, Auſtriæ Archiducis,&c. aulica, & quæ huic conjuncta ſunt ædificia alia, horti : Technophylacium, & argenti conditorium : Bibliotheca : Armamentarium: Hippocomium , Leontotrophium : & id genus alia: Cancellaria inſuper aulica, & Conſilii palatium. Extra urbem verò Cœnobium celebratiſſimum Wilthan , ordinis Præmonſtratenſis : prædium Ferdinandi Archiducis : Atque inprimis magnificentiſſima propè ſita Arx , Ambras ſive

ſive Ombras, inque ea plurima ſingulariter mirabilia ſpectatu digna occurrunt.

Vic. Matern, Matran vel Matreun, 3. mill.

Vic. Steinach, ½. mill.

Pag. Gries, 1. mill. Hinc per Brennam montem, quem nonnulli nomine montium Pyrenæorum indigitant.

Urb. STERZINGEN, 2½. mill. Archiducum Oenipontanorum.

Pag. Mauls, 1. mill.

Sack, dimid. mill. Diverſorium eſt ſolitarium.

Beiſſen, 1. mill. Etiam diverſorium ſolitarium.

Urb. BRIXEN, 1½. mill. In hac Epiſcopali urbe, ubi Rientius fluvius cum Eiſaco conjungitur, viſu digna occurrunt: Templum Cathedrale, Arx Epiſcopalis ſive ſedes aulica & alia.

Urb. CLAUSEN vel Chiuſa, 2. milliar. parvis. Condita hæc eſt juxta

flumen Eiſacum, atque in celſo Arx Seben, Epiſcopi Brixenſis, quod quidem reditus attinet: Juriſdictionem verò territorialem habent Auſtriaci ſive Tyrolenſes.

Startz, dimid. mill. magn. Diverſorium eſt ſolitarium.

Colman. dimid. mill. Eſt domus vectigalis Principalis, egregiè conſtructa.

Urb. Polzanum, vulgò Potzen vel Botzen, 3 mill. in Oſtio Eiſaci in Atheſin, pertinens ad Juriſdictionem Oenipontanam Archiducalem: Celebris propter quatuor diſtinctos annuos mercatus, quorum primus habetur proximâ Lunæ poſt Oculi; Secundus, primo die operario poſt feſtum Corporis Chriſti: Tertius 8. Septembr. ſtylo novo; Quartus proximâ poſt Andreæ; durantibus ſingulis dies quindecim. Sunt hic ſpectatu digna, Templum parochiale, Templum S. Joannis, Cœnobia Dominicanorum, Franciſcanorum, & Capucci-

puccinorum, domus Equitum Ord. S. Joannis, atque ædificia nonnulla publica.

Pag. Franſuole, 2½. mill.

Vic. Neuemarckt, 1½. mill. Propè hunc Vicum optimè conſtructum arx eſt in monte ſita, Dn. Comitum Trautſamiorum.

Pag. Salurn. 1.

Cœnob. & Pag. S. Michael. 1.

Urb. TRIDENTUM, Trient, 2. In hac Epiſcopali Tyrolenſis Comitatus civitate, viſu digna ſunt, Templum primarium ſeu cathedrale, D. Vigilio Sacrum: In quo monſtratur Simon, unus ex Innocentibus infantibus: Templum S. Mariæ majoris, in quo Concilium habitum fuit: Templum parochiale S. Mariæ Magdalenæ: Collegium Jeſuitarum, & Arx magna Epiſcopalis.

Hinc per celſum, longum, & periculoſum aſcenſum, in

Pag. Perzene, 1. mill. magnum.

P. Levego, Levegno vel Leving, 1. mill.

Vic.

Vic. Burgo vel Burgum, ad 2. fermè milliar. Germanica. Vicus eſt pulcrè ſtructus Archiducalis Tyrolenſis, juxta Brentam fluvium in Valle Sugana, arcem habens.

P. Grino vel Grigno, vulgò Grimm, 2 mill. Germ. in Comitatu Tyrolenſi.

Primolano, 5 Italica, vel 1 milliar. German. ditionis Venetæ.

Caſtrum KOBEL, Kobolt, Kofel, Chiuſa vel Cavolo, ſpatio unius horæ equitando contingendum. Eſt hoc Caſtrum in rupibus exciſum, quod infernè Brentâ alluitur, inſignis tranſitus ſeu fauces, imperio domus Auſtriacæ ſubjectum.

Pag. Ciſmon vel Ciſimont, 2. mill. Ital. Hic locus & ſequentes reliqui omnes ad Rempubl. Venetam ſpectant.

Pag. Carpenedo vel Carpenè, milliar. Germ. Qui Baſſanum petunt, huc non perveniunt.

Vic.

Vib. Caſtel Franco, 18. Italica, 3 & dimid. German. conſtituentia, ad flumen Muſon, caſtellum habens.

Urb. TREVISO, Trevigi, Tarviſium magnum, 3. mill. Germ.

Urb. MESTRES, 3 German. vel 10. Italica milliar. Locus eſt patens & apertus.

Urb. VENETIÆ, 7 mill. Ital. quæ aquis conficiuntur.

Lizzafuſina, Locus obſcurus, quibuſdam ædificiis conſtans: ubi paludes marinæ incipiunt.

P. Dolo, media via inter Venetias & Patavium: in quo, qui navi vehuntur, plerunque prandere ſolent, 1½. mill. German.

Urbs PATAVIUM, 2 & dimid. Summa, 5 mill. German. parva, quibus tamen fermè diem integrum, flumine qui vehuntur, conſumunt. Terrâ a. qui iter faciunt, à Lizzafuſina tantùm dimidii diei, vel 20 Italicarum menſuram notant.

P. Conſelva, 11 mill. Italica.

Vrb.

Vrb. ROVIGO. 14. mill. Venetorum propria.

P. Francolino 15. pertinet ad Ducatum Ferrarienſem, atque ita Pontificem Romanum. Conditus eſt in ſinu PO vel Padi fluminis, quod Venetos à Pontifice diſterminat.

Vrb. FERRARA, vel Ferraria 5. Summa 45. mill. Italica, quæ conſtituunt 9. German. Patavio huc uſque terrâ iter facientibus. Multi verò malunt navi vehi Venetiis Ferrariam, 80. milliar. Italicis, quæ unius diei & noctis ſpatio confici queunt, nempe 25. Chiozza, atque hinc 55. Ferrariam.

Vrb. BOLOGNA, vel Bononia. 30000. paſſ. vel milliar. Italica, via profunda & lutoſa, quâ nullæ vel urbes vel pagi viſuntur, uno ſaltem & paupere diverſorio in medio ejus occurrente: quod alla Scala appellatur, & 15. Italicis, vel 3. Germanicis milliaribus Ferrarâ & Bolognâ diſtat. Quidam verò diverticulo & ambagi-

bus uſi, alia loca petunt, præſertim pluviis cadentibus: multi autem Ferrariæ ſeſe Reno flumini committunt, quo ſecundo, ſpatio noctis unius & dimidiati diei Bolognam contingere poſſunt.

Hinc per Apenninum iter eſt, montem Italiam quaſi ſecantem, venitur ad

Pianora, qui pagus diverſoriorum refertus eſt. 8. vel. 10. milliar. Italicis.

Pag. Loiano, in aſperis montibus ſitus. 8. Scarica L'aſino. 4. obſcurus pagus in montibus.

Pag. Pietra mala. 6. ibi Apenninus excelſus eſt.

Urbs FIORENZOLA. 4. vel 14000. paſſus à Loiano diſtans. Subjecta magno Duci Hetruriæ, ut & pagus dictus Pietra mala: ante quem non procul Sacrario, limites ſunt & termini Bononienſis ſive Pontificiæ, & Florentinæ ditionis.

A dicto oppido Fiorenzola per excelſum montem ad

Urb.

Vrb. SCARPARIAM, benè munitam, Florentinam. 10. mill. Italica vel 4. horis.

Hinc per dicta montana, quæ paulatim declivia redduntur.

FLORENTIAM. 14. mill. vel 6. hor. Summa 56. vel 54. milliar. Italica, Bononiâ huc uſque. Alii aliter numerant; dicente Schotto, utramque urbem 50. milliar. à ſeſe mutuò abeſſe: ad quod ſpatium emetiendum biduum requiratur.

Urb. S. Caſciani. 8. mill. Ital.

Urb. Tavernelle. 8.

Urb. Poggibonzi. 4.

Ur. Staggia. 4.

Urbs SIENA, vel Sena. 6. quæ 30. mill. æſtivo tempore, equo vectus uno die (quanquam citatiore greſſu) conficere poteſt.

Vr. Lucignano. 6.

Vic. Buonconvento. 5. in quo Heinrico VII. Imperatori, venenum, ut quidam volunt, propinatum fuit.

Pag. Thornieri. 7. mill.

Vic. S. Quirico. 3. mill.

Arx & Pag. Radicofani. 13. hîc magni Ducis Hetruriæ & Pontificis territorium diſterminantur; finiſque eſt viarum benè ſtratarum & munitarum. Pagus verò dictus paret Duci Hetruriæ.

Vic. Ponte Centino. 8. quidam 11. ponunt.

Ur. AQVAPENDENTE. 4. Hic viæ incipiunt ſeſe commodiores & faciliores pandere.

Vic. S. Lorenzo. 3. vel 4. Quidam 5. mill. numerat.

Urb. BOLSENA, Bolſeno, Bolzena. 2. vel 3. Quidam ab Aquapendente huc uſque 8. quidam mill. 9. numerant.

Urb. MONTE FIASCONE. 7. Locus vino Muſcatellino generoſiſſimo nobiliſſimóque, cujus ille ferax eſt, celeberrimus.

Urb. VITERBO. 8. mill. Caput eſt regionis S. Petri Patrimonii, ſubjecta,

jecta,ut reliqua loca omnia à Radicofani, Pontifici Romano.

Hinc per montem Ciminum,aſcenſu deſcenſuque admodum arduum & difficilem.

Ur.Ronciglione. 10. mill.

Vic.Monte Roſe. 7.

Vic. Baccano 6. Quidam 8. numerat mill.

Urbs ROMA. 12. mill. Italica. Cluverius numerat paſſus 15000. à Baccano huc uſque. Vulgò 5. dierum iter Florentiâ Romam notatur, quod citra moleſtiam & difficultatem confici poteſt.

ITER LIV.

AVGVſtâ Villacum Carinthiæ, & Labacum Carniæ: item Villaco Venetias.

Urbs SALISBURGUM. vide ſuprà iter huc uſque in itinere IX.

Hinc Mauterdorf trans Taurum Raſtattenſem. Et porrò

Vic. vel pagum. S. Michael. 1. mill. ſitus hic eſt ad radices montis Cattarii (am Kazenberg) & in ditione Salisburgenſi. Hinc per dictum montem, à quibuſdam Kaetſchberg dictum (in cujus vertice termini eſſe dicuntur Salisburgenſis & Carinthiaci territorii.)

Pag. Reinbach, à quodam Reinbeck dictum. 1. milliar. ſitum in altero latere montis Cattarii, ad

Vrb. GEMVNDAM. 2. mill. Hæc in Ducatu Carinthiæ ſita urbs, juxta quam flumen Malentein in Lyſeram ſeſe exonerat, ante hac Reitenavienſium fuit: anno verò 1639. ut referunt, emtionis jure ad Comitem Lodronium pervenit.

Vic. Spital. 2. mill. ad Dravum ſitus, arcem habet: ſubjectus antehac Comitibus Ortenburgenſibus: qui verò, à Domino Gabriele Salaman-

ca orti, omnes nunc diem ſuum obierunt: Forſitan nunc Domino Widemnano Veneto, Comitem ſeſe ab Ortenburg vocanti, paret.

Vic. S. Paternion juxta Dravum. 2. milliar. Nunc itidem Domini Widemanni, vel novi Comitis Ortenburgenſis: ante hac DD. Kevenhulerorum.

Urb. VILLACUM, Villach. 2. mill. etiam ſitam ad Dravum & Epiſcopi Bambergenſis: in qua frequentes ſunt in Italiam negotiationes.

Hinc Wolfgangus Lazius, per montem Kappelbergenſem Labacum Carniæ, tantùm 7. milliaria numerat. Alii vero per urbem Crainburg in Carnia ſuperiore juxta Savum ſitam (in qua templa quædam cum arce luſtrari poſſunt) Labaco Villacum uſque duodecim milliaria numerant. Quidam Villaco, in pagum Lengfeld ad Savum unum m. Crainburgum. 3. & dimid.

Pag. Kaltenbrunn. 3. & Labacum. 1. Summa 11½. milliaria Germanica numerant. A dicta urbe Laybach, vel Laubach, quæ Caput eſt Cariniæ, infra in alio itinere plura dicentur.

Qui verò ex dicta urbe Villach porro Venetias petituri ſunt, veniunt

In pag. & Cœnob. Arnoldſtein. 2. mill. Hoc Cœnobium in pulcro & amœno colle ſitum, Ordinis eſt Benedictini & Bambergenſis Epiſcopi.

Vic. Terle. 1.

Vic. Tervis minor. 1. mill. Quidam 2. habet mill. etiam Epiſcopi Bambergenſis, in quo ſunt officinæ ferrariæ.

Vic. Mal Borgetto, vel Malburget 1. mill. etiam Epiſc. Bambergenſis, præfecturam habet.

Vic. Pont à Fella vulgo Pontafel dictum 1. vel 1½. milliar. Vicus eſt elegans, in quo & Italicæ & Germanicæ Linguæ mutuum eſt commercium. In medio Pontis, quo Fella flumen jungitur, terminus eſt territorii Bam-

ber-

bergenſis ſive Carinthiaci, & Venetorum incipit, quorum etiam eſt dictus ille vicus Pontafel.

Vic. Clauſen vel Chiuſa. 1. mill. magn.

Urbem VENZONE. vel Beiſcheldorf. 3. mill. Germanica parva. Sita hæc eſt ad flumen Taiamento vel Tilavempto: in cujus ambitu, ut quidam putat, Veterum NOREIA ſita fuit.

Urb. GEMONA, Olim Glemona, 1. milliar.

Urbs S. DANIEL. 1½. mill. ſita in Foro Julii, in amœno colle, paretque Patriarchæ Aquilegienſi.

Urbs PORTO, vel, porto Gruar. 4. mill. Limetto flumen hic ſeſe in Lemenem exonerat, quo navibus pervenitur

Concordiam dimid. mill. German. Fuit olim Urbs celeberrima, nunc verò locus ſolitudine penè damnatus.

Hinc ad

Urb. CAORLE. 4. milliar. Hinc flumine 9. mill. Germanica Venetias uſque numerantur. Venetorum agnoſcit imperium, ubi in templo Parochiali hydria lapidea monſtratur.

Quidam à ſupradicta Vrbe Venzone iter capiunt per S. Daniel ad urb. Valvaſon, etiam in foro Julii & territorio Veneto ſitam. 24. milliar. Italica. Hinc Motta, vel La Motta, (loco perpulcro & amœno, ædibus elegantibus ſtructo, in Marca Tarviſina, juxta flumen Livenza, cujus aquæ mœnia Urbis alluunt) 24. mill. Italica; porrò Foſchetta, diverſorium olim ſolitarium. 15. milliar. à quo Venetias uſque 15. milliar. Italicis, navibus pervenitur.

* *
*

ITER LV.

Auguſtâ TERGESTVM, (*Trieſt.*)

Urbs occurrit GEMONA: cujus loci, quò Villaco pervenitur, ſuprà in præced. Itinere mentio facta eſt.

Hinc

Urb. WEYDEN, quam Itali UDINE, Latini *Vtinum* vocant. 3. vel 3. & dimid. milliar. German. Caput eſt Fori Iulii, Imperio Venetorum ſubjecta.

Urb. PALMA. 3. mill. German. Quidam 8. mill. Italica numerat. Nova hæc eſt atque pulcherrima Venetorum Urbs, optimè munita, in Foro Iulii, ſtructa figura orbica ſeu circulari anno 1593. Propugnacula habet novem, & portas tres, cum ædificiis & area ſpatioſa & ampla.

AQUILEIA, Aquilegia vel Aglarn,

1. & dimid. milliar. Germ. Eſt locus exiguus & inſalubris, ædificiis paucis & obſcuris, in quo præter religioſos quoſdam, ferè nemo alius, præter piſcatores, habitat. Habet equidem domus Auſtriaca, cui hæc urbs quondam celeberrima paret, Capitaneum in ea: Sed de Patriarchatu inter ſeſe contendunt Auſtriaci & Veneti: verſaturque Patriarcha hoc tempore Venetiis.

Arx Tybein. ad 2. & dimid. mill. Germ. maritima, in finib. Fori Iulii & Karſtii, Domui Auſtriacæ ſubjecta. Sunt ab ea non procul Vicus S. Ioannis, & thermæ celeberrimæ.

Arx Duino, Duinum. dimid. mill. parvo, in dicto mont e, loco prærupto, admodum probè munita, opulenta & celebris.

S. Paul dimid. mill. magn. Germ. Dubio procul.

Vic. Proſeck. 1. mill. Germ. Maritimus eſt, vocaturque Golfo di Trieſte, Domui Auſtriacæ ſubjectus, & cele-

celebris nomine famaque nobiliſſimi vini, quo valdè delectata fuit Livia, Auguſti Imperatoris Conjux, ejuſque uſura vitam in multos annos produxit.

Urb. TERGESTVM, Trieſt ½. mill. magn. Germ. Auſtriaca & hæc eſt, pertinens ad Iuriſdictionem Grazenſem interiorem: Sita in littore maris Adriatici, nobilitata maximo reditu ſalis, quod hic excoquitur: ut & proventu vini generoſiſſimi. Commoda hic etiam eſt navigatio, qua facilè Venetias perveniri poteſt.

Et hæc quidem itinera ſunt 55. Auguſtâ in loca & regiones Orientis, Septentrionis, Occidentis, & Meridiei, quæ hoc libello deſcripta ſunt: quibus ſequentia aliis ex locis in uſum & commodum peregrinantium adjungemus.

ITER LVI.

Baſileâ CVRIAM Rhætorum.

Vrbs BASILEA.

Vrb. RHEINFELDEN. 2. mill.

Vrbs SAECKHINGEN. 2.

Vrb. LAVFFENBERG. 2. mill. Germ. de qua ſuprà Itiner. XLVII.

Vrb. BADEN Helvetiæ. 3. mill. de qua ſupra. Itin. 49. Quidam 6. tantùm aut 7. mill. ſed abſque dubio magna & Helvetica, Baſileâ Badam.

Vr. TIGVRVM. Zurch. 3. milliar. vid. ſupr. N. 50.

Vr. RAPERSWEIL. 3. mill. ſita eſt intra Lacum Tigurinum ſuperiorem & inferiorem, ſpectans ad 4. p. Helvetiæ, Vri, Schwiz, Vnderwalden, & Glaris.

Vic. Weſen. 3. mill. vid. ſupr. Iter 48.

Vrb. WALLENSTAT. 3. in ſuper. parte Lacus Wallenſis, pertinens

BIBLIOTECA NAZIONALE "VITTORIO EMANUELE III"
NAPOLI

nens ad Dynaſtiam Sargans, ſeptimum & antiquiſſimum Helvetiæ locum.

Urb. SARGANS vel Sarunegans vel Sarngans. 1. & dimid. vel 2. milliar. arcem habet & conjuncta eſt ſeptem antiquiſſimis Helvetiæ locis.

Pag. Ragaz. 1. mill. parvum.

Urbs CURIA. 1. dimid. vel 2. milliar. Vulgò 4. Helvetica, vel 5. Germanica milliaria à Wallenſtatt hucuſque numerantur. Caput hæc eſt Rhætorum, ſuum proprium habens Epiſcopum. Abeſt à Brigantio 16. horas, pedeſtri itinere, & 10. horas vel 4. milliar. à Feldkurch, juxta flumen Pleſur: in qua templum Cathedrale, S. Martini & S. Regulæ templa; Cœnobium Dominicanorum, Arx cum Curia & domo mercatoria, digna ſunt, quæ ſpectentur.

ITER LVII.

Baſileâ Lingonem Campaniæ.

Urbs MULHAUSEN. 3.mill.magna. Sita eſt in Sundgoia, ad fluvium Illum, eſtque urbs Imperii Romani antiqua, jam autem fœdere Helvetiis conjuncta.

Ur. THANN. 2.milliar. magn. Vulgò Baſilea huc uſque 6. milliar. vel iter unius diei numeratur. Sita eſt in Comitatu Pfirtenſi & in Sundgoia, juxta Thuram flumen: arx appellatur Engelburg, prope quam nobile illud vinum Ranganum provenit. In hac urbe ſpectatu digna ſunt templum S. Diepoldi. Olim ſubjecta fuit Archiducibus Auſtriæ., nunc in poteſtatem venit Regis Galliarum: cujus gubernator nunc eſt Dn. Joan. Chriſtophorus à Grun in Bottmingen, &c. nobilis ſuperioris Palatinat.

Urbs

Vrbs & Arx BEFFORT, in Sundgoia, Comitatui Pfirtenſi adjuncta, jam Gallica. 4. mill.

Ur. & Arx ERICOVRT, Hericourt, 5. Milliar. Comitatui Montisbeligardenſi Wurtembergico annexa.

Arx & Vicus Granges, 1. & dimid. milliar. Sub Iuriſdictione Burgundiæ Comitatus ſed hodie Principis Wurtem bergici Montpelgardenſis.

Urb. MONTIVSTIN. 3. in dicto Comitatu Burgundiæ ſuperioris.

Ur. CHAREY. vel Charriæ. 1.

Scey. 1.

Bourgnignon 3. mill. magn. quæ tria loca etiam Comitatui Burgundico ſuperiori adnumerantur.

Urb. LANGRES. 4. milliar. 9. milliar. German. à Veſoul, in finibus Champaniæ, & dicti Comitatus, in monte quodam excelſo & rotundo. Epiſcopus hujus loci appellatur Epiſcopus Lingonenſis, eſtque in numero Parium Franciæ. Templum primarium hujus urbis, eſt S. Mammei,

mei, exiſtimaturque unum ex magnificentiſſimis pulcherrimiſque totius Galliæ templis.

ITER LVIII.

Baſileâ ad Alpes ſummas (Gotthartsberg) & per eas Bellizonam ITALIAE.

Urb. LIECHTSTAL. 2. hor. in Sisgoia, ſubjecta Civitati Baſilienſi: quam tranſire oportet omnes, qui vel Mediolanum Italiæ, vel Lugdunum Galliæ petituri ſunt.

Urbs ZOFINGEN. 3. mill. magna: Uid. ſuprà Iter 49.

Urbs WILLISAW. 2. milliar. in Ergovia ad Wigeram flumen, ditionis Lucernenſis.

Urb. LUCERNA. 2. & dimid. mill. de qua Num. 50. Hicnavi conſcensâ pervenitur per Lacum Lucernenſem ad

Vic-

Vic. Altorf. 4.

Vic. Hoſpital. 2. magn. vel 3. mill. communia, in regiuncula Vrienſi, ad radices Alpium: de quo utroque loco ſupra. N. 48.

Hinc per dictas Alpes ſummas (den Gotthartsberg) in

Pag. Fait vel Faido, ſito in altero montis latere, adeoque in ipſa Italia 3. milliar. Germ. parvis.

Vrbs BELLENZ, vel Bellizona, Belinzona, Belitionum. 1. & dimid. mill. ad flumen Ticinum vel Teſino: probè munita, & cum regiuncula, tribus civitatibus Helveticis, Vri, Suiz & Underwalden, ſubjecta.

Hinc pervenitur ad pontem fluminis Treſſiæ, ubi Terminus eſt Helvetiorum, & porrò per Vereſio, Tradate, & Serona, Mediolanum.

Refert quidam ſeſe Mediolano 24. milliar. Italicis Comum, inde 8. per Alpes uſque ad lacum Luganum: hinc 8. per Lacum Luganum: porrò 15. m.

Ita-

Italica Bellizonam : poſtero die hinc uſque ad Alpes : poſtridie per Alpes (Gotthartsberg) Hoſpitale : ſeq. die 3. milliar. German. Altorfium: Hinc milliari uno Germanico trans Lacum, Brunnam : altera die Tugium, 2. illinc ad Bremgarten, 2. atque ſic Baſileam, per Mellingen & Brugg. 4. mill. Helveticis iter feciſſe.

ITER LIX.

Baſileâ GENEVAM.

Urbs LIECHTSTALL. 2. hor. de qua in Itinere præcedente.

Urbs WALLENBURG. 3. hor. Sita juxta Ergezium flumen, ſubjecta, unà cum Arce in rupe duriſſima celſiſſimaque, Baſilienſibus.

Hinc per altiſſimum montem, Havenſtein, dictum, ad

Pag. Ballſtall. 2. & dimid. hor. Solodurenſium.

Claus. $\frac{1}{4}$. hor. ubi Arx eſt muniriſſima

ſima ad cuſtodiendas fauces illas, etiam Solodurenſium.

Urb. WIETLISPACH. 1 $\frac{1}{4}$. hor. Sita eſt in veteri Landgraviatu Buchsgoviæ, Bernatibus ſubjecta.

Urbs SOLODVRVM. 1. & dimid. hor. Sita eſt juxta Aarã & Emmatium, flumina, atque ordine undecima eſt inter tredecim Urbes primarias Helvetiæ; urbs antiquiſſima & vetuſtate quidem proxima à Treviris, in Germania & Gallia, in qua templum ſummum S. Vrſi: turris quædam vetuſtiſſima, Curia, & Armamentarium; quæ ſpectare juvabit.

Hinc per Oppidulum Buren. 2. vel 2. & dimid. mill. Helvetic. Bernenſium.

Urb. MVRTEN, vel Morat. 1. & dimid. mill. Helvet. Et hæc quidem via eſt proxima.

Qui verò plurium locorum & rerum cognoſcendarum deſiderio tenentur, Soloduro ad pag. & Cœnobium Frawenbrunn perveniunt, Ber-

Bernatibus conjunctum.3. hor. Hinc Bernam, etiam 3. hor. porrò Friburgum Nantuatium (quod decimum eſt inter 13 civitates præcipuas Helvetiæ ad flumen Sanam conditum) in quo viſu digna ſunt, Collegium Jeſuitarum: templum Collegiatum Deiparæ Virginis, & S. Nicolai, Cœnobia item quædam cum Curia. 6. horis, itinere equeſtri, atque tandem ad dictum Murten. 4. hor. de quo poſtremo & aliis locis, uſque Lauſannam & Genevam, ſuprà Itin. 49. actum fuit.

ITER LX.

Berlino ROSTOCHIUM.

Vrbs SPANDAW. 2.
Pag. Veltem. 3.
Kremmen. 2½. milliar.
Vr. FERBELLIN. 3. mill. Quidam recto itinere tantum 6. Spandavio huc uſque numerat.

Vr-

Ur. RAPIN vel Rupin. 2. Caput hæc eſt Comitatus hujus nominis, Electori Brandeburgenſi ſubjecti.

Ur. WITSTOCK. 4. Numerantur vulgò 12. tantùm milliar. Berlino, huc uſque, etiam D. Electoris Brandeburgici.

Freyenſtein. vel Frienſtein 2. mill.

Urb. PLAVEN. 2. vel 3. mill.

Ur. GUSTROW. 5. vel 6.

Urbs ROSTOCHIVM. 4.

ITER LXI.

Berlino DRESDAM.

Urbs BELITIUM, Beliz. 6. Vrb. Juterbock. 3. Urb. Schweiniz, ad Eliſtrum nigrum, Electoris Saxonici. 2. Arx Anneburgum in ſilva (olim Lochaw dicta, etiam Electoris Saxonici) 1. Urb. Mulbergum ad Albim. 4. Urb. Hayn vel Groſſen-Haan. 4. Vrbs Dreſda. 3. mill.

Qui-

Quidam iter convertunt ad Urb. Mittenwald. Pag. Barth. Pag. Drebes. P. Grunow. Urb. Groſſen Haan. Urb. Dreſdam.

ITER LXII.

Berlino STRALESVNDAM.

Urbs BERNAW. 3. milliar.

Pag. Schonbeck, in ſilva ſitus. 3. mill.

Ur. TEMPLIN. 2. & dimid. mill. Eſt juxta hoc oppidulum Marchicum. Dolgen, lacus ille ingens, ejus longitudo eſt fermè unius milliaris.

Feldberg. in finibus Marchicis, ſed in Marchionatu Brandeburgenſi ipſo. 2. & dimid. mill.

Ur. STARGARD. 3. & dimid. milliar. in Megapolitano Ducatu.

Ur. NEVBRANDENBVRG. 2. etiam Ducis Megapolitani.

Ur. TREPTAV, juxta Lacum Tollen-

Tollenſem in Pomerania. 2. & dimid.mill.

Ur. DEMMIN. 5. mill. celebris Pomeraniæ civitas, juxta Poenem, Lacum Tollenſem, & Trebelam, ubi arx eſt probè munita.

Ur. GRIMMEN. 3½. mill. Perantiqua Pomeraniæ civitas.

Urbs STRALESUNDA. 4.mill. de qua alio loco hujus libelli.

ITER LXIII.

Berlino MAGDEBURGUM.

Urbs SPANDAW. 2. mill.

Vic. Weſtermarck. 2.

Pag. Tremmen. 1. Olaus Joannis 4.milliar. à Spandau huc uſque notat: ſed 3. tantùm ſunt. Eſtque dimidia hic via inter Spandau & Brandenburg.

Ur. BRANDEBURGUM vetus, 3.milliar.

Urbs ZIEGESER, Marchica. 3. mill.

Vic. Hohenzegats, ut tabulæ Chorographicæ nuncupant. 1. milliar. Hulſius per Grunewald. 3. mill. ponit.

Vic. Zypel. 5. & dimid. Hulſius 2. & dimid. tantùm notat.

Ur. MAGDEBVRG. 2. & dimid. Hulſius tantùm 1. & dimid. Quidam 10. alii 11. nonnulli 12. milliar. Brandeburgo Magdeburgum numerant.

ITER LXIV.

Bernâ Helvetiæ VLMAM & NORIBERGAM.

Hac via atque itinere utuntur, qui Lugduno Gallorum Noribergam proficiſcuntur, id quod ſuprà, à nobili ſcilicet illo Emporio Bernam uſque Num. 48. deſcriptum eſt. Hinc porrò perveniendum eſt, ad

Vrb.

Vrb. BVRGDORF. 1. milliar. magn. de qua ibidem.

Urb. ARBVRG. 3. milliar. ad flumen Aaram, in latere Argoviæ: Arcem habet in monte ſitam, eſtque Præfecturæ Bernenſis.

Vrb. ARAW, Arevium. 1. mill. magn. Libera civitas eſt, ſub patrocinio & tutela Bernatium, in dextro latere fluminis Aaræ, arcem habens.

Urb. LENZBVRG. 1. mill. magn. condita eſt in ripa Aaræ fluminis, imperio Bernenſium ſubjecta, habetque Arcem Principalem in rupe celſiſſima ſtructam.

Urb. MELLINGEN. 1. de qua Num. 46.

Urb. BADEN. 1. ibid.

Urb. KEYSERSTVL. 1. & dimid. infra Oſtium Glatæ fluminis, in Rhenum ſeſe exonerantis, Epiſcopo Conſtantienſi ſubjecta. Iuriſdictionem verò territorialem Helvetii, ad præfecturam Badenſem ſibi vendicant.

Ur. SCHAFHAVSEN. 2. mill.

Urb. DIESSENHOFEN. 1.

Ur. STEIN. 1.

Ur. STECKBORN. 2.

Ur. CONSTANTIA 2. Hinc trans Lacum Bodamicum ſeu Bodmicum ad

Ur. MORSPVRG. 1.

Ur. BVCHHORN. Quidam Marſpurgo ad Marchdorf. 2. atque hinc Ravenſpurgum uſque 3. mill. ponunt.

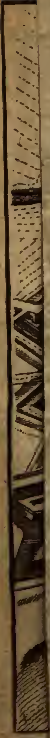
Ur. RAVENSPVRG. 2. de quibus octo urbibus vide Iter 49.

Cœnob. Weingarten, uno mill. parvo dimidio, vel ¾. hor. Prope hoc celeberrimum Ordinis S. Benedicti Cœnobium, conſtructus eſt famoſiſſimus ille Vicus Auſtriacus, ALTDORF. ubi Iudicium eſt ſeu Dicaſterium Provinciale,

Urb. VVALDSEE. 1. ½. vel 2. mill. Ravenſpurgo, Domui Auſtriacæ ſubjecta; ſed DD. Dapiferi à VValdpurg VVolfeck in opidulo domum habent Præfecti, atque extra illud

Arcem

BIBLIOTECA NAZIONALE "VITTORIO EMANUELE" NAPOLI

m
nt.
u-

2.
en
nt
be
n-
A-
ii-
ra
ite
m
ii,

es,

er
ll.
e-
uli
ii

BIBLIOTECA NAZIONALE "VITTORIO EMANUELE III" - NAPOLI

Arcem ejuſdem nominis, quo etiam titulo atque appellatione gaudent. Habet etiam Oppidum Præpoſituram.

Urb. BIBERACVM, Bibrach. 2. mill. Imperialis, juxta Ruſſam flumen condita, à qua non procul Aquæ ſunt ſalubres, Iordanis, dictæ; in Urbe verò eſt Xenodochium ſeu Gerontocomium celebratiſſimum, jure Aſyli in cædibus ſeu homicidiis fortuitis munitum, quo percuſſores intra illud & paſſus aliquot, impunitate gaudent. Spectatu quoque dignum eſt templum parochiale S. Martini, celſiſſima turri conſtructum.

Pag. Baldringen. 1. mill.

Vic Laupheim. ubi duæ ſunt arces, nobilium à Welden.

Pag. & Arx Achſtetten. ½. mill.

Pag. & Arx Delmeſingen ½. mill.

Pag. Goecklingen, juxta quem per pontem Danub. tranſitus eſt. ½. mill.

Urb. ULMA. ½. milliar. In hac celeberrima Imperii Romani, & Circuli

Suevici urbe, in qua conventus civitatum Suevicarum inſtitui & haberi ſolent, viſu digna ſunt, Templum ſummum: Templum S.S. Trinitatis: Cœnobium Franciſcanorum, inque eo Auditoria & Muſea Gymnaſii celeberrimi: Xenodochium: Cœnobium S. Michaelis, vulgò Wengenſe dictum: Domus. vulgò Teutonica: Congregatio Virginum Deo ſacratarum: Ludus literarius Germanicus & præcipuus: diverſæ Bibliothecæ: Orphanotrophium: Curia: novum ædificium vel ſitophylacium: nova ſtructura in foro vinario, in quo Comitia conſularia haberi ſolent: Theatrum, in quo Exercitia Scenica exhibentur: Armamentarium: Prytaneum: Granarium: Molæ aſinariæ vel equariæ: domus mercatoria: horti pulcri & amœni: technophylacium D. Ioſephi Furtenbachii, ejuſque domicilium & hortus cum Hydrotechne, &c.

Pag. Naw, vel Langenaw. 2. milliar, de quo N. 5.

Urb.

BIBLIOTECA NAZIONALE "VITTORIO EMANUELE III"
NAPOLI

Vrb. GIENGA.2. milliar. Imperialis civitas ad Brenzium amnem: in qua tamẽ, quoniam 5.15. Septemb. anno 1634. tota, exceptis quatuor exiguis ædibus, conflagravit, pauca viſu digna occurrunt. Extra urbem, ante portam Memmingenſem aquæ ſunt ſalubres.

Arx & Pagus Diſchingen. 2.

Vrb. NORDLINGA.2. milliar. In hac S.R. Imperii urbe, quæ 11. Decembr. ſtyl. vet. anni 1647. maximam ex incendio cladem paſſa eſt, præcipuè viſu dignum eſt templum primarium & parochiale, inſigni turri conſpicuum: Curia item, & domus mercatoria: Diæta item Civium.

Vrb. OETTINGA.2. mill. de qua ſupra N.23. Cui in hac nihil eſt, quod agat, relicta ea à latere, perget ad

Pag. Oſten. 1½. milliar.

Vrbs GUNZENHAUSEN. 1. & dimid. milliar. ſita eſt juxta Altmulam flumen, ad ſilvam, milliari uno Weiſſenburgo Nordgoviæ, ſubjecta

Principi Brandeburgico Anſpacenſi.

Pag. Ehrling. (aliter Erlbach.) 1. mill. Hinc per Waſſermonheim ad

Urb. SCHWABACH. 3. mill. in ripa fluminis ejuſdem nominis præfecturam habens, quæ ad Principem Brandeburgicum & gubernationem Onoldinam ſeu Anſpacenſem ſpectat. Una eſt quatuor ſummarum præfecturarum Burggraviatus Noribergenſis.

Hinc per vicum Mulhofen, ad

Urb. NORIBERGAM. 2. milliar. In hac S. Romani Imperii celeberrima Urbe, imprimis, ut ſpectentur, digna ſunt, Templum S. Sebaldi: S. Laurentii: Virginis Deiparæ: S. Egidii, & alia: item Bibliotheca Reipubl. in Cœnobio Dominicanorum: Arx ſeu caſtrum Imperiale: Curia: Armamentarium: Prytaneum: Granaria: Theatrum novum: pons macelli quo Pegniſus flumen jungitur: Macellum ipſum, ejuſque ſignum characteriſticum, bos nimirum ex ſolido

do lapide ſculptus: fons pulcherrimus in foro ſenatorio: ſeptem pharmacopolia: horti complures amœniſſimi, reſque aliæ, cùm à Natura, tùm ab arte hominum profectæ, admirandæ & raræ.

ITER LXV.

Bolzenâ (Botzen) Tyrolis, Pettaviam, (Pettavv) Styriæ.

Hoc itinere etiam Veteres uſi ſunt: quanquam loca tum temporis pleraque aliis appellationibus notata, multa quoque non ſic culta fuerunt. Hoc verò itinere ex Botzen, vel Potzen: de qua ſupra 53. occurrit

BRIXIA. 6. mill. de qua, & via huc ducente, ibidem.

Pag. Mulbach. 2. mill.

Urbs & Arx Brauneck vel Bruneckh. 2. mill. Comitatus Tyrolenſis, juxta Ryeneziium flumen, ſpectatque

unà cum arce ad Epiſcopum Brixienſem. Quidam viam Brixiâ Mulbachium uno tantum milliar. tranſeundo notat, ad Vicum Ehrenburg. 2. mill. Vic. Branich ad Aicham. 1. mill. magno. & Brauneckum 3. milliar. atq; hac ratione. 6. mill. Alius verò quidam & diſtincta Itineraria, non plura quàm 4. mill. Brixiâ huc uſque numerat.

Arx & Vic. Doblach vel Toblach, etiam ad dictum flumen Ryeneczium ſitus, 3. mill. à Brauneck.

Hinc per celſa montium juga

Vic. Innichen. 2. mill. Latinè hic locus Aguntum vocatur, ſitus eſt in Comitatu Tyrolenſi ad Dravum, cujus fontes proximè eum exoriuntur.

Ur. & Arx LIENZ vel Loncium. 4. mill. juxta Dravum, ubi Iſola in eum ſeſe exonerat, in Comitatu Tyrolenſi, in qua Cœnobium Carmelitarum ſpectatu dignum eſt.

Vic. Ober-Draaburg, ad Dravum, 2. mill.

2.mill.in finibus Comitatus Tyrolenſis,ſed in ipſa Carinthia.

Vie.Greiffenberg.2. mill.parva.

Vic.Steinfeld. 1. mill. Quidam Loinco huc uſque 4. mill. tantum numerant.

Vic. Sachſenburg.vulgò Saxenen, à quibuſdam Sachſenheim & Sachſenfeld,ſed ineptè appellatus. 2.mill. Situs eſt cum tribus arcibus in Carinthia ſuperiore, Epiſcopi Salisburgenſis.

Vic. Spi'al.2.mill.

Vic.S.Paternion.2.mill.magnæ.

Urbs VILLACVM. 2.mill. de quibus locis tribus ſupra 54.Itin.

UrbsCLAVDII-FORVM(Klagenfurt) 4. mill. Caput hodie eſt Carinthiæ : in qua templa quædam,interque ea Jeſuitarum & Franciſcanorum: item Burgum ſive Arx : Ædificium novum : Buleuterium Ordinum & Curia,viſu digna ſunt.

Urb.VOLCKMARCKT vel Volckelmarckt juxta Dravum, etiam in

Carinthia. Quidam 6. habet. Eſt hic Præpoſitura: ipſa verò urbs Domui Auſtriacæ ſubjecta eſt.

Vic. Lavamund, juxta quem Lavanda in Dravum ſeſe exonerat: 4. milliar. Arcem habet & Urſenbekiis parere ſcribitur.

Vic. Under-Draaburg. 2. mill. in finibus Carinthiæ & Styriæ, ſed in Carinthia adhuc. Arcem habet & Præpoſituram.

Vic. & Arx Maut, in Styria ad dictum Dravum. 2. mill. magna.

Vic. Merenburg vel Maerenburg. ad prædictum amnem. 2. mill. parva.

Urbs MARCHBURG, vel Marburg ad Dravum in Carinthiæ Ducatu $2\frac{1}{2}$. mill. duas arces habet, extra & intra urbem, quæ Archiducalis eſt: arces verò aliis, ut oppignoratæ, ſubjectæ ſunt.

Urbs PETTAU. 4. mill. Itidem ad ſæpius dictum fluvium, Dravum, in regione Styriæ condita. 4. milliar. infra Rackerſpurg: in qua Dominicano-

norum, & Minoritarum Cœnobia: Templum parochiale: Curia: atque extra urbem, Cœnobium Capuccinorum & Arx, viſu digna ſunt. Arx eſt Tanhauſenſis: Urbs verò Archiducalis ſive Domus Auſtriacæ.

ITER LXVI.

Brunſwigâ CASSELLAS *Haſſiæ.*

Pag. Gittelde. 1. mill.

Arx Lichtenberg. 1. & dimid. deſolata neque procul ab ortu Fuſæ fluminis ſita, in regione Brunſwicenſi.

Pag. Watkenſtede. 1. milliar.

Arx Woldenberg. 1. mill. in Epiſcopatu Hildesheimenſi: ſed ſubjecta, unà cum Comitatu Brunſwicenſi.

Urb. BOKELEM, Bokenem vel Bokelheim. 1. unà cum arce in dicto Comitatu VVoldenburg.

Urb. LAMSPRING. 1. in Epiſcopatu Hildesheimenſi, juxta fontes

fluminis Lambe, etiam Principis Brunſwicenſis: ibi Cœnobium quoddam eſt Virginum ſacratarum.

Urbs GANDERSHEIM. 1. & dimid. milliar. Porrò trans Leinam ad

Vrb. EINBEKAM. 1½. mill. vel 2. mill. parva.

Ur. NORTHEIM. etiam, 1½. vel 2. parva milliar.

Ur. NORTEN. 1.

Ur. GOTTINGEN. 1. mill. magn.

Ur. MVNDEN. 1. mil. commun.

Ur. CASSEL. 2. de quibus poſterioribus locis alibi in hoc ipſo libello, ut ex Indice videre licet.

ITER LXVII.

Bremâ LINGEN & AMSTELODAMVM.

Vrbs BREMA. de qua Itinere 22.

Vic. & Arx Delmenhorſt. 1. mill. mag.

mag. juxta flumen Delmen, non procul à Viſurgi in Weſtphalia, Comitis Oldenburgici.

Ur. WILDESHVSEN. juxta Huntam, 2. mill. Vid. 30. Iter.

Ur. KLOPPENBVRG. 3. milliar. de qua ſupr. Itiner. 31.

Ur. HASELVNEN. 4. mill. ad fluvium Haſam, eſtque Monaſterienſis.

Ur. & Arx LINGEN. 2. Caſtrum eſt probè munitum, nunc Epiſcopatus Monaſterienſis, devoluta ad eum emptione anno 1649.

Urb. NIENHVS, in Comitatu Bentheimenſi, 3. mill. de qua ſupra. 31.

Vic. Hardenberg. 4. mill. In Iſala ſuperiore, Ordinum Belgicorum: jure gaudens civitatis: quem commodum omninò redit VECHTA ſive Vidrus.

Urb. SCHWOLLA. 4. mill. vid. ſupr.

Urb. HASSELT. 1. mill. juxta Vidrum in Over-Iſſel.

Caſtrum

Caſtrum Swarte SLUIS. 1. mill. Porrò ab hocce, navi conſcenſa per

AMSTERODAMUM. 18. mill. De qua urbe ſupr. N. 35.

ITER LXVIII.

Bremâ FRANCOFURTUM Mœni.

Urbs MINDEN, quemadmodum via illa ſuprà N. 22. notata fuit.

Arx Berge, vel Domus montis. 1. milliar. Tranſitus eſt ad Viſurgim una cum Comitatu, Epiſcopatui Mindenſi ſubjectus.

Arx Furenholt, ab alio Fornholt 1½. mill. juxta Viſurgim, & Comitum, (ut fertur) Lippienſium.

Ur. RINTELIA, Ryntelen, Rentelen 1.½. Itidem juxta Viſurgim qui ponte jungitur, Comitatus Schawenburgenſis: in qua anno 1621. Academia conſtituta eſt.

Urb. ALENDORF, Oldendorf, vel

vel Oldendorp. 2. milliar. parvis etiam ad Viſurgim, in Comitatu Schauenburgico.

Urbs HAMMELIA. 1. & dimid. vel 2. milliar. Putatur vulgò, dictam Urbem Rinteliam media inter Mindam, & Hammeliam viâ, ſitam eſſe. Eſt hæc urbs juxta Viſurgim condita, Ducum Brunſwicenſium: neque tantùm ob loci ipſius munimenta, verùm etiam facti cujuſdam memorabilis & tragici cauſa celebris, quod in ea accidit, an. C. 1284. cùm glirium quidam captator, centum & triginta liberos è civitate ſecum extra portas eduxit, omnibus, exceptis duob. (ut quidam tradunt, atque ipſi quoque Hamelenſes credunt,) diſparentibus & amiſſis.

Ur. BODENWERDER. 2. Etiam ad Viſurgim, & Brunſwicenſis.

Arx Poll vel Polle 1. milliar. magn. Arx Brunſwicenſis montana, ad Viſurgim; oppoſita arcæ, in qua olim Caſtellum Eberſtein ſitum fuit.

Cœno-

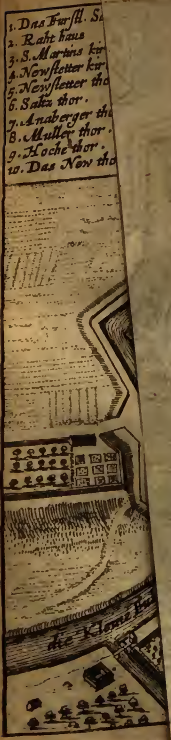
Cœnobium CORBEIUM. Imperialis & libera monachorum Abbatia juxta Viſurgim, quæ ſtatus eſt Imperii, & ad Circulum Weſtphalicum refertur.

Vrbs BEVERUNGEN, vulgò Beveren, & Bever dicta. 2. milliar. in Epiſcopatu Paderbornenſi.

Vrbs & Arx DRENDELBURG, vel Trendelburg. 2. mil. Sita ad Dymelam in inferiore Principatu Haſſiæ.

Urbs MUNDEN. 2. mill. Principis Brunſwicenſis, de qua ſupr. N. 23. Vulgò inter Mundam & Mindam 16. milliaria numerantur.

Urb. CASSELLÆ, Caſſel. Caput hæc urbs eſt inferioris Haſſiæ Principatus, & Principum iſtius lineæ ſedes, ſita juxta Fuldam flumen: in qua ſpectatu digna ſeſe exhibent, Templum Cathedrale S. Martini in Aſylo: templum parochiale veteris urbis: Collegium Adelphicum, in quo Gymnaſium Principale: Arx Principis

BIBLIOTECA NAZIONALE "VITTORIO EMANUELE III" NAPOLI

pis elegantiſſima, & quæ huic conjuncta & connexa ſunt, horti nimirum, hippocomium, arena;&c. Itemque Domus Naſſovia: telonium: domus mercatoria: pons lapideus, quo Fulda jungitur: molendinum novæ urbis, duodecim rotarum: Cancellaria: Armamentarium: granarium: macellum: pecorum ſtabula, Theatrum, &c.

Urbs FRITZLAR. de qua ſupra. N. 3.

Pag. Gilſenberg. 3.

Urbs RAVSCHENBERG. 2. mill. in Comitatu Zigēheimenſi Caſſellano.

Urb. MARPVRG. 1. mill. magn. de qua ſuprà N. 31.

Urbs GIESSEN. 3. mill. in ſuper. Haſſiæ principatu, munitiſſima: in qua templum S. Pancratii, Collegium, anno 1607. conſtitutæ Academiæ: ſedes & aula principalis & Armamentarium inſtructiſſimum, viſu digna ſunt.

Arx & civitas Butzbach. 2. milliar.

Urbs

Urbs FRIDEBERGA. 1. milliar. magn. de his duabus civitatibus Vide ſupra, Itinere 33.

Urbs FRANCOFURTUM. 3. mill. De qua etiam ſuprà N. 4. ſumma 18. milliar. Caſſellis huc uſque. Hulſius Num. 76. Iter Lubecâ per Bremam huc uſque Francofurtum ſcilicet, deſcripſit, ſed milliaria non notavit: ducitque illud ex prædicta urbe Lubeca, ad Oldeslo, Hamburgum, Staden, Bremerfort vel Vordam, Bremam, Delmenhorſt, Wildeshauſen, Vecht, Drechsvorden, Oſnabrug, Munſter, Anricht, Rynn, VVinterberg, VVetter, Marpurg, Gieſſen, atque ſic porrò.

ITER LXIX.

Bremâ COLONIAM RHENI.

Vicus & Arx Delmenhorſt. 1. milliar.

Urbs

Urbs WILDESHAVSEN. 2.mill. De his utriſque vid.ſuprà.N.66.

Urbs VECHTE. 3. in VVeſtphalia, Epiſcopatus Monaſterienſis.

Urbs VORDE, à quibuſdam Vohr dicta.4.½. ut quidam notat, quanquam alius 6. tantum à Wideshauſen huc uſque numerat. Spectat hic locus ad Epiſcopatum Oſsnabruggenſem.

Urbs OSSNABRVGG. 4. vel 5. hor. alio quodam, 3. & dimid. milliar. numerante. De hac urbe vide Iter 31.

Pag. Lengerick.4. Pertinet ad Arcem Teklenburgenſem. In hoc pago, qui Monaſterii, & Oſsnabruggæ faciendæ pacis ergò verſati ſunt, ſæpè conventu megerunt.

Urbs MVNSTER, 3. communia, vel 4. parva milliar. Vulgò 5. magna milliaria numerantur, vel iter unius diei, huc uſque. de Oſsnabrugga vid. Iter ſup. 32.

Bockholt. 1. & dimid. mill. Dubio procul

procul oppidum Bocholt in Epiſcopatu Monaſterienſi intelligitur.

Ludinckhuſen vel Ludinghauſen. 2. milliar. magna. Arx munitiſſima eſſe in Epiſcopatu Monaſterienſi traditur.

Urbs WERNE. 1. mill. Scribit quidam hanc urbem à Monaſterio diſtare itinere pedeſtri unius diei. Sita eſt juxta Lippiæ fluenta, referturque, una cum præfectura ſua, ad Epiſcopatum Monaſterienſem.

Urbs LVNEN. 2. mill. Condita eſt juxta Lippiam amnem in Comitatu Marcano; hodie ſubjecta Electori Brandeburgico: eſtque tranſitus hic præcipuus per Lippiam flumen in Epiſcopatum Monaſterienſem.

Vrbs DORTMVND. 2. mill: parva. Quidam unum tantùm milliare ponit. De hac urbe vide ſuprà 33. ITER.

Vic. Gevelsberg. 3. mill. Quidam hunc locum Cœnobium notat ab a-

ab aliis vicus, Comitatus Marcani, in finibus Montium ſitus eſſe traditur.

Vic. VVormskirchen. 3. milliar. magnis, in Ducatu Montenſi.

Urbs COLONIA. 3. vel 4. vid. ſuprà Iter 3.

ITER LXX.

Vratislaviâ Sileſiæ CRACOVIAM Poloniæ.

Vrbs BRESLAV. de qua vid. ſupr. N. 20.

Vrbs OLAV. 4. juxta Olam flumen, in Principatu Brigenſi, arcem habens Principalem.

Vrbs BRIEG. 2. mill. Caput eſt & ſedes aulica Principatus dicti: in qua Templum Cathedrale: parochiale S. Nicolai: Schola illuſtris: Schola oppidana: Arx Principis, in qua Lignicenſes & Brigenſes Principes (& ex

(& ex illis Joannis Chriſtiani, qui in Boruſſia mortuus eſt, filius natu maximus Georgius non ita pridem aulicam ſedem habuit, ſed nuper mortuus eſſe fertur) habitare ſolent; & quæ huic conjuncta ſunt: ut & Curia & Armamentarium cum molendino Principis, ſpectatu digna ſunt.

Urbs LOBEN, vulgò Lewyn dicta. 3. aliis 2. & 4. milliar. notantibus, refertur ad prædictum Principatum Brigenſem Sileſiacum.

Urbs OPPELN. 3. & 6. milliar. Brigâ. Caput eſt Principatus hujus nominis, pignori data Regi Poloniæ Uladislao, anno 1645. à Ferdinando III. ad annos uſque 50. quam tamen Caſimirus, qui nunc regni faſces tenet, fratri ſuo tradidit. Spectatu hic digna ſunt templum Cathedrale, templum Cœnobii, Xenodochium magnum, & Curia.

Urbs STRELITZ. 5. vel 6. milliar. in prædicto Principatu Oppelienſi & intra has duas, Nackel.

Urb.

Urb. & Arx TOST. etiam Oppelienſis. 2. milliar.

Urbs TARNOVVITZ. 4. mill. A quodam Polonicè Tarnoſſsgigura, vel ad Montem, vocata. Quidam 4. tantùm habent mill. Strelizâ hucuſque: & 4. ad Benſchin. dicentes: Tarnovizam medio inter hæc duo loco ſitam eſſe. Ante-hac Princip. Iagerndorfenſis, ſed anno 1617. regno Bohemico addicta. Ferunt uno abhinc milliari, fines eſſe atque terminos Sileſiæ: quanquam tribus à Briga milliaribus omnes linguâ Polonicâ utantur.

Urbs BENSCHIN, 4. vel 5. milliar.

Ur. SLAKA. 3. mill.

Schedliz. 3. vel 4. mill.

Urbs CRACOVIA, Krakau. De hac urbe, quæ totius regni Polonici caput eſt, deque tribus præcedentibus locis, vide ſupra Iter 21.

Hulſius Tarnowitzio Cracoviam uſq; 11. tantum ponit milliaria, utpo-

te. 4. ad Slaukow. 4. ad Schedliz (quem locum ipſe pagum vocat.) & 3. mill. Cracoviam, ſed contrà omittit Benſchin. Quidam, qui hac via uſus eſt, Cracoviam & Uratislaviam, 36. mill. à ſeſe invicem diſtare tradit, & perveniri à Tarnowitzio ad Urbem Olkiſch, vel Polonice Olkuſcha, circa quam fodinæ metallicæ inveniantur, 7. mill. & hinc Cracoviam. 4. milliar.

ITER LXXI.

BRESLAVIA EPPERIES ſuperioris Hungariæ.

Quidam, hoc itinere peregrinatus, ſic illud notavit: Olaw, Brig, Ratibor, Fryſtatt.

Urbs TESCHEN, ad 24. Uratislaviâ remota.

Iablunca. 2. mill. montes excelſi, arboribus conſiti & tranſitu anguſti in finibus Hungariæ. In cacumine e-

jus interdum eſt propugnaculum. Inde deſcenditur in horrendam & profundam vallem, ſemperque propter graſſatores & iter infectum, præſidio & comitatu opus eſt.

Vic. Newſtatl.

Urbs SYLEIN. in amœna quadam valle, mediocris latitudinis, juxta Wagam flumen, & 11. milliar. à Teſchino diſtans. A Neuſtatl hucuſque anguſta quædam, confragoſa, & profunda vallis eſt, rupibus excelſis utrinque ſuperincumbentibus; hic verò Syloni, jucunda ſunt prata, atque ex utroque vallis latere excelſi montes, quibus arces pulcherrimæ ſunt impoſitæ, maximam partem Domino Illieshaſii ſubjectæ.

Vic. Warna, in Comitatu Arawa ſuperiore Hungarico ſitus.

Rusnahora, mons præceps & prſaruptus & ſilva admodum denſa & opaca: atque à dicto vico Warna uſque

Rosenberg(de quo infra in itinerib.

Viennenſibus) omnia horrent montibus altiſſimis, profundis & lapidoſis vallibus,& ſilvis denſis. Roſenbergâ pervenitur ad

Vic. S. Nicolai.

Urb. LEUTSCHAU.

Urb. WALLENDORF, quæ una eſt ex tredecim Hungariæ oppidulis, regno Poloniæ ſubjectis.

Vic. Krümbach. Multæ in hac vicinia ſunt fodinæ metallicæ& officinæ ferrariæ.

Urb. EPPERIES.

II. Alio tempore ſupradictus honoratus peregrinator itinere profectus eſt Breſslavienſi Cracoviam. 36. miliar. Cracoviâ porrò venit

Willitſcka, ubi fodinæ ſunt Saliares, 2. mill.

Starimiaſta vel Sants antiqua. 8. milliar. transmittens Dunizium amnem rapidum & magnum. porrò ad

Krumbach, ſilvam, intra duas anguſtas & ſalebroſas vias, 2. milliar.

Arx & Vic. Lublau. 4. Quondam

Arx

Arx erat Hungarica limitanea, nunc regno Polonico adjuncta, ſita in Zepuſienſi dynaſtia.

Urbs BVDLEIN.

Urbs & Arx KESMARKT.

Urbs LEVTSHAV. 2. & 6. milliar. à dicto Liblau.

Vic. Kirchdorf. 1.

Urbs EPPERIES. 5. mill. De quibus locis poſtremis, infra in Itinerib. Viennenſibus dicetur.

II. In reditu venit in regiam Hungaricam civitatem liberam ZEBEN. 2. milliar. ab urbe Epperies: hinc porrò in Vicum Siben-Linden. 2. Vic. & Arcem Plantſch. 2. mill. Deinceps per celſos montes, valles profundas & ſilvas horrendas è finibus Hungaricis ad limites Poloniæ & ad dicta loca Pivintze, Stariimiesta, Limanova, VVilitſcka, ad Poppartum flumen (per quod propter curvitatem milliaribus 40. navigandum eſt) atque inde Cracoviam & Uratiſlaviam: & hoc iter, eſſedo vectus ex

Epperies, ſpatio 7. dierum confecit, Refert etiam alio quodam loco, ex Epperies Bartſeldam, liberam Hungariæ civitatem. 4. milliar. inde Urb. Hribowa. Urb. & Arcem Saklutſchin, juxta flumen Dunaizium, Urb. Bochine, locum Polonicum, in quo Sal è Saxis effoditur, Cracoviam iter ſuſcipi poſſe.

IV.D.D. Frolichius Mathematicus regius Hungaricus, iter ex ſupra dicta urbe KESNARCKT Wratislaviam, quod Locorum appellationes attinet, ſic notavit.

UrbsKESMARCKT, vel Keyſermarckt, Cæſareopolis, ſita eſt in Comitatu Zepuſienſi, juxta Carpathum montem, atque in finibus Hungariæ & Poloniæ, 2.milliar. à Leutſch. & 8. à prædicta urbe Epperies, hac parte, in qua ſpectatu digna ſunt Templum Germanicæ & Slavonicæ nationis: Schola: Arx: Curia cum nova elegantique turri: libripendium, & turris admo-

admodum craſſa in porta Urbis ſuperioris. Hinc porrò

Pag. Landeck. 1. mill.

Pag. Razwinckel. 2.

Pag. Krombach. 1.

Vic. Newmarckt. 1.

Vic. Jordan. 3.

Vic. Wadewitz, vel Vadowitz (intra quem pagus eſt Suchau. 2. mill.)

Pag. Buſchwitz.

Vic. Bieroniz. 2.

Vic. Miklowa. 2.

Urb. GLEIBITZ. 3. in Principatu Sileſiaco Oppelienſi, juxta flumen Kladinitz.

Urb. PEISKROTSCHAM, vel Peiſchkretſcham, oppidulum Oppelienſe. 2. milliar.

Urb. Toſt. 3. de qua ſuprà 69.

Ur. STREHLITZ magna. 3. alii 2. tantùm ponunt.

Ur. OPPELN. 4. Alii 5. vel 6. habent. Vid. N. 69.

Urb.BRIG. 3.mill.Aliàs, ut ex dicto 70.vel præcedente Itinere,videre licet,Oppeliâ Brigam.6.milliar.numerant.

Vel:

Poſſunt,qui volunt, à prædicto Vadoviz,proficiſci per

Vic.Liverden, 2.mill. ad

Ur. & Arcem Pleſs.5.mill.à Vadoviz,de quo ſupr.N:21.

Ur.SORAM. 2. mill.in Principatu Sileſiaco Ratiborenſi.

Urb. RIBNIK, vel Ribenik.4. mill.

Urb. RATIBOR. 2.mill. ſitam in Sileſia, ad Oderam flumen, quæ caput eſt Principatus hujus nominis: quæ hodie pignori data eſt Regis Polonorum fratri, Principi Carolo Ferdinando, &c. à Domo Auſtriaca. Vide ſupr. OPPELN. Spectare hic operæpretium fuerit Templum, Colleg.pulcherrimum, & Curiam.

Pag. Koſtenthal.3. mill.

Urb.

Urb. STRELITZ parva vel minor, in Principatu Oppelienſi. 3. mill.

Vr. LOBEN, in Principatu Brigenſi. 4. mill.

Vr. BRIG. 2. vel 3. mill. De qua & ſeqq. uſque Uratislaviam, ſuprà.

D. Frolichius, quem honoris cauſa nominamus, duas alias vias notat, quibus à Keſmarckt Uratislaviam perveniri poteſt: quarum una per Pleſs, Ratibor, Hozeplotz, Neyſs, & Grodkau: altera per Liptow Georgenberg, Lauſchburg, Vag; Geip, Sancti Nicolai, Roſenberg, Zutſchan, Silein, Neuſtatl, Kraſna, Tſchatſcha, Iablunca, Freyſtatl, Oderberg, Matzkirchen, Koſtenthal, klein Spelitz, & alia ſupra ſignata loca, ducit: quæ apud ipſum, ex Kesmarckt uſque Breſslaviam, 46. tantùm milliaria conſtituunt. Ponit etiam ex prædicto Kesmarckt Cracoviam, per Neumarck & Miſſovitz, 13. tantùm milliar. quæ verò abſque dubio de Hungaricis accipienda, quæ Germanicis

multò ſunt longiora, duobus Hungaricis, ut plurimùm, tria Germanica milliaria conſtituentibus.

ITER LXXII.

Breſlaviâ GEDANUM, *Dantzig.*

Urbs PRAVSNITZ. 4. aut 4. & dimid. mill. Liberi Status Trachenbergenſis.

Urbs TRACHENBERG. 2. mill. Caput prædictæ liberæ Reipub. quæ in Conventibus Principum Sileſiacorum locum & ſedem ſuam habet, & tempore proximè ſuperiore Schaffgotſchiorum fuit. Sed iiſdem ereptum & Domino Comiti ab Hazfeld, ſummo militiæ Cæſar. Præfecto, donatum à S.Cæſ. Majeſtate. Reliqua verò bona Schafgotſchiana Barones Schafgotſchii juvenes cuncta receperunt. Sita eſt in finibus Poloniæ & probè munita eſt.

Bovitz.4.mill.in Polonia magna.

Kitziwin,Kitzwin. 4. mill.

Urb.MOSCH.4.proximè ſilvam.

Urb:POSEN.4. de hac urbe vide ſuprà N.18.

Wobaditzki.4.mill.

Urbs GNESEN,Gniſen, Gnezna; 3.in hac Archiepiſcopali magnæ Poloniæ civitate,præter alia multa, templum imprimis Cathedrale ſpectatu dignum eſt.

Vic.Scharmeuſel,vel Schmarmeuſel.3.mill. Quidam duo ponit.

Vic.Leſta.5. Quidam 7.tradit.

Vic.Knipig,vel Knipka.3.mill.

Urbs TORN. 2. mill. Sita eſt in ea parte Pruſſiæ, quæ Culmigeria, vel regio Culmenſis appellatur & Regi Poloniæ ſubjecta eſt: in qua, tanquam præcipua Civitate, elegantia nonnulla inveniuntur ædificia, præſertim verò Curia.

Urbs CULMSEE. 3.vel 3.& dimid: In hac EpiſcopusCulmenſis,qui etiam

Lobavienſis dicitur, ſedem ſuam habet, ſubjectus Regno Poloniæ.

Urbs COLMEN, vel Culm, Colmia. 1. mill. & 5. à Torn: à qua univerſa regio Colmenſis, vel Culmigeria vocatur, quam vulgò hodie Boruſſiam dicunt, aut illi adnumerant: Urbs Epiſcopalis, in qua Templum Cathedrale, & Cœnobia quædam, ſpectatu digna ſunt.

Urbs GRAUDENTZ juxta Viſtulam. 4. Eſt regia Polonica, arcem habens: eſtque in Colmenſi regione ſita.

Urbs NEUBURG ad Viſtulam. 3. mill. in Pomerellia, pertinens unà cum Arce ad Regem Poloniæ.

Urb. STARGERT. 5. de qua ſuprà Itinere 18.

Urbs GEDANUM, Dantzig. 7. de qua ibidem, & juxta via alia notatur, quâ Poſen ex Polonia huc venitur. Quidam à Torn ad Colmſee. 3. Graudens. 5. Neuburg. 2. Gugel. 3. Dantzig. 9. milliar. numerat. Alius, qui

qui hoc itinere profectus eſt, ex Dantiſco, Uratislaviam uſque, ſic loca notavit.

Dantzig. Stargart. 6. milliar.

Arx & civitas Graudenz. 6.

Ur. Colmanſee. 5. Urb. Thorn. 3.

Ur. Gniſen. 13. vel 14.

Ur. Poſen. 8. vel 7. Summa 21. milliaria ex Thorn.

Urbs PVNAVVITZ. Oppidum limitaneum Sileſiam verſus. 10. mill.

Arx Trachenberg, & in paludibus ſitum oppidulum, limes Sileſiæ. 6.

Ur. PRAVSNITZ. 2.

Vr. PRESLAVV. 4. mill.

ITER LXXIII.

Breſslaviâ FRANCOFVRTVM ad Oderam, & Berlinum.

Vrbs NEWMARCKT. 4. In Principatu Uratislavienſi, mediâ viâ inter Uratislaviam & Lignitium.

Urb. PARCHWIZ, juxta flumen Koſtensbach vel Kazbach, & cum arce atque territorio in Principatu Lignicenſi ſita. 3. mill. Hoc tempore Dux Georgius Rudolphus Lignicenſis ſuam hic fixiſſe ſedem aulicam ſcribitur.

Urbs LUBEN. 3. etiam in prædicto Principatu, arcem habens munitam & amplum territorium.

Urbs PULKWITZ, vel Bolkowitz. 3. Quidam 2. tantùm milliar. notat. Sita eſt in Principatu Glogovienſi magno.

Urb. NEUSTATTL etiam in Glogovienſi Principatu juxta Weiſsfurt, fluviolum. 2½. mill. Quidam 4. numerat.

Ur. FREYSSTATLEIN. 1. & dimid. vel 2. Vulgò. 16. Breſslaviâ huc uſque numerantur. Arx hic eſt, quæ cum oppido oppignorata fuit Schonaichenſibus, ſita in prædicto Princip. Sileſiaco Glogovienſi.

Pag. Schweinitz. 3.

Pag. Glott. 3.

Urb. CROSSEN. 1. mill. de qua ſupr. N. 18.

P. Zebingen.

Urbs FRANCOFVRTVM ad Oderam. Vide de hac Electorali Brãdeburgica civitate ſuprà Iter 17.

Urb. FVRSTENWALD. 4. Brandeburgica, vel 5. milliar. Germanica. Sita eſt in Marchia media juxta Sprevum flumen.

Ur. KOVENIGK. 5. milliar. ibd. Eſtque tranſitus hic per Sprevum.

Urbs BERLINVM. 2. & dimid. vel 3. mill. Quidam à Furſtenwald ad Arcem & pag. Rudersdorf, 3. & hinc quatuor milliar. habet. Numerantur vulgò per aliquot pagos, decem tantùm milliar. Francofurto Berlinum. Sedes hæc eſt Aulica Electoris & caput Marchiæ Brandeburgicæ, juxta Sprevum; in qua etiam Templum Cathedrale & Arx Electoralis, cum connexis & conjunctis ædificiis, Tem-

Templum Arcis, Cancellaria, Pharmacopolium, Hippocomium, Armamentarium, atque alia, viſu digna occurrunt. Urbs duplex eſt, cujus pars una propriè Berlinum, altera verò Colonia ad Sprevum appellatur.

ITER LXXIV.

Caſſellâ VESALIAM.

Urb. CASSELLA. de qua ſupra. N.63.

Urbs. ZIERENBERG. 2. & dimid. Haſſiaca, vel 3. communia milliar. in Principatu Haſſiæ inferiore.

P. Malsberg. 1.½. mill.

Ur. vel Arx Rhaden. 3. in Comitatu VValdeccenſi, ut fertur.

Urbs LIAENAVV. 2. Aliàs, ſi recto itinere huc tendas, 5. tantum milliaria numerantur. Aliàs 4. Haſſiaca habet. Vid. ſupr. 22. Iter.

Ur.

BIBLIOTECA NAZIONALE "VITTORIO EMANUELE III" - NAPOLI

Ur. PADERBORN. 1½. mill. De qua ſupr. N. 30.

Ur. LIPPE, vel LIPPSTAT. 3. juxta flumen Lippiam VVeſtphaliæ, partim ad Clivenſem regionem, partim ad Comitem Lippienſem pertinens. Suis tamen gaudet privilegiis & eſt Hanſeatica.

Urb. SOEST. 2½. mill. de qua ſupr. N. 32.

Urbs Hamm. 3. vel 3¼. milliar. etiam ibidem.

Urbs LUNEN. 3. mill. de qua ſupr. N. 69.

Urb. RECKLINGHAUSEN. 2½. mill. Arcem habet munitiſſimam cum territorio, dicto im Velt, & Electoris Colonienſis, at in Weſtphalia ſita: ubi Cœnobium eſt Virginum Deo devotarum nobilium.

Urb. DORSTEN. 3. mill. juxta Lippiam, munita, atque Recklinghuſenſi territorio conjuncta.

Urb. VESALIA, dicta Veſalia inferior. 3½. mill. vid. ſupr. 35. It.

ITER LXXV.

Conſtantiâ ARGENTORATUM.

Urb. BASILEA. de quo itinere hucuſque & hac urbe, vid. ſupr. N. 47. Hinc

Pag. Groskembs 1½. mill.

P. Otmarſen, 1. & dimid. mill. ubi Cœnobium eſt Virginum nobilium & Templum rotundum gentilitium: juxta quem pagus eſt, & domus, in qua vectigalia exiguntur: adjuncta Præfecturæ Lanſeriæ in Sundgavia, nunc Herwartiis ſubjecta.

Pag. Bieſſen. 3. mill.

Urbs MARCKELSHEIM. 2. mill. Epiſcopatus Argentoratenſis.

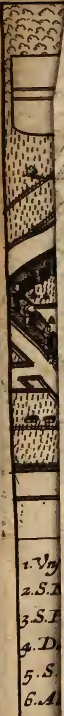
Pag. Poſſzen in Schied. 2. mill.

P. Krafft. 2.

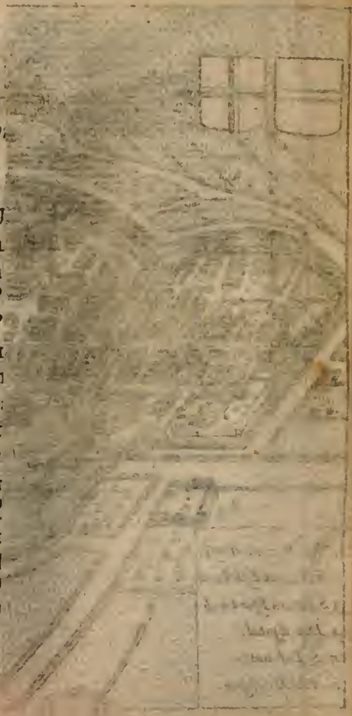
Urbs ARGENTINA, Strasburg. 2. mill. Summa 14. milliar.

Vel:

Arx

den-
tum
nilia
ncta
tum
it &
fer-
jecti
oia,
atus
ſis:
npe-
len-
iæ,
ria-
ium
ba:
lle-

Co

U
huc
Hin
P
P
Cœr
Ten
juxt
vect
ctur
Her
P
Ut
Epit
P
P
U
2.m

Arx Hochberg. Marchionis Badenſis.

Arx Liechtenegg. olim Comitum Tubingenſium, quorum hodie familia quod virilem ſexum attinet, extincta eſt, relictâ ex quodam unâ tantum filiâ, quæ Comiti Salmenſi nupſit & in Auſtria ſuperiore vivit: cui, ut fertur, Arx illa & loci incolæ ſubjecti ſunt.

Urbs KENZINGEN in Brisgoia, Archiducum Auſtriacorum.

Ur. ETTENHEIM, Epiſcopatus Argentinenſis.

Ur. KIPPENHEIM. Badenſis.

Urbs OFFENBVRG. Imperialis.

Urb. ARGENTORATVM.

Vel:

Pag. Hulgelsheim, March. Badenſis. 3. ½. mill.

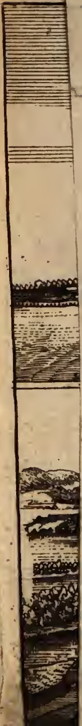
Urb. FREYBVRG Brisgaviæ, 2. & dimid. mill. Archiducum Auſtriacorum, in qua Templum primarium cum turri magnifica & ſuperba: Colle-

Collegium Jeſuitarum cum templo, Cœnobia, & templa nonnulla: Collegia Univerſitatis & officina poliendi marmoris, lapidum, ferramentorum, &c. ſpectatu digna ſunt.

Urb. BRISACUM, Breyſach. 2. Etiam ſita in Brisgoia, juxta Rhenum: ſed hodieque ſubjecta Regi Galliarum: in qua digna ſunt, ut ſpectentur, Templum primarium, Caſtellum, & munimenta urbis nova.

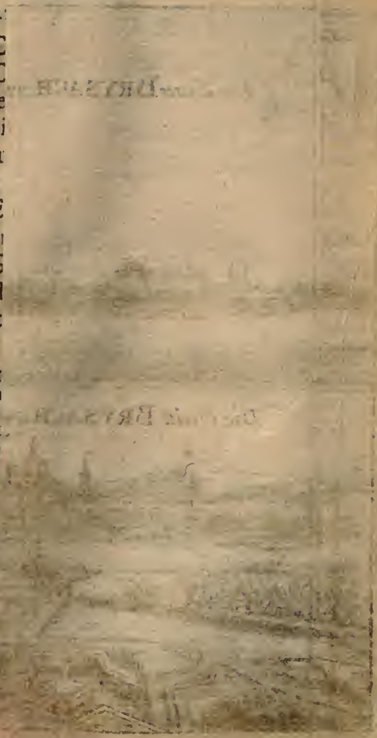
Urb. COLMARIA, Colmar. 2. mill. Urbs eſt Imperialis, aliquandiu Præfecturæ Hagenovienſis Provincialis patrocinio & tutelæ ſubdita. Spectatu hic digna ſunt, templum ſummum ſive primarium S. Martini: Templum Collegiale S. Petri: Templum Xenodochii: Cœnobia quędam: Granaria publica: Armamentarium & mercium Apotheca.

Ur. SELESTADIUM. 3. mill. etiam Urbs S. Romano-Germanici Imperii, & in tutela ſupradict. Provincialis præfecturæ Hagenovienſis: in qua

BIBLIOTECA NAZIONALE "VITTORIO EMANUELE" NAPOLI

4
C
C
le
di
rt
E
nı
G
a
ſt
n
P
c
S
ſı
T
p
ti
I
v

in qua templum eſt elegantiſſimum, Monaſterium dictum: Item Colleg. Templum S. Fiden: Jeſuitarum Collegium, & Cœnobia nonnulla, cum Curia ſeu Buleuterio pulchro.

Urbs BENFELDA. 2½. mill. Epiſcopatus Argentoratenſis, Arcem habens magnificam; ſed opera nova, ſuperioris belli tempore muniendæ Urbis cauſa extructa, jam poſt factam & vulgatam pacem diruta & everſa ſunt, æſtate anni 1650.

Pag. Matzenheim. ½. mill. parva, Epiſcopatus Argentinenſis.

Urbs ARGENTINA. de qua ſuprâ. N. 46.

NB. Non caret equidem hoc iter ſuis diverticulis & circuitionibus: ſed propter loca elegantiſſima, quæ ſeſe viſenda offerunt, neminem ambagium illarum pœnitere debet.

Quidam alius profectus eſt Argentorato Seleſtadium. 6. Colmariam. 3. Enſisheimium. 3. Pag. Hapſen. 3. (alius ponit 2. tantùm) & Baſileam. 2. (qui-

(quidam 3. habet.) Sed & hoc iter per anfractus ducit, quoniam vulgò Baſileâ Argentoratum, viâ directâ tantùm 14. milliar. numerantur.

ITER LXXVI.

Crembsâ BRINNAM Moraviæ.

UabsCREMBS. Vna ex præcipuis Auſtriæ inferioris urbibus, juxta ripam Danubii, celebris admodum, nomine nundinarum publicarum, bis quotannis, ad feſtivitatem S. Iacobi, & Simonis ac Iudæ, ibidem celebrari ſolitarum. Templum habet illuſtre S. Viti: item Collegium Ieſuitarum, cum Æde ſacra.

Vic. Langelois. 1. mill. elegans & optimè ſtructus Archiducalis Auſtriacus, Curiam habens peculiarem. Dicitur ante bellum proximum fruquentiſſimas habuiſſe domos, & quidem tot, quot tria illa oppida,

Crembs,

Crembs, Stein, & Mautern,& tria adhuc alia.

Vic. Hoſterliz. 1. Hi duo vici, quorum poſterior ante bellum proximum ædificiis plurimis celebris fuit, ad Dynaſtiam Cromavienſem pertinent.

Vrbs & Arx CROMAV, vel Crumlau, cognomine Moravica Crumau 1. Oppidum quidem exiguum eſt, ſed Arx, ad quam multa alia loca referuntur, magnificè & ſuperbè extructa eſt, ſpectavitque ante bellum proximum Bohemicum ad Dn. Bertoldum à Lippa vel Leippe: qui verò eà ipsâ excidit; atque ut ferunt, omnia in hac vicinia Liechtenſteinianis ſunt ſubjecta.

Vrbs EYWANSCHIZ. Ewanczíz. 1. mill. ſita eſt ad Gihlawam vel Schwarzam, flumen; & refertur ad ſupradictam Crumau.

Hinc duo adhuc reſtant milliaria BRINNAM uſque.

Qui

Qui verò Cromau & Eywanschitz contemplari nolunt, illi ſtatim à dicto vico Hoſterlitz pervenire poſſunt Urbem KAUNITZ, 2. mill. atque inde Urb. BRINNAM, 2. mill. minora & breviora, quàm ab Eywanſchitz, ac proinde majus viæ compendium. Poſt Olomuzium BRINNA præcipua urbs eſt Moraviæ; in qua Ordines ſive Status Palatium habent, in quo Conventus ſolent haberi. Sunt in ea viſu digna, Jeſuitarum Collegium: Parochiale Templum Sancti Jacobi: Cœnobium Sancti Thomæ, & alia Cœnobia, & templa plura: Itemque Aula Epiſcopi Olomuzenſis: & extra Civitatem in colliculo Arx Spilberg.

ITER LXXVII.

Gedano, Dantzig, Stettinum.

Urbs GEDANUM, vulgò Dantiſca, Dantzig, de qua ſupr. N. 18.

Pag. Kilau. 3.

Pag. Weſtin. 3.

P. Anckerholtz. 2.

Urbs LAVENBVRG. 2. A quibuſdam dicta Lebenburg, Lemburg & Louwenborch: olim Ducum Pomeraniæ, qui ut Feudum Polonicum capiebant: quibus extinctis, jam poſtliminio ad Reges Poloniæ recidit. Arcem habet elegantem, eſtque Caſſubiæ Urbs.

Liſnizium diverſorium ſeu manſio. 1. mill. Streiſa, etiam diverſorium. 3½. mill. adhuc in Caſſubia.

Urbs STOLPE. 3. in Pomerania poſteriore, ſubjecta nunc ratione pactorum generalis pacis, Electori Brandeburgico: in qua ſpectatu di-

gna ſunt, Arx illuſtris cum templo. Stolpa flumen hic navigabile redditur.

Frierſt. Diverſorium campeſtre. 2. mill.

Ur. SCLAG. In Pomerania interiore, ad Wipperam flumen.

Pag. Zizimin. 3.

Urbs ZANAV, vel Zana. 1. Sita ad montis Chollenſis dorſum, etiam in Pomerania interiore.

Hinc per modo dictum montem excelſum & periculoſum, ad

Urb. COSLINUM. 1. quæ arcem habet, ſedem quondam Epiſcoporum Caminenſium: ubi etiam eſt Dicaſterium Aulicum; ſpectari hic poteſt Arx & Templum parochiale.

P. Coſtin. 1.

Pag. Forchemin. ½.

Urb. COLBERG. 3½. mill. de qua ſupr. N. 29.

P. Wuzlafshagen. 2.

Ur. GRIFFENBERG. 2. ad Regam fluvium Pomeraniæ.

Lan-

Langendorf. 2½. mill.

Pag. Poſentin. 1.

Ur. GOLNAV. 2½. mill.

Vel:

Ex dicto Coslino venitur Corlinum. 3. mill. quæ Epiſcopalis Caminenſis, nunc Brandeburgica Electoralis eſt civitas Pomeraniæ, habens Arcem Illuſtrem cum præfectura.

P. Mallo. ½.

P. Goſtine. ½.

P. Dommitz. 1½. mill.

P. Remmaven. ½. mill.

Pag. Pinna. 1.

P. Wallenborgk. 1.

Ur. PLATE. 1. mill. ad Regam fluvium, non procul Regenwalde in Pomerania, Nobilium ab Olten & Bluchern.

Urbs NEWGARTEN. 2. Comitum Eberſteinenſium, qui feudum capiunt ab Epiſcopis Caminenſibus. Proximè oppidum eſt Arx Comitum Eberſteiniorum.

Pag. Heidenburg. ½. mill.

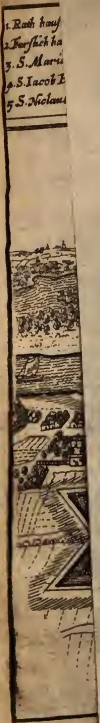
Urbs. GOLNAV. 2. mill. Principis Pomeraniæ, à qua Campus ille longus,per quem iter à Golnau 4. milliar, uſque Damm patet, nomen & appellationem accepit. Eſt urbs Hanſeatici fœderis, juxta Inam flumen nauigabile, quam ſilva quædam peramœna ambit.

Hinc per campum, ut modò dictum, ad

Urbem DAMM. 4. mill. quæ ipſa quoque civitas eſt principalis Pomeraniæ, nunc hæreditaria facta Coronæ Suedicæ.

Urbem STETTIN. 1. mill. Eſt hæc Caput totius Pomeraniæ juxta Oderam flumen. Per pacem generalem factam anno 1648, Corona Suedica retinet anteriorem Pomeraniam, cum Rugia Inſula: & in poſteriore Pomerania Stettinum; item Garzium, Damm, Golnau, VVollinum Inſulam, cum Odera in eam ſeſe exonerante, & Mare, vulgò Friſche

Haff

BIBLIOTECA NAZIONALE "VITTORIO EMANUELE III" - NAPOLI

4

p
lc
l:
a
I
n
p

8

c
r
S

l
(
r
s
r
f
(
r
e

Haff dictum; cum tribus oſtiis, Pein, Schwin & Dievenaw, uſque ad mare Balthicum: Electoris verò Brandeburgici eſt reliqua Pomeraniæ interioris pars, cum univerſo Epiſcopatu Caminenſi. In Stettino urbe, viſu digna ſunt Templum Cathedrale S. Mariæ, S. Iacobi, S. Nicolai, S. Ioannis & alia: Schola item illuſtris & oppidana: Collegium Iageteufelii: arx illuſtris, ejuſque interna, præcipuè verò Templum & in eo monumenta Principum: item Campana magna; & Aula, in qua olim novem Camini & aliquot fornaces fuerunt: etiam Hortus, nova ſtructura, & id genus alia, cum Curia.

ITER LXXVIII.

Dantiſco ſive Gedano FRANCOfurtum ad Oderam.

Urbs DANTZIG. de qua ſuprà. Hinc per Waliko, ad

Schoneck vel Sconeck, arcem ſeu oppidum. Porrò per Gerſchau, Weidau, Proha, & Lanz, loca Homerelliæ, ad

Arc. Schlochau. 15. vel 16. mill. etiam locus Pomerelliæ celebris.

Landeck. 4. mill. itid. Pomerelliæ & oppidum eſſe fertur.

Plinetz, Regis Poloniæ: ut priora loca omnia. 3. mill.

Niehof, vel Newenhof. 7. mill. ut quoddam habet Itinerarium, ſed abſque dubio parva; quandoquidem alius quidem, 8 tantum, ad Kalis uſque, milliaria notat, Brandeburgica, quæ quidem communibus Germanicis maiora ſunt. Eſt autem Niehof, manſio Venatoria in Marchia nova Brandeburgenſi, non procul à finibus Polonicis, ſubdita D. Electori Brandeburgico.

Urb. CALIS vel KALIS. 3. cujus modò facta eſt mentio. Urbs eſt Electoralis Brandeburgica, ad Tragam fluvium in Marchia nova.

Iager-

Iagerſpurg. 3.mill. Quidam hinc Landekum uſque,tantum 10 milliaria notat.

Urb. WOLDENBERG. 2. milliar.magna : de quo utroque loco ſuprà Itin. XVIII.

Urb. DRIESEN, vel Dreſen. 2½. Eſt etiam via propior quædam, quæ per compendia ducit. Eſt autem Caſtrum hoc novum Electorale Brandeburgicum Drieſen,Dreiſen, vel Dreſen in Marchia nova Brandeburgica, in ipſis finibus Polonicis, juxta Notecz flumen,in quod Traga ſeſe exonerat.

Urb.FRIDBERGA. 3.mill.

Urb. LANDSPERG. 2½. mill. vel 3. Vulgò Drieſà huc uſque numerantur 5. mill. dictumque eſt de hac urbe, ut & Fridberga, ſuprà, Numero XVIII.

Urb. CUSTRINUM. 5. mill. Eſt hoc Caſtrum Electoris Brandeburgici per univerſam Germaniam cele-

ripam Oderæ conditum: in quo ſpectatu digna ſunt Templum, Palatium Illuſtre, & Armamentaria.

Urb. FRANCOFURTUM ad Oderam. 3. mill. De ea vid. N. XVII.

ITER LXXIX.

Dunckelsbuhlâ NEOBURGUM Danubii.

Urbs DUNCKELSBUHLA. de qua urbe Imperiali. ſupr. N. XI.

Ur. OTTINGA Rhætiæ. 3. mill. de qua ſupr. N. 23.

Ur. VVEMBDINGEN. 1. mill. quidam. 2. notant: etiam ſita in Rhętia, Electoris Bavarici. Habet arcem, præfecturam, & in vicinia aquas ſalutiferas.

Arx Grayſpach. 2. Palatinatus Neoburgici.

Urb. NEUBURG. juxta Danubium. 2. mill. de qua ſuprà, N. XII.

ITER LXXX.

Dreſdâ PRAGAM.

Urbs DRESDEN, de qua Saxonica Electorali ſede juxta Albim. vid. N. 17.

Urbs PIRNA. 2. milliar. magna. Sita eſt in Miſnia juxta Albim, Arcem habet & eſt Electoris Saxonici.

Caſtrum Konigſtein. 2. mill. Electorale & in Miſnia ſitum, munitiſſimum, ad cujus radices oppidum conditum eſt juxta Albim.

Urbs AVSSIG. etiam in ripa Albis. 4. mill. parvis. Quidam Dreſdâ tantùm ſeptem milliaria huc numerant. Eſt urbs regia Bohemica, proximè fines ſeu terminos Miſniæ ſita.

Urbs LEVTMERITZ. 2. milliar. alius 3. notat. Condita juxta Albim, & regia, ſupra quam Egra in Albim ſeſe exonerat.

fluvium. Quidam per Peterswaldiam (pagum Bohemicum, 5. mill. Dresd. diſtantem) tantùm 11. milliaria Dreſdâ Budinum uſque numerant.

Ur. VVELBERN, vel VVelwari. 2. Urbs regia.

Urbs PRAGA. 3. mill. de qua ſupr. N. VII.

ITER LXXXI.

Egrâ DRESDAM.

Urbs EGRA. de qua ſupr. N. 12.

Ur. KONIGSPERG. 2. Ur. FALKENAVV. 1. Ur. ELNBOGEN. 1. de quibus locis tribus alio hujus libelli loco, puta N. 17. & 85. videre licet.

Ur. KARLSBAD. 1. Sita eſt ad Topelam Bohemiæ, quo flumine illa in duas partes dirimitur. Celebris propter thermas, quarum ſcatebra ſive origo tàm fervida eſt, ut non tantùm ova in ea elixari, verùm etiam galli-

gallinæ deplumari, & porci ſetis privari queant.

Vr. IOACHIMSTHAL. 2.

Vr. S. ANNABERG. 5. alius 4. mill. magna notat. De his duobus locis vide Iter 17.

Vr. S. MARIENBERG. 1. vel 1½. mill. Hinc quidam per Lengfeld, & VValsdorf numerat ad

Vr. FREYBERG, tantùm 3 mill. Alii habent 4½. & 5½. ſicut videre licet ſuprà N. 17.

Vrbs DRESDEN. 4. mill. magna. ibidem.

ITER LXXXII.

Egrâ RATISBONAM.

Cœnob. VValdſachſen. 1. mill.

Vic. Mutterteich. 1.

Vic. Schonfecht. 2.

Vr. NEYSTATTEL. 2.

Vr. VVEIDEN. 1. Vide de his ſ[illegible]lis, ſuprà, Iter 17.

Vic. Loh. 1. mill.

Ur. SCUTTHUTTEN ab alio Sindhutten, vulgò autem Schindhutten vocata. 1. milliar.

Urbs PFREIMBD. ½. mill. in Nordgoia ad Nabum flumen, in quod Pfreimbd fluviolus ſeſe exonerat. Extra muros Oppidi Arx eſt, ejuſdem nominis, quæ ſedes quondam fuit Landgraviorum Leuchtenbergenſium, qui tamen in Maximiliano Adamo ſnnt extincti. Arx, Urbs, & Præfectura Pfreimdenſis Feudum ſunt Bavaricum.

Urbs NABBURG. ½. Palatinatus Neuburgici: ſita in loco celſiore: ſed in radicibus ſuburbium habet in ripa Nabi, in quo iter facientes plerunque divertere ſolent.

Vic. Schwarzenfeld. 1. mill. ſtructus itidem ad Nabum eo loco, quo Schwarzach fluviolus in illum influit.

Urbs SCHVVANDORF. 1. Oppidulum Palatinatus Neoburgici.

Pg.

Pag. Deibitz. 2. mill.

Vic. REGENSTAVF. 2. de quo ſupr. N. VII.

Urbs REGENSPURG. 2. mill. de qua ſupra. N. VI.

ITER LXXXIII.

Embdâ BREMAM, Hamburgum, Lubecam, Wiſmariam, Straleſundam, Wolgaſtum, & Stettinum.

Urbs EMBDEN, de qua ſuprà N. 31.

Ur. AURICH. 2. milliar. magna, pro quibus alius 3. alius iter ſemidiei notat. Hic ſedes eſt aulica Comitis Friſiæ Orientalis, in Arce, mediocriter munita: ut & Dicaſterium Friſiæ Orientalis.

Arx & Pagus Freburg vel Fryburg. 3. mill. Comitis Friſiæ Orientalis eſt hæc arx probè munita.

Vrbs OLDENBVRG. 4. vel 5. Vulgò 10. milliar. Embdâ Oldenburgum uſque numerant. Quidam Embdâ Apen petunt, 4. magnis milliar. pro quibus alius 6. ponit. Sita verò eſt Arx Apen munitiſſima cum pago in Ammerlandia, atque in ipſo Comitatu Oldenburgenſi: numeranturque ad Oldenburgum, quod caput eſt Comitatus, 4. milliaria, de quo ſuprà, N. XXX.

Arx Delmenhorſt. 4. mill.

Urbs BREMA. 1. mill. magnum. De quibus locis etiam ſupra. N. 67. & 22. actum eſt.

Cœnobium Lilienthal. 1½. mill.

P. Kockſtede ad flumen Oeſt. 3½. m.

Arx & Vic. Bremerſurde, vel Voerde. 1. mill. Quidam numerat à Brema ad pag. Neuvicht. 4. & ab utroque ad Voerde, 3. ſumma, 7. mill. Eſt autem Vorda arx munitiſſima, pone quam Vicus, quem aliqui oppidum dicunt: ubi quondam ſedes fuit Archiepiſcopi Bremenſis; Hodie ſubjecta.

que ut
)mino-
rc.
rofici-
ſt præ-
ıenſis,
ımen,
nbur-
tem-
ı,viſu
ıbur-
ı po-
mer-
.
Iorn-
. vel
opa-
)lum

ebu-
a a-

nill:
lam:

BIBLIOTECA NAZIONALE "VITTORIO EMANUELE III" - NAPOLI

Vul
gum
bdâ
pro
eſt A
in A
tatu
ad C
mita
N.X
A
U
De
22.
C
F
A
de.
ma
que
aute
qua
dict
chi

jecta eſt Coronæ Suedicæ, atque ut fertur Marſchallo Campi, Domino Carolo Guſtavo VVrangeln, &c.

Hinc nonnulli Stadam proficiſcuntur, 3. milliar. quæ Urbs eſt præcipua Archiepiſcopatus Bremenſis, juxta Swingam vel Zuingam flumen, non procul ab Albi, infra Hamburgum ſita: in qua præter quatuor templa, Curia, & alia ædificia publica, viſu digna ſunt. Ab hoc loco Hamburgum uſque nonnulli. 6. milliaria ponunt: alii verò Voerda ſeu Bremer-Voerda, pergunt ad

Urb. HORNEBORG vel Hornborch, Hornburg, 2. & dimid. vel 3. mill. Oppidum eſt Archipiſcopatus Bremenſis, ad Luham fluviolum ſita.

Urb. BOXTEHVDE, Buxtehuda, etiam 2½. vel 3. mill. De qua alibi.

Ur. HAMBVRG. 2. vel 3. mill.

Quidam

Quidam 4. notat, de qua urbe ſupra dictum. N. 23.

Hinc per pagos ali quot ad

Urb. OLDESLO, 6. mill. magnis. Sita eſt in Wagria, intra Travam & Beske, flumina.

Urbem LVBECAM. 4. mill. de qua ſupr. N. XV

Urb. SCHONBERG, vel Schonenburg, Calliorea. 2. Rerfertur ad Epiſcopatum Razeburgenſem, qui hodie pertinet ad Megapolitanum Ducatum.

Urb. GREIFSMOLEN, Greffsmolen. 3. mill. Oppidum eſt & præfectura in Ducatu Megapolitano.

Urb. WISMAR. 3. Vulgò Lubecâ huc uſque tantùm 7. mill. numerantur. de ea vide Iter XXVI.

Pag. Blaſin. 2. ½. mill.

P. Bolkow. 2. ½.

Urb. ROSTOCK. 1. ½. mill. Quidam habent. 7. quidam tantùm 6. milliar. Wismariâ hucuſque: Vulgò numerantur 7. mill. quoniam Wismaria.

maria mediâ viâ inter Lubecam & Roſtochium ſita eſt, & verò Lubecâ Roſtochium uſque, 14. mill. numerantur.]

Urb. RIBNITZ. 3. mill. Sita eſt hæc Urbs in Ducatu Megapolitano, oppoſita urbi Pomeraniæ Damgarden, intra quas Rekenitz fluvius interlabitur, diſterminans duas haſce regiones. Eſt hic illuſtre Cœnobium nobilium Virginum.

Hinc quidam numerat, ad

Urb. STRALESUNDAM. 6. atque ſic Roſtochio 9. milliar. Alius verò, ut ſuprà Itinere XXVII. videre licet, 8. milliaria.

Urbs GRYPSVVALDIAM. 4. de qua ſupr. Itin. XXVIII. Aliàs qui rectâ viâ per Trybſes Roſtochio Grypswaldiam iter faciunt, decem tantùm milliaria numerant.

Cœnob. Eldenaw, ſplendidum & opulẽtum, Ordinis Ciſtertienſis quondam, ſitum in Pomerania.

pui nominis in Pomerania: in qua olim, multis annis illuſtris aulæ ſedes fuit, in arce magnificè & eleganter conſtructa. Sita eſt juxta Peenam, templum habens egregium, in quò Conditoria ſunt gentilitia Principum. Hodie ſubjecta eſt regno Suecico.

Urb. ANCLAM. 4. mill. parvis, ad dictum fluvium Peenam, in qua duo templa ſunt parochialia, & Cœnobium. Eſt non tantùm Principalis Pomeranica, ſed etiam Hanſeatica civitas.

Arx Torgelaw. 5. milliaria magna. Sita eſt in ſilva magna, in Vckermarchia: ſed ad Pomeraniam refertur.

P. Stoltenberg, vel Stoltenburg. 2. mill. Ramminenſium, juxta quem dubio procul arx eſt nobilium.

Urb. STETTINUM. 4. & dimid. mill. de qua ſuprà. N. LXXI.

ITER LXXXIV.

Feldkircha Meranum Ducatus Tyrolenſis.

FELDKVRCH, vel Veldkurch, Urbs eſt & Dynaſtia, in fronte montis Arle (Arleberg) Archiducalis Auſtriaca in Nebelgoia, quæ pars Wasgoiæ eſt ſeu VValengoiæ, ſita juxta Illum flumen: in qua ſpectare juvabit Templum Parochiale, Cœnobia Capuccinorum, & Benedictinorum, & Cœmiterium civicum S. Petri & Pauli, & alia nonnulla.

Urb. PLVDENTZ, vel Pludonum. 2. mill. etiam in prædicta Walengoia (cujus memorata urbs Feldkurch caput eſt) ad Illum flumen, Domui Auſtriacæ ſubjecta.

Vic. Kloſterlin, tres hor. equo iter facienti in Kloſterthal. Hinc in

Montem Arle, per quem via trita eſt in Ducatum Tyrolenſem. 1. mill. magnum, in aſcenſu, atque in deſcenſu itidem, 1, mill.

Pag. Pottenaw, atque ita 2. mill. à prædict. Pago ſeu Vico Kloſterlin hucuſque. In Valle Stanzica.

Landeck ad Inum. 3. horas equitanti. Per eam via ex Suevia ducit Venetias. Munſterus vicum appellat & arcem: alii autem vicum, atque ſic etiam notatur.

Pag. Ried. 4. hor.

P. Nuders vel Nuiders. 3. hor.

Mals, unde Campus Malſicus nomen accepit. 4. hor. Quidam, inter quos eſt Gerhardus de Roo, hunc locum pagum dicunt: Munſterus verò, atque alii, Urbem appellant.

Refert quidam, ſeſe Pludoni meridiatum, Cloſterlin vero pernoctaſſe: hinc per Arlemontem Gruis veniſſe meridie, nocte verò Pfunds veniſſe: die ſequente per Finſter Muntz

ſeu

ſeu Mintz, & per Campum Malſenſem ad dictum Mals, ubi pranſus fuerit.

Vic. Letſch, Laiz, vel Latſch. 5. hor. equitanti, vel iter ſemici.

Urb. MERAN. tantundem, atque ſic iter unius diei à Malſa. Eſt a. Meran, caput regionis Athæſinæ, Domui Auſtriacæ Comitatus Tyrolenſis ſubjecta: in qua ſpectatu digna ſunt Cœnobium Ordinis S. Claræ, & templum elegans. Peculiares ante complures annos Principes ab hoc loco denominati ſunt: neque procul ab eo remota eſt juxta Atheſin illuſtris & perantiqua Arx Tyrolis, à qua univerſus Comitatus appellationem accepit.

Hinc porrò Bolzenum, Tridentum, & Venetias iter eſt: ut apparet ex Itinere LIII. ſuperiore.

Cum Illuſtriſs. celſiſſimuſque Princeps Ferdinandus, Archidux Auſtriæ, Cardinalis & Epiſcopus Toletanus, Infans Hiſpaniæ, Anno Chriſti 1634. ex Hi-

ex Hiſpali, Barcinone, Genua, Milano, Valle Tellina, Bormio, & per montem S. Mariæ, Glurens Tyrolenſis Ducatus atque huc Meranam perveniſſet, iter per Bolzenum, Brixiam, Oeniponæm, Rotenbergam, porrò in Bavariæ Monacum, atque hinc VVerdam Danubii, & Norlingam fecit, atque iuibi prælio inter Suedicos & Cæſareanos commiſſo victor interfuit. Norlingâ per Giengam, Heydenheimum, Tunzdor Goppingam, Eslingam, Stutgardiam, Marbachium, Mudoch, Aſchaffenburg, Vlſingam in Comitatu Naſſovico, Diez, VValmerod, Bonnam, Coloniam, Iuliacum, Heinsberg, & Lovanium, Bruxel las pervenit.

ITER LXXXV.

Francoſurto Mæni PRAGAM.

Urbs ASCHAFFENBURG. 5. mill.

Ur. MILTENBERG. 4. mill. Quidam tantùm 3. notant.

Ur. BISCHOFSHEIM. 3. vel 4. mill. De his locis tribus vide ſuprà Iter XXIII.

Ur. WURTZBURG. 4. mill. de qua N. XI.

Ur. DETTELBACH, vel Tettelbach. 4. mill. itinere navali, terreſtri verò. 2. Subjecta eſt Epiſcopo Wurtzburgenſi, & celebris peregrinationibus, religionis & devotionis ergo, ad D. Mariam virginem ſuſceptis.

Ur. HASFURT. 5. mill. juxta Mœnum. arcem habens & præfecturam, Epiſcopatui Wurtzburgenſi ſubjecta.

Ur.BAMBERGA. 4.de qua ſupra XII.Hulſius à Dettelbach ad Cœnobium Schwarzach.3. mill. Cœnobium Erlbach.4. Vic.Burg Ebrach.2. Bambergam quoque 2.Summa Wurtzburgo Bambergam 13.milliaria numerat. Alibi verò ponit à Bamberga dimid. mill. ad pagum Halſtatt: illinc trans Mœnum ad Vicum Zeil.2. & dimid. Ur.Srasfurt.1.Ur.Schweinfurt.3.Pag. Geltersheim.2. Ur. Carlſtatt. 2. & dimid. Vic.Lengenfeldt.2. Ur. Kitzingen,4. & VVurtzburg. 3.Summa 20½. milliaria. Sed hæc via per ambages ducit. Quidam alius iter faciens numerat Wurtzburgo Dettelbach. 2. Hinc Bambergam 8. Summa tantùm 10.mill. Sed ut nos in noſtri itineris viam revertamur, pergimus Bambergâ ad

Urb. LIECHTENFELS. 4. mill. in ripa Mœni ſitam, in Epiſcopatu Bambergenſi, arcem habentem & præfecturam.

Ur-

Ur. CULMBACH. 4. mill. Sita eſt hæc juxta Mœnum album, ſubjecta Marchioni Brandeburgico: in cujus faſtigio ſtructum eſt Blaſſenburg, caſtrum munitiſſimum.

Ur. VVEISTATT, vel VVeiſſenſtatt. 4. mill. Condita eſt ad Egram, Brandeburgica, & cum præfectura refertur ad Culmbachium.

Ur. EGRA. 5. vel 4. mill. de qua ſupr. N. 10.

Vr. FALKENAVV. 3. mill. Sita eſt hæc ad flumen Egram in Bohemia, olim Schlikiorum Comitum, & fortaſſe hodieque imperium agnoſcens, cum Arce.

Vr. SCHLACKENVVERD. 3. mill. ad flumen VVeſſeritz: etiam antehac Schlikii Comitis, hodie verò Dn. Julio Heinrico, Duci Saxoniæ Lauenburgenæ ſubjecta, in cujus elegantiſſima arce (quæ unà cum horto amœniſſimo, non ita pridem conſito, digna omnino viſu eſt) ſedem ille habet aulicam.

Ur. CADAN, vel Caden, à quibuſdam ineptè Cadau dicta, 5. mill. Sita eſt in ripa Egræ fluminis, & refertur ad regnum Bohemiæ.

Ur. SATZ. 2½. vel 3. mill. Ab hac urbe regia, ad Egram ſita, Circulus Satzenſis nomen habet.

Vic. Diwitz. 3. mill.

Ur. SCHLAN, Slani. 3. Ab hac urbe regia etiam Circulus peculiaris Bohemiæ denominationem accepit.

Ur. PRAGA. 4. De qua ſupr. N. 7.

ITER LXXXVI.

Francofurto BIPONTEM (Zweybruck.)

Vicus Allheiligen, vulgò Arheiligen. 2. mill. Haſſiacus, ad Comitatum inferiorem Catimelibogenſem pertinens.

Urb. GERESHEIM. vel Gerltzheim. 2. mill. Condita eſt juxta Rhenum.

num, arcem habens, & ſubjecta Electori Moguntiacenſi.

Pag. VVeſthofen. 2½.m. non procul VVormatiâ in Palatinatu inferiore.

Arx Falkenſtein 3. mill. Avita Domus Comitum à Falkenſtein: cujus autem futura ſit, adhuc incertum eſt: ſiquidem in concluſione Pacis generalis tantùm hoc exprimitur: Arcem & Comitatum Falkenſteinenſem illis reſtituendum eſſe, quibus jure debeatur.

Urb. vel Vicus Rockenhauſen. 1. mill. Quidam ½. mill. ſolummodo notat, pertinet ad Palatinatum inferiorem.

Arx Reipoltzkurch vel Reupolskurch. 2. mill. Pertinuit antehac ad Hohenfelſenſes, qui ſtatus fuerunt circuli Rhenani ſuperioris, nunc verò morte extincti dicuntur. Habenturque in ſupradicta Pacis generalis concluſione anni 1648, hæc verba; Quantum etiam Iuris Dn. Comiti à Rasburgo, dicto Lowenhaupt, ex Dynaſtia Reipoltzkurchenſi debetur,

illud totum atque integrum cum omnibus juribus ei relinquetur.

Otterberg vel Otterburg. 3. mill. Cœnobium Ordinis Ciſtertienſis, quod deinceps ab Electore Palatino, Gallis atque Belgis, patria ſua excedentibus, incolendum atque habitandum datum eſt, qui oppidum hic ſtruxerunt. Situm aliàs eſt in aſpero & edito loco.

Urb KEYSERSLAVTERN. 1.

Arx Landſtal. 2. mill.

Urb. ZWEYBRVGGEN. 2. vide hoc de loco ſupra Iter XXXVIII.

ITER LXXXVII.

Francofurto ERDFORTVM.

Urb. GIESSA. 6. de qua ſup. N. 63.

Urb. KIRCHHAIN. 3. vel 4. milliar. in ſuperiore Principatu Haſſiæ ad Ohmum, proximè Amœneburgum, opidum Moguntiacenſe. vulgò Amelburg appellatum.

Urb.

Urb. TREYS ZIGENHAIN. 3. ſic vocatur; quoniam præcipua eſt, i n Comitatu Zigenheimenſi: vero & proprio nomine Treiſa vel Treiſen appellata. Eſt non pro cul ab ea pons lapideus pulcri operis, quo Schwalma fluvius jungitur: ipſa verò, infra caſtrum Zigenheimenſe, condita eſt fermè dimidii milliaris ſpatio. Eſt ſupra dictum Zigenheim, oppidum, ſed parvum, caſtrum autem munitionibus & propugnaculis celeberrimum, ſitum in planitie & paludibus, quod fluvius Schwalma totum ambit & circumfluit: in quo ſpectatu digna ſunt Arx, Armamentarium, Sitophylacea: Mola equaria, & id genus alia.

Urb. HOMBVRG. 2. mill. De qua ſupra, N. 30.

Urb. SPANGENBERG. 2. mill. Haſſiæ inferioris, cujus arx in excelſo & rotundo monte ſtructa eſt.

Urb. WALDCAPELL. ;. mill. Dicitur alias propriè Capell, non

procul remoto à celſiſſimo monte Weisner vel Meiſſener in Principatu Haſſiæ inferiore, tres habens Dominos, ſed Iuriſdictio territorialis eſt Principis.

Urb. ESCHWEGE ½. mill. Eſt Urbs Principalis Haſſiaca, juxta VVerram condita. Habet Templum parochiale pulcrum in veteri urbe & in nova urbe Templum S. Catharinæ: præter quæ, magnifica & illuſtris Aula Principis, Curia, Cella vinaria, domus mercatoria atque ædificia alia, ſpectatu digna ſunt.

Urb. MVLHAVSEN. 3. Imperialis & Hanſeatica, ſita ad Vnſtrutum flumen Thuringiæ.

Ur. SALZA, cognomento Longaſaltza, etiam in Thuringia. 2. mill. De qua ſupr. N. XIII.

Urbs ERFFVRT, 4.

Vel:

Per FRIDBERG Urbem: ut & Urb. & Arc. Hungen, Comitum Solmenſium ad

Pag.Newrode. 6.mill.Hinc per ſuperioris Haſſiæ illuſtrem civitatem Grunberg, & juxta elegantiſſimam arcem Principalem & Venatoriam Morla vel Merla,ad

Pagum Elmerode.4.

P.Lingelbach. 3.

Urb.HERSFELD. 4. de qua ſupr. Num.XXII. Hinc Nadelohr ſeu Saxum pertuſum & excavatum, & per pag.Syllenſee, vel Sullenſchee, in finibus Thuringiæ, & Haſsiæ, ad

Ur.BERCA.3.mill.

Urb.EISENACH, vel Iſenach. 4. de qua alio hujus libelli loco.

Urb.GOTHA.3.mill.

Urb. ERFFURT. 3. de quibus duabus urbibus ſuprà N. 13.& 14.

ITER LXXXVIII.

Francofurto Onoltzbachium & Bayreuthum.

Vrb. FRANCKFURT. Hinc per Springlingen, ad

Urb. DARMSTATT. 3. Caput eſt ſuperioris Comitatus Catzenelebogen, ubi ſedes aulica eſt Principum Darmſtadinorum Haſſiacorum, in Arce elegantiſſima, quæ verò propter belli pericula Gieſſam translata, nunc verò pace impetrata, poſtliminio Darmſtadium reducta eſt. In templo oppidano ſpectari poſſunt conditoria gentilitia Principum: ut & Hortus amœniſſimus & molendinum ſingulari artificio fabrefactum.

Pag. Eberſtat. 1. mill. parv.

Urb. ZWINGENBERG. 2. mill. Condita in via montana (auf der Bergſtraſs) & refertur ad ſuperiorem Darmſtadianum Haſſiacum Catzenelebogienſem.

Urb.BENSHEIM.1.milliar.Urbs præcipua in via montana: quæ bene diu in poteſtate Principis Palatini fuit,ſed tenore concluſæ pacis generalis, numeratâ pignoris pecuniâ, Electori Moguntiacenſi reſtituenda fuiſſet,ſed certâ quâdam tranſactione Principi Palatino relicta eſt. Semimilliari ab hac urbe ſitum eſt celeberrimum illud Laureacenſe Cœnobium, vulgò Lorſch.

Hinc per oppidum HEPPENHEIM, (ſupra quod viſitur munitiſſimum caſtrum Starkenburg, à quo ad modo dictum Bensheim via eſt ſemimilliaris.)

Urb.WEINHEIM.2.mill.à Bensheim, in eadem via montana juxta flumen VVisgotz vel VVeſchnitz, quæ tamen ad Palatinatum inferiorem refertur.

Pag. vel Vicus Schriesheim. 1. mill. Magno, ſupra quem Stralburg Arx in monte condita, utraque tamen in via montana ſita. Pertinet

Schrieſheim pagus ad inferiorem Palatinatum & eſt Feudum Ellwangenſe,

UrbsHEYDELBERG.1. milliar. Quidam nnmerant à Weinheim huc uſque, 3. milliaria parva. Vulgo autem 10. mill. Francofurto Heidelbergam numerantur: de qua Electorali aulica civitate, ſupra N. 36. dictum eſt.

Urb. WISSELOCH. 2. condita juxta flumen Elſaſſum & in finibus Kreichgoiæ relata ad Heidelbergam. Hulſius per Leimen, 3. mill. huc numerat.

Ur. & Cœnob. SINSHEIM. vulgò Sintzen appellatum. 1. mill. Refertur ad Palatinatum inferiorem; habetque regium Collegium extra civitatem, in loco edito ſitum: quod aliquandiu tenuit: ſed poſtmodum, durante bello proximo ſuperiore, in priſtinum ſtatum reſtitutũ eſſe ſcribitur.

Urb. WIMPFEN. 3. mill. de qua ſupr. N. 36.

Urb. NEVSTATT ad Cocheram, vel

vel ad Tiliam magnam. 2. mill. de qua ſuprà N. 24.

Urb. ORINGEN. 2. mill. magna. Comitum Hohen-Lohenſium, Arcem habens, & Præfecturam communem, item Colleg. Canonicorum templum, in quo Domini Comites ſepulti ſunt.

Pag. Geiſslingen ad Cocheram, & Bilerum, vel, an der Steig. 3. mill. ſpectat ad Urbem Hallenſem, quæ tribus milliar. ab eo remota eſt.

P. Ilzhofen. 3. Urbis Hallenſis.

Ur. Kreilsheim. 2. mill. de qua ſupr. 33. Itin.

Arx Schillingsfurſt. 3. mill. magnis, ad cujus arcis ſpectatiſſimæ radices, & Comitum Hohenlohenſium ſedem aulicam pagus Frankna ſtructus eſt, ubi etiam origo eſt Wernitii fluminis.

Hinc per ſilvam ad

Ur. ONOLTZBACH, vel Ohnſpach. 2. mill. magnis. Eſt Urbs, in qua ſedem habet aulicam Princeps Brandeburgicus Marchio, eamq; nunc

tenet Albertus: in qua præter Arcem, & quæ ad eam pertinent, imprimis viſu dignum eſt templum Collegiale S. Gumperti.

Cœnob. Heilsbrunn. 2. mill. Ordinis quondam Ciſtertienſis, hodie verò pertinens ad prædictam urbem Anſpach : in quo aliquot Principes Brandeburgici Burggrafii Norimbergenſes ſepulti ſunt; & anno 1582. Illuſtre Gymnaſium inſtitutum eſt.

Ur. Nuremberg. 3. mill. de qua ſuprà.

Ur. FORCHHEIM. 5. mill.

Ur. BAMBERG. 4. mill. de quo utroque loco ſupr. N. 12.

Ur. SCHESLITZ. 3. mill. Quidam Pagum tantùm vocat. Habet Arcem & Præfecturam, ad Epiſcop. Bambergenſem pertinens.

Pag. Krogelſtadel. 2. mill. juxta ſilvam ejuſdem nominis.

Ur. BAYREUTH. 3½. mill. de qua ſupr. N. 12.

Hinc ad Culmbachium numerantur. 3. mill.

Sed via hæc nimis anfractuoſa eſt, & per ambages ducit, planior eſt & brevior per Speſſart ſilvam & per Franconiam (vide ſuprà 85. Iter). Si quis verò capiatur amœnitate locorum, & quoniam hæc via ad alias urbes proficiſcentibus utilis & commoda eſſe poteſt, tùm etiam ejus conſignatio huic libello inſerta fuit.

ITER LXXXIX.

Francofurto AVGVSTAM.

Vide ſuprà Iter XXXIII. in quo via per Franconiam huc uſque notata eſt: cui adjungi poteſt ſequens, quâ petitur

Ur. HEYDELBERGA, de qua in prox. præced. 88. Itinere dictum eſt. Hinc per Pagum Leymen, vel Laimen, ad

Vr. WISSELOCH. 2. mill. de qua ibid.

P.Angeloch. 1.mill.

Ab Angeloch ad p.Reichen. 1.mill.

P. Stetten. Hinc per montem ad

Vrb. BRACKENHEIM, vulgò Brackena, 1.milliar. magno, penè 1. & dimid. mill. ſita eſt in Zabergoia, eſtque Wurtenbergica, ubi templum collegiale S. Jacobi.

Ur. BINNIKEN. Binnigheim. Sita quoque eſt in Zabergoia, & in Ducatu Wurtenbergico: quâ participant, Princeps Wurtenbergicus: Elector Moguntiacenſis, Nobiles familiæ Gemmingen, Saxenheim, Liebenſtein & Neidberg.

Ur. BIETTIGHEIM. 1. mill. Principis VVurtenbergici ad Entzium. Caſtrum Hohen-Aſperg: ſemimilliare magnum. Vulgò à Bietigheim hucuſque, numerantur 3. horæ. Eſt Caſtrum Illuſtre VVurtenbergicum, in monte ſtructum: ad cujus radices eſt pag. Aſperg. vel Aſperg inferius.

Urb. CANSTATT. 2.mill. magna,

gna,

gna, vel 2. & dimid. commun. mill. Quidem ex Biettigheim proficiſcuntur Groningam vel Gruningam, de qua ſuprà N. 5. milliare unum. Hinc per Saltum Leonbergenſem & pagum Stammheim Canſtadium, 2. vel 2½. mill. Ex hac urbe & via inde per Eſslingam, Goppingam, Geislingam, Guntzburgum, & loca alia, uſque

Urb. AVGSPVRG. de qua ſupr. Itiner. 5. videre licet. Quidam Auguſtâ Ulmam petunt, & ex hac via pergunt, quæ infra ap. Ulmenſium Itinerum conſignationem invenitur.

ITER XC.

FRANcofurto LIMPVRGVM, & LEODIVM, (Lüttich) item BRVXELLAS (Bruſſel.)

Urbs MOGVNTIACVM, Mentz 4. mill.

Ur. INGELHEIM. 2.

Ur.

Ur. BINGEN. 2. de quibus locis ſup. N14.

Pag. Rembullen. 2. mill.

Vicus Argenthal. 1.

Ur. SIMMEREN. 1. & dimid. mill. Vulgò Bingâ huc uſque 6. parva, ſive Gallica, milliar. numerantur. Notat quidam à Simmern in Vicum Argenthal, 1. mill. magn. Vic. Dreckhuſen. 2. mag. & Bingam: 1. & dimid. milliar. Eſt caput in Principatu Simmerenſi, qui unà cum arce ſua ad domum Palatinam, & hoc quidem tempore Domino Ludovico Philippo, Palatino Lineæ Heydelbergenſis, unà cum Lauteren, pertinet.

Urb. CASTELAVN. 1. milliar. magn. Sita eſt & hæc civitas cum arce in dicto loco, & vel Badenſis eſt, vel Palatina, vel ad utrumque principem pertinet, ſicut alia loca plura in Comitatu Spanheimenſi, conjunctim.

Pag. Laer. 1. mill. parv.

Pag. Treiſs. ad Moſellam. 1. mill.

Urb. KEYSERSESCH. 1. & dimid.

mid.vel 2.mill. parva in Archiepiſcopatu Trevirenſi.

Pag. Naerlen. 2½.mill.

Ur HILDESHEIM, ab aliquibus Hildersheim dicta. 2. mill. magn. Hulſius per Leech & Drees. 5.milliaria huc uſque numerat. Eſt autem hic locus ſitus in Eyfflia, atque, ut habetur, Trevirenſis. Iacobus à Sirick, Archiepiſcopus Trevirenſis, qui anno C.1456. mortuus eſt, Ioanni Hurde à Schoneck arces & oppida Hildesheim, Caſtelberg, Manderſcheid, & Schoneck in Eyflia eripuit, intra triduum, anno 1452. Hinc per Stofel, ad

Pag. Irmunde, vel Vrmunde. 2. vel 3.mill. ad Ryllum flumen.

P. Manderfeld. 1. mill. parvum.

P. Holzum. 1. mill.

Malmedier. 2.mill. magna: Hulſius tria habet & urbem nominat. Tabula quædam Chorographica Abbatiam notat. Alius refert ad territorium Abbatis à Stablo, qui ſtatus eſt Imperii

rii

rii Romani,& nomine oppiduli. Miræus in Faſtis Belgicis & Burgund.p. 67.hunc locum appellat, Malmundarienſe Cœnobium, in ſilva Arduenna, à S.Sigberto Auſtraſiorum Rege, ſicut & Stablo,conditum.Hinc per Tzar, vel Tzart,ad

Urb.LIMPURG. 3.mill. Caput eſt Ducatus Limpurgenſis, ad flumen VVeſa: Caſtrum autem in celſiſsima rupe ſitum,Regis Hiſpaniarum, atque loco ejuſdem,Illuſtriſsimo Celſiſsimoque Principi, Domino Leopoldo VVilhelmo, Auſtriæ Archiduci, hoc tempore ſubjectum.

Pag.Heef.2.

Vr.LVTTICH.2.mill. Hulſius unum tantum notat. De hac urbe vide Iter ſecundum.

Proficiſcentes Francofurto Bruxellas, perveniunt ad prædictam urbem Simmern. Porrò per Kirchberg. Numagen,Trier,Luzelburg,Marche, & Namur.vid.infra,Iter 140.&ſuprà Iter V.

ITER XCI.

A S. Gallo, Schafhuſium, Tutlingen, Reutlingen, & Munſingen.

Ur. S. GALLENSIS. de qua ſupr. N.48.

Rickenbach. 5. hor.

Urb. FRAVVENFELD. 4. hor. vide ſuprà Iter. L.

Urb. SCHAFHAVSEN. 5. hor. De ea vid. Iter 47.

Urb. ENGEN. 4. hor. Sita eſt in Hegoia, & in vertice ejus conſpicitur Arx Hewen. Olim Lupfiorum, poſtea Pappenheimiorum: hodie verò Comitum à Furſtenberg.

Urb. DVTLINGEN, vel Tutlingen, 3. hor. Sita eſt juxta Danubium, arcem habens & præfecturam, quæ VVurtenbergenſis eſt. Hinc per montem Fœnarium (Hewberg) viæ erroribus variis ad

Urb. BALINGEN. 7. hor. quę cum Præfectura ſua etiam Principi Wurtenbergico ſubjecta eſt.

Urb. REVTLINGEN. 6.. horis magnis. De illa Imperiali Urbe vide ſup. Iter XLVI.

Urb. MINSINGEN. 4. hor. de qua ſuprà. N. 46.

Vel:

Qui volunt, iter quoque facere poſſunt à prædicta Urbe Duttlingenſi, ad Kolbingen; hinc porrò ad officinas vitriarias, & per Herticam ſilvam ad Ebingen (quod oppidulum & territorium in Alpibus Suevicis ad amniculum Schmeiha vel Schmieha ſitum, Ducis eſt Wurtembergici), 6. horis; Deinde ad Gamerdingen (vel vicum vel oppidulum cum arce in Alpibus conditum, Nobilium Spatiorum) 3. hor. & tandem ad prædictam urbem Wurtenbergicam Munſingen, 5. horis.

ITER XCII.

Grazio Lintzium.

Urb. LEOBEN. Leuben. 8. mill. cujus viæ & loci ſupra, N. 9. mentio facta eſt.

Vicus Trofeyach. 1.

Vic. Vordernberg. 1. In hac vicinia multa ſunt Ergaſteria, in quibus metalla conflantur, ſuntque præcipuæ hic negotiationes ferrariæ. Hinc per juga montium excelſorum, Præbuhel dictorum, ad

Vicum Eiſenartz. 1. mill. Elegans hic eſt & amplus Vicus Illuſtriſſimorum Principum in Styria ſuperiore, in cujus vicinia ſunt fodinæ ferrariæ, atque ibidem Templum parochiale S. Oſwaldi.

Pag. Niſlau. 2. mil. in

Regiunculam (Ins Landl) Diverſorium hic eſt ſolitarium, in quod peregrè proficiſcentes recipiuntur.

Vic.

Vic. Altenmarck. 2. mill. in Stiria. Sed paululum progreſſi perveniunt in regionem ſupra Aniſanam vel Auſtriam ſuperiorem, & per viam anguſtam juxta Aniſum flumen, ad

Pag. Gaſten. 2.

Schelnau. 1. Diverſorium ſolitarium ad

Pag. & Arcem montanam Loſenſtein. 1. DD. Comitum hujus nominis, familiarem & avitam, ad

Pag. Dernberg. 1. mill.

Urb. STEYER. 1. mill. magnum. Hæc una eſt ex ſeptem Archiducalibus civitatibus Auſtriæ ſuperioris, pulcra & optimè ſtructa ad Steyram & Aniſum (Ens) flumina, quæ hic conjunguntur, ſita. Burgum habet ſive Arcem, quæ, ut & templum S. Egidii parochiale, ampliſſimum, & templa alia, domus item Senatoria, & id genus alia; neque procul ab urbe, elegans & opulentum Cœnobium, Garſten, vulgò Steyr Garſten dictum, ſpectatu digna ſunt.

Cœnob.

Cœnob. & Vicus S. Florian. 2. quod idem etiam viſu dignum eſt.

Arx & Vic. Eberſperg q. 1. mill.

Urbs LINTZIUM. 1. mill. De quo ſupr. N. 10.

ITER XCIII.

Gratzio VENETIAS.

Urb. GRATZIUM, de hac urbe vide ſupr. Iter IX.

Vic. & Arx VVILDAN. 3. mill. Sita ad Muram, in Styria inferiore Principis Eggenbergii.

Ur. MARCHBURG, vel Marpurg, etiam in Styr. inferiore. 6. mill. de qua ſupra.

Intra VVildan & Marchburg interjacet Ehrenhauſen, Princip. Eggenbergii, & conductus equorum veredorum, per milliaria illa novem tergeminus, nempe, VVildan, Ehrenhauſen, & Marchburg.

Vrb. VEISTRITZ, vel Feiſtritz, Slavonicè, Biſtrice. 3. Eſt oppidulum Archiducale: ſed Arx, utpote pignori data, Vetterorúm Baronúm eſt.

Vic. & Arx Connawitz. 2. mill. Dn. Dn. Comitum à Tattenbach.

Hinc per montem excelſum, & juxta Arcem montanam inhabitatam Lindeck, ad

Vic. Hoeneck. 2. mill.

Urb. CILLY. 1. mill. Urbs celebris, vetuſta, & Archiducalis Styriaca, unà cum gemina arce, ſuperiore, & inferiore, ſita ad Seinam vel Saan, ubi multæ ſeſe Antiquitates Romanæ exhibent.

Vic. Sachſenfeld. 1. mill.

Pag. Frainz. 2. Hinc per montem Troianum ad

Pag. Glogowitz. 2. in ipſo Ducatu Carniæ.

Pag. Poppetſch. 1. Hic eſt conductus veredorum.

Arx & Pag. Dregeml. 1. dimid. vel adhuc Comitum Lambergenſium,

vel

vel propter matrem ex familia Lambergiorum, hoc tempore Comitis Tattenbachii. Hinc per Savum vel Savonem fluvium ½. mill. qui navibus tranſmittitur, & deinceps itinete terreſtri, ad

Urb. LAYBACH, vel Lublanam, parvo milliari. Numerantur vulgò Grazio, hucuſque 27. mill. Caput eſt Ducatus; qua in urbe ſpectanda veniunt templum ſummum Epiſcopale: Franciſcanorum item, Auguſtinianorum reformatorum & Capuccinorum Cœnobia: Collegium Jeſuitarum, Domus Teutonica: ædificium Ordinum regionis, Arx item Archiducalis extra urbem in colle condita.

Vic. Laybach ſuperior, vel Slavonicus Wernik. 3. mill. terrâ, & 4. navibus, quæ flumine ſecundo confici poſſunt: Principi Eggenbergio ſubjectus locus.

Arx & P. Loitſch; 1. ejuſdem Principis.

KRUSCHEZA. 2. mill. Conductus hic equorum veredorum, & Sacellum, in aſperrima, ſaxis & lapidibus conſtructa, & ſterilitate damnata, regione, quæ ſilva Pyrpaumia vocatur (der Pyrpaumer VValdt) & in qua Italia & Germania diſterminantur.

Vic. Haydoſchera. 3. mill.

Urbs GORITIUM, GORTZ, 3. mill. Hæc caput eſt Principale Comitatus hujus nominis: in qua ſpectatu digna ſunt, Collegium Jeſuitarum, & Cœnobia aliquot. It. Ordinum domus, & inprimis Urbs ſuperior vel Caſtrum.

Vrbs GRADISCH, vel Gradiſca 1¼. mill. Eſt caſtrum hoc Archiducum Auſtriæ, ubi præcipue videri poſſunt, Arx, & Armentarium. Sita eſt in Foro Julii.

Pag. Oppoliano, à quibuſdam Tapoiano, & Tapogliano, dictus, 1. milliar. etiam Archiducum Auſtriæ.

Urbs

Urbs PALMA. 1. mill. parvo. Hoc Caſtrum, Venetorum imperium nunc agnoſcit: de quo ſupr. N. 55.

Hinc juxta arcem Straſoldo, quæ Dominorum hujus nominis, qui domum Auſtriacam venerantur & ſuſpiciunt, familiaris ſedes eſt, ad

Pag. Muſcoli, un. & quadr. hor. Venetorum.

Vic. Cervignano, ¼. mill. Auſtriacorum.

Hic plerunque in Oſtio navis conſcenditur, & pervenitur ad

Urb. Caorle. de qua ſuprà. Num. 54. atque ſic porrò uſque ad

VENETIAS, quo, ex ſupra dicto Gorizio, 24. milliaria Germanica numerantur.

ITER XCVI.

Oeniponte (Inſpruck) Mediolanum.

Hoc iter quidam juxta milliaria Italica ſic deſcribit:

Urbs OENIPONS. Hoc tempore Caput Comitatus Tirolenſis, de quo ſupra.

Pag. Telfs. 10. Quidam habet 22. Accuratè verò menſurando, 3. tantùm mill. ſunt Germauica hucuſque, quæ iter faciens equo conficere poteſt, ſitus eſt juxta Inum.

Cœnob. Stams, 15. Al. 10. Opulentum admodum, Ordinis Ciſtercienſis.

Landeck. 10. alius 18, vel 19 mill.

Pfunds. 10.

Funſtermunz. 12, alius. 3. vel 4. mill. vide de his tribus locis ſuprà, Num. 14.

Arx Remus, etiam juxta Oenum 12. mill. Alius habet. 8.

Suz

BIBLIOTECA NAZIONALE "VITTORIO EMANUELE III" - NAPOLI

I

r

q

A

n

it

tu

tu

L

v

I

I

I I I I

I I I I

I I I I

Suz, vel Zutiz, itid. 8. alius 23.

Ponteraſina, 8.

Stampa, 10.

Urbs CLIVIA. 10. Qui ex hiſce diverſis duobus rectè numeraverit, is optimè ſciet, qui hâc viâ uſus eſt. Sed Cliviâ porrò Mediolanum uſque, accuratè ſunt numerata milliaria. Sita autem eſt Clivia juxta flumen Meyre, à quo regiuncula hæc, quæ peculiaris eſt Comitatus, & Griſonibus ſubjectus, nomen accepit. In ea ſpectatu digna ſunt, Templum S. Laurentii, & alia plura. Opulentum item Noſocomium, & magnifica domus mercatoria.

Hinc per pagos Prade & Mala guardia, ad

Caſtrum munitiſſimum RIVA, hodie maximè celebre.

Hic conſcenduntur naves, ad

Urb. COMVM (quæ in Ducatu Mediolanenſi, in exitu Lacus Comẽſis, per quem navigandum, ſita eſt) 50000. paſs. vel 56. milliaria Italica.

 Progreſ-

Progreſſis Rivâ ad 8. mill. occurrit pagos Gera, pertinens ad Mediolanum; atque porro ex Como, equis pervenitur ad

Vicùm Barlaſena, vel Berlaſina. 12. mill. $3\frac{1}{2}$. hor.

Urbs MEDIOLANUM, tantùndem.

ITER XCV.

Oeniponte SALZBURGUM.

Urbs HALLA in Valle Oenina. 2. mill. parvis, flumine: alias unum tantùm notatur milliare. Sita eſt juxta Inum, relata ad Oenipontem, celeberrima coctura Salis: in qua Cœnobium Virginum, Palatium illuſtre Principis, & Templum ei contiguum elegantiſſimum; Officina cudendæ monetæ, & proximè urbem tabernæ vitriariæ, ut ſpectentur, digna ſunt.

Vic.SCHWATZ.2. parvis milliaribus, vel horis tribus, magnum nomen conſequutus ex fodinis argenti & Cyprii æris.

Pag. Wergel, vel Werglen ad Oenum, 3. & dimid. mill. Inter quem & alterum illum interjacet Urbs Rotenburg, proprie Ratenburg, juxta Inum, etiam Tirolenſis.

Pag. Lofer. 4. milliar. Intra hunc & Wergel, ſita eſt Urbs KVTZPVHEL, ad Acham flumen, etiam Comitat. Tirolenſis.

Urbs REICHENHALL. 3. juxta Salam flumen, quod in Salzam ſeſe exonerat, Electoris Bavarici, in qua Sal copioſiſsimè excoquitur.

Urbs SALTZBURG. 2. mill. de qua ſuprà, Num. 8.

ITER XCVI.

Oeniponte CONSTANTIAM.

Urbs FUESSEN. 12. milliar. Vide ſupra Itinere 53. Quidam 10. tantùm, nempe Naſareit. 6. atque hinc 4. mill. hucuſque numerat. Sita eſt verò hæc ipſa urbs, in ipſa Suevia, & in Valle Lycia, Epiſcopo Auguſtano ſubjecta: in qua ſpectatu dignum eſt Cœnobium S. Magni, Ordinis S. Benedicti.

Vic. Neſſelwang. 1½. milliar. Vicus eſt ampliſſimus Epiſcopi Auguſtani.

Urbs CAMPIDUNUM, Kampten. 2½. vel 3. mill. Quidam Fueſſa hucuſque quatuor numerat milliaria. In hac S. Rom. Imperii civitate pulcrum eſt templum Parochiale S. Magni, itemque Curia, inprimis ſpectatu digna.

Urb.

Urb. ISNY, Isne. 3 mill. Quidam habet 4. In hac S. Romani Imperii urbe, poſt cladem illam, quam anno Chriſti, 1631. 4 Septemb. die paſſa eſt, quaque tota penè conflagravit, reliquum adhuc eſt Cœnobium Benedictinorum.

Urbs WANGEN, 2. Etiam hæc in Algoia ſita, juxta Argam ſuperiorem; in qua videri poſſunt templum S. Martini, & Curia.

Urbs RAVENSPVRG. 3. mill. Quidam 3. mediocria notat. Vide Iter 47. ſuprà.

Ur MARCHDORF. 2. mill. magna, vel mediocria tria. De qua ibidem.

Ur. VBERLINGEN. 1. mill. Hæc civitas Imperialis, ſita eſt juxta Lacum Bodmicum, haberque aquas ſalutiferas, variis corporum vitiis morbisque profligandis utiles, præſertim verò ventriculo & lapidi veſicæ & renum curandis.

Urbs CONSTANTIA. 2. mill.

Quidam 1. tantùm ponit. Vide Iter 47. ubi etiam via compendioſior Ravenſpurgo huc uſque pervenien-di, monſtratur.

ITER XCVII.

Oeniponte Montisbeligardum, vulgò Mümpelgart.

Pag. Delfs. vel Telfs. 3 mill. vid. ſup. 94. Iter.

Pag. Naſareit vel Nazaret. 3 mill. parv. vel 4½. hor. vid. infra Iter 141.

Hinc intra excelſos montes, per fauces ſive anguſtias Fernſtein, vel Verrenſtein, ubi vectigal ex mercibus pendendum eſt. ½. mill. vel 1. hor. Hinc porrò ad Cluſam infra Ernbergum, 3. mill. vel hor. 4½. Arx hæc eſt munitiſſima, qua acceſſus patet in Ducatum Tirolenſem, vel clauditur.

Vic. Reitte. ½. mill. vel ½. hor. Amplius

plus eſt & benè conſtructus vicus, ſitus in Tirolenſi adhuc Ducatu: ſed terminus ejuſdem,& Epiſcopi Auguſtani,unde Suevia initium capit,½. mill. vel hor. 1.

Vic. Neſſelwang. 3. mill.

Vrbs KEMPTEN. 2½. vel 3. milliar. De his locis duobus, vide proximè præcedens Iter.

Vrbs LEVTKVRCH. 2. mill. vel 3. hor. de quo ſuprà N. 48.

Vrb. VVALDSEE. 2½. mill. Quidam ab Ernbergenſi arce huc uſque, numerant 10. mill. De hoc Oppidulo Auſtriaco ſupra dictum eſt.

Vr. PFVLENDORF. 4. mill. Oppidum eſt Imperii in Hegoia.

Vrb. STOCKACH. 2. mill. Dicitur à quibuſdam etiam Stockheim, eſtque caput Landgraviatus Nellenburgenſis Hegoiæ: cujus Præfectus Provincialis, imperium & Iudicium Provinciale Archiducum eſt Auſtriacorum: atque hîc etiam Arx Nellenburg.

ACH. Oppidulum in dicto Landgraviatu Nellenburg, ſupra Engen, ſitum in rotundo, & aſpectu amœno, monte.

Urb. SCHAFHAUSEN. 3. mill. vide infrà Iter 146.

Numerat quidam à Stockach, uſque ad munitiſſimum Caſtrum Wurtenbergicum Hohen-Duuiel, 2 mill. mediocria, atque illinc hucuſque Schafhuſiam, etiam duo, atque ſic quatuor. De hac urbe, & via ab illa, Baſileam uſque, & porrò

Urb. MUMPELGART. vide ſuprà Iter 47.

ITER XCVIII.

Oeniponte PATAVIUM, *(vulgò Paſſaw) Linzium, & Viennam.*

Schwatz, 4 mill. parv. alii tria numerant. Vide ſupr. 95 Iter.

Ur. & Arx KOPFSTEIN. à quibuſdam

buſdam Kupfſtein dicta, 5. mill. Hulſius Oeniponte, 4 mill. ad Rotenburgum, atque hinc, 4. flumine hucuſque numerat: Caſtrum eſt celebre Tirolis, in finibus Bavariæ: quod tempore Maximiliani I, à Bavariæ Ducibus ad Tirolenſem Comitatum acceſſit.

Pag. Falckenſtein. 2. mill.

Vic. Roſenheim juxta Inum. 2 mill. Vicus eſt ampliſſimus, & in eo judicium provinciale ſuperioris Bavariæ, referturque ad Monacenſis Fiſci præfecturam. Hulſius, 7 milliaria Kopfſteinio huc uſque numerat vectis navibus.

Vic. TROSPURG, à quibuſdam Tronſperg, & Trensberg dictus. 4 mill. ſitus juxta Saltzam: refertúrque ad juriſdictionem Bavaricam Burghauſen.

Urb. BVRCKHAVSEN. 3. mill. ad Saltzam, in Bavaria ſuperiore, habetque arcem amplam, & probè munitam, ſitam in excelſo monte. Eſt

hic Electorale Bavaricum Imperium, ad quod multa Iudicia provincialia referuntur.

Vrb. BRAVNA. 2. mill. mediocria, in Bavaria ſuperiore juxta Oenum: non ſolum benè ſtructa, ſed propugnaculis foſſiſque munita, ſita in loco fertili, & rerum abundante. Hulſius Roſenheimio 10. milliar. VVaſſerburgum uſque, inde 3. ſumma, 13 milliar. flumine vectis numerat.

Vic. Reichersberg, juxta Oenum 3.

Ur. SCHARDING, ad Inum. 2. Hulſius Braunâ hucuſque 7. milliaria flumine navigantibus ſignat. Vide de hac probè munita Urbe & Arce Bavaricâ, ſupr. N. 10.

Vic. & Arx Newburg juxta Oenum 1. Refertur ad Auſtriam ſuperiorem, eſtque Dominorum Comitum à Salm.

Urbs PASSAV, Patavium, 1. mill. De qua ſuprà Num. 10. Dictus Hulſius 7, milliaria numerat flumine, Schardingâ hucuſque, deinde ad Matthauſen

thauſen,6. mill. cum tamen tantum 15 ſint, ſi navi veharis. Notat etiam in Itinerario ſuo viam Viennâ Oenipontem uſque, ſed multis erroribus laborantem. Et in Itinere 113. ipſe Patavio tantùm 2. mill. numerat Schardingam. Illinc Reichersberg, 2. Braunauw, 3. Burgauſen, 2. Traunſperg, 3. Forteneck juxta Inum, 3. Roſenheim, 2. Falkenſtein, 2. Kuffſtein, 3. Kirchpul, 1 Rottenberg, 2. Schwatz, 2, Halla, 1. & Inſpruck, 2. Illabitur verò Oenus Patavii Danubio, quo Lintzium & Viennam deſcenditur: quemadmodum infra ex Itineribus Ulmenſibus patebit. Vel terrâ Saltzburgum pervenitur, eâ viâ quæ ſupra N. 95. oſtenſa eſt: atque hinc

LINTZIVM, & VIENNAM, ſicut infra Linzio Saltzburgum, atque iterum in Ulmenſibus itineribus notata via, ne eandem hoc loco bis poni neceſſe ſit.

ITER XCIX.

Campiduno AVGVSTAM.

Arx Wageck. $1\frac{1}{4}$. mill.

Pagus ſeu Vicus Ober Guntzburg. 1. mill. ad fontes Guntii, eſtque alius & diverſus locus ab illo Guntzburgo ad Danubium.

Pag. Eberſpach. 1.

Cœnob. Vrſin, vel Irſin, $1\frac{1}{2}$. parv. m. Eſt Ordinis S. Benedicti, ejuſque Abbas Status Circuli Suevici.

Pag. Weicht. $1\frac{1}{2}$. mill.

P. Lamedingen. $1\frac{1}{4}$.

Pag. Mittelſtatten. 1.

Pag. Bobingen ad Sinckelã. 1. mill.

Urbs AVGVSTA. $1\frac{1}{4}$. mill.

ITER C.

Lipſiâ HAMBVRGVM.

Arx Landſperg, quò nonnulli, 3. & 3. & di-

3. & dimid.& 4.mill.numerant. Arx eſt deſolata,infra Halam, à qua tamen nobilis Dynaſtia, Electori Saxonico ſubjecta, nomen & appellationem accepit; eſtque in ea columna quædam marmorea perelegans, viſu digna.

Arx Zorwick. 2. mill. Domus & Præfectura Elector. olim nobilib. à Krossig, dubio procul oppignorata.

Urbs COTHEN. 2. mill. in Aſcanienſi Principatu, hæredibus Dn. Ludovici, Principis Aſcanienſis, qui 20 Ianuarii, anno C. 1650, fatis conceſſit, ſubdita: in qua præcipuè ſpectatu digna ſunt, Arx illuſtris, inque eadem, Aula magnifica, cum horto peramœno, & variis floribus, herbis, & arboribus conſito.

Urbs CALB, Kalbe. 2. mill. In Archiepiſcopatu Magdeburgenſi, juxta Salam, arcem habens conjunctam.

Urb. SALTZA. Vulgò Salza major. de qua ſupra N. 16.

Urbs MAGDEBURGUM. 2. de

qua

qua ſuprà. N. 16.

Urbs MAGDEBURGUM. 2. de qua ibidem. Numerantur vulgò Lipſia huc uſque, 14. mill. Hulſius Magdeburgo Salzam uſque numerat 2. mill. Kalba. 2. Ur. Munche-Neuburg (ad Budam in Principatu Aſcanienſi) 1. Ur. Bernburg (etiam Aſcanienſis ad Salam) 1. Vicum Sigelliez. 2. Vic. Koſeln. 1. Ur. Halam. 2. Schenditz (forſitan Skeuditz, Scheudiz, vel Scheiditz oppidum exuſtum, ad Merſeburgenſem Epiſcopatum pertinens) 3. Lipſiam. 3. Summa. 13. milliaria.

Urb. VVOLMERSTEDT. 2. mill. de qua ſupr. N. 24.

Hinc per Campum Garlebienſem, ad

Urb. GARLEBEN. 5. Brandeburg, vel magna milliar. de qua ſupr. num. 24.

Urb. SOLTVVEDEL. etiam 5. mill. de qua vid. Iter, num. 26.

Ur. ULTZEN. 6. mill. de qua ſupr. num. 15.

Ur.

Vr. BIENENBUTTEL ad Ilmenaviam flumen. 3.mill. magnis,ſita eſt in Ducatu Luneburgenſi.

Urbs LUNEBURG. 2.de qua ſupra. N.15. Vulgò huc numerari ſolent Magdeburgo 22. milliaria.

Urb. WINSEN. 3. mill. Hulſius habet 2.

Urb. HAMBURGUM, 4.mill de qua utraque civitate ſupra Num. 23. ſcriptum eſt. Dictus Hulsius ad Bergerdorf notat. 3. atque illinc hucuſque, 2. mill. Vulgò numerantur ſeptem Luneburgo Hamburgum,& 14. Bremam uſque.

ITER CI.

Lipſiâ LUBECCAM.

Urbs WITTENBERGA, 8 mill. de qua ſupr. N. 12.

Ur. BELZIG. 4. Eſt Electoralis & terminalis locus, & Præfectura antiqua arcem habens.

Urb.

Urb. BRANDENBVRG, cognomine Vetus, 4. mill. in Marchia media juxta Havelam & lacum quendam longum: eſtque gemina civitas, in qua templum collegiatum Epiſcopale, & in eo multorum Principum atqne Epiſcoporum monumenta ſepulcralia conſpiciuntur. In foro eſt ſtatua Rolandi, & in monte Harlungenſi Deiparæ Virginis Templum, formâ ſeu figurâ Græcorum Templorum, ab Heinrico primo Imperatore conditum, Antiquitatis teſtimonium. Epiſcopatus verò hodie eſt ſublatus; ſunt v. adhuc reliqui in eo Canonici.

Urbs RATENAW, 4. vel 5. mill. etiam in Marchia Brandeburgica media juxta Havelam.

Urbs HAVELBERG. 3. vel 4. mill. Epiſcopalis in Marchia Brandeburgenſi, quam circumfluit Havela amnis: Templum verò Cathedrale conditum eſt in clivo extra urbem. Nullum habet amplius Epiſcopum, ſed

ſed Domino Electori Brandeburgico ſubjecta eſt.

Urbs WELSENACH, Wilsnack. 3. non procul ab Albi, in Prignizia, etiam Electoris Brandeburgenſis.

Ur. PERLEBERG. 2, vel 3, mill. de qua ſupr. N. 24.

Ur. DALMIN. 2. m. magn. etiam in Prignitia, & Electoris Brandeb.

Urbs NIESTADT, vel Newſtatt, in Ducatu Megapolitano; quò nonnulli, 4. quidam plura, & non nemo 8, mill. numerat. Sed eſt, qui Perlebergâ huçuſque, tantum 6 mill. eſſe, affirmat.

Ur. SCHVVERIN. 4. vel 5. De hac vide ſuprà Iter XXIV.

Urb. GADEBVSCH. 3. mill. mediocria, de qua ſupra N. 26.

Urb. LVBECCA. 5. mill. De qua etiam ſuprà N. 15.

ITER CII.

Lipſiâ DUNCKELSPU-LAM.

Urbs NAUMBURG. 6. mill. de qua ſupr. N. 12.

Ur. DORNBURG. 2. mill.

Ur. IENA. 1. mill. De quibus duobus locis ibid.

Ur. BLANKENHEIM. 2. de qua ſupr. N. 16.

Ur. & Arx ILM vel ILMEN. 3. milliar. in Comitatu Schwarzburgenſi Thuringiæ; ubi ſpectari poteſt Cœnobium.

Ur. ILMENAW. 2. mill. de qua ſupr. N. 14,

Hinc per ſilvam Thuringicam, ad

Ur. & Arcem SCHLEISINGEN. 3. vel 3. & dimid. mill. De qua ſuprà. N. 13.

Ur, & Arc. ROMHILD. De qua N. 24. 2. vel 3. mill.

Ur. KONIGSHOFEN. 1. mill.
Ur. LAVRINGEN. 2. mill.
Ur. SCHVVEINFVRT. 2. mill.
De hiſce tribus locis, vide ibid.

Ur. KITZINGEN. 5. flumine. De qua infra in Itineribus Noribergenſibus.

Vr. ROTTENBVRG ad Tubarum. 5. mill. de qua ſuprà num. 11.

Vrbs DVNCKELSPVHEL. etiam 5. mill. de qua ibid.

Eâdem penè viâ, Sereniſs. potentiſſimusque Suecorum Rex, anno C. 1632, uſus eſt, dum adverſus Fridlandum, Thonawerdâ per Norlingam, Dunchelſpuhel, Rottenburgum, Uffenheim, Kitzingen, Schweinfurt, Konigshofen, Sleuſingen, Ilmenaw, Arnſtatt, Erdfurt, Buttſtat, Naumburgum, firmo progreſſu contendit, neque longo, poſt in funeſto illo & luctuoſo ad Lutzam prælio, vitam & ſanguinem ſuum profudit.

ITER CIII.

Lipſiâ FRANCOFVRTVM *Mæni.*

UrbsNAUMPURGVM.6.mill.

Ur. ECKERSPERG, vel Ekartsberg. 2. mill. Præfecturam habet & Superintendentiam, & eſt Electoralis.

Urb.BUTTELSTAT.2.mill. de qua ſupr. N.16.

Urb.ERFFURT.3.mill. Quidam ab Eckersberga. 6. mill. Alii autem per Vinarſam huc uſque, tantùm 5. numerant. De Erfordia vide ſuprà 14.Iter.

Ur.GOTHA.3.mill,vid. ſupr. 13.

Urb. EISENACH.3. mill. Principis Vinarienſis ad flumina Horſel vel Hurſillam,& Neſam Thuringiæ: in qua Dux Ioan. Erneſtus longo tempore ſedem habuit aulicam: jam verò & urbs & territorium Ducis Erneſti

Erneſti Saxonis ad Gotham refertur: in qua ſpectatu digna ſunt, Templum Collegiatum, & Cœnobia quædam; Aula, Curia, & ſupra civitatem, imminens & celeberrima Arx VVartberg, vel VVartburg.

Hinc per Schonſee, ad

Urb. VACH. 3. mill. de qua ſupr. N. 23.

Urb. FVLDA. 4, vel. 5. mill. Suprà Num. 22.

Vr. SCHLVCHTER. Oppidum in finibus Fuldenſibus, ſed in ditione Comitis ab Hanaw: ubi viſu dignum eſt Cœnobium celeberrimum.

Vrb. STEINAVV, juxta viam. 1½. Etiam Comitis Hanovienſis. In ſuperiore parte Curiæ conſpiciuntur Statuæ quorundam Comitum Hanoicorum ex lapide ſculptæ. Quidam appellant Steinach, ſed brevius dicitur Steina.

Vrbs SALMVNSTER. 1½. mill. De ea ſuprà. Itin. 31.

Ur. GELNHAVSEN. 2. mill.

Ur. Imperialis in VVetteravia ad Kintzigam vel Kintzam flumen, non procul à Speſſart ſilva: ubi templa quædam, item Burgum, ſive Arx, quæ Ganerbica domus eſt, ſpectatu digna ſunt.

Urbs HANAVV. 3. mill. Quidam notat 5. Hæc pulcherrima civitas, & ſedes aulica Comitum Hanovienſium, ſita eſt juxta flumen Kintzam, tributa ſeu diviſa in veterem & novam. Habet templa aliquot, in quibus partim in Gallica, partim in Hollandica ſeu Belgica lingua conciones habentur: eſtque Arx elegantiſſimè ſtructa.

Urb. FRANCKFURT. 2. de qua ſupra, num. 15.

ITER CIV.

Lipſiâ FRANCKFURTUM *ad Oderam.*

Urbs EULENBURG, vel Eulenberg. 3. mill. Ad Mildam, ſeu Muldam flumen

ſub-
gene-

n.Si-
ni E-
plum
enſis,
ntum
uria,

ll. E-
con-

vel 3.

liocr.

BIBLIOTECA NAZIONALE "VITTORIO EMANUELE III" NAPOLI

avum
edio-
e uſ-

VM.

ER

Ur.
Kintz
proci
quæd
Gane
ſunt.

Ui
notat
ſedes
ſita eſ
ſeu d
bet te
in Ga
Belgi
eſtqu

Ui
ſupra

Lipſi

U
berg

flumen Miſniæ, arcem habens & ſubjecta Domino Electori: in qua generoſa coquitur Cereviſia.

Urb. TORGAU. 3. mill. magn. Sita eſt in ripa Albis, etiam Domini Electoris Saxoniæ, in qua Templum urbis (& in eo Catharinæ Bornenſis, conjugis D. Lutheri, monumentum in lapidem inciſum cernitur:) Curia, & inprimis Arx, viſu digna ſunt.

Urb. HERTZBERG. 3. mill. Electoralis & ad Eliſtrum nigrum condita.

Pag. Grosmarckt. 2. & dimid. vel 3. milliar.

Pag. Waltersdorf. 2. mill. mediocr. vel 3. parvis.

Urbs LVBEN, ad Spravum in Luſatia inferiore. 2. mill. mediocribus. De qua & ſeqq. locis vide uſque ad

Urbem FRANCOFURTVM. ſuprà Iter XVII.

ITER CV.

Lipſiâ VRATISLAVIAM, vulgo BRESSLAW.

Vrbs VVURTZEN. 3. mill. Epiſcopatus Miſnenſis, jam verò Domino Electori Saxonico ſubjecta: in qua, ante conflagrationem, templum Epiſcopale ſive Cathedrale, & Arx, ſpectatu digna fuerunt.

Vrbs OSCHITZ. 3. mill. parvis. Templum habet Cathedrale, ſita itidem in Misnia, & Electoralis, ſed bello proximo Germanico, unà cum Curia elegantiſſima, incendio periit.

Vrbs HAIN. 4. mill. parv. de qua ſuprà. N. 17.

Vr. KONIGSPERG, vel Kunsberg, & à quodam Konigsbruck appellata: ſita eſt in Luſatia ſuperiore, in finibus Misniæ, ſubjecta Nobilibus à Schellendorf.

Urbs BVDISSINA, BAVZEN, 4. mill. magnis: pro quibus alii. 5. & 6. notant, ſi iter per Camentium, ſuper. Luſatiæ civitatem, ſuſcipiatur. Eſt verò hæc urbs caput Luſatiæ ſuperioris, olim regno Bohemiæ inſerta, hodie vero Electoratui Saxonico ſubdita; condita in ripa Sprevi, in qua Templum Cathedrale inprimis viſu dignum eſt.

Hinc per pagos Schops & Reichenbach, ad.

Vrbem GORLITZ, 6 mill. Quidam Gorlizio ad molendinum perveniunt, dictum Grube, 3. mill. atque hinc Budiſſinam, etiam 3. mill. de qua super. Luſatiæ civitate videri poteſt Iter. XVIII.

Pag. Sigersdorf. 3, vel 4 mill. Hic Queiſſius fluvius Sileſium, & Luſatiam determinat.

Urbs BOLESLAV, vel BVNTZEL. 2. mill. pertinet ad Ducatum Iaverenſem Sileſiacum.

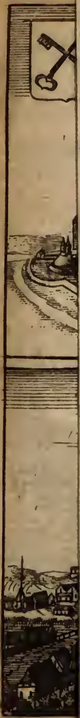
Urb. HAIN, Haina vel Han. 3. mill. in Ducatu Lignizenſi.

Ur. LIGNTIZ. 2. mill. Eſt caſtrum regionis Sileſiacæ munitum, & ſedes aulica Principum Lignicenſium & Brigenſium, (quanquam Dux Georgius Rhodolphus, cujus Urbs hæc eſt, nunc Barchewizii ſedem aulicam habere dicitur.) Satis amplum, & in meditullio Sileſiæ inferioris ſitum; quam urbem Kazbach fluvius alluit. In ea viſu digna ſunt, Templum S. Petri, & Pauli: D. Virginis: S. Ioannis: Templum Dominicanorum: Schola: Curia; atque inprimis Arx elegantiſſima munitiſſimaque.

Pag. Panthen. 1.

Ur. Neumarckt. 3. mill. de qua ſupra N. 67.

Pag. Marschwitz, 2 mill. Urb. BRESLAV. 2. de qua ſuprà.

BIBLIOTECA NAZIONALE "VITTORIO EMANUELE III" NAPOLI

ITER CVI.

Lipſiâ BERLINUM, & STETTINUM.

Urbs WITTENBERG. 8. mill. de qua ſupra....

P.Schmiedesdorf. 2.mill.

Ur. BRIETZEN, cognomine, Trewen Brietzen, 1. & dimid. mill. Vulgò Wittebergâ huc uſque numerantur. 4.mill. Vid.ſupr.Iter 28.

Urb. BELITZ. 2. ibid.

Vic. & Arx Sarmund. 2. mill. in Marchia media Brandeburg.

P.Machenaw. 2. mill.

Ur.BERLIN.2.mill. Summa, 12. mill. Wittebergâ: de qua Electorali Brandeburg. civitate primaria ſupr.

Vel Lipſiâ.

Urbem Eulenberg. 3. mill. de qua ſupr.Itin.104.

Pag. Wildenhayn. Ubi manſio eſt, ſive Diæta Venatoria Electoralis. 2. mill.

Urb. DOMMITSCH, vel Dommitz, Dummitſch; prope quam eſt domus Teutonici Commendatoris, 1. mill. Annumeratur Circulo Saxonico.

Hinc quadrante milliaris pervenitur ad Albim, quo trajicitur, ad

Urb. BRETTIN. ½. mill. Ab ea non procul abeſt Liechtenberg, Arx Electoralis.

Urb. IESSEN. ½. Electoralis.

Ur. IUTERBOCK, vel Gutterbock. 3. mill. Olim Archiepiſcopalis Magdeburgica, nunc Electoralis Saxonica.

Ur. Belitz. in Marchia Brandeburgenſi. 3. mill.

Ur. Potſtein, Potzſten, ab aliquibus Bozthann & Potzdam appellata. 2. mill. Sita eſt ad Havelam, in quam Notta influit.

Urb. SPANDAW. 2. mill. Civitas Electo-

Electoralis Brandeburgenſis & munita probè, in ripa Havelæ, in quam Sprevus illabitur. Arcem hic & Armamentarium contemplaberis.

Urb. BERLIN. 2. mill.

Ur. BERNAV. 2. mill. Alius numerat. 3. mill. in Marchia media, ubi generoſa cereviſia coquitur, & in plurima etiam longè remota loca deportatur.

Pag. Prennen. 2½. mill.

Pag. Schonbeck. 1½. mill. Quidam oppidum appellat.

P. Golindorf. 2. mill.

P. Goſſendorf. 1.

Ur. FREYENWALD. 1. Quidam tantum 6. mill. Berlino huc notat.

P. Strelau. 1¼.

Ur. BRENTZLAV, Prentzlau. 1. Civitas Electoralis Brandeburgica, in Marchia Ukerana, ad Vkeram fluvium, ſita juxta lacum cognominem.

P. Kremſau, 1.

Vic. Breſſau. 1.

Pag. Laugnitz. 1. mill.

P. Wanclitz. 2.

Urb. STETTIN, 1 mill. magn.

Vel; Berlino ad prædicta loca

Urb. BERNAV, 2. vel 3. mill.

Urb. NEVSTAT. 2. Appellatur Neuſtatt ad Furam., Item Neuſtatt Eberswald. Sunt duæ conjunctæ Urbes, quarum illa, in qua Templum eſt cum Curia, Eberswald: hæc verò, trans flumen, Newſtatt appellatur.

Urb. New-Angermund. 3. mill. in Marchia Vkerana, eſtque Electoralis Brandeburgica.

Vrb. GARTZ, 4. vel 5. mill. Hæc Vrbs Pomeranica ſita eſt in finibus, verſus Marchiam Brandeburgenſem ad Oderam, celebrata, in bello proximo Germanico, multorum vocibus & ſcriptis, atque tandem, exceptis templo & ſchola, penitus vaſtata.

Ur. STETIN. 4 mill. Vulgò 18. mill. Berlino huc uſque numerantur. Quidam perveniunt ad Oppidum Stendelichen, intra Garz & Angermundam.

mundam, & quidem, 2. mill. Gartziâ, proxime fines Vckermarchiæ & Pomeraniæ. Quidam ſic iter faciunt: Urbs Bernau, 2. vel 3. mill. Pag. Brieſt. $3\frac{1}{4}$. hor. Nova Angermunda, ad fluvium Welſe, de quo ſuprà $\frac{1}{2}$. Pag. Pernau. 1. Pag. Hohen-Reigendorf. 3. à quo non procul, juxta flumen, Pomerania incipit. Urbs Stettinum. 4. mill.

ITER CVII.

Lipſiâ PRAGAM.

Urb. BORN. 3. mill. de qua ſupr.

Urb. PENICK. 2. & dimid. $2\frac{3}{4}$. vel 3. mill. ut diverſi numerant. Sita eſt in Miſnia, & eſt Electoralis.

Ur. CHEMNITZ. 3. mill. ad flumen Chemnitz in Miſnia, & eſt Electoralis Saxonica: in qua templum, Arx, quæ antea Cœnobium fuit, & proxime urbem ſita, dicta Auguſtusburg, ſpectari poſſunt.

Vr. MARIENBERG. 3. mill. de qua ſupr. N. 17.

Ur. COMMOTTAV. Comutau. 4. mill. magna. Sita eſt in Bohemia, & eſt Urbs Regia.

Ur. LAVN. 4. mill. Urbs itidem Regia, condita in ripa Egræ.

Ur. SCHLAN. 3. mill. de qua ſupr. N. 85.

Ur. PRAGA. 4. mill. De qua etiam ſuprà.

Quidam, quibus eſt, quod Dreſdæ agant, hoc iter capiunt, atque hinc Pragam pergunt, quemadmodum ex ſuperioribus manifeſtum eſt. Hulſius Dresdâ ad Miſenam. 3. Urb. Lummitſch, 2. Ur. Leisnick. 2. & dimid. Vr. Grimm. 2. & dimid. & Lipſiam, 3. mill. Alii Dreſdâ veniunt Oſchitzium. vel Oſchatz. 7. mill. Wurtzen ad Moldaviam, 3. mill. de quo utroque loco ſupra, in itinere 105. Vrb. Leipzig, 3. Summa. 13. milliar.

Qui autem Freybergam luſtrare cupiunt propter Principum Saxonicorũ monu-

monumenta ſeu Conditoria, Dreſdâ quatuor milliar. eò pervenire poſſunt. Porrò per pagos Bockendorf & Heichen in VValtheim, 4. vel 5. mill. Vr. Colditz ad Muldam (quæ Electoralis eſt, ubi Arx & Vivarium ſeu theriotrophium,) 2. Bums, vel Pumbſen (ubi Nobiles à Bonikau arcem habere dicuntur), 2. vel 1. & dimid. mill. Liwoltwitz. 1. Vrb. Lipſiam. 1. Quidam à Pumbſen, tantum 2. mill. huc numerant.

ITER CVIII.

Lintzio SALTZBVRGVM.

Pag. Neubaw. 2. mill.

P. Martrenck. 1.

Vr. WELS. 1. Vna eſt ex Archiducalibus oppidis ſuperioris Auſtriæ ad fluvium Draum, vel Traun; ubi templum parochiale, Arx Illuſtris, & Baronum à Polheim, Arx hujus nominis, ſpectari poſſunt.

Cœnob. & Vicus Lumbach. Digniſſimum eſt hoc Cœnobium, quod videatur, cujus Antiſtes eſt Status, ſeu Ordinis ſuper. Auſtriæ.

Urb. SCHWANENSTAT. 1. mill. Olim vicus fuit ampliſſimus, dictus Schwans: jam verò Oppidum cujuſdam à Salburg.

Vrbs BRUCK ad Focklam. 1. mill. Appellatur vulgò Volklabruck, eſtque etiam una ex ſeptem urbibus Archiducalibus Auſtriæ ſuperioris.

Vic. Franckenmarckt. 2. milliar. Dominorum Baronum Kevenhylerorum.

Vic. Straſswalden. 2. Primus hic locus eſt ab hac parte, in Archiepiſcopatu Saltzburgenſi.

Vic. Newmarckt. 1. mill. Etiam Saltzburgenſis.

Urbs SALTZBURG. 3. mill. de qua ſupr.

ITER CIX.

Lintzio PRAGAM.

Vicus Galkirchen ½. mill. Baronum à Starenberg.

Urb. FREYSTAT. 2. & dimid. Vna ex 7 Archiducalibus Civitatibus Auſtriæ ſuperioris, celebris admodum ſolennibus nundinis, quæ habentur circa converſionem Pauli: Coquitur etiam hac in urbe Cereviſia optima. Vicinia ejus appellatur Machlandia, neque procul ab hac regnum Bohemiæ incipit.

Vic. Underheid. 2. mill.

Vic. Kapliz. 1.

Vic. Welſchin. 1.

Pag. Stainenkurch. 1. mill. Quæ quatuor loca quondam fuerunt Dominorum ab Roſenberg. Toparcharum Bohemiæ, poſtea ante bellum proximum Dominorum à Swanberg: poſtea verò iiſdem erepta, & aliis conceſſa ſunt.

Urbs

Urbs BVDWEIS, aliàs Bohemiſch Budweis. Urbs pereleganter ſtructa atque probè munita; in qua major adhuc uſus eſt Linguæ Germanicæ & frequentiur, quàm Bohemicæ.

Pag. Schmiden. 1. mill.

Pag. Tſchebetin. $\frac{1}{2}$.

Urbs WESELE vel Weſeli. 1. & dimid. mill.

Urbs SOBIESLAV. 1. mill. Antehac Roſenbergiorum; ſed à poſtremo Dynaſta & Principe Roſenbergico, libertatem conſequuta, ut, quemadmodum reliquæ Urbes regiæ in Bohemia, tributa ſive Cenſum Pragam ad Ærarium miſerit, & ad Conventus Regni vocata fuerit. Fuitque hic ante bellum proximum Bohemicum, Gymnaſium Roſenbergiacum, ejusque Director & Protector, ſicut etiam Urbis, Dn. à Swanberg.

Urbs THABOR. 1. mill. De qua ſupr. N. 21.

Vic. Milzin. 2

Urb. WOTICZ. 1. mill. Intra

hoc

hoc oppidulum & Ianckau, cruentum illud prælium inter Cæſarianos & Swedicos, 24 Februarii, anno C. 1645, commiſſum fuit.

Urb. BENESCHAV. 2. mill.

Urb. PRAGA. 5. mill. de qua ſupr.

ITER CX.

Lintzio CLAGENFURTUM.

Vic. Vordernberg. 16. mill. De via huc ducente, inſpice Iter 92, ſuprà, ſitus eſt in Styria ſuperiore.

Vic. Trofeyach. 1. Templum hic eſt primarium, atque Cœnobio Illuſtri Admontano ſubjectum.

Urbs KNITTELFELD. 4. Oppidum elegans Archiducale, in Styria ſuperiore, 2. mill. infra Iudenburgum: in qua Templum & Xenodochium viſu digna ſunt.

Vic. Obedach. 3. mill. Archiducalis,

lis in Styria ſuperiore: Arx verò Abbatis eſt Admontani.

Urb. LEONHART. 2. mill. Sita in Carinthia ipſa; ejuſque parte Lauenthalenſi, juxta Lavantum: ubi Arx eſt ſupra modum elegans, Epiſcopi Bambergenſis.

Hinc per celſa montis Pregel juga, ad

Urb. WOLSPERG, vel Wolſſperg. 2. mill. Itidem Epiſcopi Bambergenſis; habetque hîc Vice-Dominus Epiſcopalis, ejuſque Gubernator & Curator, multiplicium bonorum Bambergenſium in Carinthia, ſedem ſuam, in Arce. Sita eſt etiam ad Lavantum flumen.

Urbs S. ANDREÆ, in Valle Lavantana. 1. mill. Eſt Archiepiſcopi Saltzburgenſis, ſed in Carinthia, habetque hic ſedem ſuam Epiſcopus Lavanthalenſis. Proximè Urbem Cœnobium eſt S. Pauli, quod omnium totius Carinthiæ opulentiſſimum eſſe cenſetur, ſubjectum Domui Auſtria-

ſtriacæ, vel Archiducali Magiſtratui in Carinthia.

Vic. Prufing. 1. mill.

Urb. VOLCKELMARKT. 1.

Urbs CLAGENFURT. 4. mill. De qua utraque civitate ſupr. N. 65.

ITER CXI.

Lubecca KOPPENHAGEN, (Hafniam.)

Arx Arnsboke. 4. mill. in qua ſedem aulicam habet hoc tempore Ioachimus Erneſtus, Holſatiæ Princeps.

Pag. Tram. proximè Urbem Ploen. 3. mill.

Pag. Raſtorf. 3.

Urbs KIEL. 1½. mill.

Ur. ECKELNFORD. de quibus duobus locis vid. ſupr. N. 23.

Pag. Stendrop. 4.

Urb. FLENSBORCH. 3.

Ur. HADERSLEBEN. 6. De his duob. locis vide quoque Iter 23.

Porrò per medii tranſitus SUNDAM (ſinum ſc. Balthici maris) ad

Urb.

Urb. ASSENS vel Aſsnis, in Inſula FVNEN vel Fuinen ſive Fionia, ſita. 3½. mill.

Urb. NEVVBVRG, vel NYBORCH, etiam in Fionia. 6. mill. Arcem habet, & collectionem ampliſſimi vectigalis propter tranſitum Belti in Zeelandiam.

Urb. RINGSTEDE. in dicta Zeelandia ſive Sialandia, 10. mill. Dignum ſpectatu eſt Cœnobium vel potius hoc tempore ejus loci Templum, nempe in quo multi Reges, aliique Principes, & Nobiles, monumenta ſua habent ſepulcralia.

Urbs ROSCHILDA. 3. mill. celeberrima Epiſcopalis in prædicta Seelandia vel Sialandia, ubi Cathedralis ſedes adhuc conſervatur, ſuoſq; Canonicos habet: in quo templo multi Danorum Reges, & alii Principes, & Illuſtres perſonæ, ſua habent Conditoria vel ſepulcra.

Urb. COPPENHAGEN. 4. mill. Quidam. 5. numerat. De hac regia urbe,

urbe, quæ caput eſt totius regni Cimbrici. vide ſuprà. Iter 25.

Levinus Hulſius per Neuſtatt, Oldenborg, Heiligenhaven, portò per Belthum ad Rothby, Maribo, per tranſitum juxta Goldburg & Grunſund, per VVarburg in Zeeland, Neſtwede & Koge ad Koppenhagen, ex Lubeca, tantum 34. milliaria numerat.

ITER CXII.

Monaco OENIPONTEM.

Vrbs MONCHEN, Monacum, de qua ſuprà N. 8.

Pag. Grunewald ad Iſaram. 1. & dimid. mill.

Cœnob. Scheftlarn, 1. mill. parv. Vulgo decem millia paſſuum Monaco huc uſque numerantur. Eſt Ordinis Præmonſtratenſis, & Præpoſitura juxta Iſaram.

Vic. VVolfershauſen vel VVolfratshauſen

hauſen, 2. & dimid. mill. & 5. ferme Monaco, juxta flumen Loyſam ſitus, celebris admodum, in Bavaria ſuperiore, habens Dicaſterium provinciale, in quo ſpectatu dignum eſt templum S. Laurentii, & Conradi Nantuini, quorum poſterior, in peregrinatione ſua, quod pecuniam ſecum ferret, ab iniquo judice, anno 1286 crematus eſt.

Cœnob. Beurberg, vulgò Peylberg, 1. mill. etiam ad Loyſam conditum, & eſt Cœnobium Canonicorum regularium S. Auguſtini.

Cœn. Benedict. Beuren, Benedictoburanum, 2. mill. Cœnobium eſt Ordinis S. Benedicti in Bavaria ſuperiore.

Vic. Mittenwald. 3. Epiſcopatus Fruxinenſis, de quo & itinere Oenipontem verſus Iter 53, ſuprànotatum, inſpiciendum eſt.

Vel, Monaco ad Vicum Hohenkirchen. 2. mill.

Vicus Aibling. 3. Hulſius per Nider-

derheching, Brunthal, Peiſs, & Kirchdorf hucuſque, 6. mill. numerat. Locus eſt vetuſtus, ad Mangualdam ſitus, habetque Dicaſterium provinciale.

Vic. Roſenheim juxta Inum, 1 vel 1 & dimid. mill. Vide de hoc & ſeqq. locis juxta Oenum aſcendendo, uſque Oenipontem, Iter 84. & 98.

ITER CXIII.

Monacho WVRTZBVRGVM.

Pag. Hainthauſen ad Amberam, 2. & dimid. mill.

Vic. Hohenkamer. 1½. mill. juxta Glonam fluviolum.

Urb. PFAFFENHOFEN. 2. mill. juxta Ilmam in Bavaria ſuperiore, habetque Dicaſterium provinciale.

Vic. Reichertzhofen. 1½, vel 2 mill. de quo ſupra, num. 17.

Urb. INGOLSTAT. 2. mill. de qua ibidem.

Vic.

Vic. Gaimersheim. 1. mill. Iuriſdict. Monacenſis.

Ur. AICHSTADT. 2. mill. de qua ſupr. N. 12.

Ur. WEISSENBURG. in Nordgovia. 2. mil. Sita eſt hæc Urbs Imperialis, juxta Altmuhlam, in cujus vertice Wultzburgum eſt, Caſtrum Marchionis Onoltzpachenſis munitiſſimum, in prærupto, & præcipiti monte.

Ur. GUNZENHAUSEN. 1. mill. De qua ſupr. N. 64.

Ur. ONOLTZBACH. 2. mill. de qua etiam ſupr. N. 88.

Pag. Dachſtatten. 2½. mill. Situs eſt intra Rottenburgum, & Firenſperg, prope Silvam magnam, non procul à fonte fluminis Aiſch.

Ur. UFFENHEIM. 2. & dimid. mill. Sita eſt ad fluviolum Gollach, & refertur ad Marchionatum Ohnſpacenſem.

Vrbs OCHSENFURT. 2. mill. de qua ſupra.

Urbs WURTZBURG. 2. & dimid. mill. ſin verò navi veharis ſecundo flumine, tria numerantur, ſed parva mill. de qua ibidem.

ITER CXIV.

Norimbergâ RATISBONAM.

NORIMBERGA. Hinc per Altfurt ad

Vicum Feucht. 2. mill. ſitum juxta fluvium Schwarzach, Norimbergenſium.

Hinc per Verrieden & Bosbauer, ſicut hæc loca à quodam nominantur ad

Urb. NEWMARCKT. 3. mill. juxta Sultzam flumen, in Palatinatu ſuperiori, in qua præcipuè Arx illuſtris, hodie Electori Bavarico ſubjecta, ſpectatu digna eſt.

Quidam plerunque Noribergâ per ſylvas proficiſcuntur Altorfium. 3. mill. ubi Academia eſt Noribergenſium:

ſium: porrò juxta Cœnobium Gnadenberg, ſuperioris Palatinatus, & ſemimill. Altorfio remotum, huc Neagoram 1½. mill. quæ conjuncta 5 mill. efficiunt.

Pag. Deining. 1. mill.

Pag. Teſswang. 2 mill. quæ duo loca etiam ſunt Palatinatus ſuperioris.

Urbs HEMAVV. 2 mill. Palatinatus Neoburgici novi.

Arx & Pag. Eretzhauſen, 2 mill. Situs eſt juxta Nabum, & eſt ſubjectus Nobilibus ab Erlebeck, qui incolę ſunt Palatinatus Neoburgici.

Urbs REGENSPVRG. 1 mill. De qua ſuprà.

ITER CXV.

Noribergâ PRAGAM.

Ruckersdorf pagus, 1 & dimid. mill. Noribergenſium.

Vrbs LAVFFEN. 1½. mill. Hulſius tantùm 2 mill. hucuſque numerat.

Vrb.

Urb. HERSBRVCK, 2 mill. etiam Noribergenſium juxta Pegniſum,

Urb. & Arx SVLTZBACH, 3 mill. in parte ſuperioris Palatinatus, quæ iunior vocatur, non procul à Vilſa flumine: in qua nunc Dn. Chriſtianus Auguſtus, Palatinus Rheni, & Dux Bavariæ, Domini Auguſti Palatini Comitis filius, familiæ Neuburgicæ, ſedem habet aulicam:

Hirſchaw, 2 mill. Eſt vel Oppidulum vel vicus probè conſtructus, in Palatinatu ſuperiore, hodie Electoris Bavarici.

VVaidhauſen, 5 mill. Etiam vel Oppidum vel Vicus, in finibus Bohemiæ, in Palatinatu ſuperiore: nunc etiam Electoratui Bavarico adſcriptus.

Atque tot quidem milliaria notant vulgò communia Itineraria, Hirſchaviâ huc uſque: habetque Hulſius 2 mill. in pagum Schindhutten. pag. Lame, 2. & Hirſchaw, 1 mill. Sin autem ſequendæ & obſervandæ ſint

Tabulæ Chorographicæ, tùm per Freudenburg, Leuchtenberg (quondam Dn. Dn. Landgraviorum à Leuchtenberg avitam ſedem & feudum Imperii) Fohendruſis & Pleienſtein (vicum clauſum muris & arcem, nunc verò, ut fertur, Palatinorum Neuburgenſium) octo milliaria deprehendentur.

Vic. vel Urbs FRAWENBERG, in ipſa Bohemia ſita atque illâ lingua Primda vocata.

Cœnobium Kladra. 2. Hulſio. 3. m. Ordinis Benedictini (Hulſius vicum nominat) ½. mill. à MIESSA urbe ſitum.

Urb. PILSA. 3. Vulgò à Frawenberg huc uſque numerantur 6. milliaria. vide de hac Urbe & locis intra eam & Pragam, Iter VII.

ITER CXVI.

Noribergâ LANDESHVTVM, & SALTZBVRG.

Pag. Rettenbach. 2. mill.

P. Allersberg. 2. mill. parva.

Ur. FRYSTATTLIN. 1. mill. magn. in Palatinatu ſuperiore, prope Epiſcopatum Aicſtattenſen, etiam Sultzburg, & Hilpoltſtein, dicitурque hodie Comitis Tillii eſſe.

Urb. BERCHINGEN. 2. mill. in Epiſcopatu Aichſtattenſi, juxta Sultzam.

Urb. BERNGRIES. 1. mill. Itidem Epiſcopatus Aichſtattenſis, juxta Altmuhlam flumen.

Pag. Almanſtein. 2. mill. magnis.

Ur. NEVSTATTLIN. juxta Danubium, etiam 2. mill. mediocria, de quo ſupr. N. 6.

Vic. Sigenburg. 1. mill. Electoris Bavarici.

Pag. Stalnriet. 2 mill. parv.

Pag. Gravenhann. 1 mill.

Ur. LANDSHVET, 1. & dimid. Quidam à Newſtatt huc uſque numerat 6 mill. Vide de hac urbe, ſupr. Num. 10.

Vic. Geiſenhauſen. 1. mill. magn. vel 1. & dimid. Proprium habet Dicaſterium Provinciale, ſed refertur ad Iuriſdictionem Landeshutanam.

Vic. Biburg, cognomine VilsBiburg. 1 mill. Situs eſt juxta Vilſam in Bavaria inferiore: habetque Dicaſterium Provinciale.

Vic. Newenmarckt, 2 mill. etiam in Bavaria inferiore, relata ad Iuriſdictionem Landshuttanam.

Urb. OTTING, 3 mill. in Bavaria ſuperiore, & pertinet ad Iuriſdictionem Burckhauſenſem. Locus admodum vetuſtus juxta Oenum, atque antiquiſſimè Regum & Principum Bavariæ ſedes: in qua viſu digna ſunt, Templum Parochiale, & ad quadrantem milliaris ab urbe, in Otinga

tinga Vetere, Templum collegiale S. Philippi & Iacobi, & inprimis Capella ſive ſacrarium pervetuſtum S. Mariæ, ad quod frequentiſſimè ſunt peregrinationes religionis ergò inſtitutæ, in quo ingentes quoque ſunt theſauri.

Hinc per ſilvam, in qua termini ſunt Bavariæ, & Epiſcopatus Saltzburgenſis.

Urbs DIETMANNING. 2 mill. Oppidum eſt Saltzburgenſe, ſitum ad Saltzam flumen, habetque arcem. A quibuſdam Tirmoning vocatur.

Ur. LAVFFEN juxta Saltzam, 3 mill. etiam Archiepiſcopi.

P. Saltzpurghofen. 2 mill.

Urb. Saltzburg. 1 mill. de qua ſupr. num. 8. Quidam Ottingâ proficiſcuntur Hohenwart & Burkauſen, atque hinc ad Lauffen. Quo 6 milliaria numerantur.

ITER CXVII.

Norimbergâ MONACHUM,
(Monchen.)

Pag. Kornburg. 2. mill.

P. Schwandt. 1. Sunt duæ Præfecturæ Ohnſpachenſes.

Arx & Oppidum HILPOLTSTEIN. 1. & dimid. vel 2. mill. in Palatinatu ſuperiore, juxta fontes Rotæ fluminis, propè Sultzgoiam: in qua Domini Ioannis Friderici, Palatini, familiæ Neuburgicæ, qui non ita pridem abſque hæredibus deceſſit, aula fuit, hodieque ibidem relicta ejus conjux vidua ſedem ſuam habet; quanquam locus ipſe nunc ad Palatinum Neuburgenſem pertineat: & prædictæ Principiſſæ Palatinæ, in viduitate conſtitutæ, proviſum ſit ad vitæ dies, in Heidecko.

Talmeſing. 2. milliar. parvis.

Vic.

Vic. Greding. 2. mill. ad Aichſtattenſem Epiſcopatum pertinens.

Vr. KVPFENBERG, vel Kupferberg. 2. mill. juxta Altmuhlam, etiam Aichſtattenſis.

Vr. INGOLSTATT. 3 mill. De qua ſupr. N. 17.

Vr. PFAFFENHOFEN. 4. mill. parv. de qua ſupr. N. 113. atque ibidem etiam de via hinc ad

Vrb. MONCHEN. 6. mill. Quidam à Pfaffenhofen ad Cammerwerg. 2. & dimid. atque hinc Monacum, 3. & dimid. mill. proficiſcuntur. Quidam per Bruck huc perveniunt.

ITER CXVIII.

Norimberga STVTGARDIAM.

Item Argentinam.

Vrbs SCHVVABACH. 2. mill. de qua ſuprà. N. 64.

Vr. ESCHENBACH. 3. mill. Ar-

cem habet & ad ſupr. Commendatorem Ord. Teutonici refertur.

Urbs DVNCKELSPVHL. 4 mill. de qua ſupr. N. 11.

Ur. ELLVVANGEN, 2 mill. juxta fluvium Iaxt, eſtque Domini Præpoſiti hujus loci: cui plurimum ex ea commodiatque emolumenti, etiam ratione feudorum conferendorum accedit: eſtque hic ſpectatu dignum Templum collegiale.

Urb. GEMVNDa. 4 mill.

Urb. SCHORNDORF. 2 mill. De hac utraque urbe vide Iter 24.

Ur. CANSTAT, ad quam nonnulli 2 mill. magna VVurtenbergica, alii 3 communia numerant.

Urbs. STVTGARDIA. ſemimill. magnum, vel 1. parvum. Aliàs vulgò Schorndorfio huc uſque numerantur 3 mill.

A dicta urbe Canſtatt, uſque

Urb. STRASBVRG, docebit te Iter 46.

Quidam à dicta Gemunda Suevica Gop-

ca Goppingam. 2 Vrb. Eſſelingam. 3. Vrb. Tubingam, 3. Vrb. & Arcem Nurtingen, juxta Nicrum. 2. Urb. & Arcem Kirchheim infra Teccam, etiam Principis Wurtenbergici. 1. atque inde iterum Gemundam, 4. Urb. Aalen, 2. & Ellwangen, 2 mill. ut commodum ipſi erat, profectus eſt.

ITER CXIX.

Noribergâ BRVNSWICVM *itemque* BREMAM.

Urb. COBURG. vide ſupr. Iter XII.

Urb. ERFFVRT. vid. Iter XIV.

Urb. BRAVNSCHWEIG. vid. Iter XV. & cognoſces viam omnem Noribergâ, hucuſque ducentem.

Hinc Bremam uſque Hulſius notat mill. 22. nempe Giffhorn. 4. Zell. 3. Walsrode. 4. Langenhagen, 3. Verden, 4. & Bremam, 4.

ITER CXX.

Noribergâ FRANCOFVRTVM Mœni, & COLONIAM Rheni.

Vicus Furth. 1. mill. Reipubl. Noribergenſis; ad quem Pegniſus in Rednitzium ſeſe exonerat.

Pag. Fahrensbach. ½. mill. Marchionis Brandeburgici, & Norimbergenſium.

Pag. Hohenbuchen. ½. mill. Marchionis itidem.

P. Veitsbrunn. 1. Itidē Marchionis.

Pag. Emenskirchen, vel Emskirchen, ad Aurachum, itidem: 1. mill.

Urb. NEVSTAT ad Aiſcham. 1. mill. Marchionis Culmbachenſis, vel Bayreutenſis. Præfecturam habet, quam Capitaniatum (Hauptmanſchaft) vocant.

Arx & Pag. Langenfeld. 1. mill. juxta flumen Eeum, & eſt nobilium à Seckendorf.

Vic. Biber. ¾. aliàs propriè Bibera, vel Bibrach, & eſt Wurzeburgenſis.

Pag. Almantzhauſen. ¼. etiam VVurzeburgenſis.

Hinc per viam infeſtam & intutam, per Pontem Emſi, ad

Pag. Posmann. 1¾. mill. Dn. Dapiferorum à Limpurg.

Urb. MAINBERNEN, Meynbernen, vel Meinbernheim. 1. mill. juxta Mœnum, & eſt Marchionis Ohnſpacenſis. Sed præteriri poteſt.

Urb. KITZINGEN. ¾. mill. etiam juxtà Mœnum. Multi ſunt anni, quibus ſemper fuit in poteſtate Marchionum Ohnſpachenſium: ſed an. 1628. poſt numeratam redemtionis pecuniam, rediit poſtliminio ad Epiſcopatum VVurzeburgenſem: quanquam, ut dicitur, lis nondum plenè ſit deciſa. Et in generali illa, & publicata an. 1648. pacificatione continetur, omnem illam de Burgo, Urbe, Civitate, & Cœnobio (eſt enim hic Cœnobium

Virginum ſacratarum Ordinis Præmonſtratenſis celeberrimum, poſt hominum memoriam) Kizingenſi controverſiam, ſpatio biennii compoſitum iri.

Urb. WURTZBURG. 3 mill. de quo ſupr. num. 11.

Arx & Vicus Remlingen. 2 mill. Dn. Comitum à Caſtell.

Vic. Lonfeld juxta Mœnum, qui tranſeundus eſt: atque ſic in altera parte eſt Cœnobium Driffelſtein, Ordinis S. Auguſtini; ſed Lonfeld eſt Wurzeburgenſis.

Pag. Neſſelbach. 1. mill. Diſtinctorum Poſſeſſorum, Moguntinenſis, Wurtzburgenſis, & Wertheimenſis, ſive Leonſteinenſis.

Hinc per Silvam magnam, dictam Speſſart, ad

Pag. Beſſenbach, 4. juxta prædictam Silvam, & eſt Moguntiacenſis.

Urbs & Arx ASCHAFFENBVRG. 1. De qua Electorali Mogun-

guntiacenſi hyberna manſione ſeu Diæta, & de locis, ducentibus uſque Francofurtum. 5 mill. vide ſuprà 33 Iter.

Quidam etiam aliâ viâ huc perveniunt, nimirum per Hettſtat, Helmersdorf, Reichelsheim, Aichenpuhel, Miltenberg, Klingenberg, Hambach, Wurzburgo Francofurtum. Levinus Hulſius in ſuo Itinerario, viam Salvi conductus ſive paſſus Norībergâ Francofurtum ſic notat: Offenbach, Seligenſtat, Stockſtatt. Hinc ad vicum VValſtatt. 1. & dimid. mill. Deinde trans Mœnum ab Klingenberg, 1. Miltenberg, 1. trans Mœnum ad pag. Eychenbern, dimid. per montem ad pag Neunkirchen, dimid. Biſchofsheim, 3. Wurzburg, 4. milliar.

Porrò ex dicto Francfurto uſque Urb. COLONIAM. de qua vid. Iter N. 34.

ITER CXXI.

Noribergâ DANTISCUM.

Urbs LIPSIA. vid. ſupr. N. 12.
Ur. BERLINUM. ſupr. N. 106.
Ur. STETTIN. ibid.
Urb. DANTZIG. ſupr. 77 Iter. & ex his omnibus unum confice.

ITER CXXII.

NORIBERGA DRESDAM.

Vrb. BARREUT. Vrb. HOF. Vrb. ZWICCAU. De quibus locis tribus & itinere huc ducente, vid. Iter XII.

Hinc porrò ad

Vrb. LEMNITZ. 4, vel 5 mill. de qua ſup. N. 107.

Vr. FREYBERG Miſniæ. 4. mill.

Vr. DRESDEN. 4. mill. magn. De his duabus Vrbibus vid. ſupr. Iter XVII.

ITER CXXIII.

Noribergâ BREMAM, & EMBDEN.

Ur. HERTZOGEN AURACH. 3. mill. ad Aurachum flumen; habet Arcem, & præfecturam; ſubjecta Epiſcopo Bambergenſi.

Pag. Hochſtatt. 2¼. mill. Præfectura Bambergenſis.

P. Freinsdorf. 2½. mill.

P. Ebelſpach, juxta Mœnum. 2. mill.

P. Pfaffendorf. 2½. mill.

Urbs KONIGSHOFEN. 2½. mill. De hac munitiſſima Wurtzburgenſis Epiſcopatus civitate, vide ſupr. Iter 24.

Quidam Bambergam perveniunt 9. mill. P. Baunbach. 1. & dimid. Pag. Drebſtatt, prope Konigshofen. 4. mill. (quidam Baunbach ad pag. Eberach. 1. & dimid. atque inde Drebſtatt,

ſtatt, quem ille Drobſtall appellat, 4 mill.)

Urbs ROMHILDE. 1.

Urbs MEININGEN. 3.mill. De quo utroque loco vid.num.24.

Arx Herrenbraitingen, vel Braitungen. 2 vel 2 & dimid. mill. Sita eſt in Comitatu Henneberg, hodie paret imperio Electoris Saxonici, ſed in prox. bello exuſta & cremata eſt.

Ur. EISENACH in Thuringia, de quo ſupra. num. 103. 3.mill.

Ur. CREVZBERG. 1 vel 1½. mill. etiam in Thuringia, ad VVerram, refertur que ad territorium Iſenacenſe.

Urbs ESCHVVEGE. 3 mill. magna ſive Haſſiaca.

Urbs ALLENDORF. 2 medioc. mill. Utraque harum Haſſiaca eſt.

Urbs GOTTINGEN, in Ducatu Brunſwicenſi, 3 vel 3½. mill. De his 3 locis, vide ſuprà. Iter N.23.

Urbs NORTHEN. 1½.

Urbs NORTHEIM. 1.

Ur. EINBEKE. 2. Hæc loca Brunſwigica etiam ibidem invenies.

Cœnob. Amelungsborn. 3 mill. in Comitatu Brunſvicenſi Eberſtein.

Urb. HAMMELN, 3. de qua & locis uſque

Urb. MINDEN, quæ 7½. vel 8 mill. efficiunt, ſuprà Num. 68. dictum eſt.

U. BREMEN. 11. vel 12. mill. Vide viam à Minden huc uſque ſuprà N. 22. ſub finem.

Ur. EMBDEN 15. vel 16. mill. ut Iter hoc ſupra Num. 83, videre licet. Quanquam non nemo 15 tantùm numerat, nempe Bremâ ad Delmenhorſt. 1. Oldenburg, 4. Stickhauſen (de qua Arce ſupra. N. 31.) 4. & Embden etiam 4. Quidam Oldenburgo ad Embden. 10 mill. notant. Nam in Embdenſi agro, milliaria nimis longa ſunt, ita quidem, ut expeditus etiam uno die plura quàm quatuor conficere non poſſit.

ITER CXXIV.

Noriberga HEYDELBERGAM, SPIRAM, & WORMATIAM.

Urbs ſeu Vicus Langenzenn. 3. m. Marchionis Onoldſpachenſis, ad flumen Zennam; in quo celebre eſt Templum collegiatum.

Vic. Erlbach. 2. mill. ad Rednitzium, etiam Marchionis.

Urbs WINSHEIM 2. mill. de qua urb. Imper. vid. ſupra. N. 23.

P. Wallerbach. vel VValdmerſpach. 2. mill.

P. Aurenhofen. 1. mill.

P. Bibera. 1. mill.

P. Schafterſinn. 1. In Comitatu Hoben Lohenſi, Cœnobium eſt hoc nomine appellatum.

Urb. MERGETHEIM. 2. mill. de qua ſupr. N. 24.

P. Schweigern. 1. mill.

P. Berlen. 2. mill.

Arx Roſenberg. 1. mill. Olim Roſenbergiorum, quæ familia nunc extincta eſt: ſedes hodie Comitts Hazfeldii.

Pag. Allarn. 1. mill.

P. Scheflenz. 1.

Urb. MOSBACH. 1. Refertur unà cum Arce ad Palatinatum inferiorem. Hic laminæ gladiorum & cultrorum optimæ cuduntur & egregiè armantur, eſtque viſu dignum in ea Templum Urbis.

Urb. NECCARSGMVND. 4. vel per ſilvam Ottonis 3. de qua ſupr. N. 36. Semimilliari ab ea diſtat arx munitiſſima Dillſperg.

Urb. HEYDELBERG, 1 mill.

Vel, Norībergâ

Urb. WINSHEIM. 7. mill. Hinc ad

NEWEN Herberg, Onoldinum locum, & porrò ad

ROTTINGEN, 4½. mill. Quidam

dam 5 notat. Præfecturam habet, & eſt Epiſcopi Wurzburgenſis ad Tubarim.

Urb. & Arx WEICKERSHEIM, 1. etiam ab Tubarim, Comitum Hohenlohenſium.

Ur. MERGETHEIM, 1.

Ur. BOCKSPERG, 1 mill. In Franconia, ſed cum Arce & præfectura eſt Inferioris Palatinatus.

Ur. ADELTZHEIM, vel Adoltzheim vel Aletzheim. 3 mill. Pertinet ad Nobiles quoſdam, ab ea appellatos. Eſtque oppidulum.

Urb. MOSBACH, 1. & dimid. vel 2. ſuprà.

Hinc per Neccar Eltz, 3 mill. infra Heilbrunnam, & per ſilvam Ottonicam

Urb. NECCARGMVND, 3 m. De qua etiam ſupra.

Urb. HEYDELBERG, 1.

Ur. SPEYER, 3 mill. Hinc per Manheim

Urb. WORMATIAM, 6 mill.

Spirâ

Spirâ,ſecundo flumine: de quibus locis omnibus ſuprà,num. 36 & 38 dictum fuit. Cui Spiræ nihil eſt, quod agat,is eam non ingredietur, ſed Manheimium Heidelbergâ.2. & terrâ Heidelbergâ VVormatiam. 4 mill.

ITER CXXV.

Norimbergâ SCHWABISCHENHALL, & WIMPFEN.

Pag.Stein. 1 mill.
P.BuchSchwabach.1.
P.Haſle.1.
Arx & Pag. Feſteburg.
Arx Onolzbach, Ohnſpach, vel vulgò,Anſpach, 1 mill. De qua ſuprà, num. 88.
Hinc per ſilvam,ad
Urbs CRAILSHEIM. 4. de quâ ſuprà 33.
Urbs SCHVVABISCHHALL. 3 vel 4 mill. Vide ſuprà,Iter 52.

Urb. OERINGEN. 2.

Urb. NEWSTAT. ad Kocham. 2.

Urb. WIMPFEN. 2. de quib. locis trib. ſupr. num. 36.

Quidam nòn ita pridem retulit Halenſis, ſeſe petiturum Noribergam, Iter facere per Ur. Crailsheim. 4. Ur. Feuchtwang. (quæ Collegiata eſt Eccleſ. & Marchionis Onoldina præfectura) 2. Urb. Herrieden (ubi itidem Colleg. Canonic. & Arx Epiſcopi Aichſtattenſis.) 2. Onoldſpach. 1. Urb. Nurnberg. 5. Summa, 13. mill. Halâ Norimbergam.

ITER CXXVI.

Norimbergâ FRANCOFVRTVM ad Oderam.

Urb. LIPSIA. de qua ſupr. num. 12. Hinc per Eylenburg, Torgaw, Hertzberg, & alia loca, quæ ſuprà, num. 104 notata ſunt, uſque

Urb. FRANCFVRT. quò quidam Noribergâ 59 milliaria numerat.

ITER CXXVII.

Noribergâ LVBECCAM.

Urb. ARNSTAT Thuringiæ, vid. ſupr. Iter 14. Hinc per VVeiſſenſee, & loca alia, ad

Urb. MANSFELDT. de qua ſuprà num. 15.

Ur. MAGDEBURG. de qua num. 16, & 24. Hinc porrò

Vr. VVOLMERSTET. 2. mill.

Vr. GARDELEBEN. 5. de quibus duobus locis ſuprà, num. 24.

Ur. SOLTWEDEL. 5. Quidam 7 habet.

Ur. LUCHAW. 2. mill.

Ur. DANNENBERG. 2. de quibus locis 3. ſuprà, num. 26.

Ur. HITZGER, vel Hitzacker. 3. mill. Arcem habet, juxta Albim in Ducatu Luneburgenſi: ſubjecta Dn. Auguſto, Duci Brunſwicenſi, & Luneburgenſi, Wolfenbuttelium.

Pag. Bluchen. 3.

Pag. Gallin. 3 mill.

Vrbs RATZENBVRG. 4 mill. Ab hac nomen accepit Epiſcopatus, hodie Ducis Megapolitani, quanquam de eadem quoque participat Dn. Auguſtus, Saxo-Lauenburgicus, quique in munitiſſimo hoc caſtro ſedem ſuam habet aulicam; quod, ut & Templum Cathedrale, viſu digna ſunt.

Vrbs LUBECCA. 2, vel 3. mill. Quidam 14 mill. Dannenbergam, & 2. cum ½. Ratzenburgo huc numerat.

ITER CXXVIII.

Noribergâ CASSELLAS HASSIÆ.

Vrbs MAININGEN. vide ſuprà Iter 123.

Vrbs & Arx WASUNGEN. 1. mill. Sita eſt juxta Werram, & refertur

tur ad Illuſtrem Comitatum Henne-bergenſem.

Arx HERRENBRAITVNGEN. 1. vel 1. & dimid. mill. De qua ſupra N. 123. Quidam perveniunt ad Burgbraitingen.

Vic. Marckſul vel Mareſul, 2. vel 2½. mill. Subjectus ditioni Saxo-Iſenacenſi.

Urb. BERKA ad Werram, 1 Quidam, 2 habet milliaria. Saxonica Iſenacenſis, ſita in Thuringia.

Urb. ROTENBVRG. in Haſſia. 3 mill. de qua ſupr. N. 22.

Urb. MELSVNGEN, Milſingen, 3. juxta Fuldam, in Principatu Haſſiaco: in qua Domus illuſtris & Curia, itemque pons elegans ex lapide ſecto, quo Fulda jungitur, ſpectari poſſunt.

Ur. CASSEL, 2. vel 3 mill. Vide de hac ſupr. Iter LXVIII.

ITER CXXIX.

Noribergâ OLMVTZIVM *Moraviæ.*

Vrbs EGRA. de qua vide N. 12.

Vr. PRAGA. Vide de hoc itinere, N. 85.

Vr. PODIEBART, vel PODIEBRAD. 6 mill. parv. Sita eſt juxta Albim & Silvam, in Bohemia, intra Nimburg & Kolin: arcem habet, & ſubjecta eſt imperio Regis Bohemiæ.

Vr. PARDVVITZ. 4. vel 5. mill. Sita in Bohemia & Circulo Bechinenſi, verſus Moraviam: ubi Arx eſt munita.

Ur. LEVTOMYSSL, vel Litomisl. 5. vel 6 mill. non procul à finib. Moraviæ, in circulo Chrudimenſi, juxta Silvam, & Arcem habet.

Vr. MORAVICA TRIBAV, vel Tre-

Trebowa. 3. mill. in Marchionatu Moraviæ.

Ur. MUGLITZ. 3. mill. in Moravia, verſus Comitatum Glazenſem, & propè flumen March, vel Morawa.

Urbs OLMUTZ. 4. mill. De hac urbe, quæ caput eſt Marchionatus Moravienſis, vide ſupra. Iter XXI.

ITER CXXX.

Noribergâ OSNABRUKUM.

Vrbs CASSEL. vid. ſupr. Iter 128.

Vr. VVARBURG. 4 mill. de qua ſupr. N. 30.

Vr. LIECHTENAV, 3 mill. in Epiſcopatu Paderbornenſi.

Arx NEVHAVSEN, vel Nienhus, etiam in prædicto Epiſcopatu, juxta Lippiam flumen. 1. mill. parvo.

Vrbs BILEFELD. 4, vel 5 mill. de qua ſupr. N. 31.

Vr. MELLE, 4, vel 4 ½. mill.

Vr. OSNABRVGG. 2½. mill. de

qua utraque ibid. Quidam Paderbornâ huc uſque, 10 tantùm mill. habet.

ITER CXXXI.

Noribergâ ROSTOCHIUM.

Urb. NAUMBURG. de qua ſupr. N. 12.

Ur. MERSEBURG. 4. juxta Salam fluvium, propè fines Saxoniæ, Thuringiæ, & Miſniæ. Caput eſt Epiſcopatus ejuſdem nominis, jam verò ſubjecta Domino Electori Saxonico, in qua Templum Cathedrale ſpectatu dignum eſt.

Ur. HALA Saxonum, 2, vel 3. Archiepiſcopatus Magdeburgenſis, hodieque eſt Dn. Auguſti, Ducis Saxoniæ & Adminiſtratoris illius Epiſcopatus ſedes Aulica, in qua templa quædam, Arx Mauritiburgum vocata, & præcipuè Salis coquinæ, ſpectatu digna ſunt.

Ur. DESSAVV, 5. vel 6 mill. in prin-

Principatu Aſcanienſi, juxta Albim, qui ponte jungitur: in qua Princeps Joan. Caſimirus ſedem habet aulicam.

Urbs ZERBST. 2 mill. etiam in prænominato Principatu ſita, in cujus Arce Joannes, Princeps Aſcanienſis, ſedem ſuam habet Aulicam. Nobilitatus locus famâ Cereviſiæ optimæ æſtivæ, quæ hic coquitur, inque varias & remotas regiones exportatur.

Ur. LOBURG, vel Lauburg, 3 mill. in Archiepiſcopatu Magdeburgenſi ad Strumam fluvium præfecturam habens.

Arx Tuchem, 3. Archiepiſcopi Magdeburgenſis.

Ur. GENTIN, 2. itidem Archiepiſc. Magdeburgenſis.

Ur. BUCKAW, 3 mill. in Marchionatu Brandeburgenſi.

Ur. HAVELBERG. 3½. mill. de qua num. 101.

Ur. PRITZWALCK. 6. mill. Electoralis Brandeburgica civitas, ſita in Prignizio.

Ur. PLAVEN. 6.

Ur. GVSTRO. 5, vel 6 mill.

Ur. ROSTOCK. 4. de quibus locis 3. ſuprà N. 24.

ITER CXXXII.

Norimbergâ TREVIRIM, Trier.

Pag. Radelſpurg. 2½. vel 3. mill. ad Biberam flumen.

P. Dachſtatt. 4. vel 4½. mill.

Ur. ROTENBURG ad Tubarim. 1½. mill. de qua ſuprà num. 11. Levinus Hulſius Noribergâ per Ohnſpach, 5. milliar. Noriberga diſtantem, hucuſque, 9 mill. numerat.

P. Kellerbach, ab alio Kelberbach dictus; 3 mill.

Iagsthauſen. 2. mill. Familiæ nobilis Berlichingerorum, ad Iaxtum flumen.

Urbs INGELFINGEN ad Kocheram, Comitum Hohenlohenſium, Langenberg. 2. milliar.

Ur.

Ur. NEVSTAT ad Kocheram. 3. Alius. 2. tantùm notat.

Urbs WIMPFEN. 1. mill. magn.

Ur. WISELOCH. 3. mill.

Ur. SPEIR. 2. & dimid. vel 3. mill. De quibus quatuor locis, in præcedentibus Itineribus dictum eſt. Vide Indicem.

Ur. DEIDESHEIM. vel Diedesheim. 4½. mill. Sita eſt ad Hartam, eſtque Epiſcopi Spirenſis.

Ur. KEYSERSLAVTERN. 4. mill. de qua ſupr. N. 38.

Pag. Mullebach. 4. mill.

Ur. S. WENDEL, 5. de qua ſupr. N. 5. Quidam Spirâ huc uſque, tantùm 15 habet mill.

GRIMBVRG. 3. vel 3½. mill. Archiepiſcopi Trevirenſis.

Ur. TRIER. 3. vel 3. & dimid. mill. De quibus duobus locis, vide N. 38.

ITER CXXXIII.

Pragâ LIGNITIVM.

Vic. Nedſſiza 3 mill.

Ur. NYMBVRG à multis, ſed vitioſè, Lympurg dicta. 3 mill. De qua ſupr. N. 20.

Vic. Biſchofs. 4 mill.

Horſchitz, 3. & dimid. mill. Quidam 2 tantum notat, & oppidum atque Arcem eſſe ſcribit. Hinc per Hof, ad

Vr. TRAVTENAVV. 4 mill. in Circulo Koniggratzenſi, ad flumen Vpawa, verſus montana Gigantum.

Vr. LANDSHVT. 4. Hulſius 2. tantùm notat. Sita eſt in finibus Bohemiæ, ſed in ipſa Sileſia, & Ducatu ejuſdem Schweidnizenſi, ad fluviolum Zieder.

Vr. PVLKENHAIN, vel Bolkenhain. 2 mill, in modò dicto Ducatu in fi-

in finibus Javarenſis Principatus: habetque Arcem in monte ſitam admodum munitam.

Urbs JAVER, 2 mill. Caput eſt Principatus hujus nominis, in Sileſia inferiore, 4 milliar. Schweidnizio, & 8 mill. Breslaviâ; ubi Cœnobium eſt Bernhardinorum, quod ut & Arx illuſtris, & Curia, ſpectatu digna fuerunt. Sed templum elegantiſs. ampliſſimumque, anno 1648, in cineres redactum eſt.

Urbs LIGNITIUM, 2 mill. De qua ſuprà, num. 105.

ITER CXXXIV.

Saltzburgo RATISBONAM.

Urbs LANDSHUET, de qua via huc uſque, quæ conſtituit 15 mill. ſuprà, in 116 Itinere dictum eſt.

Vic. Erwoltzpach, vulgò Erberſpach; à nonnullis quoque Ergoldtsbach

Pag. Bluchen. 3.

Pag. Gallin. 3 mill.

Vrbs RATZENBVRG. 4 mill. Ab hac nomen accepit Epiſcopatus, hodie Ducis Megapolitani, quanquam de eadem quoque participat Dn. Auguſtus, Saxo-Lauenburgicus, quique in munitiſſimo hoc caſtro ſedem ſuam habet aulicam; quod, ut & Templum Cathedrale, viſu digna ſunt.

Vrbs LUBECCA. 2, vel 3. mill. Quidam 14 mill. Dannenbergam, & 2. cum ½. Ratzenburgo huc numerat.

ITER CXXVIII.

Noribergâ CASSELLAS HASSIÆ.

Vrbs MAININGEN. vide ſuprà Iter 123.

Vrbs & Arx WASUNGEN. 1. mill. Sita eſt juxta Werram, & refer-

tur ad Illuſtrem Comitatum Henne-bergenſem.

Arx HERRENBRAITVNGEN. 1. vel 1. & dimid. mill. De qua ſupra N. 123. Quidam perveniunt ad Burg-braitingen.

Vic. Marckſul vel Mareſul, 2. vel 2½. mill. Subjectus ditioni Saxo-Iſenacenſi.

Urb. BERKA ad Werram, 1 Quidam, 2 habet milliaria. Saxonica Iſenacenſis, ſita in Thuringia.

Urb. ROTENBVRG. in Haſſia. 3 mill. de qua ſupr. N. 22.

Urb. MELSVNGEN, Milſingen, 3. juxta Fuldam, in Principatu Haſſiaco: in qua Domus illuſtris & Curia, itemque pons elegans ex lapide ſecto, quo Fulda jungitur, ſpectari poſſunt.

Ur. CASSEL, 2. vel 3 mill. Vide de hac ſupr. Iter LXVIII.

Trebowa. 3. mill. in Marchionatu Moraviæ.

Ur. MUGLITZ. 3. mill. in Moravia, verſus Comitatum Glazenſem, & propè flumen March, vel Morawa.

Urbs OLMUTZ. 4. mill. De hac urbe, quæ caput eſt Marchionatus Moravienſis, vide ſupra. Iter XXI.

ITER CXXX.

Noribergâ OSNABRUKUM.

Vrbs CASSEL vid. ſupr. Iter 128.

Vr. VVARBVRG. 4 mill. de qua ſupr. N. 30.

Vr. LIECHTENAV, 3 mill. in Epiſcopatu Paderbornenſi.

Arx NEVHAVSEN, vel Nienhus, etiam in prædicto Epiſcopatu, juxta Lippiam flumen. 1. mill. parvo.

Vrbs BILEFELD. 4, vel 5 mill. de qua ſupr. N. 31.

Vr. MELLE, 4, vel 4 ½. mill.

Vr. OSNABRVGG. 2½. mill. de

qua utraque ibid. Quidam Paderbornâ huc uſque, 10 tantùm mill. habet.

ITER CXXXI.

Noribergâ ROSTOCHIUM.

Urb. NAUMBURG. de qua ſupr. N. 12.

Ur. MERSEBURG. 4. juxta Salam fluvium, propè fines Saxoniæ, Thuringiæ, & Miſniæ. Caput eſt Epiſcopatus ejuſdem nominis, jam verò ſubjecta Domino Electori Saxonico, in qua Templum Cathedrale ſpectatu dignum eſt.

Ur. HALA Saxonum, 2, vel 3. Archiepiſcopatus Magdeburgenſis, hodieque eſt Dn. Auguſti, Ducis Saxoniæ & Adminiſtratoris illius Epiſcopatus ſedesAulica,in qua templa quædam, Arx Mauritiburgum vocata, & præcipuè Salis coquinæ, ſpectatu digna ſunt.

Ur. DESSAVV, 5. vel 6 mill. in prin-

Principatu Aſcanienſi, juxta Albim, qui ponte jungitur: in qua Princeps Joan. Caſimirus ſedem habet aulicam.

Urbs Z E R B S T. 2 mill. etiam in prænominato Principatu ſita, in cujus Arce Joannes, Princeps Aſcanienſis, ſedem ſuam habet Aulicam. Nobilitatus locus famâ Cereviſiæ optimæ æſtivæ, quæ hic coquitur, inque varias & remotas regiones exportatur.

Ur. L O B U R G, vel Lauburg, 3 mill. in Archiepiſcopatu Magdeburgenſi ad Strumam fluvium præfecturam habens.

Arx Tuchein, 3. Archiepiſcopi Magdeburgenſis.

Ur. G E N T I N, 2. itidem Archiepiſc. Magdeburgenſis.

Ur. B U C K A W, 3 mill. in Marchionatu Brandeburgenſi.

Ur. H A V E L B E R G. 3½. mill. de qua num. 101.

Ur. P R I T Z W A L C K. 6. mill. Electoralis Brandeburgica civitas, ſita in Prignizio.

Ur. PLAVEN. 6.

Ur.GVSTRO. 5,vel 6 mill.

Ur.ROSTOCK. 4. de quibus locis 3. ſuprà N.24.

ITER CXXXII.

Norimbergâ TREVIRIM, Trier.

Pag.Radelſpurg.2½. vel 3. mill. ad Biberam flumen.

P.Dachſtatt. 4. vel 4½. mill.

Ur. ROTENBURG ad Tubarim.1½. mill. de qua ſuprà num.11. Levinus Hulſius Noribergâ per Ohnſpach,5.milliar.Noriberga diſtantem, hucuſque, 9 mill. numerat.

P.Kellerbach,ab alio Kelberbach dictus, 3 mill.

Iagsthauſen. 2. mill. Familiæ nobilis Berlichingerorum, ad Iaxtum flumen.

Urbs INGELFINGEN ad Kocheram,Comitum Hohenlohenſium, Langenberg.2. milliar.

Ur.

Ur. NEVSTAT ad Kocheram. 3. Alius. 2. tantùm notat.

Urbs WIMPFEN. 1. mill. magn.

Ur. WISELOCH. 3. mill.

Ur. SPEIR. 2. & dimid. vel 3. mill. De quibus quatuor locis, in præcedentibus Itineribus dictum eſt. Vide Indicem.

Ur. DEIDESHEIM. vel Diedesheim. 4½. mill. Sita eſt ad Hartam, eſtque Epiſcopi Spirenſis.

Ur. KEYSERSLAVTERN. 4. mill. de qua ſupr. N. 38.

Pag. Mullebach. 4. mill.

Ur. S. WENDEL, 5. de qua ſupr. N. 5. Quidam Spirâ huc uſque, tantùm 15 habet mill.

GRIMBVRG. 3. vel 3½. mill. Archiepiſcopi Trevirenſis.

Ur. TRIER. 3. vel 3. & dimid. mill. De quibus duobus locis, vide N. 38.

ITER CXXXIII.

Pragâ LIGNITIVM.

Vic. Nedſſiza 3 mill.

Ur. NYMBVRG à multis, ſed vitioſè, Lympurg dicta. 3 mill. De qua ſupr. N. 20.

Vic. Biſchofs. 4 mill.

Horſchitz, 3 & dimid. mill. Quidam 2 tantum notat, & oppidum atque Arcem eſſe ſcribit. Hinc per Hof, ad

Vr. TRAVTENAVV. 4 mill. in Circulo Koniggratzenſi, ad flumen Vpawa, verſus montana Gigantum.

Vr. LANDSHVT. 4. Hulſius 2. tantùm notat. Sita eſt in finibus Bohemiæ, ſed in ipſa Sileſia, & Ducatu ejuſdem Schweidnizenſi, ad fluviolum Zieder.

Vr. PVLKENHAIN, vel Bolkenhain. 2 mill, in modò dicto Ducatu in fi-

in finibus Javarenſis Principatus: habetque Arcem in monte ſitam admodum munitam.

Urbs JAVER, 2 mill. Caput eſt Principatus hujus nominis, in Sileſia inferiore, 4 milliar. Schweidnizio, & 8 mill. Breslaviâ; ubi Cœnobium eſt Bernhardinorum, quod ut & Arx illuſtris, & Curia, ſpectatu digna fuerunt. Sed templum elegantiſs. ampliſſimumque, anno 1648, in cineres redactum eſt.

Urbs LIGNITIVM, 2 mill. De qua ſuprà, num. 105.

ITER CXXXIV.

Saltzburgo RATISBONAM.

Urbs LANDSHVET, de qua via huc uſque, quæ conſtituit 15 mill. ſuprà, in 116 Itinere dictum eſt.

Vic. Erwoltzpach, vulgò Erberſpach; à nonnullis quoque Ergoldtsbach nomi-

nominatus, 3 mill. Pertinet ad Landeshutanam Bavaricam gubernationem.

Vic. Eckmull. 5. in inferior. Bavaria, ſub illa ipſa Iuriſdictione, ad Labarum exterius, ſive magnum; Eſt hic Arx.

Ur. REGENSPVRG. 3 mill. de qua ſupr. num. 8. Summa, 24. mill. Saltzburgo huc uſque.

ITER CXXXV.

Stettino FRANCKFVRTVM ad Oderam.

Urbs GREIFENHAGEN. 3 mill. Pomeraniæ, eſtque acceſſus hinc ad Stettinum.

Vr. KONIGSBERG. 4 mill. in nova Marchia Brandeburgenſi, ad Roricham flumen.

Ur. BEERENWALD. 2, vel 3 mill. etiam Electoralis Brandeburgica.

V.CUSTRIN. 2 de quo Caſtro Brandeburg, ſuprà num. 78.

Arx & Urbs LEBVS, vel Libus, 2 mill. De qua ſuprà, num. 29.

Urbs FRANCOFVRTVM ad Oderam, 1 mill. de qua ſuprà N. 17.

ITER CXXXVI.

Argentinâ FRANCOFVRTVM Mœni.

Pag. Hugelsheim, 5 mill. de quo ſupra, num. 46.

Vrbs SELZ. 1 mill. juxta Rhenum, adhuc in Alſatia. Sed annis ſequentibus Palatinatui inferiori, unà cùm opulenta Præpoſitura adjuncta eſt.

Urbs LAUTERBURG. 1 mill. ad Lauteram, pertinetque ad Præpoſituram VVeiſſenburgenſem.

Pag. Newburg ad Rhenum. 1 mill. Electoris Palatini.

Pag. & domus Vectigalis Schrock. 2 mill.

Urbs GERMERSHEIM, 2 mill. Arcem habens, & probè munita, Electoris Palatini.

Urbs & Arx PHILIPSBURG. r. ante dicta UDENHEIM, Epiſcopatus Spirenſis: quanquam præſidium habet Gallicum, & Rex ille in pacificatione generali, tranſitum per Rhenum, ſibi reſervaverit.

Urbs SPIRA. 1 mill.

Caſtrum Manheim. 3.

Ur. WORMATIA. 3.

Arx Stein. 1 mill. de qua ſupr. num. 36.

Ur. GERLTSHEIM, vel Gernsheim. 1. mill.

Pag. Stockſtatt. 1. mill.

Ur. OPPENHEIM. 1 mill.

Vic. Nerreſtein, vel Nerſtein.

Urbs MOGUNTIA, Meintz, 1½ mill. Vide de his locis omnibus, Iter 36. Et huc uſque flumine vehuntur omnes, qui hoc iter ſuſpiciunt, nempe Rheno. Hinc patet ingreſſus in Mœnum, ad

Arcem

Arcem Ruſſelsheim. Eſt mnnitiſ-
ſimus locus Principis Haſſiaco-Darm-
ſtattini, ad quam pagus eſt.

P. Ettersheim, 1. Archiep. Mogun-
tiacenſis.

Arx Kelterſpach. ½. mill.

Vrb. & Arx HOCHST. ½. mill.

Vrb. FRANCFVRTVM. 1. de
quib. locis 3. ſupr. N. 4.

Vel, Terrâ,

Per Kell, Poterſweyer, Links-
dorf, Biſchen ad altum pontem, Ren-
chenloch, Scherzach, Liechtenaw,
Stollhofen, & Hugelsheim, ad

Vic. & Arcem Raſtatt. 6. mill. de
qua ſupr. N. 46.

Mulberg. 2 mill. Marchionis Ba-
denſis, ubi antehac Arx fuit, quæ
jam exuſta jacet, fuitque hic percom-
modum diverſorium.

Pag. Linckenheim. 1½. mill.

Arx & Pag. Graben. ½. mill. Eſt
Marchionis Badenſis. Hinc per pa-
gum Spirenſem Newendorf ad

Vrb.

Urb. & Arcem PHILIPSBVRG, 1. & dimid. vel 1. mill. magn. de quo paulò ante. Hinc per pag. Oberhauſen & Rheinhauſen, trans Rhenum, SPIRAM Urb. 1. mill. magn. Hinc iterum trajecto Rheno ad

HEIDELBERG, 3. mill. parvis.

Qui Spiram ingredi & ſpectare non cupit, rectà à Rheinhauſen viam capiet Heidelbergam. Hinc

Urb. FRANCOFVRTVM, ſupr. N. 88. notatum. Quidam ab arce Graben, per Waghauſel (ubi Cœnobium eſt, ad quod olim frequentes fuerunt peregrinationes devotionis ergò ſuſceptæ) ad pagum Reylingen, 2 mill. atque hinc Heidelbergam, etiam 2 mill.

Quidam Argentorato iter capiunt ad

Pag. Kembsheim. 2. mill.

Urb. BEINHEIM, Marchionis Badenſis, in Alſatia inferiore.

Ur. SELTZ.

Ur. LAUTERBURG. de quibus locis duobus ſuprà.

Ur. RHEINZABERN. Quo decem milliaria Argentinâ numerantur, ſubjecta eſt Epiſcopo Spirenſi.

Ur. SPEIR. 4. mill.

Ur. HEIDELBERG. 3. & porrò Francfurtum, ſicut paulò ante notatum.

Alii Argentorato proficiſcuntur.

Urb. HAGENAW. 4 mill. In hac urbe Imperiali & Camera, quæ quod jus Advocatiæ attinet, ad Præfecturam Provincialem Hagenoenſem refertur (hodie per pacificationem generalem, ad regnum Galliæ hæreditario pertinens) & in Alſatia inferiore, intra Matram & Sornam flumina ſita eſt; inprimis ſpectatu dignum eſt Palatium, ſive Aula Imperatoria, fermè in umbilico ſeu medio civitatis loco, in quo tres Capellæ ſeu Sacraria, ſub eodem tecto, lateribus coctis diſtincta, & in orbem fornicibus ſuſpenſa. Item; ante Collegium

Jeſuitarum, Aries, inſtrumentum bellicum antiquum, quo muri & portæ quatiebantur: ut & Curia, cum monte Oliveti, miro atque ſingulari ædificio, ex lapidibus ſculpto.

Vrb. WEISSENBURG ad Rhenum, vel Cronweiſſenburg. 3, vel 4 mill. Imperialis urbs in Alſatia inferiore, ad radices montis Vogeſi condita: ubi Templum Collegiatum, & in eo corona inſignis magnitudinis, non verò illa Dagoberti (argentea inaurata, turriculiſque, & emblematibus variis exornata fuit, quæque 24 pedes in circumferentia habuit) ſed quæ iſtius tantùm formam repræſentat. Habet Principalis Præpoſitura in hac urbe, quæ anno 1645, Epiſcopatui Spirenſi inſerta eſt, adhuc jura quædam in urbe: eſtque in domo Teutonica aſylum, in quo homicidis, per aliquot ſeptimanas tutis agere licet.

Vrbs GERMERSHEIM, 5. de qua ſuprà in hoc Itinere.

Spieſs-

Spieſs. 2 mill.

Urb. HEYDELBERG. 3 mill. atque ſic porrò Francfurtum.

ITER CXXXVII.

Argentorato, HORNBERGUM in Silva Martia.

Urb. OFFENBURG. 2 mill. ſi per pagum Goldſcheur, proximâ viâ eatur. Sita eſt hæc urbs Imperialis ad Kinzingam fluvium, in Ortenavia ſive Mordnavia: in qua Templum & Curia ſpectatu digna ſunt.

Urb. GENGENBACH, 1 mill. etiam Urbs Imperialis in dicta Mordnavia, & juxta Kinzingam ſita: in qua Cœnobium ſpectare licet, cujus Abbas Status eſt Imperii & Circuli Suevici.

Ur. ZELL ad Hammerſpach. ½. mill. magn. Etiam Urbs Imperialis in Mordnavia.

Ur. HAUSEN. ½. mill. In valle Kin-

Kinzingenſi, Comitis à Furſtenberg habet que arcem, cum Dinaſtia annexa.

Urb. HASLACH. 1. mill. etiam in Valle Kinzingenſi, quæ anno 1650. Domino Comiti Friderico Rudolpho à Furſtenberg ſubjecta fuit.

Urb. HORNBERG. 2. mill. Sita in ſilva nigra (im Schwarzwald) ad Gutachum flumen, Principis VVurtenbergiei, cum duab. arcibus.

ITER CXXXVIII.

Argentorato METIM, Metz.

Urb. TABERNÆ ALSATICÆ, Elſaszabern. 4 mill.

Ur. PFALZBVRG. 1. de quib. locis duobus ſuprà, N. 46.

Urbs SARBVRG, cognomento Kaufmans Sarburg, vel Sarbruck, 2. ibid.

Langimbret. 2. mill. Hinc per

Marſal

Marſal (locum admodum munitum in Epiſcopatu Metenſi.) ad

Vic. & Arcem Chaſteau Salins, 4 mill. Coquitur hic Sal, referturque ad Ducatum Lotharingicum.

Vrb. METIS, Metz. 6. de qua ſup. N. 45. Vulgò numerantur 18 mill. Argentorato huc uſque.

ITER CXXXIX.

Argentorato MONTISBELGARDVM (Mümpelgart.)

Urb. COLMAR, De qua atque itinere, quo huc pervenitur, ſupr. N. 75. dictum eſt,

Ur. S. CRVX, H. Crentz. 1 mill. juxta Illum fluvium, 2 horis Colmariâ, eſtque illius urbis hodie.

P. Enſen. 1 mill. mediocr.

U. ENSISHEIM. 1 mill. Habent hic Collegium Jeſuitæ; fuitque hic olim Gubernatio Auſtriaca totius Sundgoiæ, Briſgoiæ, & ſuper cæte-

ras

ras urbes,oppida,& pagos:hodie vero poſt pacificationem generalem hæc urbs cum univerſo Landgraviatu Alſatiæ, regno Gallicano adjuncta.

Urb. MVLHAVSEN. 2 mill.vid. ſupr. N. 57. Iter.

Pag. Wolferſdorf,2½. mill.

P. Manglot. 1 mill.

P. Febere. 1¼.mill.

Urb. DATTENRIED,1 mill.Sita eſt in Elsgoia, atque Burgundicè, ut ferunt, appellata Tel. Arcem habet, & eſt Sundgoiæ ditioni, Befort, inſerta, parentis hodie D. Comitib. de la Suſe.

Pag. Vetſch. 1¼. mill.

Mervilles ad Dubam. 1 mill. Alius quidam 2 ponit; & Hulſius 2 & dimid. mill.

Urb. MVMPELGART. 2 mill. Hulſius habet tantùm 1. atque Argentorato huc uſque 23 mill.de Montisbelgardo vide ſupr. N. 47.

ITER CXL.

Treviri FRANCKFVRTVM.

Pag. Reol. 2 mill. Francica. Abeſt à Moſella, uno lapidis jactu in loco edito & ſublimi, eſtque ibidem Arx Electoralis Trevirenſis Rigelburg, quo loco priſcorum Rigodolum conditum fuiſſe perhibetur.

Pag. Newmagen, vel Numagen, 2. mill. Gallic. Quidam habet tantùm $1\frac{1}{2}$. Situs eſt juxta Moſellam, habens arcem, & templa duo, locus admodum vetuſtus & Romanis notus, olim Comitum à Sein & Witgenſtein, veluti Feudum Archiepiſcopi Trevirenſis, & forſitan adhuc hodie.

Vrbs KIRCHBERG, $4\frac{1}{2}$. mill. Germanic. ad Vogeſum, & unà cum Comitatu relata ad Simmerenſem Principatum. Eſtque hodie Dn. Palatini Ludovici Philippi, lineæ Heidelbergenſis, cujus etiam eſt Lautern.

Vrbs

Urbs SIMMERN, vel Siemmern. 1. mill. Germ. magn. Hulſius Treviri ad Berg Caſſel numerat 4. mill. Birckenfeld. 2. & Simmern. 3. Vulgò à Simmern Trevirim numerantur 10 mill. vid. ſupr. Iter 90. atque ibidem de locis ſequentibus, hinc ad

Urb. FRANCFURT.

ITER CXLI.

Ulmâ TRIDENTUM, & VENETIAS.

Urbs AUGUSTA. 9. mill. Vid. hic Iter 46. & Auguſtâ, uſque

TRIDENTUM. &

VENETIAS. Iter 53.

Vel, via breviore, ab

ULMA per pag. Voringen, Dn. Vohlinorum Baronum, ad

Vic. & Arcem Ilerthiſſen, vel Thiſſen, juxta Ilerum flumen. 2. mill. prædictorum Dn. Dn. Vohlin, &c. qui in ea ſedem habent.

Arx

Arx & Pag. Aicha, vel Aichheim, non procul à ſeſe invicem remota. 1. mill. Dn. Caſparis Bernhardi, Comitis à Rechberg.

Arx & Vic. Kelmuntz, ¼. Dn. Viti Erneſti, Baronis à Rechberg.

Hinc per pagos Blaſs & Haimertingen, ad

Vrb. MEMMINGAM. de qua ſuprà N. 47. dictum eſt. Vulgò Vlmâ huc uſque numerantur 6. mill. ſed parva.

Arx & Pag. Gruenbach, 1 & dimid. mill. Arx altera hujus loci, unà cum Eccleſiaſtica Juriſdictione, ante bellum prox. Germanicum, pertinuit ad quendam Dn. Dn. Pappenheimiorum: Sed ex illo tempore locus hic mutationem ſubiit.

Urb. CAMPIDUNUM, Kampten. 2. & dimid. mill.

Pag. Neſſelwang. 2 & dimid. vel 3. mill.

Vic. Reuti. 2 & dimid. mill. vel 5 hor. aut 3. mill.

CLAUS, Cluſa, infra Arcem, vel Caſtrum Ehrenberg, ½. mill. vel 1. hor. Quidam ¼. mill. vel ſemihoram notat. Vide de his locis ſuprà, Itinera 96. & 97.

Pag. Ayterwang. ½. mill. Quidam à Reuti, huc uſque numerat 2. mill.

Pag. Lermas, 2. mill. parv.

P. Naſareit. 1. & dimid. Quidam à Reuti huc uſque, notat 3. mill. magna. vid. dictum iter 97. Eſt pagus ampliſſimus, & mercium huc importatio celebris.

Pag. Imbs, vel Imbſt. 2. vel 3.

Landeck, de qua ſupr. num. 84, 2. vel 3. mill.

Pag. Pfunds, 2½. mill. Quidam, 4 ponit.

Pag. Nuders, 1 mill.

Mals, 2. vel 2½. mill.

Urb. MERAN. 6. de quo utroque loco, vid. Iter 84.

Pag. Terle. mill. 1. magn. Quidam 2. mill. habet.

Urb. BOTZEN, 2½. mill. De qua & lo-

& locis ſeqq. uſque Tridentum, & Venetias, ſuprà N. 53. videri poteſt.

In quodam Itinerario Principis ſic notata inveniuntur loca, ex Tridento: Vic. Newmarckt, 4. mill. Urbs Meran, 4. Vic. Letſch. 5. hor. equitanti. Mals. 5. hor. Pag. Nuiders. 4. hor. Pag. Ried. 3. hor. Pag. Nazareth vel Nazareit. 5 mill. Cluſa infra Ehrenburg. 3 ¾. vel 4 mill. Vic. Neſſelwang. 4. Kempten. 3. vel 4 milliar.

ITER CXLII.

Vlmâ RATISBONAM, LINTZIVM, & VIENNAM, aquis & terrâ.

Et primo quidem itinere terreſtri.

Urbs ULMA. Hinc juxta pagos nonnullos, ut puta Pfuel, Fahla & alios, ſicut & OppidumUlmenſe Leipheimium, ad

Urb. GVNTZBVRG, 3 mill. De qua ſup. N. 5.

P. Keiſerſpurg ½. mill.

P. Offingen. ½. mill.

P. Gundremingen. ½. mill.

P. Eiſslingen ½. mill.

P. Weiſſingen. ½. mill.

P. Holzen. ¼. mill.

Vic. Penzwangen. Feudum Campidunenſe, eſtque hoc temporis Nobilis cujuſdam à Knoringen. 1 mill.

P. Pfaffenhofen. 1 mill.

P. Lauterbach, ¼

P. Merdingen. dimid. mill. ſita adhuc in Suevia, quæ regio à Bavaria Lyco fluvio diſterminatur.

Urb. RAIN. 1 m. quanquam hoc oppidum à latere præteriri poteſt illis, quibus in oppido nihil negotii eſt: Eſt vero Raina, primus locus in Bavaria, Electoris imperio ſubjectus, ſitus ad Acham flumen, optime munitus, Dicaſterium habens provinciale.

Vicus

Vic. Burckheim. 1 mill. Palatinatus Neoburgici.

Pag. vel Vic. Straſs. dimid. etiam Neoburg.

Urbs NEWBURG, 1 mill. de qua ſupr. N. 12.

Pag. Berckheim, Neoburgenſis. 1 mill.

P. Gerlfingen, Bavarici Electoris, 1 mill.

Urb. INGOLSTATT, 1. de qua ſupr. N. 17.

Pag. Meringen. 1.

P. Meningen. 1. E regione eſt vicus Bavaricus Vochburg.

Vic. Poring. 1.

Urb. NEWSTATL. 1.

P. Saal. 2.

Vic. Abach. 1.

Urbs REGENSPURG. 2. de quibus poſtremis locis ſupra, N. 6.

Hinc pervenitur ad loca illa, quæ in itinere fluvio ſuſcepto notantur. Cui verò nihil Ratis bonæ eſt, quod

 agat,

agat, hic ex prædicto Neuſtattl veniet ad

Urb. ABENSPERG, 1 mill. in Bavaria ſuperiore, juxta flumen Abenſt, vel Abs: & habet Iudicium provinciale, Cœnobium Carmelitanum, & Arcem, in qua ſedem ſuam olim habuit celeberrimus ille Comes Babo, & in qua natus eſt rerum Boicarum Scriptor famoſiſſimus Ioannes Aventinus.

P. Leidendorf. 2 mill.

P. Saltskofer, 2 mill.

P. Kalte Herberg. 2 mill.

Urb. STRAVBING 1 mill. Altera hæc eſt civitas Bavariæ inferioris, ſita juxta Danubium: ubi gubernatio eſt Electoralis & Principis fiſcus, Ampla ſatis & templum habens collegiatum elegans, ad S. Iacobum & Tiburtium, cum Cœnobio Carmelitarum.

Vic. Pladling. 4 mill juxta Iſaram.

Pag. Iſachofen. 1 mill.

Urb. OSTERHOFEN. 1 mill. in Bavaria inferiore, referturque cum Dicaſte-

caſterio Provinciali ad gubernationem ſeu Iuriſdictionem Landeshutanam. Eſt hic ſpectatu dignum Cœnobium Præmonſtratenſium.

Vicus Pleinling, à nonnullis Pleinting vocatus. 1. mill.

Urbs VILSHOFEN. 1 mill. juxta Danubium, in quem Vilſa ſeſe exonerat, ſita in Bavaria inferiore, pertinens ad gubernationem Straubingenſem. Habet templum collegiatum, & Præpoſituram S. Ioannis Baptiſtæ, etiam Dicaſterium Provinciale. Eſtque hic Vectigal vinarium magnum, Auſtriacorum vinorum quæ in loca ſuperiora perferuntur.

Urbs PASSAV. 4. mill. vid. de hac urbe, deque itineribus ducentibus Lintzium, ſuprà Itinere X.

Hinc aliis viis deſcēditur Viennā, puta

Urb. & Arcem STEYERECK, 1. mill. Oppidum eſt parvum, in ripa Danubii, Arx autem elegantiſſima, cum horto pulcherrimo, ante Iorgerorum Baronum, nunc Ungnadiorum eſt.

Vic. Matthauſen, vel Majdthauſen, 2. mill. etiam juxta Danubium in Auſtria ſuperiore, quo loco flumen Launicz in Danubium ſeſe exonerat. Antehac Archiducum, poſtea Meggaviorum, nunc ut fertur Comitis Gebriani.

Vic. Berg. Hinc per ſilvam, Sperken, ad

Urb. & Arc. GREIN. 3. mill. in ſuperiore adhuc Auſtria, ad Danubium, antehac Comitis à Meggau, nunc Dn. Ludovici à Dietrichſtein, &c. ubi Cœnobium novum Franciſcanorum, & inprimis Sacellum S. Mariæ di Loreto, cum arce Greinburg, digna ſunt, quæ ſpectentur.

Arx & Vic. Beſenboig, vel Poſenboig, 3 mill. paret Domino ab Hoyos, vel Hois.

Pag. Pechling, 2 mill.

Vic. Spitz, 3 mill. Domini à Kueffſtain.

Urb. STEIN. Archiducalis Auſtriæ inferioris, juxta Danubium, paulò ſuprà Crembſam urbem ſita,

inter

inter quas Cœnobium eſt Capuccinorum, & Capella, dicta fonticulus Virginis Mariæ.

Vic. Gravenwert. 2. mill. Comitis à Werdenberg.

Pag. Hauſslenten, 2 mill.

Vic. Stockeraw. 1 mill. ad Danubium.

Urbs KORNNEWBVRG. 2. Archiducalis, in Auſtria inferiore, probè munita, non procul à Danubio.

Urb. VIENNA. 2 mill. Et hâc viâ utuntur, qui & pedibus & equo iter faciunt.

Quidam Viennâ diſcedens, ſic iter inſtituit, ut primò pervenerit ad Frawenbronn, quo frequentes fiunt peregrinationes: deinde

Pag. Ietzing.

S. Vitus, ubi elegans eſt Cœnobium.

Cœnob. Maurbach, de quo paulo poſt.

Urbs TVLL, etiam infra.

Vic. Treſsmauer. Item

Durrenrohr, quo in loco ante annos pluſculos, caupo triginta homines occidit, & carnes eorum, quaſi Aprugna eſſet aut Suilla, hoſpitibus in menſa comedendas appoſuit: de quo poſtmodum, ſicut etiam de ancilla, quę ipſi in faciendis cædibus & committendis homicidiis ſociales manus præbuit, capitis ſupplicium ſumtum eſt, Ad ſiniſtram conſpicitur arx celſiſſima Sitzenberg, in cujus vicinia multi ſunt horti, croci feraces.

Stollhofen.

Mauteren, Stein, & Crembs, quæ tres urbes parvo à ſeſe invicem ſpatio abſunt.

Vel LINZIO, ad

Vic. & arcem Eberſperg. 1. mill. ad Draunum in Auſtria ſuperiore, Epiſcopi Paſſavienſis. Hinc per Saltum, Schuſſelholtz appellatum ad

Pag. Saſten. 1 mill. magn.

Urb. ENS. 1 mill. parvum: ad flumen Ens in Auſtria ſuperiore; ubi verò infra urbem, trans pontem Entii,

Auſtria

Auſtria inferior ex hoc latere incipit. Eſt Archiducalis, in qua ſpectatu digna ſunt, turris in foro ſtructa perelegans. Dicta fuit olim Laureacum, vel Lorch, Archiepiſcopalis olim & perampla, antequam everſa fuit, & vaſtata, & præſens nova, ſed multis partibus anguſtior, facta eſt.

Pag. Erlach. 1. mill.

Pag. Strenberg. 1. mill. magn. & via aſpera atque difficilis.

Vic. Oedt. 1. mill. ad Ditionem Underwaldſeenſem pertinens.

Arx & Vic. Zeillern, ½. mill. Dn. Comitum à Tattenpach.

Vic. Ambſtatten, ½. mill. Locus eleganter ſtructus & amœnus, Epiſcopatus Paſſavienſis.

Vic. Plintenmarckt. 1. mill.

Vic. Newmarck. ½. mill. Uterque ſubjectus eſt Dynaſtiæ Carlſpachenſi, L. Baronum à Zinzendorf.

Pag. Erlaff; 2 mill.

Urbs & Cœnobium MELCK, 1½. mill. ſita eſt in ripa Danubii, & quidem

Durrenrohr, quo in loco ante annos pluſculos, caupo triginta homines occidit, & carnes eorum, quaſi Aprugna eſſet aut Suilla, hoſpitibus in menſa comedendas appoſuit: de quo poſtmodum, ſicut etiam de ancilla, quę ipſi in faciendis cædibus & committendis homicidiis ſociales manus præbuit, capitis ſupplicium ſumtum eſt, Ad ſiniſtram conſpicitur arx celſiſſima Sitzenberg, in cujus vicinia multi ſunt horti, croci feraces.

Stollhofen.

Mauteren, Stein, & Crembs, quæ tres urbes parvo à ſeſe invicem ſpatio abſunt.

Vel LINZIO, ad

Vic. & arcem Eberſperg. 1. mill. ad Draunum in Auſtria ſuperiore, Epiſcopi Paſſavienſis. Hinc per Saltum, Schuſſelholtz appellatum ad

Pag. Saſten. 1 mill. magn.

Urb. ENS. 1 mill. parvum: ad flumen Ens in Auſtria ſuperiore; ubi verò infra urbem, trans pontem Entii, Auſtria

Auſtria inferior ex hoc latere incipit. Eſt Archiducalis, in qua ſpectatu digna ſunt, turris in foro ſtructa perelegans. Dicta fuit olim Laureacum, vel Lorch, Archiepiſcopalis olim & perampla, antequam everſa fuit, & vaſtata, & præſens nova, ſed multis partibus anguſtior, facta eſt.

Pag. Erlach. 1. mill.

Pag. Strenberg. 1. mill. magn. & via aſpera atque difficilis.

Vic. Oedt. 1. mill. ad Ditionem Underwaldſeenſem pertinens.

Arx & Vic. Zeillern, ½. mill. Dn. Comitum à Tattenpach.

Vic. Ambſtatten, ½. mill. Locus eleganter ſtructus & amœnus, Epiſcopatus Paſſavienſis.

Vic. Plintenmarckt. 1. mill.

Vic. Newmarck. ½. mill. Uterque ſubjectus eſt Dynaſtiæ Carlſpachenſi, L. Baronum à Zinzendorf.

Pag. Erlaff, 2 mill.

Urbs & Cœnobium MELCK, 1½. mill. ſita eſt in ripa Danubii, & quidem

dem Oppidum: Cœnobium verò in loco edito & celſo, è quo amœniſſimus in loca vicina proſpectus patet: eſtque inprimis viſu dignum, propter monumenta ſepulcralia Veterum Auſtriæ Principum; etiam propter munitiones egregias.

Urb. S. POLTEN, 3. Archiducalis civitas, ad Draſamum fluvium Auſtriæ inferioris ſita, & à Cœnobio S. Hippolyti denominationem ſuam ſortita: quæ Abbatia, ut & templum parochiale, itemque Curia, digna ſunt, ut ſpectentur.

Hinc per Silvam Viennenſem ad Vic. Tulbing, 4 mill.

Cœnob. Maurbach, 1 mill. in dicta ſilva Viennenſi (quæ hic clivoſa eſt, atque denſa) Carthuſianorum monachorum, in quo Fridericus tertius, cognomento pulcher, Imperator Romanus, fundator ejus primus, an. 1330 mortuus & ſepultus jacet. Eſt non procul ab eo ſpectatiſſimum diverſorium, & Lacus.

Urb.

Urb. VIENNA. 3. mill. Et hac via utuntur plerique, qui rheda vel eſſedo vehuntur.

Quidam Viennâ ad S. Hippolytum, ita pervenit, iter nimirum inſtituendo, ad

Pag. Buntzing, in quo Templum eſt S. Rochi, ad quem frequentes ſunt religionis ergò peregrinationes.

Pag. S. Veit.

Pag. Higelsdorf.

Pag. Waydlingsawen.

Pag. Burgersdorf.

Pag. Ruesshof.

Pag. Muntzbac, omnia loca itinere unius diei ſuperanda. Altera die venit

Vic. Leinbach, ubi Cœnobium eſt & arx, Dn. Paulo Palfi ſubjecta.

Landsdorf.

Pagi Bohmenkirch, 3, vel 4, hor. à dicto Muntzbach.

Urbs S. POLTEN, etiam 3. vel 4. hor.

Quidam, & præcipue qui pedibus

iter faciunt, ad oppidulum Pechſarn perveniunt, quod cum arce eſt Epiſcopi Ratisbonenſis: porrò ad pagum ſeu Vicum ampliſſimum, & arcem Treſsmauer, ad Treſam ſitum, qui Epiſcopi eſt Saltzburgenſis, atque hinc porrò Viennam.

Quidam à Cœnobio ſupra nominato Melck, proficiſcuntur, ad

Vic. Losdorf, ½. ad arcem Schalaburg, Baronum à Stubenberg, ſpectans, ubi, ante bellum proximum, templum fuit pulcherrimum, & Collegium Scholæ Provincialis.

Pag. Primersdorf, 1½. mill.

P. Ham, proximè arcem Zaking ſitus, 2. mill.

Urbs MAUTERN, 2. mill. Eſt Paſſavienſis Epiſcopatus, ubi per pontem Danubianū in urbes Stein & Krembs, & porrò Viennam pervenitur, viâ ſuprà notatâ. Et hæc quidem itinera ſunt terreſtria.

II. Aquis ſeu flumine ſecundo.

ULMA. Hinc juxta Aquas ſalubres

bres Talſingenſes & Cœnobium Elchingen, ad.

Urb. LEIPHEIM. 2. magn. vel 2½. parv. milliaribus Ulmenſium. Templumtriplici fornice ſuſpenſum, S. Vito ſacratum eſt; in Aſylo, in quo paſtor & ſaltuarius habitant, licet illis qui per imprudentiam aut fortuitò cædem commiſerunt, quoad vixerint, morari. Sed peregrinos eos eſſe oportet, non cives aut ſubditos Ulmenſes.

Urb. GVNTZBVRG, 1 mill.parvum, Vulgò Ulmâ huc uſque tria milliaria numerantur. Vid.ſupr. N. 5.

Urbs LAVGINGIACVM, Laugingen. 2 mill. Terreſtri itinere huc uſque Ulmâ tantùm 4 milliaria majora numerantur, de quo ſupr. N. 24.

Urbs DILLINGA. ½. mill. Eſt hic Academia & ſedes Aulica fixa Epiſcopi Auguſtani: cujus Arx & Collegium Jeſuitarum, ante bellum proximum Germanicum, digna ſpectatu fuerunt.

Urb.

Urb. HOCHSTAT, 1. Principis Palatini Neuburgici; arcem habens ſatis elegantem.

Urb. THONAVWERD, vel Schwabiſchwerdt, ad quam nonnulli, 2. alii, 2½. etiam 3. milliar. notant: Electoris hodie Bavarici. De qua vide ſupr. N. 3.

Urb. NEVBVRG. 3.

Urb. INGOLSTAT. 3.

Urbs NEWSTATLIN. de quibus locis omnibus alibi in hoc libello, & magnam partem etiam ſupra dictũ fuit. Non eſt autem hoc Oppidum in ipſa Danubij ripa conditum, ſed ab eo aliquantulum remotum: ubi tamen nihilominus Vectigal ſive protorium ſolvendum eſt.

Urb. KELHEIM, 2. mill. in Bavaria inferiore; juxta quam Altmuhla flumen in Danubium ſeſe exonerat. Dicaſterinm habet provinciale, & refertur ad gubernationem Straubingenſem.

Vic. Abach. 1 mill.

Urbs REGENSPURG, 2. mill. de quibus locis alibi. Vide etiam Indicem.

Vic. Thonauſtauf, 1. propriè dicitur Stauf: pertinetque cum Dicaſterio ſuo, ad fiſcum & gubernationem Straubingenſem.

Vic. Pfatter, 2. celebris ex parvis & ſapidis rapulis Bavaricis.

Pag. Motzing, 2 mill.

Urbs STRAVBING, 1 mill. De qua ſuprà, in hoc ipſo Itinere.

Hinc juxta vicum Bogen, ad

Urb. DECKENDORF, 4 mill. Abeſt unius glandis plumbeæ jactu à Danubio, verſus Palatinatum ſuperiorem, & refertur ad Fiſcum & gubernationem Straubingenſem.

Pag. Hofkirchen, 3 mill.

Urbs VILSHOFEN, à multis Viltzhofen dicta, 1 mill. De qua ſupr. in hoc ipſo itinere.

Urb. PASSAV, 4 mill. de qua vide Iter 10.

Vic. Hafnerzell. 2. mill. refertur ad Cir-

Circulum Bavaricum, & ad Paſſavienſem diœceſin: ubi multi figuli habitant, celebres fingendis variis elegantibus vaſculis.

Vic. Engerszell, 1. in Auſtria ſuperior. de quo ſupr. num. 10.

Prg. Weſenuſer. 1 mill.

P. Schlegel, 1 mill.

Vic. Aſchau. 3 mill.

Vic. Ottensheim, 3, flumine.

Urb. LINTZIUM, 1 mill. de quib. locis vid. Iter 10.

Urb. & Arx Steyereck, 1. de quo ſuprà.

Arx Spilberg, ½. mill. in Inſula Danubii; quam flumen efficit, prope quam eſt vorago nova: ubi aqua, propter Saxa & rupes, fluctus volvit, & naves parvæ facilè in periculum delabuntur: unde per diverticulum fluminis, dictum Heſsgang, navigare ſolent: majoribus autem atque onerariis navibus, nihil metuendum. Arx illa Spilberg eſt Scherffenbergiorum.

Vic.

Vic. Matthauſen, ¼. de quo ſuprà.

Vic. & Arx Niderwaldſee vel Underwaldſee, 2 mill. Arx eſt elegans & munita, turri celſiſſima pulcherrimaque ornata, verſus flumen: ſubjecta hodie Dn. Heinrici, Comitis S. Iuliani & Waldſee, relictæ conjugi viduæ & liberis.

Vicus Ardacker. 1 m. magnum: cujus dimidia pars ad Carlſpach, Zinzendorfiorum, pars dimidia altera, ad Sos Neydechiorum pertinet.

Urb. & Arx GREIN. 1 mill. de quo ſupra.

Strom. vicus parvus & antiquus, turris Diaboli vocatus, cum portorio. ½. mill.

Hinc non procul abeſt vorticoſus & periculoſus ille locus Wurbel, in Danubio, omnibus notus, juxta quem ædicula ſacra S. Nicolai.

Pag. Iſper, juxta flumen Iſper, 1. & dimid. mill. quo loco ſuperior & inferior Auſtria ex hoc latere, diſterminantur.

Urbs IPS. 1 mill. Archiducalis infra Aniſana ſive inferioris Auſtriæ civitas, ad quam Ips flumen in Danubium ſeſe exonerat; & portorium Cæſareum habet.

Vic. Marpach. 1 mill.

Pag. Pechling, 1 mill. E regione inque latere dextro ad Danubii ripam eſt oppidulum illud PECHLARN, ſive Arlape, cujus in hoc itinere ſuprà mentio facta eſt: ubi Erlaff amnis in Danubium influit.

Cœnob. & Urbs MELK, 1. de quo ſupra. Ex oppoſito, & Bohemiam verſus eſt pagus Schalemersdorff.

Vic. Ackſpach. 1 mill.

Vic. Spitz. 1 mill. de quo ſupra.

Vic. Weiſſenkirchen. 1. mill.

Urb. Cœnob. & Arx Thirenſtein. 1. Ante hoc tempus Zelckingenſibus: nunc verò, ut dicitur, Zinzendorſiis ſubjecta, ſive Drauniis: quanquam anno 1645, Suedici oppidum incenderunt, & portas Arcis effregerunt.

Urbs STEIN, & CREMBS, 1 de quibus ſuprà.

Vic. Hollenburg. 1 mill. cum Arce, quæ Berchteldſtein vocatur, & cum conjunctis locis Epiſcopatui Fruxinenſi paret.

Hinc juxta prata & inamœna loca deſcenditur ad

Urbem TVLN, 4 mill. ſita eſt hæc juxta flumen ejuſdem nominis, & paulò longius à ripa Danubii, Oppidum eſt Archiducale perantiquum: in qua præcipue ſpectatu dignum eſt Cœnobium Virginum Deo ſacratarum, dictum ad S. Crucem: ut & templum parochiale, & Cœnobium Capuccinorum.

Arx Greiffenſtain. 1 ½. mill. Epiſcopatus Paſſavienſis.

Pag. Hoflein. ½. mill.

Cœnob. & Urbs CLOSTERNEVBVRG. Archiducalis Auſtriæ inferioris, in qua ſpectatu digniſſimum eſt Cœnobium, à quo ipſi urbi nomen eſt impoſitum, dictæ, aliàs

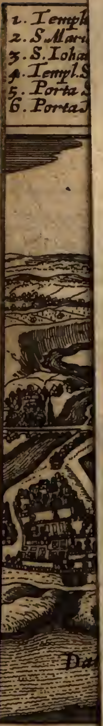
Neu-

Neuburg, & de quo vulgò fertur, tantum huic Cœnobio eſſe vini proventum, ut perenni fluxu ruat. eſt Ordinis S. Auguſtini.

Pag. Nussdorf. 1 mill.

Urbs VIENNA, VVIEN. 1 mill. à Cloſter Neuburg. 2 mill. In hac Civitate, quæ totius Archiducatus Auſtriaci caput & metropolis & ſedes Aulica eſt Cæſarea, ſpectatu præcipuè digna ſunt, templum Epiſcopale S. Stephani: Scotorum, Minoritarum ſive S. Crucis (quod & Italicum vocatur) S. Claræ ad Angelos: Capuccinorum: Dominicanorum, ad S. Iacobum in vico Romano: porta Cæli: nudipedum ſive diſcalceatorum in platea Cantorum: Auguſtinianorum, Fratrum ſalutis, &c. Cœnobia: Item: templum S. Petri: S. Michaelis, proximè Arcem Cæſaream: S. Dorotheæ: S. Marthæ: S. Ignatii, & alia complura: Noſocomium Cæſareum poſt Domum Provincialem: Collegia Academiæ & Ieſuitarum: Bibliothecæ, inprimis Impera-

perato-

BIBLIOTECA NAZIONALE "VITTORIO EMANUELE III" - NAPOLI

55
N
tu
tu
ni
I

Cl
ta
ſtr
A
pu
le
ru
vo
pu
Ia
li:
pla
Fr
ten
mè
S.N
No
Pr
Ieſ

peratoria: item Archiducalis Arx, in qua ſedem habet Aulicam Imperator: Cancellaria: Guardarobba & Galeria, ſive Gazophylacium & Technophylacium: horti aulici, & Lararium ſive Sacrarium Aulicum: Armamentaria: Navium ſtatio: Hippocomium Imperatorium: Monetaria: Domus provincialis: Curia: Leporaria: Carceres: varia & diverſa fora & areæ, atque id genus alia; & extra Urbem, horti pulcherrimi amœniſſimique: prædia, ædificia ſuburbana: Cœmiteria: prata: vivarium, & ſimilia.

ITER CLXIII.

Ulmâ REGIUM MONTEM Boruſſiæ.

Sebaſtianus Munſterus in Coſmographia, atque in eadem in deſcriptione Boruſſiæ, hanc viam notat, & Ulma Regium uſque montem numerat milliaria 165, nempe ad

Urb. Norimbergam 18, mill.

Urb.

Urb. BAMBERGAM. 9.

Urb. COBURG. 6.

Urb. GRAVENTHAL. 6.

Urb. SALFELD. 2.

Urb. IENAM. 7. Alii tantum 5. habent mill.

Urb. NAUMBURG. 3 mill.

Urb. LEIPZIG. 6. mill. De his locis vid. ſupr. Iter XII.

Urb. BERLIN. 18. Alii penè 19. nonnulli 20 mill. Vid. ſupr. num. 106.

Hinc per Liebenberg. 5. mill. ad

Urb. FRANCFURT ad Oderam. 10 mill. à Berlino.

Pag. Biberteich. 3. alii 5. notant mill.

Urb. MESERITZ. 5. Alii 6. mill. Sunt verò Francofurto huc uſque 9. mill. in ipſa Polonia magna, nec procul à fluvio Warra; arcem habens. Incolæ hujus Urbis Germani ſunt, egregii coquendæ optimæ Cereviſiæ artifices.

Urb. POSEN. 13. Quidam habet 14.

Alius

Alius verò, qui hoc itinere uſus eſt, tantùm 12 habet, & Poſnâ per Urb. Novimieſta, Urb. Grabaw, Urb. VVelun, Urb. & Cœnobium pulcherrimum Tcenſtochoven, Cracoviam, 52 milliaria ad

Ur. THORVNVM, Thorn, 21 mill.

Urb. GRAVDENTZ, 8 mill. Vide iter Poſnâ huc uſque, ſuprà N. 72.

Vr. MARIENVVERDER, 5 mill. Arcem habet, & templum Cathedrale munitum, ſita in Pomeſania, quæ pars eſt Pruſſiæ, ad flumen Nagot, in quod influit Liebar, eſtque Electoris Brandeburgici, Ducis Poruſſiæ.

Vrbs RISENBVRG, 5 mill. etiam ſita in Pomeſania, fuitque olim Epiſcoporum Pomeſanienſium in arce ibidem ſedes.

Urbs PREVSCHMARCK, 3. mill. maximam partem condita in lacu, è quo Sirgune erumpit, habetque Præfecturam.

Urb. HOLLAND, 4 mill. Sita in

Hockerlandia, ſubjecta Electori Brandeburgenſi.

Urbs MULHAUSEN, 2. mill. Itidem in Hockerlandia, vel Pogeſamia, non procul à Friſchen Haff.

Urbs BRANDENBURG. 4. mill.

Vrbs KONIGSPERG, 3 mill. Quidam habet 2. & dimid mill. vid. ſupr. num. 19.

ITER CXLIV.

Vlmâ HEIDELBERGAM & FRANCFVRTVM Mœni.

Pagus Urſpring, 2 mill. Inter hunc locum & urbem interjacent pagi alii, Iungingen, Dornſtatt, Domerdingen, & Luitshauſen: partim Ulmenſes, partim Elchingenſes, ſub Iuriſdictione tamen territoriali Vlmenſi.

Vrbs GEISLINGEN. 1. mill. De qua ſuprà, num. 5.

Hinc

Hinc per aliquot ibi denominatos pagos Vlmenſes, ad

Vrb. GOPPINGEN. 2 mill. De qua etiam in prædicto Itinere 5.

Vrb. SCHORNDORF. 2. mill. parva. Vid. ſuprà Iter 24.

Vrb. & Arx WINEDEN. Winida. 3. hor. vel 2 mill. Eſt Magiſtri Ordinis Teutonici, & Wurtenbergici Principis: ubi Domus eſt Teutonica.

Vic. STEIN, ad Muram. 3. hor. magn.

Vrbs BOTWAR. cognomine GROSBOTWAR. Sita ad flumen Botwar: eſtque præfectura Ducalis VVurtenbergica.

Hinc iter eſt per excelſum montem, ad cujus radices ultimum eſt Principis VVurtenbergici vectigal: ubi per unicam turrim (vulgò den Landthurn dictam) iter faciendum eſt, ad

Vrb. HEILBRVNNAM, 2 mill. magnis, 4. vel 5. horarum. Summa, 14 mill.

Ulmâ itur Eſslingam, 8 mill. Hinc per pagos Velbach, Schmida & Rensſeck (ubi Remſa in Nicrum ſeſe exonerat) ad oppidum Marbach, 3 milliar. Porrò per pagos Otthmarsheim, Kaltenweſten (ubi ſtatua globi plumbei duplex Arx Liebenſtein) & Tallain, Hailbrunnam, 3 mill. Hinc HEYDELBERGAM, 6. mill. mediocr. terrâ, ſicut hæc via ſuprà, n. 36. notata eſt.

Quidam iter dirigunt Eſslingâ Canſtadium, Vaihingen, Brettam & Bruſſel, de quo videatur Iter V. Bruſſellâ milliare eſt ad pag. Langenbruck, & porrò 1. & dimid. mill. Heydelbergam.

Flumine autem prætemnavigando Neckers. Ulm, & Wimpfen, ad Urb. GVNDELSHEIM, 2 mill. in Kraichgoia, & eſt Magiſtri Teuton. Ordinis.

Arx Mulbach, ½. mill. Nobilium

lium à Gemmingen, in Valle Nicri ſita.

Arx Hornberg, 1 mill. etiam nobilium à GEMMINGEN, & Feudum Moguntiacenſe. Infra hanc arcem caverna quædam eſt, ſive antrum, in rupe, de quo fertur, Virginem quandam nobilem, malè à noverca tractatam, in illud ſeſe recepiſſe atque occultaſſe, & integrum ſeptennium in eodem exegiſſe nutritam à cervo quodam: poſt obitum verò, id, quod viva adhuc rogaverit, à duobus tauris ad eum locum perductam fuiſſe, quò poſtmodum templum, & proximè illud conſtructus pagus Wolckenhauſen, cernitur, in quo ipſa cum Epitaphio humata jacet.

Urb. NECKERSELTZ. ¼ vel 1 mill. à Gundelsheim, Dn. Elect. Palatini.

Urb. EBERBACH, 2 mill. etiam Elect. Heidelbergenſis, in qua maximus eſt reconditus vini proventus.

Urb. HIRSCHHORN, 1 mill. Hic eſt Arx elegantiſſima, qualem nullam aliam in valle Nicri univerſa, reperiri ſcribunt, & Cœnob. Carmelitarum. eſtque hodie poſt morte extinctam familiam illam Hirſchhornenſium, Archiepiſcopi Moguntiacenſis. Hoc loco Nicrus tàm ſinuoſo labitur fluxu, ut ex dicta Arce pila plumbea ex Falcone, per tria ejuſdem volumina trajici queat.

Urb. NECKERSTEINACH. 1 mill. Nobilium Landſchadiorum, eſtque tergeminum Feudum, Moguntiacenſe, Spirenſe & Wurtzburgenſe.

Urb. NECKERGMVND. $\frac{3}{4}$. hor. Heydelbergenſis.

Urb. HEYDELBERG. 1 mill. Summa, paulo plus. 8 mill. Heilbronnâ ſecundo flumine huc uſque.

Hinc porrò pervenitur Ladenburgum uno mill. magno. porrò 1 mill. Manheim, ubi Nicrus in Rhenum exoneratur, atque ſic deinceps uſque Moguntiam, ut ſupr. N. 36. notatum

eſt,

eſt. Hinc, 4 numerantur milliar. per Mœnum, Francofurtum uſque, ut alibi dictum eſt.

Sin magis placuerit terra iter facere Heydelbergâ per viam montanam (die Bergſtraſs) Francofurtum (quò vulgò 10.mill. & Ulmâ 30. numerantur) tum videatur iter ſupr. num. 88. Quidam capiunt iter Francofurto Geislingam uſque, quod oppidum trib. milliar. abeſt Ulmâ: de quo vid. ſupr.num.89.

Quidam per ſilvam Odenam iter faciunt, & Heylbronnâ tranſeunt ſpeculam, ad

NECKERSULM, quæ civitas eſt Magiſtri Ordinis Teutonici. ½. mill. magn.

Pag. Kochendorf, ½.mill.ubi 2.ſunt arces, Nobilibus ex familia Greckiorum, ſubjectæ. Hic tranſitur Kocherus flumen, quod non procul hinc in Nicrum ſeſe exonerat; atque hinc porrò venitur ad

Arcem Iaxtfeld, ubi pons eſt lapideus, quo Iaxtus jungitur.

Pag. Talheim, vulgò Talla, Palatinat. Electoris, habetque arcem, juxta quam in ſilvam Odenam venitur, ad Pag. Limpach, in quô domus eſt Præfecti Moguntiacenſis.

Vic. Mudoch, vel Meudach, Archiepiſcopi Moguntiacenſis.

Urbs AMORBACH, etiam Moguntini Electoris, juxta flumen Mude dimidiâ viâ inter Aſchafenburgum & Heilbronnam ſita, ubi Cœnobium eſt vetuſtum.

Vic. & Arx, Gros-Heybach, vel Heubach, propè Miltenbergam ſita, quæ, ut fama eſt, ad Comitatum Erpacenſem refertur.

Hinc, qui volunt, poſſunt citra ultraque Mœnum iter facere. Cis Mœnum venitur Obernburg, Seelingenſtatt, & Steinheim. Ultra Mœnum verò Clingenberg, Aſchaffenburg, & Hanaw.

Eſt & via alia multò commodior & facilior. Heylbrunnâ per Silvam Odenam, qua non tot occurrunt montes, nimirum ad dictam Urb. Neckers Ulm. Pag. & Arcem Oeda, ubi Kocherus tranſmittitur. Urb. & Arx vetuſta, Neidena, ubi pons eſt trans Iagſtum. Pag. Mulbach. Pag. Scheffslentz, qui triplex, ſuperior, medius, & inferior: quæ tamen præteriri poſſunt. Urb. Buchen vel Puchen Moguntinenſis. Urb. Amorbach, de qua ſuprà.

Vel, poteſt iter ſuſcipi ad Thuren vel Waldthuren (quod etiam oppidum eſt Moguntiacenſe) atque hinc ad Elector. Moguntiacenſi urbem Miltenberg & porrò Francofurtum.

Quidam perveniunt Michelſtatt & alia loca in Comitatu Erpacenſi. Sicuti omnino diverſæ ſunt variæque viæ per Sylvam Odenam, quæ pro diverſitate quoque temporum & cujuſque propoſito conſilioque, eligi poſſunt.

ITER CXLV.

Vlma ROSTOCHIVM in Ducatu Megapolitano.

Urbs HEYLBRONNA, 14 mill. de qua Itiner. proximo ſuperiore.
Urbs Heydelberg. 6 mill. ibidem.
Ur. WORMS. 4. terreſtri itinere.
Ur. MEYTNZ. 7 mill.
Ur. FRANCFVRT. 4 mill.
Urb. GIESSEN. 6 mill.
Ur. MARBVRG. 3 mill.
Vic. ZIEGENHAIN. 3. quò nonnulli 4, 5, & 6 mill. numerant.
Ur. CASSEL. 6 mill. Quidam 8. habet.
Ur. LIEBENAW, vel Lievenow. 5. Quidam tantùm 5. & alius, 4 habet De his locis omnibus & ſingulis dictum eſt in ſuperioribus diſtinctis Itineribus.
Urb. HOXTER, vel HYXER. 6. mill. juxta Viſurgim in Corbeienſi Abba-

Abbatia, ſubjecta Abbati illius loci, tria habens templa parochialia, S. Petri, Kiliani, & fratrum. Coquitur hic egregia Cereviſia.

Urb. RINTELN, 10. ut quidam refert, hâc viâ uſus. Alii 7. vel 8. notāt.

Urb. MINDEN, 2. ut idem tradit. Alii 3. & dimid. vel 4. mill. De quibus locis ſuprà.

Urbs NIENBURG, 8 mill. Eſt Nienburg, Nienborg, vel Newenburg, urbs pręcipui nominis, cum Arce juxta Viſurgim, in Comitatu Hoyenſi ſita: quæ à nonnullis Newenburg ad Hartam vocatur, & ſubjecta eſt Brunſwicenſibus & Luneburgenſibus Principibus.

Urbs VERDEN, 5. mill. Quidam 4. & 4. & dimid. mill. Caput eſt Epiſcopatus Verdenſis, in Circulo Weſtphalico: qui Epiſcopatus Verdenſis, quem quidam per F ſcribunt, in proxima tractatione generali, Ducatus ſecularis factus, & Coronæ Suedicæ, veluti Feudum Imperiale immedia-

tum, jure hæreditario traditum eſt. Urbs dicta, condita eſt ad flumen Alre vel Allen quod non procul ab eadem in Viſurgim ſeſe exonerat; in qua viſu dignum eſt templum Cathedrale.

Arx & Urbs ROTENBERG, Rodenborg, vel Rottenburg, 11. mill. ut nonnulli volunt, alius vero, qui hic fuit, 11. tantùm habet. Fuit hic locus, quondam Caput Epiſcopatus Verdenſis, & munitiſſimus.

Urbs BOXTEHUDE, 8. mill. ut ſupra notatum eſt. Quidam 6. alius 10. notat, ſita eſt ad fluvium Eſte, non procul Albi, & in Archiepiſcopatu Bremenſi, hodie Coronæ Suedicæ ſubjecta: aliàs fœderis Hanſeatici ſocia.

Urb. HAMBURG, 4 mill.

Ur. LUBECK, 10.

Ur. WISMAR, 8.

Ur. ROSTOCH, vel Roſtock, 7. mill. de quibus quatuor Urbibus ſuis locis videatur Index.

Poſſunt, qui volunt, Ulmâ Lubeckam, hanc viam per Ducatum Brunſwicenſem & Luneburgenſem capeſſere, nempe

Vr. Heidenheim, 4 mill.

Vr. BOPFINGEN. 4. Oppidum Imperiale, juxta Egram flumen ſitum in Rhetia.

Vr. Dunckelſpuhel, 3.

Vr. Rotenburg, 5 mill. parva.

Vr. Kitzingen, 3. Quidam 6. mill. notant.

Vr. Schweinfurt, 5.

Vr. Lauringen, 2.

Caſtrum Konigshofen, 2. 4 mill. magn.

Vr. Schleuſingen, 4.

Suhl, vel Suln. 1. medioc.

Vr. GOTHA, 3. & dimid. Atque ſic porrò Brunſwigam uſque. Vide ſupr. Iter XIII.

Vel, à dicta urbe Schleuſingen, ad

Vr. Ilmenaw. 3. mill.

Vr. Arnſtatt. 2.

Ur.Erffurt,2 mill. Atque ſic porrò Brunſwigam uſque,& inde Luneburgum & Lubeckam, ſicut ſuprà in Itinere 14. & 15. notatum eſt. Et hoc itinere, qui volunt,uti poſſunt, Ulmâ Hamburgum: dum ſcilicet, ſicut tabellarii & veredarii Norimbergenſes iter faciunt,Erdfurto pervenitur Weiſſenſee,3. Franckenhauſen, 3. Kolberam,2. Stolberg,2. Haſelfeld,2.Elbingeroth, vel Elbingeroda, 2. Wernigeroth, vel Wernigeroda, 1. Stetterlinburg,1. Oſterwick,1. Hornburg,2. Wolfenbuttel, 2. Brunſwig,1. Giffhorn,4. Eſsingen,3.Suderburg.4. Luneburg,5. Weinsheim, vulgò Winſen ad Luham, 3. Bergerdorf,2. Hamburg,2. Summa, Ulmâ,vel propter Actum, ſeu viam regiam, hâc ipsâ Hamburgum, 85. per Norimbergam 90 milliaria.

ITER

ITER CXLVI.

Vlma ZVRZACHVM.

Urbs EHINGEN. 4 mill. parvis, vulgò 3. tantùm numeratis. Subjecta eſt Domui Auſtriacæ Oenipontanæ, ad Schmiecham flumen, quod non procul ab ea in Danubium ſeſe exonerat: in qua ſpectatu digna ſunt, Cœnobium Virginum ſacrarum, tertiæ regulæ S. Franciſci; præſertim templum elegans & magnificum Deiparæ Virginis, quod tenent Franciſcani reformati, in quo artificioſa eſt & pulcrè comta Virg. Mariæ imago, ad quam frequentes ſuſcipiuntur peregrinationes votivæ: & in ſuperiore ſeu nova Civitate, egregium templum parochiale, quod Academiæ Friburgenſi inſertum eſt; itemque Curia.

Urb. MVNDERKINGEN. 1 mill. etiam Auſtriaca, juxta ripam Danubii.

Ur.

Ur. RIEDLINGEN, 2 mill. Hoc tempore iterum Auſtriaca, ad Danubium.

Urb. MENGEN, 1 mill. in Valle Danubiana, atque ſicut Riedlingen, aliquandiu Truchſeſſiorum Waldburgenſium pignus, nunc iterum ſoluta & Auſtriacis Tirolenſibus reſtituta.

Urb. PFVLENDORF, 1 mill. Hinc per vicum Auſtriacum Scherneck, ad.

Urb. STOCKACH, 2 mill. de quibus duabus Urbibus, Vide ſuprà N. 97.

Pag. Langen Steiſslingen, 2 mill.

Ur. SCHAFHAVSEN, 2 mill.

Pag. Lottſtatten, 1 mill. ſitus in Klettgoia, & dubio procul Comitis Sultzenſis. Quidam vicum eum vocant: quo in loco Galli anno 1633. exurendo domos & homines promiſcui ſexus trucidando, injurias à Ruſticis acceptas, graviſſimè ulti ſunt.

A Urbe

Urb. KAISERSTUL, 1. mill. de qua alibi.

Pagus ZURZACH, 1. mill. à Summa 7. mill. viâ proximâ. Situs eſt pagus hic juxta Rhenum, 5000 paſſuum, & ½. mill. à Klingenaw, propè Waldshut, eſtque Epiſcopi Conſtantienſis ad Klingenaw; ſed quod ad Juriſdictionem territorialem Helveticæ Badenſi Præfecturæ ſubdita. Locus admodum celebris propter mercatum ſolennem geminum, Septembris, & Lunæ, poſt Dominicam Trinitatis, proximæ haberi ſolitum: ubi Templum vetus & Collegiatum, templum parochiale, Arx antiqua & domus mercatorum videri poſſunt.

Urb. BIBRACUM, 4. Urbs Waldſee, 2. Ravenſpurg, de quibus alibi.

Urb. & Arx TETNANG, 1. & dimidi. mill. Vulgò Tettang appellatum. Abeſt milliari parvo, vel 2. à Lacu Bodamico; Comitum Monfortenſium. Sed bello proximo ele-

gantiſſima Arx, & oppidum penè totum, in cineres redactum eſt.

Urbs LINDAW, 1 & dimid. mill. Quidam Ravenſpurgo huc uſque, 4 milliaria notat, qui hoc itinere ſæpius uſus eſt.

Hinc per Lacum Bodmicum, ad
Pag. Rotſchach. 2. mill.

Urb. S. GALLEN, 1 mill. De qua, ut & Lindaugio, alibi in hoc libello ſcriptum eſt.

Pag. Ruggenbach, 3 mill.

Urb. WINTERTHUR, 3 mill. De qua Itinere 50.

Pag. Glaz. 2. mill.

Urb. KAISERSTUEL, 1 mill. de qua alibi.

Vic. Zurzach. 1. mill. Summa, 25. mill.

Et adhæc quidam utuntur via illa, quæ ſupra notata eſt, ad

Ur. RAVENSPURG, 8. mill. Ur. MARCHDORF, 3. Ur. MORSPURG. 2. Urbs Conſtantia, 1. (quo etiam Lindaugio ſecundis ventis ſpa-

tio

tio 8 horarum navibus perveniri poteſt) Ur. Steckborn. 2. Ur. Stein ad Rhenum. 2 mill. Urb. Schafhauſen. 2. & Zurzach. 3. Summa, 13 mill. quemadmodum de his locis & itineribus alibi in hoc libello actum eſt. Quidam Ravenſpurgo Mersburgum, tantum 4. & Conſtantiâ Steinam, 3 mill. atque ita juxta ſuam ſententiam Ulmâ Zurzachum ſolùm 21 milliaria numerant, hoc tertio itinere.

ITER CXLVII.

Vlma CVRIAM, & CLIVIAM Rhætorum.

Urbs MEMMINGA. 6. mill. de qua ſupr. N. 47.

Ur. LEVTKIRCH. 3 mill.

Ur. YSNI, vel Isna. 2 mill. Vulgò hucuſque numerantur 10 mill. De his urbibus Imperialibus alibi dictum eſt.

Vr. BRIGANTIVM, Bregentz. 4 mill.

mill. (Biſaccioni tantùm 12 mill. Ulmâ huc uſque habet) ad Lacum ſuperiorem ſeu Brigantinum, ſubjecta Archiducibus Auſtriacis. Arx in rupe ſita antiqua & urbi vicina, Pfannenberg appellatur.

Urb. FELDKIRCH. 4 mill. magna Germanica, 32, aut ferme Italica, de qua ſuprà.

Hinc trans Illum, & poſtmodum per vallem intra montes altiſſimos concluſam, ad aſcenſum arduum, infra quem ſita eſt

Urbs MAIENFELD, juxta Rhenum, arcem habens & decimum Cantonem Griſonum efficiens, 18 mill. Italica. Mons, per quem aſcendendum, appellatur mons S. Luzii, in quo terminus eſt Griſonum & Sueviæ.

Urb. CVRIA, 13 mill. Italica, teſte Cluverio. Alii 4 mill. numerant Feldkirchâ uno milliari, tribus horis menſurato. Vide de hac Urbe, ſuprà, Itin. 56.

Tuſis,

Tuſis, vicus in Griſonibus, 2 mill.

Splugen, vel Speluga, 2 mill. quibus tamen conficiendis, 6 horas, non nunquam diem integrum conſumſeris. Vicus eſt Griſonum ſive Rhætorum, admodum celebris, in altiſſimis montibus ſtructus.

Urb. CLIVIA, Cleven, 3½ mill. Germ. De hoc loco & itinere porrò inſtituendo Mediolanum verſus, ſupra Num. 49 dictum eſt. Eſtque hoc aſperum, moleſtum, & in locis aliquibus periculoſum iter: quod tamen propter hanc cauſam non negligitur, ſed perpetuò frequentatur.

ITER CXLVIII.

Vlmâ, WEISSENBVRG in Nordgoia.

Pagus Nav, vulgò Langenavia. 2. mill. de quo ſup.

Urb. STOTZINGEN, cognomine Niderſtetzingen. 1 mill. Oppidulum

dulum eſt obſcurum & parvum, partim Dn. Davidi, Baroni à Stain, qui hic in arce habitat, ſubjectum.

Vrb. GVNDELFINGEN. 1. habet arcem & eſt Palatini Neoburgici, ad Brentium amnem, qui non procul ab eodem in Danubium ſeſe exonerat.

Vrb. LAVGINGEN, 1 mill. parv. de qua N. 24.

Vrb. HOCHSTATT. 1. mill. magn.

Vrbs THONAVWERT. 2 mill.

Cœnob. Keysheim vel Keyſersheim. 1 mill.

Vrb. MONHEIM. 1 mill.

Vrb. WEISSENBVRG. 3 mill. De quib. locis omnibus ſuprà.

ITER CXLIX.

Vlma ONOLZBACH vel ANSPACH.

Vrbs NORLINGA. 8. de qua ſupr. N. 64.

Vr.

Vr. VVASSERTRUDINGEN, vel VVaſſertruchedingen, vel Trubedingen. 3. mill. in Rhetia juxta VVernizium flumen, eſtque Marchionis Onoldini.

Vrb. ONOLTZBACH. 4. mill. de qua ſupr. num. 88.

ITER CL.

Viennâ PRAGAM.

Urbs KORNNEBURG, 2 mill. de qua num. 142.

Hinc per Enzersdorf, Epiſcopatus Fruxinenſis, ad

Vic. Hollenbrunn. 4. mill.

Arx & Pag. Gundersdorf, 1. mill. Teuffeliorum Baronum avita ſedes.

Vrbs ZNOYM, 3 mill. Summa, 10 mill. Vienna, huc uſque. Quidam habet 12. nempe 3. ad Gundersdorf. 1. Hollebrunn. 3. ad Vic. Leutersdorf. 3. Kornnewburg. & 2. Viennam. De Znoyma vid. ſupr. num. 76.

Vrb.

Urb. MAHRISCH BUDWEIS, 3 mill. Bohemicè dicitur Budegowice.

Urb. TREBITZ, 2 mill. etiam Moraviæ ad flumen Igla. Arcem habet,& celebris eſt, propter egregios pannos, qui hic texuntur, ad modum Anglicorum.

Vic. Kamenitz, 2.

Urb. PODNA 2. Eſt hæc Urbs in ipſa Moravia,& in finibus Bohemicis, ſed Arx, è regione ſtructa, quam diſgregat palus, eſt in ipſa Bohemia. In urbe videre licet Templum parochiale,& Curiam.

Urb. TEVTSHBRODA, vel BROD, vel BROD Nemecky, Bohemica, 2 mill.

Vic. Habr, 2 mill. in Circulo Czaſlavenſi.

Urbs CZASLAV, 2. Quidam 3 habet. Locus celebris, ob ſepulturam Ioannis Ziſcæ, Imperatoris Belli Huſſitici ſummi.

Urbs KVTTENBERG, 2. mill. parva, Urbs Bohemiæ præcipua & regia,

1. Das Raht
2. Die Pfarr

BIBLIOTECA NAZIONALE "VITTORIO EMANUELE III" - NAPOLI

gia, olim celebrata valdè ob fodinas argenti, quarum proventus tamen hodierno tempore valdè imminutus eſſe dicitur. Habet templa & Cœnobia aliquot.

Urbs COLIN, 1. mill. majus. Condita juxta Albim, in qua Ethnica & præſtigiatrix illa Bohemorum Principiſſa, Lybuſſa, mortua eſt. Eſt munita ſatis atque in ea ſpectatu digna ſunt Templum Urbis & Arx præcipuè.

Ur. BOHMISCHBROD, 3. vel 4. mill.

Urbs PRAG. 3. mill. de qua num. 7.

ITER CLI.

Viennâ VRATISLAVIAM, vulgò Breſslaw.

Urbs VIENNA.

Vic. S. VLRICIKIRCHEN. 3. Arx eſt exuſta.

Vic. Miſtelbach. 3. mill. juxta flumen Czeya, in Auſtria adhuc.

Urbs & Arx NICLASBURG, 3 mill. vulgò Nickelsburg, in Moravia cum Arce perelegante, ipſi urbi imminente, Principis cujuſdam Liechtenſteinii.

Ur. AVSPITZ, 2. Bohemice Huſtopecz, celebris propter boum & equorum mercatum.

Ur. AUSTERLITZ. Bohemicè, Slaukow. 3. Fuerunt in hac urbe quondam multi ſectarii.

Ur. WISCHA, Wiskow. 2 mill. juxta flumen Hana, appellaturque vicinia illa Ahane.

Ur. PROSTNITZ, Bohemicè, vel Moravicè, Proſtegow. 2. in umbilico fermè Moraviæ, juxta flumen Rumze.

Ur. OLMUTZ. 2. mill. de qua ſupr. num. 21.

Urb. & Arx STERNEBERG. 2. non ita pridem Ducum à Munſterberg:

berg, cum Dynaſtia Iaiſchwitz vel Iaiſchwiſch. Hodie verò Sternberg eſt Domini Sylvii, Ducis Wurtembergici, ad quem per contractum cum Munſterbergenſi Principiſſa matrimonium pervenit; Iaiſchwitz vero Cæſar. Majeſtati ceſſit.

Hinc via patet difficilis & profunda per montes atque ut plurimum ſilvas, ad vicum Engelsberg, 4 mill. vel 7. hor. rhedâ iter facientibus, in ipſa Sileſia & in Principatu Troppavienſi ſitum. Sequitur

Urb. ZIEGENHALS, 4 mill. de qua ſupr. N. 21.

Urb. NOVESIVM. Neiſs. 2 mill. ſita juxta flumen ejuſdem nominis, eſtque caput Principatus Neiſſenſis, Epiſcopatui Uratislavienſi adjuncta. Plateas habet latas & amplas, cujuſmodi in univerſa Sileſia non inveniuntur: ædificia elegantia, profunda hypogæa ceu cellas & cereviſiam generoſam. Templum S. Iacobi magni-

 ficè

ficè ſtructum eſt. Præter hæc etiam Crucigerorum & alia templa atque Cœnobia, Collegium item Ieſuitarum, Sedes aulica Epiſcopalis, quæ perelegans, & domus Senatoria ampliſſima, ſpectatu digna ſunt.

Urbs GRODKAV. 3 mill. Caput Principatus Sileſiaci, qui ab ea nomen accepit & Epiſcopo Uratislavienſi ſubjecta eſt. De qua fertur, quod civium nullus vel fame vel frigore perire quat, quoniam ſinguli pro ratione ſuarum ædium, tantum cùm frumentorum, tùm lignorum poſſideant, quantum ad commodè vivendum requiritur. Templum habet parochiale amplum, Aulam Epiſcopi, Curiam è lapidibus ſtructam & ſpatioſum forum.

Urbs OLAV. 4 mill. de qua ſuprà.

Urbs BRESLAV. 4 mill.

Quidam Viennâ proficiſcuntur ad Vicum VVeſternitz in Moravia ſitum, 10 mill.

10 mill. Hinc Olmutium, 10. Vic. Engelsberg. 6. (alius 9. notat) porro per viam profundam, ſilvas, & montes excelſos, quibus in locis à prædonibus non exiguum eſt periculum, ad Oppidulum Neuſſenſe Zuckmantel, 3 mill. & tandem ad prædictam Urbem Noveſium. 3 mill. & ſic porrò.

ITER CLII.

Vienna CRACOVIAM.

Urbs WISCHA. 16 mill. Hæc via in præcedentibus Itineribus eſt notata.

Urb. KOIETIN. 3 mill. juxta flumen Runzam Moraviæ.

Vicus Domazelitz. 2 mill.

Urbs WEISSKIRCH, vel Vranice. 2 mill. Vulgò Wiſchâ huc uſque 8 mill. numerantur. Sita eſt juxta Beczwa flumen; ſuntque extra Op-

piduli muros aquæ ſalubres, & ex oppoſito mons quidam editiſſimus, è cujus ſupercilio, hiatus quidam ſeu caverna ad infimas uſque partes ejus cernitur, cujus profunditas nulla arte perveſtigari poteſt.

Urbs Nova TITSCHIN. 2 mill. in Moravia. Vide de hoc loco, & ſeqq. uſque ad

Urb. CRACAV, Poloniæ, ſuprà, Iter XXI.

ITER CLIII.

Viennâ GRAZIUM Styriæ.

Urb. VIENNA.

Vic. GVNDERSDORF. 3. Archiducalis.

Vic. Dræskirchen, etiam Archiducalis. 1 mill.

Vic. Salenau. 2 mill.

Urb. NEWSTAT, 2 mill. Eſt Archidu-

chiducalis inferioris Auſtriæ, & probè munita civitas, cujus Epiſcopatus Viennenſi conjunctus eſt. Maximilianus I. & Eleonora Friderici IV. Imper. Conjux, hic ſepulti ſunt: eſtque in urbe ſpectatu inprimis dignum templum cum aliquot aliis, Armamentarium, Curia, & maximè Aula Cæſaræa.

Vic. Newkirchen, 2 mill. Locus eſt admodum munitus, & olim præcipuus totius Comitatus Puttenſis; paucos ante annos verò DD. Urſenpockiis Baronibus ſubjectus.

Cœnobium & Vicus Glockenitz. 1. mill.

Vic. Schaidwien, vel Schadtwien. 1. mill. Inſignes fauces, ſive anguſtæ viæ, intra montes clauſæ, arcem habet, nomine Clam, in loco excelſo, & non ita pridem modò nominatis Dn. Urſenpockiis, pignus Auſtriacæ domus, ſubjectus.

Hinc non longo poſt aſcenditur

ad celſiſſ. montem, Semring dictum, in cujus verticis planitie Crux poſita cernitur, ad quam Auſtria inferior, & Styrenſis regio, diſcriminantur, & ſic porrò pervenitur, ad

Pag. Spital. 1 mill. qui, ut oſtenſum eſt, in ipſa Styria ſitus.

Vic. Morzzuſchlag. 1. mill. eſt vicus Archiducalis clauſus.

Pag. Langenwang. 1. mill.

P. Kriegla, 1 mill.

Vic. Kienberg, 1 mill. Archiducalis, juxta flumen Mortz, ſitus in Mortz, vel Muerzia valle.

Pag. Mortzhofen. 1 mill. Baronum à Stubenberg.

Vic. & Arx Kapfenberg. 1½. mill. Dn. Wolfgangi à Stubenberg.

Urbs BRVCK ad Muram dimid. mill. De hac Archi-Ducali urbe, & locis, hinc diſcedentibus, obviis, uſque

Urb. GRAZIUM, quæ 6. mill. à Bruck diſſita, vid. ſupr. Iter IX.

ITER CLIV.

Viennâ VILLACVM, & VENETIAS.

Urb. BRVCK. de qua in præcedente Itinere, 20 mill.

Urb. LEOBEN. vel Leubin. 2 m. de quo ſupr. N. 9.

S. Margreth. 2 mill.

Urb. KNITTELFELD, 2. Quidam quinque habet mill. Leobino huc uſque, de quo Itin. 110.

Urb. IVDENBVRG, 2.

Vic. Untzmarckt, vulgò Hundsmarck. 3 mill. Quidam 2. In hac vicinia elegantiſſimæ ſunt arces, in montibus ſtructæ, utputa, Frauenburg, quò Untzmarckt refertur, Teuffenbach, &c. Retulit quidam non ita pridem, veterem arcem Teuffenbach adhuc dum eſſe Teuffen-

bachiorum: novam verò cuidam Butterorum parere.

Vicus Scheifling. 1 mill. De quibus 3. loc. etiam ſuprà, Itinere 9. videre licet.

Vic. Neumarckt, 1. Quidam ab Untzmarckt huc uſque, 3 habet mill. Eſt adhuc in Styria hic vicus, & 3 mill. infra Murau. Elegantiſſimus, Archiducalis & clauſus, cum arce.

Urbs FRIESACH. 2 mill. Refert quidam, proficiſcendum hinc montes verſus, in valle, in cujus latere dextro Arx quædam elegantiſſima, in monte ſita, conſpiciatur: Inde ad aquas ſalutares veniri, quæ frigidæ, & nitrum atque ſulphur ſpirent: quæ hodie dicantur Eremus: Hinc porrò ad Newenmarck, & ſuprà nominatum vicum Hundsmarck: hinc juxta Muram ad Pelſum, vicum (ampliſſimam totius Styriæ parochiam, unà cum arce Reiffenſtein, Domino Comiti à Saurau, ſubjectam inque, dex-

tro latere ſitam) & tandem è montibus, in amœnam & gratam planiciem ad prædictam urbem Iudenburg: Itemque Knitelfeld. S. Michael, & Leubn, &c. Quod verò attinet ſuprà nominatam Urbem Frieſach, ſita eſt illa in Ducatu Carinthiæ, & tamen Archiepiſcopum Salisburgenſem agnoſcit. Arx, quæ ibidem eſt, provinciæ Capitaneatus appellatur, & cum duobus Cœnobiis ſpectatu digna eſt. Suprà civitatem in jucundo, & amœno monte, magnifica illa, & celebris Arx Geyerſperg condita eſt, in qua Salisburgenſis Vicedominus habitat.

Vic. Altenhofen, 2. mill. qui cum arce & domo Præfecti Salisburgenſis eſt.

Urbs S. VEIT, 2. mill. Quidam pro 4. habet 3. mill. mediocria à Frieſach, huc uſque: intra quas urbes duas, dictus Vicus Altenhofen, media jacet via, ut Lazius ſcribit. Eſt

urbs antiqua & Archiducalis Carinthiæ,ubi Archiducalis arx eſt, & fons perennis aquæ, cum Cratere candido pulcherrimo,ſolido ex lapide, exciſo:

Feldkirchen, 3. mill. vel Oppidulum eſt,vel Vicus,cum Præfectura, Epiſcopo Bambergenſi ſubjectus.

Hinc per Vallem quandam, intra montes,& juxta lacum, ad

Urbem VILLACH. 3. mill. Hinc Venetias uſque, via in itinere 54 deſcripta videri poteſt. Ad quam referendum eſt illud, quod in ſuo Itinerario in terram Sanctam Dominus Chriſtophorus Furerus ab Haimendorf, Eques,&c. ann. 1566, notatum habet, & Venetiis ducit,ad

Urb. MESTRES, de qua ſuprà Itin. 53.

Urb. TREVISO, ibidem.

Hinc per amœnam planiciem, ad flumen Piave, quod tranſmittitur, deinde conductis equis pervenitur ad

Urb.

Urb. CVMA, vel Konigslohn, ſicut Autor vocat, ſcribens eſſe pulchrum & elegans oppidulum Venetorum, in colle ſitum, & tamen alii monticulo ſubpoſitum, 3. milliar. à prædicto flumine Piave, vel Plavi ſitum.

Urbs SICILL. 2. mill. Itidem amœnum Oppidulum, quod limpidus quidam fluviolus præterlabitur. Dubio procul illud eſt Tabularum Geographicarum Sacil. vel Leandri Alberti Sacille, ubi Meduna in Livenzam ſeſe exonerat, quod ille in deſcriptione Marcæ Trivigianæ, nobile & opulentum Caſtrum ſive Oppidulum, cum multis Italiæ Urbibus contendendum, appellat.

Urbs SPILBERG, Spilimbergo, 4 mill. German. Oppidulum elegans in Foro Iulii, montibus circumſeptum: quod & ſitus, & murorum ratione à prædicto Leandro, probè mu-

nitum exiſtimatur, populoſum & divitiarum copia affluens.

Urbs S.DANIEL, ſemidiei Itinere à Spilberg remotum, de qua ſuprà in 54. Itin.

Alterâ die (refert Auctor) hinc per jucundum Campum, & trans flumen Leddam, verſus montana, in quorum acceſſu, à latere ſiniſtro, Oſoppo caſtrum munitiſſimum; à dextra verò, ad montium latera, Glemona Oppidum Venetorum, ſita ſunt. Poſtea venit per vallem ad Vicum Hoſpitel, quem alluit flumen Reſia; ibi in dextro latere, in remiſſa fertilique valle eſt peramœnum Oppidulum, WEISSENDORF. Venetorum imperio ſubjectum, in quo Germani pulchri, & elegantes habitant. Hinc iterum per Vallem, & trans pontem, in

Pagum Fellac. 6. mill. ſeu iter unius diei à S.Daniel hucuſque. Hic incipiunt Diverſoria Germanica: gens

verò

verò ipſa eſt Slavonica: eſtque hic pons, quo territoria Venetorum & Auſtriacorum diſtinguuntur.

Altera die equo per pontem illum & in valle, juxta aquam, vectus, ad

Pagum MalBorgetto dictum, ubi multæ officinæ ferrariæ. Hinc in

Pagum Sabeniti. 2 mill. illa die. Porrò per vallem, ubi Arx eſt Fuggerina, & à dextra Cœnobium admodum munitum, in rupe. Poſtmodum ad Tragam flumen: ubi in monte Arx eſt munita, Tragburg appellata. Hinc ad

Urbem VILLACH. pervenit & die illâ 4 milliar. equitavit. Hactenus Auctor ille ſupradictus. Ad cujus deſcriptionem ſupra dictum 54 Iter adjungi poteſt.

ITER

ITER CLV.

Viennâ POSONIUM, Preſsburg; CASSOVIAM Caſchaw, in Hungaria ſuperiore; & CIBENIUM, Hermanſtatt.

Vicus Ebersdorff, 2 mill. ad Swechatum flumen, quod juxta eum in Danubium illabitur, in Auſtria inferiore, pulcherrimus, cum Palatioimperatorio & Theriotrophio ſeu Vivario.

Vic. Viſchamund. 2 mill. etiam in ripa Danubii: juxta quem Viſcha fluvius in Danubium influit, ſolum habens frumentorum feraciſſimum.

Quidam ad pagum Swechat, 3 mill. proficiſcuntur, atque illinc hucuſque, etiam 2 mill.

Urbs HAIMBERG, Haimburg, vel Hainburg, 4 mill. itidem juxta Danubium & adhuc in Auſtria ſita: Sed

in i-

in ipſis Hungariæ finibus. Eſt Archiducalis Urbs, in qua aquæ ſunt ſalutares, quas tamen calefieri oportet. In monte excelſo proximè Urbem, Arx quædã eſt antiqua, ſolitudine damnata, éque regione, ubi Marcha, ſeu Mahra, in Danubium ſeſe exonerat, in rupis præcipitio ſita eſt Arx Dewin, vel Teben.

Urbs PRESSBURG, Poſonium, 2 mill. Viennâ ſecundo flumine, 10 numerantur milliaria. Terreſtri verò itinere 9 tantum parva Germanica notantur. Habetur hodie Poſonium, Chriſtianorum in Hungaria Caput: in qua promiſcuus eſt Germanici & Hungarici ſermonis uſus: Sed Senatus ex Germanis conſtituitur. Danubius hic bicornis eſt, diviſus in duo brachia. Arx regia, in qua Corona Hungarica cuſtoditur, extra portam S.Laurentii, eſt in monte, pulchra & munita. In Urbe ſpectatu digna ſunt, Collegium Jeſuitarum: Cœnobium

ITER CLV.

Viennâ POSONIUM, Preſsburg; CASSOVIAM Caſchaw, in Hungaria ſuperiore; & CIBENIUM, Hermanſtatt.

Vicus Ebersdorff, 2 mill. ad Swechatum flumen, quod juxta eum in Danubium illabitur, in Auſtria inferiore, pulcherrimus, cum Palatio imperatorio & Theriotrophio ſeu Vivario.

Vic. Viſchamund. 2 mill. etiam in ripa Danubii: juxta quem Viſcha fluvius in Danubium influit, ſolum habens frumentorum feraciſſimum.

Quidam ad pagum Swechat, 3 mill. proficiſcuntur, atque illinc hucuſque, etiam 2 mill.

Urbs HAIMBERG, Haimburg, vel Hainburg, 4 mill. itidem juxta Danubium & adhuc in Auſtria ſita: Sed

in i-

in ipſis Hungariæ finibus. Eſt Archiducalis Urbs, in qua aquæ ſunt ſalutares, quas tamen calefieri oportet. In monte excelſo proximè Urbem, Arx quædã eſt antiqua, ſolitudine damnata, éque regione, ubi Marcha, ſeu Mahra, in Danubium ſeſe exonerat, in rupis præcipitio ſita eſt Arx Dewin, vel Teben.

Urbs PRESSBURG, Poſonium, 2 mill. Viennâ ſecundo flumine, 10 numerantur milliaria. Terreſtri verò itinere 9 tantum parva Germanica notantur. Habetur hodie Poſonium, Chriſtianorum in Hungaria Caput: in qua promiſcuus eſt Germanici & Hungarici ſermonis uſus: Sed Senatus ex Germanis conſtituitur. Danubius hic bicornis eſt, diviſus in duo brachia. Arx regia, in qua Corona Hungarica cuſtoditur, extra portam S. Laurentii, eſt in monte, pulchra & munita. In Urbe ſpectatu digna ſunt, Collegium Jeſuitarum: Cœnobium

bium Franciſcanorum : Cœnobium Virginum S. Claræ : Templum Collegiatum S. Martinj, in quo Coronatio & inauguratio Regis peragi conſuevit: Templum novum S. S. Trinitatis: Gymnaſium, & Curia.

Vicus Wartberg. 3. mill. Incolæ Germani ſunt, Hungari, & Slowaki.

Urbs TIRNA, vel Tirnau. 3. Regia & libera Hungariæ Civitas, in qua Templum Collegiatum, & Archiepiſcopatus Strigonienſis Capituli ſedes, Collegium Jeſuitarum, & Templum Confeſſionis Auguſtanæ; viſu digna ſunt. Hinc iter per montem album in Moraviam patet.

Urb. FREYSTATLEIN. 2. mill. ad Wagam flumen, & in colle ſita, quem Hungari Galgocium vocant, commercio trium linguarum nota. Arcem habet munitam: antehac Turſoniorum, nunc Dn. Comitis Adami Forgatſch. Supra Urbem 2. milliar. Peſtoni, vel Piſteni, thermæ ſunt ſupra modum ſalubres.

Vic.

Vic. Seu pagus Tapoltſchan vel Topolzan, 3 vel 4 mill.

Pag. Sambokret, pagus Slavonicus. 1 mill.

Pag. Beſermitz. 2 mill.

Urbs Pribitz. 2 mill. in Hungaria ſuperiori, habitata Slowacis. Prope hanc urbem thermę ſunt duę ſalubres ſulphureæ, Poinitz, & Stuben, vocatæ.

Hinc venitur ad pagum Nedeſcher, & porrò trans montem intutum & infidum Pribitzenſem, in

Pagum Rauten. 3 mill.

Pag. Tottbrunn. 2 mill.

P. S. Martin. 2.

P. Kralwa vel Kralva. 2 mill.

Hinc porrò trans Arvam vel Matrem, flumen, ad Roſenberg: ſed aquis intumeſcentibus, pervenitur ex dicto pago S. Martin, in pag. Suczan vel Sutschan. 2 mill. atque hinc per editiſſimi montis, Altvatter vel Vadra dicti præcipitium, viâ admodum diffi-

difficili, aſperâ, & periculoſâ, ad pagum Gomboſch. 3. & porrò 2 mill. ad

Vicum vel Oppidum ROSENBERG. 3 mill. à prædicto pago Kralwa. Pons hic eſt, quo Waga flumen jungitur, & portorium: Eſtque proximè Roſenberg, in monte excelſo, Arx quædam, Domini Illieshaſii, qui Trentſchini Aulam habet, & Auguſtanæ Confeſſioni addictus eſt. Hinc milliar. ſex numerantur ad Newſoſium.

Vic. S. Nicolai, 2. mill. Hic Waga incipit fieri navigabilis, & poſſunt, qui volunt, ratibus Trentſchinum, imò Comoram ipſam uſque pervehi. Incolæ hujus loci, & in vicinis, gentis ſunt Slavonicæ ſeu Venetæ; appellaturque univerſus hic tractus, uſque Zepuſium, Lyptau.

Pag. S. Petr. 1 mill.

Vic. ſeu Pagus Geib, vel Geiba, 1 mill.

Pag.

Pag. Lautſchburg. 2 mill.

Urb. LEVTSCH, vel Leutſchaw, 2 mill. Regia & libera ſuperioris Hungariæ & Caput Comitatus Zepuſiani; cujus incolæ Germani & Auguſtanæ Confeſſioni addicti. Templum habet egregium, cum Curia, & domo mercatoria.

Urb. CVRCHDORF, vel Varallium. 2 mill. Una eſt ex 13 oppidis Coronæ Polonici regni oppignoratis, intra montes concluſa: ſuprà quam in colle, Occidentem verſus, Conventus eſt XII Canonicorum cum Præpoſito Cœnobii S. Martini: juxta quod in monte quodam aqua eſt, quæ ſic indureſcit, ut lapides ædificiorum ſubſtructionibus ſint utiles.

Hinc juxta Scepuſium (eſt verò Scepuſium Arx munitiſſima in arduò admodum monte ſeu rupe excelſa, condita, à qua univerſa hæc regiuncula nomen habet, antehac Comitibus Turſoniis, nunc verò Comiti Stepha-

Stephano Czaki ſubjecta) per celſiſſimum & ſilvoſum montem, Burzelgrund dictum, ad

Arcem Scharoſch, vel Zaros. 3 mill. Munita hæc eſt, inque altiſſimo monte ſita, Ragociiſque ſubjecta. Hinc ad

Urbem EPERIES, Eperieſſium, 2. hor. vel 1 mill. juxta flumen Toriſſam, vel Tarozam, ubi Aquæductus eſt ſingulari ingenio artificioque factus. Uſus linguarum, Germanicæ, Hungaricæ, & Polonicæ, hac in urbe promiſcuus eſt, & Confeſſio Auguſtanæ fidei hic docetur. Parte quarta mill. ab hac generoſum Sal coquitur.

Pag. Somoſch. 2 mill.

Urb. CASCHAV. 2 mill. Caput eſt Hungariæ ſuperioris, juxta rapidum fluvium Hernathi ſeu Künnerti, quem alii Gundertum vocant, ſita. Ubi Templum Parochiale, in qua Verbum Dei Germanicè & Hungaricè docetur,

ut &

ut & Curia & Armamentarium, ut ſpectentur, digna ſunt. Senatus hujus Urbis è Germanis conſtitutus eſt.

Santo. 5. mill. A quodam oppidum vocatur.

Urbs TOKAY. 3. Oppidum parvum, inſtar Vici; arcem tamen habens probè munitam ad Teiſſam; & Bodrogham, flumina, quæ hinc conjunguntur. Celebris admodum eſt locus hic propter generoſisſima & præſtantisſima vina.

Pag. Beſſermim. 2.

Urb. DEBREZ. 2. Quidam à Tockhay huc uſque, ſeptem tantùm milliaria numerat. Eſt urbs præcipua Hungarica, ſed muris nullis clauſa civitas, ampla & populoſa, cujus incolæ Hungari ſunt, Imperatori Turcico, & Principi Tranſilvaniæ tributarii.

Arx & Pagus Heniczida, vel Henizzida. 4. Principis Tranſilvaniæ.

Pag. Biharr. 2. mill.

Urbs

Urbs WARDEIN, Varadinum, cognomento Magnum, 2 mill. Quidam à Debrezio tantum 7.mill.habet. Eſt Varadinum clavis Hungariæ & Tranſilvaniæ, eſtque Arx hujus loci pulchrè & artificiosè ſtructa & probè munita; Templum verò Arcis ſeu Epiſcopale, in quo Uladislaus Sanctus, Hungariæ Rex, & Sigiſmundus Imperator ſepulti fuerunt, ante annos aliquot deſtructum inque vallum, ſeu propugnaculum converſum; nullumque hodie in ea urbe templum eſt muris cinctum, Conſiſtorium verò ſacrum ſeu Conſilium Eccleſiaſticum, cui omnes vicinæ Eccleſiæ, eandem Domini ſui, Principis nimirum Tranſilvaniæ, Religionem, & fidem amplectentes, ſubjectæ ſunt. Habet Scholam optimè conſtitutam: & milliari uno ab Urbe thermæ ſunt celebres & ſalutares.

Hinc venitur per pagos, Telegd, Reff, Fekketetoo, vel Fecketeto, & Sebes:

Sebes: item vicum Hunniad, & pagos Korosfw, Gialu, & Feniesch, ad

Urb. CLAVSENBVRG, vel Coloswar, 14. mill. à Varadino remotam. Urbs Tranſilvaniæ celeberrima ampliſſimaque, in qua multi Antitrinitarii, & Photiniani nidulantur; penes, quos ſumma etiam rerum poteſtas eſt. Magiſtratum gerunt Hungari & Germani; habenturque hic plerunque omnes Tranſilvaniæ conventus, & judicia provincialia à Principe exercentur. Arx vetuſta, Palatium Botſchkay, Inſcriptio quædam Romano-antiqua, templum Cathedrale, & Arianorum domicilium, ſpectatu digna ſunt.

Urb. vel Vicus Torenburg, vel Torda, 2 mill.

Urbs & Arx Enied. 3. mill.

Urbs WEISSENBURG, Alba Iulia vel Feyerwar, 2 mill. magna & longa. Hic Princeps Tranſilvaniæ ſedem ſuam habet Aulicam, cujus Do-

minus parens, Georgius Ragocius, celeberrimum hic Gymnaſium litterarium inſtituit. Majus ſive Cathedrale templum eſt S. Michaelis, ornatum plurimorum Principum ſepulcralibus monumenis: In Arce, ut & in Hippocomio Principali; itemque in Palatio Battorii, & Porta Urbis, omnis generis antiquitates ſpectandæ occurrunt.

Urbs HERMANSTAT, Cibenium, vel Szeben, 6 mill. Hungarica: pro quibus alius 8 notat: cum vulgò duo Hungarica, cum 3 Germanicis æquentur. Ponit quidam in Itinerario ſuo, 105 mill. Hungarica hucuſque, quæ juxta ejuſdem calculum efficerent 157½. mill. Eſt Cibenium caput totius Tranſilvaniæ, præcipua, maxima, & pulcherrima, ſeptem illarum Germanicarum, & reliquarum omnium totius regionis, egregiè munita & potens, & Confeſsioni Auguſtanæ addicta. Incolæ hujus

Urbis,

Urbis, qui Germani ſunt, nullis vel Hungaris, vel VValachis, jus Civitatis apud ſeſe concedunt.

ITER CLVI.

Viennâ BVDAM, Ofen. It. IAVRINVM, Rab.

I. BVDAM.

Vic. Viſchamund, de quo in præced. Itin. 4. mill.

Vic. Holbrunn, vel Hollenbrunn, 2 mill.

Vic. Summerein, 4. Locus eſt præcipuus in Inſula Schutt, quam Danubius efficit, & quæ intra Poſonium, Iaurinum, & Comoram ſita eſt.

Caſtrum COMORN, 8 mill. Hoc munitiſſimum Caſtrum Hungaricum Chriſtianorum eſt, eſtque Arx, quæ Vicum habet.

Caſtrum Tata, vel Dotis, 2 mill. Caſtellum hoc vetus & munitum. 5.

minus parens, Georgius Ragocius, celeberrimum hic Gymnaſium litterarium inſtituit. Majus ſive Cathedrale templum eſt S. Michaelis, ornatum plurimorum Principum ſepulcralibus monumenis: In Arce, ut & in Hippocomio Principali; itemque in Palatio Battorii, & Porta Urbis, omnis generis antiquitates ſpectandæ occurrunt.

Urbs HERMANSTAT, Cibenium, vel Szeben, 6 mill. Hungarica: pro quibus alius 8 notat: cum vulgò duo Hungarica, cum 3 Germanicis æquentur. Ponit quidam in Itinerario ſuo, 105 mill. Hungarica hucuſque, quæ juxta ejuſdem calculum efficerent 157½. mill. Eſt Cibenium caput totius Tranſilvaniæ, præcipua, maxima, & pulcherrima, ſeptem illarum Germanicarum, & reliquarum omnium totius regionis, egregiè munita & potens, & Confeſsioni Auguſtanæ addicta. Incolæ hujus Urbis,

Urbis, qui Germani ſunt, nullis vel Hungaris, vel VValachis, jus Civitatis apud ſeſe concedunt.

ITER CLVI.

Viennâ BVDAM, Ofen. It. IAVRINVM, Rab.

I. BVDAM.

Vic. Viſchamund, de quo in præced. Itin. 4. mill.

Vic. Holbrunn, vel Hollenbrunn, 2 mill.

Vic. Summerein, 4. Locus eſt præcipuus in Inſula Schutt, quam Danubius efficit, & quæ intra Poſonium, Iaurinum, & Comoram ſita eſt.

Caſtrum COMORN, 8 mill. Hoc munitiſſimum Caſtrum Hungaricum Chriſtianorum eſt, eſtque Arx, quæ Vicum habet.

Caſtrum Tata, vel Dotis, 2 mill. Caſtellum hoc vetus & munitum. 5.

milliar. Iaurino abeſt, & Chriſtianorum eſſe dicitur.

Vrb. STRIGONIVM, 4. Archiepiſcopalis, ſed hodieque Turcis ſubjecta Civitas, juxta Granam, flumen, quod hic in Danubium ſeſe exonerat. Ferax eſt vini optimi, & thermis celebris: Arcem habet munitiſſimam, & in ſolido Saxo ſtructam, in qua templum Archiepiſcopale, & in eo S. Stephani, Hungariæ Regis ſepulcrum, quondam ſpectatu digna fuerunt. Canonici hodie ſunt Tirnaviæ.

Vr. PLINDENBVRG, Vicegradum. 4 mill. Sita eſt juxta Danubium: Arx autem, in qua olim Corona Hungarica ſervata & cuſtodita fuit, celſiſſima eſt, munitiſſimaque, & hoc noſtro tempore unà cum oppido in manu & poteſtate Turcæ. E regione etiam in ripa Danubii eſt Vicus Maros, in quo Chriſtiani, Turcæ tributarii, habitant.

Kaltbach, 4. mill.

Buda

Buda Vetus, 2 mill.

Urbs BVDA, OFEN. 2 mill. Summa 36. Hungarica, vel 54. Germanica milliaria, ut numeravit David Frolichius, Hungarus, Viennâ huc uſque. Quidam 33. alii tantùm 32. notant Hungarica mill. Fuit verò OFEN, Buda, quondam caput totius regni Hungarici, atque Regum Hungaricorum ſedes Ordinaria, uſque dum eam Solymanus Turcarum Imperator, anno 1541, expugnavit. Ex quo tempore in poteſtate fuit Turcarum. Thermas habet nobiliſſimas, Arcem magnificam, in qua multi Chriſtiâni duarum Religionum atque inter eos Germani quoque, habitare dicuntur. In Itinere Conſtantinopolitano Iacobi Fuhreri ſcribitur: quod in ea, prope Portam, anno 1587, magnum fuerit templum, quod media ſui parte diſtinctum fuerit, hinc Pontificiis, illinc Calvinianis, Religionem ſuam exer-

centibus, quorum pars etiam amplior fuerit, atque optimè ipſis inter ſeſe convenerit, utriſque mercaturas Peſti exercentibus.

II. IAVRINVM.

Iſtuc iter capitur, Vienna per

Urbem & Arcem BRVCK, juxta Leitham vel Leyham flumen, quod Auſtriam ab Hungaria diſterminat. 4. mill. Sita eſt in finibus Hungariæ, ſed adhuc in Auſtria inferiore, & ceu pignus Dn.Comiti ab Harrach tradita eſt.

Urbs ALTENBVRG, cognomine UNGERISCH ALTENBVRG, vel Ovar, 4 mill. Arcem habet munitam in ſinu parvo Danubii, & ad prædict. amnem Leitha ſitam. Cives maximam partem Germani ſunt. Fuitque locus hic anno 1636, Domini Comitis Leonhardi Caroli ab Harrach pignus.

Vicus

Vicus Wiſelburg. 1. in crepidine Danubii ſitus.

Ur. & Arx RAB, vel Iaurinum, 4. Hoc munitiſſimum Hungariæ Caſtrum etiam Chriſtianorum adhuc eſt: quod ex una parte Danubius duplici agmine circumfluit: ex altera verò Raba, vel Rabnitz, aut Rabsa, itemque paludes ambiunt. Habet Epiſcopum proprium: & verò in Conventu Regni Poſonii, anno 1647, conceſſum fuit, ut Evangelici in domo quadam, Religionis ſuæ exercitia haberent. Præſidium hujus Caſtri conſtat cùm ex Hungaris, tùm ex Germanis, qui mutua negatiationum & mercaturæ ſocietate ſunt conjuncti.

ITER CLVII.

Wittebergâ BRVNSVICVM, HANNOVERAM, & MINDAM.

Urbs COSSVVICK. 2. mill. in crepidine, & ſinu Albis, in Principatu Aſcanienſi, quæ cum ſua Præfectura ad Zerveſtam refertur. Circa annum 1646, Principiſſa Aſcanienſis, Dn. Magdalena Comitiſſa Oldenburgenſis, vidua, ſedem ſuam Aulicam hac in civitate habuit.

Pag. Mulſtatt, 2 mill.

Urbs ZERBST, Zerveſta. 2. mill. De qua ſuprà, num. 131.

Cœnob. Lytzkei, 1½. mill.

Urbs GOMMERN, 1½. In Burggraviatu Magdeburgenſi, quæ unà cum Arce Domino Electori Saxoniæ ſubjecta eſt.

Urbs

Urbs MAGDEBVRG, 2 mill. de qua ſupr. N. 16.

Pag. Allenſtatt. 1 mill.

P. Eichenbarleben. 1½. mill.

P. & Arx Arxleben. 1½. mill.

Urbs HELMSTAT, 2 mill. de qua ſupr. N. 26.

Urbs KONIGSLAVTER, vel LVTTER, 2 mill. Eſt Principalis Brunsvicenſis civitas, pertinens ad VVolfenbutelium: in qua Cœnobium & Templum, in quod Lotharius Imperator II & gener ejus, Heinricus Superbus, Dux Bavariæ & Saxoniæ, ut & Richſa, Lotharii Imperatoris Conjux, ſepulti ſunt, videri poteſt.

Urbs BRVNSVICVM, 3. de qua ſupr. N. 15.

Urbs & Arx PEINE, vel PEINA. 3 mill. Condita ad Fuſam flumen, in Epiſcopatu Hildesheimenſi, & hodieque illi ſubjecta. Arx hujus loci in monte ſita, probè munita eſt, inque oppidulo quondam bonæ notæ

 tibia-

tibialia è filis netis ducta, conficiebantur.

Urbs HANOVERA. 3 mill. de qua ſuprà N. 23.

Urbs STATHAGEN. 3 mill. in Comitatu SCHAWENBURGICO, arcem habet & præfecturam: in qua, priuſquam Rinteliana Academia inſtituta eſt, Gymnaſium fuit illuſtre Schawenburgenſe. Extinctis Comitibus Schawenburgicis, ſic ſtatuente Pacificatione generali, ad Haſſiam Caſſelanam, devoluta eſt.

Urbs & Arx BUCKENBURG, vel Bockenburg. 2 mill. Arx, quæ noviſſimorum Comitum Schawenburgenſium ſedes fuit Aulica, magnificè conſtructa fuit, & Sacrarium habuit pulcherrimè atque ſingulari artificio factum: in oppidulo autem novum templum parochiale elegantiſſimum. In prædicta Pacificatione generali ſic extat: pag. 66, Ius directi & utilis domi-

dominii, in Præfecturas Schaumburg, Buckenburg, Saxenhagen, Statthagen, Epiſcopatui Mindano, antehac aſſertum & adjudicatum, porrò ad Dn. Wilhelmum, modernum Haſſię Landgravium, ejuſque ſucceſſores plenariè in perpetuum, citra ulteriorem Epiſcopatus, aut alterius cujuſvis contradictionem, aut turbationem, pertineat: ſalva tamen tranſactione inter Chriſtianum Ludovicum, Ducem Brunſwico-Luneburgenſem, & Haſſiæ Landgraviam, Philippumque Comitem de Lippe, inita; &c.

Urbs MINDEN, ad Viſurgim, 1. mill. de qua urbe Epiſcopali ſuprà, num. 22.

Vel, Wittebergâ, ad

Urb. HANICEN. 2. mill. magn. Electoris Saxonici.

Urb. BITTERFELD. 2. Itidem Electoris.

Urbem HALL, Saxoniæ. 4 mill. parv. de qua ſupr. num. 131.

Urb. EISLEBEN, 3 mill. Præcipua totius Comitatus Mansfeldici Urbs, verùm hodiè, ut dicitur, unà cum Præfectura, maximam partem, Electori Saxonico, oppignorata: in qua templum primarium, & domus, quæ D. Lutherum naſcentem primo excepit anno 1483, & inſcriptio illarum ædium, digna ſunt, quæ ſpectentur.

Urb. ERMISLEBEN, 3. mill. de quo ſupr. num. 15.

Urb. Quedlenburg. 2 mill.

Urb. HALBERSTATT, 2 mill. de quibus duabus urbibus ſupr. num. 14.

Vic. Heſſem, 3. mill. mediocria.

Urb. & Arcem VVOLFENBVTEL, 3 mill. de quibus locis duobus ſupr. num. 15.

Pag. Bleckenſtede, 1 mill. magn.

Pag. Innſtede. 2. mill.

Urb.

de

n-
eſt

n-
oc
nd
&
al-
aſ-

us

&

us

os

BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE III - NAPOLI

Urb.HILDESHEIM, 2 mill. de qua ſupr.num.23.

Arx Hallerburg.2.mill. Sita eſt inter Pattenſen, & Eldageſſen, & eſt Principis Brunſwicenſis.

Vrb.SPRING, 1. mill.ad differentiam Hamelſpring, vel quoniam hoc oppidulum in ditione eſt Hallermund ſita (quæ Regiunculæ intra Dieſter & Leine adnumeratur) ab aliquibus Hallerſpring vocatur. Etiam Ducis Brunſvicenſis.

Hinc per ſilvam Dieſter, ad

Pag.Katerhagen.2½. mill.

Vrb. Buckenburg, 2. mill. parv.

Vr. MINDEN. 1.mill. De quibus locis duobus ſuprà.

ITER CLVIII.

Witteberga DRESDAM, & PRAGAM.

Pag.Elſter. 1.Locus nunc deſolatus & vaſtatus.

Urbs & Arx Bretſch. 1. mill. medioc. Dominorum Loſerorum Marſchallorum Electoratus Saxonici. Hulſius huc uſque 3. mill. Wittebergâ numerat.

UrbsTORGAW. 3. mill. parva, de qua ſupr. num. 104. Hulſius modò dictus, hinc ad Thebas Saxonicas (Dieben) 3. & hinc Halam uſque, 4 milliar. numerat.

Urbs BELGERN, in ripa Albis. 1. mill. In Curia hujus Oppidi cernere imaginem Rulandi ex lapide; cum catena & gladio ligneo olim licuit, & forſitan hodiéque. Olim pertinuit hic locus ad Epiſcopatum VVurzenſem, hic verò ad Miſenſem, qui hodie eſt Electoris Saxonici.

Vr. MVLBERG. 1. mill. Sita eſt juxta Albim, & eſt Electoris: ubi ante bellum hoc proximum arx inſignis, ut & Cœnobium, ſtetit.

Vrbs STRALEN. 1. mill. Itidem juxtà Albim, Dominorum Pflugiorum,

rum,nobilium Miſnicorum: quanquam Oppidulum hoc, unà cum Arce eleganti, anno 1637, exuſta eſſe fertur.

Urbs MEISSEN, 3 mill.

Urbs DRESDA, 3 mill. Vide de his Locis duobus Iter XVII. & de via, hinc Pragam ducente, ſuprà, N. 80.

ITER CLIX.

Würtzburgo BERLINUM.

Urbs DETTELBACH, vel Tettelbach. 2 mill. terrâ. De qua ſupr. N. 85.

Urbs SCHWARTZACH: quò Hulſius 3 mill. ponit. Alii habent 2 mill. Præfecturam habet. Quarta fermè milliaris parte ab ea conditum eſt, pulcrum illud & opulentum Cœnobium, Münſterſchwartzach, Abbatia Monachorum. Uterque locus ad Epiſcopatum Wurtzburgenſem pertinet.

Urbs & Arx Bretſch. 1. mill. medioc. Dominorum Loſerorum Marſchallorum Electoratus Saxonici. Hulſius huc uſque 3. mill. Wittebergâ numerat.

UrbsTORGAW. 3.mill.parva,de qua ſupr.num.104. Hulſius modò dictus, hinc ad Thebas Saxonicas (Dieben) 3. & hinc Halam uſque, 4 milliar.numerat.

Urbs BELGERN, in ripa Albis. 1.mill. In Curia hujus Oppidi cernere imaginem Rulandi ex lapide; cum catena & gladio ligneo olim licuit, & forſitan hodiéque. Olim pertinuit hic locus ad Epiſcopatum VVurzenſem,hic verò ad Miſenſem, qui hodie eſt Electoris Saxonici.

Vr. MVLBERG. 1. mill. Sita eſt juxta Albim, & eſt Electoris: ubi ante bellum hoc proximum arx inſignis, ut & Cœnobium, ſtetit.

Vrbs STRALEN. 1. mill. Itidem juxtà Albim, Dominorum Pflugiorum,

rum, nobilium Miſnicorum: quanquam Oppidulum hoc, unà cum Arce eleganti, anno 1637, exuſta eſſe fertur.

Urbs MEISSEN, 3 mill.

Urbs DRESDA, 3 mill. Vide de his Locis duobus Iter XVII. & de via, hinc Pragam ducente, ſuprà, N. 80.

ITER CLIX.

Vürtzburgo BERLINUM.

Urbs DETTELBACH, vel Tettelbach. 2 mill. terrâ. De qua ſupr. N. 85.

Urbs SCHWARTZACH: quò Hulſius 3 mill. ponit. Alii habent 2 mill. Præfecturam habet. Quarta fermè milliaris parte ab ea conditum eſt, pulcrum illud & opulentum Cœnobium, Munſterſchwartzach, Abbatia Monachorum. Uterque locus ad Epiſcopatum Wurtzburgenſem pertinet.

Cœnobi

Cœnob. EBERACH, vel EBORACH, 3 mill. Hulſius ille 4. numeret. Eſt Cœnobium Ciſtercienſe celeberrimum, in ſilva, vocata Steigerwald, in quo multi Comites à Caſtell ſepulti ſunt: quo etiam mortui Epiſcopi Herbipolenſis cor devehitur. Includitur illud ſtanneo capulo, impoſitumque rhedæ, & adjuncto miniſtro, ætate confecto, cujus fides ſæpe explorata, & quatuor equis huc deportatur. Equi in Cœnobio manent: miniſtro verò illi, uſque ad obitum ſuum, ceu monacho, victus præbetur. Eſt proximè ab hoc Cœnobio Oppidulum, Epiſcopo Wurtzburgenſi ſubjectum: à quo Schweinfurtum uſque, 4 mill. deſignantur.

Urbs BAMBERGA, 3 mill. Vulgò juxta cujuſdam, qui hâc viâ iter fecit, aſſertionem, 8. à Dettelbach, & 10 Wurtzburgo huc uſque numerantur.

Vicus

Vicus vel Arx Scheſslitz, 2 mill. de qua ſupr.num.88.

Urbs CULMBACH, 5. mill. De qua ſupr.num.85.

Urbs HOFF, 5 mill. De qua ſupr. num.12.

Urbs PLAVEN, 3 mill.ibid.

Urbs REICHENBACH, 2 mill. in VoitLandia, Electoris Saxonici; quo in loco ante bellum proximum, egregii panni texti ſunt.

Urbs ZWIKAW, 2 mill.

Urb. ALTENBVRG, 4. mill.

Urbs LEIPZIG, 5 mill. de quibus tribus Oppid. ſupr.num. 12.

Urb. EYLENBERG, 3 mill.

Ur. TORGAW, 3 mill. De quo utroque loco, ſupr.num.104.

Urbs DOMMITSCH, 1 mill. de qua ſupr.num.106.

Urb. SCHMIDBERG, 1½. mill. Electoris Saxonici, cincta & circumſepta montibus: in qua egregia Cereviſia coquitur: quanquam hic locus

anno

anno 1637, in cineres, ſubjectis ignibus, redactus eſt.

Urbs WITTENBERG. 3. proximâ autem viâ, Torgau huc uſque, 5 tantùm, & Lipſiâ, per Dieben, 8. milliaria numerantur.

Hinc BERLINUM uſque, 12 mill. numerantur. Vide ſuprà num. 106. Quidam alius, uſus circuitionibus, VVittebergâ pervenit ad

Urbem DAMME, vel ad Tham, 6. milliar. Quidam 7. & 8. numerant. Sita eſt in finibus Luſatiæ, in Halenſi ſeu Magdeburgenſi Archiepiſcopatu, atque dubio procul illa eſt Civitas, quæ nunc vigore Pacis concluſæ, Electoris eſt Saxonici.

Urbs BARHUT. 2. milliar. Comitis eſt Solmenſis.

Urbs MITTENVVALD. 3. mill. in Marchia Brandeburgica.

Urbs BERLINUM. 3. vel 4. mill. de qua ſuprà, num. 73.

ITER CLX.

Wurtzburgo DANTISCUM, *Dantzig.*

Urbs BERLINUM, de qua in præcedenti Itinere. Hinc Via Stettinum uſque ſuprà N. 106. notata eſt. Quidam eâ ipſâ ſic iter inſtituit.

Urbs FREYENWALD, juxta Oderam in Marchionatu, 6 mill. Alii plura numerant. Vide Iter 106.

Hinc flumine, ad

Urb. ADERBERC, vel Oderberg. 2½. mill. Quidam etiam duo habent. Brandeburgici Electoris.

Urb. & pulchra admodum Arx, Vierraden. 4½. mill. in Marchia media.

GARZ. in Pomerania. 3 mill. de qua N. 106.

Urb. STETTIN, 4 mill. de qua N. 77.

Hic

Hic navem conſcendit & vectus eſt per Oderam ad ſinum maris Balthici, qui ut refert, fermè ſex mill. in longitudine, aliquibus in locis 7. vel 8. in latitudine (alii 8 in long.& 4. in latitud. notant) admodum piſcoſus. uſque ad

Urbem & Arcem VVOLLIN, 6 mill. Sita hæc eſt juxta dictum Sinum (Friſchaff) quo loco olim condita fuit urbs Iulinum, potentiſſima & Emporium nobiliſſimum: è cujus ruderibus oppidulum hocce poſtmodum extructum eſt. Fuit hæc patria D. Ioannis Bugenhagii.

Porrò per profundum, ventis ſecundis, juxta

Urb. CAMINVM (à qua Epiſcopatus Pomeranicus Camenſis nomen habet) præternavigavit 3 mill. poſtea ad littus Balthicum pervenit: poſtmodum mare Balthicum ingreſſus, in portu Treptavienſi pernoctavit, 5. mill.& in

Urb.

Vr. COLBERG, portum appulit, 2 mill. De hac civitate ſupra num. 29.

Hinc terreſtri itinere ad

Vrb. & Arcem COSLINVM, 5. mill. Hinc per periculoſum Chollenberg, ad

Vr. ZANAV. 1 mill. Vr. SCHLAGE, 4. Vr. & Arc. STOLPE. 3. Vr. LAVENBVRG. 7, vel 7½. de quib. locis V. ſuprà in 77. Itinere actum eſt.

LAVENBVRGO, porrò per Taurinum montem (Ochſenberg) Caſſubiæ, ſylvam latrociniis, & rapinis infeſtam, 3½. mill. pergens, ad

Vr. DANTISCVM, ſive Gedanum, 6½. mill. emenſus eſt. De qua urbe ſupr. num. 18. videndum.

Qui hinc ad VILNAM proficiſci cupit, ille trans ſinum Balthicum, venit in oppidum Boruſſicum Tolmerit, vel Tolkemit, 13 mill. Bartenſtein, etiam oppidum Boruſſicum. 15. mill.

15 mill. Wierczbolow. 22. Troki, oppidum Lithuaniæ, & quondam Ducum Lithuaniæ Magnorum ſedem Aulicam. 20 mill. & Vilnam, 6 mill.

Ex Monte Regio Vilnam alius hanc viam notat. Pag Lagaiben, 9 Pag. Sucht Luſſach, 10. Urb. Auguſtow in Podlaſſia, 11. Urb. Grodno, 10. (habet quidam 14.) Urb. Merecz, in qua Uladislaus IV, Polonorum Rex, anno 1648, mortuus eſt, 12. pro quibus alius 9. Urb. Vilna, 14. quidam 10. At verò hæc via anfractibus & ambagibus non caret: pro qua alii ſequentem notant. Mons Regius in Poruſſia. Urb. Waldaw, 2, vel 2 & dimid. mill. parva. Arx Tapiau juxta Pregel, 3. & dimid. vel 4. Urb. Salau, 4 mill. magna. Arx & Vic. Georgenburg. juxta Pregel. 2 & dimid. Arx Ragnit, 7, adhuc in Poruſſia. Ad Schwaben, 1 & dimid. mill. Georgenburg Lithuaniæ, 5 mill. Chriſt-

Mimel, 2. mill. Kronie, 9. & dimid. m. Urb. Troki, de qua ſupr. 7. Urb. Vilna, 6. mill. Invenitur etiam hæc via. E MonteRegio ad Poruſſicam Urbem Fridland, 8 mill. Urb. Raſtenburg, 8. Urb. Auguſtow, 13. Grodna Lithuaniæ, 10. vel 14. Urb. Merecz, 9. vel 12. Urb. VVilde vel Vilna, caput Lithuaniæ, 10. vel 12. mill. E qua civitate, quidam RIGAM Livoniæ, eſſedo vectus, ſpatio quinque dierum pervenit: facitque mentionem unius tantùm, & quidem mœnibus non clauſi oppiduli, nomine BAUSKE, cum Arce munita, in Semigallia, ſive Senonum Gallia, & Ducis Curlandiæ, quod in univerſo hoc itinere habuerit. Alius hanc viam notat: Vilnâ, Kirnau, vel Kernovia, ubi ſedem ſuam antiquitus habuiſſe Livoniæ Duces ſcribuntur. 6. & dimid. mill. Urb. VVilkomicz.

6. &

6. & dimid. etiam Lithuaniæ, Novemiaſtezko. 7. magn. mill. Szawiski, 7. Urb. Bauske, 7. Riga, 10 milliaria.

FINIS.

ACHATIS FIDI
Index geminus,

INDEX PRIOR.

IN quo obſervandum eſt, quòd Itinerum loca, non recto tantùm, ſed etiam inverſo ordine, exempli gratia, AUGUSTA, BRUNSWIGAM, & BRUNSWIGA, AUGUSTAM, imò etiam ex medio alicujus Itineris, v. c. VIENNA URATISLAVIAM, vel OLOMUTIUM, ex eodem inveſtigare & locorum quorumlibet intervalla, cognoſcere liceat. Cui fini poſterior quoque Index inſervit, LOCORUM nempe, ut qui ex Urbium quadam in aliam profectionem ſuſcepturi ſunt, quanto à ſeſe invicem illæ ſpatio diſtent, ſcire queant.

Omnia namq; Itinerum loca in hunc priorem Indicem conferre, nimis longum atque prolixum futurum eſſet. Et quoniam AUGUSTA VINDELICA locus eſt, veredorum equorum conductu ſeu ſtativis inprimis celebris, & Hippocomio nobilis, ad quem plurima Itinera diriguntur; plures etiam ex eadem in alia loca ducentes viæ annotatæ ſunt, quarum (ut ſupra oſtenſum eſt) ad alia loca vel rectis vel inverſis itineribus, uſus multiplex & varius erit.

ANTVERPIA

AD *Ach, Aix. Aquisgranum, It. 4. p. 71.*
Augſpurg, Auguſta Vindelicorum, It. 5. p. 82. 84.
Canſtat, It. 5. p. 80.
Coblentz, It. p. 72. Confluentia.
Coln, Colonia, It. 3. p. 70. & ſeqq.
Echternach, It. 5. p. 78.
Francofurtum Mœni, It. 4. p. 76.

Gulich,

Gulich, Iuliacum, It. 3. *p.* 70.
Luttich, Leodium, It. 2. *p.* 67.
Lucenburgum, Luxenburg, It. 3. *p.* 68.
Maſtrich, Trajectum, It. 3. *p.* 69.
Meyntz, Moguntiacum, It. 4. *p.* 75.
Metz, Metis, Mediomatricum, It. 1. *p.* 66.
Namur, It. 1. *p.* 64. & *Itin.* 5. *p.* 77.
Zweibruggen, Bipontium, It. 5. *p.* 79.

AUGUSTA

Ach, in Belgio, 71. 251.
Aldenarden, 271.

AUGUSTA

Aloſtum, 275.
Altenburg, Miſniæ, 115. 665. Weſtphaliæ, 212. Wagriæ, 446. *quære* Oldenburg.
Altorff, Helvetiæ, vel regiunculæ Vri, 322.
Amberg, 137.
Ambſterdam, 245.
S. Annaberg, 139. 443.
Antorff, 1. & *ſeqq. Equis celeribus ſive Veredariorum via,* 83.

Aquileia vel Aglar, 371.
Arnheim, 242.
Arnſperg, VVeſtphaliæ, 218. 452.
Arnſtatt, 125. 525.
Aſchaffenburg, 224. 542.
Aſchersleben, 184. 191.
Atrecht, 287.
Aurach, 300.
Avesnes, 77. 285.
Avignon, 337.
Baden, Helvetiæ, 325. 374.
Bamberg, 110.
Barcelona, 340.
Barleduc, 306.
Barth. 201.
Baſel, 314.
Baſtonac, 67. 261.
Bayreuth, 114.
Bergen op ſom, Brabantiæ, 256.
Hannoniæ, 280. 293.
Beru, 326.
Bernburg, 134.
Beytzen, 140.
Bilefeld, 215.
Bins,

Bins, 263. 280. *Binche.*
Biſantz, 317.
Blaubeuren, 297.
Bonn, 253.
Bologne, Galliæ, 289.
Bologna Italiæ, 361.
Bozen, 357.
Braunſuuig, 124. 129.
Bremen, 170.
Breslauu, vid. Vratislavia.
Brixen, 357.
Brugg, Flandriæ, 276. *juxta Muram*, 94. 632.
Bruſſel, 77. 272.
Buillon, 284.
Burgſteinfurt, 221.
Butzbach, 227. 403.
Bythau, Caſſubiæ, 147.
AUGUSTA
ad *Calais Galliæ*, 266. 438.
Calb, in Ducatu Wurtenbergico, 349.
Camentz, 145.
Camerich, 286.
Canſtatt, 80. 294. 470.

Caſſel, 168. 171. 402.
Cella, in Ducatu Luneburgenſi, 177.
Chalon Sur Marne, 307.
Cham, 162.
Chambery, Sabaudiæ, 331.
Chimay, 285.
Coblentz, 72. 250.
Coburg, 110.
Colberg, Pomeraniæ, 208. 434.
Coldingen, Iutlandiæ, 182.
Coln, ad Rhenum, 70. 236. 241.
Complut, 342.
Copenhagen, 524.
Corbach, 215.
Cortrick, 268.
Coſtantz, 311. 342. 489.
Cotbus, 140.
Coverden, 221.
Cracau, 162. 166. 409.
Crailsheim, 223. 551.
Croſſen, 146. 423.
Dannenberg, 198. 553.
Dantzig, 147. 150. 151. 421.
Deventer, 230.

Dietenhofen, 283.
Dillenberg, 227.
Dienant, 262.
Dinckelſpühl, 105. 538.
Dockum, 232. 233.
Dole, 318.
Domitz, 193. 199.
Dornick, quære in T. 264.
Dortrecht, 240.
Dortmund, 299. 406.
Douay, Duacum, 288.
Dreſden, 142. 144. 439.
Durlach, 349.
Duſſeldorf, 541.
Duinkurchen, 269.
Duisburg, 241.
Echternach, 78. 260.
Eger, 117. 138. 442.
Eichſtatt, 108.
Eimbeck, 171, 176.
Eisleben, 133.
Elckenfort, 183.
Elſaszabern, 572.

ad *Elbing*, 151.
Eluuangen, 350. 538.
Embden, 217. 445. 547.
Emmerich, 242.
Erfurt, 125. 504.
Eſchwege, 175. 462. 546.
Ferrara, 361.
Flensburg, 182.
Fluſſingen, 252.
Florentz, 363.
Franecker, 231.
Franckenberg, 215.
Franckfurt ad Mœnum, 77. 225. *ad Oderam*, 141. 206. 423.
Frauuenfeld, 343.
Freudenſtatt, 301.
Freyberg, Miſniæ, 141. 443.
Freyſing, 99.
Fridberg, W*etteraviæ*, 462.
Fritzlar, 209. 403.
Fulda & Hirſchfeld, 167. 168. 463.
S. Gallen, 321.
Gandersheim, 176. 398.

Gard-

Gardleben, 185. 498.
Geldern, 244.
Gemblours, 270. 272.
Gemund, Sueviæ, 108. 188. *Carinthiæ*, 366.
Genff, 329.
Gent, 275.
Giffhom, 130. 196.
Glaris, 322.
Glatz, 156. 160.
Glogau, 148. 160.
Gorlitz, 148. 509.
Goslar, 123.
Gotha, 129. 191.
Gottingen, 176. 546.
Gottorf, 181.
Gratz in Styria, via duplex, 94.
Gripswald, 204. 449.
Grodno, 159.
Groningen, Friſiæ, 222.
Guben. 145.
Gulich, 70. 254.
Guſtrow, 186.
Hadersleben, 182.

Hag, 240
Hall, Hannoniæ, 95. 270. *Sueviæ.*
Halberſtatt. 126. 129.
Hamm. 219. 425.
Hamburg, 173. 178. 447.
Hammelburg, 167.
Hannover, 172.
Harburg, juxta Albim, 173.
AUGUSTA.
ad *Harderwick*, 246.
Hartingen, 232.
Helmſtatt, 198. 247.
Helſenburg, Schoniæ, 206.
Herborn, 227.
Herwerden, vel Her*vorden*, 211.
H*erzogenbuſch*, 239.
H*eidelberg*, 248. 466.
H*eydenheim*, 187.
H*eilbrunn*, 188. 604.
H*ildesheim*, 176. 473.
H*irſchfeld*, 209.
H*off, Voitlandiæ*, 115. 592,
H*amburg*, W*eſtraſiæ*, 292, H*aſſiæ*, 209.
H*ulſt* 271.

Huſum, 180.
Huy, 66. 273.
Iena, 112.
Ingolſtatt, 136. 527.
Inſpruck, 354.
Iochimsthal, 139. 443.
Iperen, 269.
Iudenburg, 97.
Itzcho, 178.
Keyſerlautern, 258.
Kiel, 183.
Kitzing, 175. 541.
Konigſperg, *Poruſſiæ*, 152. 601.
Lansberg, *Marchiæ*, 146. 439. *Bavariæ*, 352.
Ladenburg, 249. 606.
Landrechies, *Landriſi*, 285.
Landshuet, 100. 534. 562.
Laugingen, 187. 350. 591.
Laybach, *Carniæ*, 481.
Lebus, 206. 565.
Leipzig, 113. 116. 119.
Lemgau, 169.
Lerida, 341.
Leutkirch, 319.

Leuuarden, Friſiæ, 211.
Leyden, Hollandiæ, 240.
Lindaw, 320.
Lintz, Auſtriæ, diverſæ atq; variæ viæ, 102. 495.
Loſanna, 328.
Lubeck, 211.
Luben, in Luſatia inferiore, 143. 507.
AUGUSTA
ad *Lucern,* 344. 378.
Luneburg, 131.
Luzenburg, 68. 278.
Lyon, Galliæ, 335.
Madrid, Hiſpaniæ, 341.
Magdeburg, 184. 191.
Manheim, 249.
Mansfeld, 128. 184.
Marienberg, Miſniæ, 141.
Marienburg, Boruſſiæ, 151.
Marpurg, Haſſiæ, 214.
Maſtricht, 69. 252.
Meaux, 307.
Meinigen, 190. 546.
Meiſſen, 139.

Meldorf, Dietmarſiæ, 179.
Memmel, 153.
Memmingen, 309. 577.
Mergetheim, 189. 223. 548.
Merſpurg juxta Lacum Bodmicum, (311.
Meyntz, 75. 250.
Metz, 66, 291.
Middelburg, 252.
Milteberg, 224.
Mindelheim, 309.
Minden, Weſtphaliæ, 169. 400. 547.
Mittaw, Churlandiæ, 154.
Monchen, 90.
Montpellier, 338.
Monſerrate, Hiſpaniæ, 340.
Morſpurg, quære Merſpurg, 310.
Mouſon, Galliæ, 377.
Mumpelgart, 315. 574. (402.
Munden, Ducatus Brunſwic. 171.
Munſter, Weſtphaliæ, 220. 405.
Muraw, 96.
Namur, 64.
Nancy, Lotharingiæ, 305.
Narbonne, 338.

Naumburg, 112.
Neuburg juxta Danubium, 108.
Neuumagen, 244. 575.
Neuport, Flandriæ, 271.
Neus, *juxta Rhenum*, 238. *Sileſiæ*, 627.
Neuſtatt ad Hartam.
Niclasburg, vel Niclasport, Lotharingiæ, 305.
Niſmes, 147. 388.
Nivelle, 265.
Nordlingen, 350. 391.
Northeim, 122. 176.
Nurenberg, 108. 392.
AUGUSTA
ad *Oberkurch*, 301.
Oldenburg, weſtphaliæ, 212.
Olmutz Moraviæ, 164. 557. 626.
Ocls, Sileſiæ, 157.
Oppenheim, 250.
Oranghe, 337.
Oſnabrugg, 217. 405.
Oetingen, Rhetiæ, 174. 391.
Paderborn, 210. 425.

Padua, 360.
Palma in Foro Iulii, 371. 483.
Paris, 308.
Paſſau, 101. 494.
Perpignan, 339.
Petau, 99.
Pforzheim, 294. 297.
Pilſen, 87. 532.
Plone, Ploen, Holſatiæ, 183.
Pont à Fella, Pontafel, 368.
Poſen, 149.
Potſen, quære in B.
Prag, 88.
Quedlenburg, 126.
Rackerſpurg, 99.
Ravenſpurg, 310. 488.
Regenſpurg, 85.
Rensburg, Holſatiæ. 181
Rees, in Ducatu Clivenſi, 242.
Reutlingen, 298. 476.
Rheinfelden, 313.
Rheinhauſen, 79. 257.
Ribnitz, 416. 449.
Riga Livoniæ, 155.

Ripen, Guttlandiæ, 180.
Roſtock, 187. 194. 448.
Rotenburg,ad Tubarum, 105. *Haſſiæ, Wurtenbergiæ,* 299.
Rotterdam Hollandiæ, 240.
Rurmund Geldriæ, 255.
Ryſſel Flandriæ, 265.
Saltzburg, 92.
Sangerhauſen, 128. 135. 191.
Sarbruck, 281.
Saragoza, 341.
Schafhauſen, 312. 475.
Schleſwig, 181.
Schmalkalden, 190.
AUGUSTA
ad *Schorndorf,* 188. 538.
Schweinfurt, 175. 189.
Schwerin, in Ducatu Megapolitano, 194. 501.
Schwitz, 322.
Sedan. 293.
Segeberg, Holſatiæ, 184.
Siburg, 236.
Suna, 363.

Sigen,

Sigen, 228.
Sitten in Valeſia 324.
Soeſt, 219. 425.
Soltquedd, 198. 498.
Speyr, 260.
Sprottaw, in Sileſia, 148.
Stargard, in Ducatu Megapolitano, 384. *in Pomerania*, 203. 207. *in Pomerellia*, 150.
Stattbergen, VVeſtphaliæ, 215.
Staveren in Friſia, 231.
Stockholm, in Swecia, 206.
Stollberg, 126.
Stollhofen, 295.
Stralſund, 201.
Strasburg, Viæ diverſæ, vide Iter 46. *it. pag.* 302. 427.
Stutgard, 296. 538.
Schwoll in Iſſelia ſuperiore, 232.
Thabor, Bohemiæ, 163.
Thonawerd, 592.
Tonningen, 180.
Tornick, 264.
Treptaw, 204. 384.

Trient, 358.
Trier, 259.
Trieſt, 373.
Tubingen, 346.
Tull, 585. 597.
Turin in Ducatu Pedemontano, 333.
Vach, 175. 505.
Venedig, 360.
Venlo, 239.
Villach in Carinthia, 367. 395. 636.
Vilna, Lithuaniæ, 159.
Ulm, 389. 579.
Upſal, Swediæ, 206.
Urb. 214.
Utrecht, 245.
VVangen, 319. 489.
VVarſchaw, 158.
VVarta Poloniæ, 157.
VVartberg, weſtphaliæ, 210.
VVaſſerburg, 91. 255.
VVeiden, in Foro Iulii, 371. *in Palatinatu Superiore*, 137.
VVeinmar, 132.
VVeiſſenburg, in Norico, 107. 529.

Au-

AUGUSTA

ad *Weiſſenhorn*, 297.
S. Wendel in Archiepiſcopatu Trevirenſi, 78. 259.
Werten, 192.
Weſel, vel VVeſelia inferior, 242. 425.
VVetzlar, 227.
VVilde, quære Vilna, 159. 479.
VVildeshauſen, 412. 405. 399.
VVimpfen, 247. 466.
VVinoxbergen, 269.
VVinsheim, 174.
VVismar, 197. 199. 448.
VV*ittenberg, Saxoniæ*, 120. 131. 186. 197.
VV*olfenbuttel*, 129.
VV*orms*, 249.
VV*urtzburg*, 166. 189. 529.
Zeitz, 118.
Zittaw, in Luſatia ſuperiore, 148.
Zell in Luneburgenſi Ducatu, 177. (539.
Zurich, 343.

Zutphen, 230.
Zweybruggen, 79. 258.
Zwiſalten, 346.
Zwickaw.

BASILEA

ad *Baden in Helvetia*, 325. 374.
Bellentz, trans montem S. Gotthardi, (379.
Bern, 326.
Breyſach, 428.
Colmar, 428.
Coſtantz, 311. 342. 489.
Curia Rhetorum. vide Chur.
Ericourt, in Montpelgardenſi Comitatu, 377.
Freyberg in Nuitonia, 382. *in Brisgoia*, 427.
Genff, 329.
Langres, Galliæ.
Lucern, 344. 378.
Meyland, 379. 486.
Raperſweil, 374.
Solothurn, 381.
Strasburg, diverſa via, vid. Iter 46. *item*, p. 302. 427.

Thanu,

Thaun, in Sundgoia, 376.
Veſoul, Burgundiæ, 206.
Zürich, 343.

BERLINO

ad *Brandeburg vetus,* 152. 385. 500.
Demmin, 385.
Dreſda, 142. 144.
Guſtrow, 186.
Magdeburg, 184. 191.
Roſtock, 187. 194. 448.
Rupin, 383.
Stralſund, 201.
VVittenberg, 120.
VVitſtock, 383.

BERNA

ad *Baden, Helvetiæ,* 325. 374.

BERNA

ad *Bibrach,* 388.
Coſtantz, 311. 342. 489.
Nordlingen, 350. 391.
Nurnberg, 108. 392.
Ravenſpurg, 310. 488.
Schafhauſen, 312. 475.
Turin, 333.

Ulm, 389. 579.
Bologne, & Calais.
In Angliam & Londinum, 266. 289.
BOTZEN
ad *Brauneck*, 393.
Clagenfurt, 395.
Lientz, 394.
Marchpurg, vel Marpurg in Stiria, 214. 396. 403. 479.
Pettau, 99.
Villach, 367. 395. 636.
BRAUNSWIGA
ad *Caſsel*, 168. 171. 402.
Eimbeck, 171. 176.
Gottingen, 176. 546.
BREMA
ad *Amſterdam*, 245.
Braunswig, 124. 129.
Caſsel, 168. 171. 402.
Coln, juxta Rhenum, 70. 236. 241.
Corbey, 401.
Dortmund, 229. 406.
Franckfurt ad Mœnum, duæ viæ, 76. 225.

Gieſſen,

Gieſſen, 403.
Hameln, 401.
Lingen, 399.
Lunen, 406. 425.
Marpurg, 214.
Minden, 169. 400. 547.
Munſter, 220. 405.
Oſnaprugg, 217. 405.
Rinteln, 400.
Vechte, 405.

BRESLAW

ad *Berlin*, 423.
Brig, in Sileſia, 407. 416.
Cracaw, 162. 166. 409.
Croſſen, 146. 423.
Dantzig, 147. 150. 151. 420.
Eperies, Hungariæ, 412. 413. 646.
Franckfurt ad Oderam, 141. 206. 423.
Freyſtattlin, in Glogouienſi Comitatu, (422.
Gneſen, Poloniæ, 419.
Kesmarck, in Sepuſienſi Comitatu, 413. 414.
Leutſchaw, 412. 445.

BRESLAVIA
ad *Oppeln*, 408. 415.
Poſen, 149.
Torn, Boruſſiæ, 419. 601.
BRÜSSEL
ad *Meran, Comitatus Tyrolenſis*, 453.
Madrid, Hiſpaniæ, 341.
CASSEL
ad *Dorſten*, 425.
Hamm, 219. 425.
Lippſtatt, 425.
Paderhorn, 210. 425.
Soeſt, 219. 425.
Weſel, 74. 242. 425.
COSTANTZ
ad *Baſel*, 314.
Colmar, 420.
Strasburg, 302. 427.
CREMBS
ad *Brinn, Moraviæ*, 432.
Znoim, viæ duæ, 623.
DANTZIG
ad *Augſpurg*, 82. 84. 296.
Colberg, 208. 434.

Cuſtrin, 439.
Drieſen, vel Dreſen, in Marchia nova, 439.
Franckfurt ad Oderam, 141. 206. (423.
Golnaw, 435. 436.
Lowenburg, 297.
Stettin, 436. 514.
Stolpe, 433.
Vilna, vel VVilde, in Lithuania, 159.

DEVENTER

ad *Dokum*, 232. 233.

DÜNKELSPÜHEL

ad *Newburg ad Danubium*.

DRESDA

ad *Leipzig*, 113. 116. 119.
Leutmeritz, 441.
Prag, 88.

EGER

ad *Dreſden*, 142. 144.
Freyburgum Miſniæ, 141. 443.
S. *Iochimsthal*, 139. 443.
Regenſpurg, 85.

Ex EMBDA, Friſiæ Orientalis,
ad *Anklam Pomeraniæ*, 450.

Boxtehoude in Epiſcop. Bremenſi, (474. 612.
Bremen, 170.
Bremervorde, 446.
Grypswalden, 204. 449.
Hamburg, 173. 178. 447.
Lübeck, 211.
Oldenburg, 212.
Oldeslo in Holſ*atia,* 448.
Roſtock, 187. 194. 448.
Stade, 447. *& ſeqq.*

EMBDA

ad *Stettinum,* 436. 514.
Stralſund, 201.
VViſmar, 197. 199. 448.
VVolgaſt, 449.

FELDKÜRCHA

ad *Meran, in Comitatu Tyrolenſi,* 453.

FRANCOFURTO MŒNI

ad *Augſpurg,* 82. 84. 296.
Bamberg, 456.
Barckenheim, 470.
Bruſſel, 97.
Canſtatt, 89. 294. 470.
Culmbach, 457.

Darmſtatt, 464.
Eger, 117. 138. 442.
Eiſenach, 504. 546.
Erdfurt, 125. 504.
Eſchwege, 175. 462. 546.
Hersfeld, 168. 463.
Heidelberg, per viam montanam, 248.
Limburg in Belgio, 474. (466.
Lubeck, 132. 554.
Lüttich, 67. 474.
Mülhauſen, Thuringiæ, 462.
Nürnberg, 108. 392.
Ohnspach, 467.
Oetingen in Comitatu Hohenlohenſi.
Prag, 88. (467.
Schalckenwerd, Bohemiæ, 457.
Simmern in Hunsruck, 472.
Vlm, 389. 579.
VVimpfen, 247. 466.
VVurtzburg, 166. 189. 529.
Ziegenhain, 461.
Zweybruggen, 79. 258.
A S. GALLO
ad Balingen, 476.

Minſingen, 298. 486.
Reutlingen, 298. 476.
Schafhauſen, 312. 475.
Tutlingen, 475.

GENF

ad *Chambery Sabaudiæ*, & *Turinum Pedemontii*, 331.

GENEVA

ad *Lyon*, 335.

GRATZ Stiriæ

ad *Cilly*, 480.
Eiſenarzt, 477.
Gortz, 482.
Gradiſca, 482.
Laybach, 481.
Lintz, 102. 495.
Marchburg, 214. 396. 403. 479.
Palma. 371. 483.
Steir, *in Auſtria Superiore*, 478.
Venedig, 360.

HAMBURG

ad *Schleswig*, & *alia loca Holſatica*, de *quibus videatur Iter XXIII. pag.* 171.

INS-

INSPRUGG

ad *Baſel*, 314.
Brauna, Bavariæ, 494.
Burckhauſen, 493.
Cleven, in Griſonibus, 485. 621.
Com, in Ducatu Mediolanenſi, 485.
Coſtantz, 311. 342. 489.
Fueſſen, 488.
Hohendwiel.
Iſny, 489.
Kempten, 488. 577.
Kopfſtein, 492.
Leutkurch, 319.
Lintz, 102. 495.
Meyland, 379. 486.
Mumpelgart, 315. 574.
Paſſaw, 101. 494.
Pfullendorff, 491.
Ravenſpurg, 310. 488.
Reichenhall, 487.
Saltzburg, 92.
Schafhauſen, 312. 475.
Scharding, 103.
Vberlingen, 489.

VVien, 589. 598.

KEMPTEN

ad *Augſpurg*, 82. 84. 296.

KÔNIGSBERG Boruſſiæ,

ad V*ilnam in Lithuania. Vide infra Itin.*

LEIPZIG (*ultimo.*

ad *Bautzen, in Luſatia ſuperiore*, 509.

Berlin, variæ viæ, 423.

Brandeburg, vetus, 152. 385. 500.

Brentzlau, 513.

Breſslau, 156. 418. 510.

Chemnitz, 515.

Choten, in Aſcanienſi Principatu, 497.

Dunckelſpuhel, 105. 223. 537.

Dreſden, 142. 144.

Eiſenach, 504. 546.

Erfurt, 125. 504.

Franckfurt juxta Mœnum, 76. 225. & *ad Oderam*, 141. 206. 423. (*ſeq.*

Freyberg, 141. 443.

Fulda, 167.

Gardleben. 185. 498.

Gorlitz, 148. 509.

Gutterbock, quære Iuterbock.

Ham-

Hamburg, 173. 178. 447.
Hanaw, 506.
Havelberg, 500. 559.
Iena, 112.
Lignitz, 510.
Lübeck, 132. 554.
Luben ad Spreuum, 140. 211. 251. 422.
Luneburg, 131.
Magdeburg, 184. 191.
Prag, 88.
Rottenburg ad Tubarum, 150.
Schweinfurt, 175. 189.
Schleuſingen, 121. 502.
Schwerin, 194. 501.
Sholtwedel, 198. 490.
Spandaw, 512.
Stettin, 436. 514.
Torgaw, 507.
Vach, 175. 505.
Wittenberg, 120.

LINTZIO

ad *Budweis*, *Bohemiæ*, 509.
Clagenfurt, 395.
Prag, 88. 442. 458.
Saltzburg, 92.

Ulm, 389. 579.

Bologne, & Calais.

In Angliam & Londinum, 266. 289.

BOTZEN

ad *Brauneck*, 393.

Clagenfurt, 395.

Lientz, 394.

Marchpurg, vel Marpurg in Stiria, 214. 396. 403. 479.

Pettau, 99.

Villach, 367. 395. 636.

BRAUNSWIGA

ad *Caſsel*, 168. 171. 402.

Eimbeck, 171. 176.

Gottingen, 176. 546.

BREMA

ad *Amſterdam*, 245.

Braunswig, 124. 129.

Caſsel, 168. 171. 402.

Coln, juxta Rhenum, 70. 236. 241.

Corbey, 401.

Dortmund, 229. 406.

Franckfurt ad Mœnum, duæ viæ, 76. 225.

Gieſſen,

Gieſſen, 403.
Hameln, 401.
Lingen, 399.
Lunen, 406. 425.
Marpurg, 214.
Minden, 169. 400. 547.
Munſter, 220. 405.
Oſnaprugg, 217. 405.
Rinteln, 400.
Vechte, 405.

BRESLAW

ad *Berlin*, 423.
Brig, in Sileſia, 407. 416.
Cracaw, 162. 166. 409.
Croſſen, 146. 423.
Dantzig, 147. 150. 151. 420.
Eperies, Hungariæ, 412. 413. 646.
Franckfurt ad Oderam, 141. 206. 423.
Freyſtattlin, in Glogouienſi Comitatu, 422.
Gneſen, Poloniæ, 419.
Kesmarck, in Sepuſienſi Comitatu, 413. 414.
Leutſchaw, 412. 445.

BRESLAVIA

ad *Oppeln*, 408. 415.

Poſen, 149.

Torn, Boruſſiæ, 419. 601.

BRÜSSEL

ad *Meran, Comitatus Tyrolenſis*, 453.

Madrid, Hiſpaniæ, 341.

CASSEL

ad *Dorſten*, 425.

Hamm, 219. 425.

Lippſtatt, 425.

Paderborn, 210. 425.

Soeſt, 219. 425.

Weſel, 74. 242. 425.

COSTANTZ

ad *Baſel*, 314.

Colmar, 420.

Strasburg, 302. 427.

CREMBS

ad *Brinn, Moraviæ*, 432.

Znoim, viæ duæ, 623.

DANTZIG

ad *Augſpurg*, 82. 84. 296.

Colberg, 208. 434.

Cuſtrin, 439.
Drieſen, vel Dreſen, in Marchia nova, 439.
Franckfurt ad Oderam, 141. 206. (423.
Golnaw, 435. 436.
Lowenburg, 297.
Stettin, 436. 514.
Stolpe, 433.
Vilna, vel VVilde, in Lithuania, 159.

DEVENTER

ad *Dokum*, 232. 233.

DÜNKELSPÜHEL

ad *Newburg ad Danubium*.

DRESDA

ad *Leipzig*, 113. 116. 119.
Leutmeritz, 441.
Prag, 88.

EGER

ad *Dreſden*, 142. 144.
Freyburgum Miſniæ, 141. 443.
S. *Iochimsthal*, 139. 443.
Regenſpurg, 85.

Ex EMBDA, Friſiæ Orientalis, ad *Anklam Pomeraniæ*, 450.

Boxtehoude in Epiſcop. Bremenſi, (474. 612.
Bremen, 170.
Bremervorde, 446.
Grypswalden, 204. 449.
Hamburg, 173. 178. 447.
Lübeck, 211.
Oldenburg, 212.
Oldeslo in Holſatia, 448.
Roſtock, 187. 194. 448.
Stade, 447. *& ſeqq.*

EMBDA

ad *Stettinum,* 436. 514.
Stralſund, 201.
VVismar, 197. 199. 448.
VVolgaſt, 449.

FELDKÜRCHA

ad *Meran, in Comitatu Tyrolenſi,* 453.

FRANCOFURTO MŒNI

ad *Augſpurg,* 82. 84. 296.
Bamberg, 456.
Barckenheim, 470.
Bruſſel, 97.
Canſtatt, 89. 294. 470.
Culmbach, 457.

Darm-

Darmſtatt, 464.
Eger, 117. 138. 442.
Eiſenach, 504. 546.
Erdfurt, 125. 504.
Eſchwege, 175. 462. 546.
Hersfeld, 168. 463.
Heidelberg, per viam montanam, 248.
Limburg in Belgio, 474. (466.
Lubeck, 132. 554.
Lüttich, 67. 474.
Mülhauſen, Thuringiæ, 462.
Nürnberg, 108. 392.
Ohnspach, 467.
Oetingen in Comitatu Hohenlohenſi.
Prag, 88. (467.
Schalckenwerd, Bohemiæ, 457.
Simmern in Hunsruck, 472.
Vlm, 389. 579.
VVimpfen, 247. 466.
VVurtzburg, 166. 189. 529.
Ziegenhain, 461.
Zweybruggen, 79. 258.

A S. GALLO

ad *Balingen*, 476.

Minſingen, 298. 486.
Reutlingen, 298. 476.
Schafhauſen, 312. 475.
Tutlingen, 475.

GENF

ad *Chambery Sabaudiæ, & Turinum Pedemontii*, 331.

GENEVA

ad *Lyon*, 335.

GRATZ Stiriæ

ad *Cilly*, 480.
Eiſenarzt, 477.
Gortz, 482.
Gradiſca, 482.
Laybach, 481.
Lintz, 102. 495.
Marchburg, 214. 396. 403. 479.
Palma. 371. 483.
Steir, in Auſtria Superiore, 478.
Venedig, 360.

HAMBURG

ad *Schleswig, & alia loca Holſatica, de quibus videatur Iter XXIII. pag.* 171.

INS-

INSPRUGG

ad *Baſel*, 314.
Brauna, *Bavariæ*, 494.
Burckhauſen, 493.
Cleven, in Griſonibus, 485. 621.
Com, in Ducatu Mediolanenſi, 485.
Coſtantz, 311. 342. 489.
Fueſſen, 488.
Hohendwiel.
Iſny, 489.
Kempten, 488. 577.
Kopfſtein, 492.
Leutkurch, 319.
Lintz, 102. 495.
Meyland, 379. 486.
Mumpelgart, 315. 574.
Paſſaw, 101. 494.
Pfullendorff, 491.
Ravenſpurg, 310. 488.
Reichenhall, 487.
Saltzburg, 92.
Schafhauſen, 312. 475.
Scharding, 103.
Vberlingen, 489.

VVien, 589. 598.

KEMPTEN

ad *Augſpurg*, 82. 84. 296.

KÔNIGSBERG Boruſſiæ,

ad V*ilnam in Lithuania.Vide infra Itin.*

LEIPZIG (*ultimo.*

ad *Bautzen, in Luſatia ſuperiore*, 509.

Berlin, variæ viæ, 423.

Brandeburg, vetus, 152. 385. 500.

Brentzlau, 513.

Breſslau, 156. 418. 510.

Chemnitz, 515.

Choten, in Aſcanienſi Principatu, 497.

Dunckelſpuhel, 105. 223. 537.

Dreſden, 142. 144.

Eiſenach, 504. 546.

Erfurt, 125. 504.

Franckfurt juxta Mœnum, 76. 225. & *ad Oderam*, 141. 206. 423. (*ſeq.*

Freyberg, 141. 443.

Fulda, 167.

Gardleben. 185. 498.

Gorlitz, 148. 509.

Gutterbock, quære Iuterbock.

Ham-

Hamburg, 173. 178. 447.
Hanaw, 506.
Havelberg, 500. 559.
Iena, 112.
Lignitz, 510.
Lübeck, 132. 554.
Luben ad Spreuum, 140. 211. 251. 422.
Luneburg, 131.
Magdeburg, 184. 191.
Prag, 88.
Rottenburg ad Tubarum, 150.
Schweinfurt, 175. 189.
Schleuſingen, 121. 502.
Schwerin, 194. 501.
Sholtwedel, 198. 490.
Spandaw, 512.
Stettin, 436. 514.
Torgaw, 507.
Vach, 175. 505.
Wittenberg, 120.

LINTZIO

ad *Budweis, Bohemiæ*, 509.
Clagenfurt, 395.
Prag, 88. 442. 458.
Saltzburg, 92.

Tabor, Bohemiæ, 163.

LÜBECK

ad *Coppenhagen*, 524.
Franckfurt juxta Mœnum, 76. 225.
Hadersleben, 182.
Roſchilde, in regno Daniæ, 524.

LYON

ad *Chambery, Sabaudiæ*, 331.

LYON

ad *Madrid, Hiſpaniæ*, 335. 341.

MEDENBLIR

ad *Diverſa Belgii ſive Germaniæ inferioris loca*, 246. *vide Iter* 36.

MERAN

ad *Munchen*, 90.

MERAN

ad *Madrid*, 341.

MÜMPELGART

ad *Francofurtum Mœni*, 76. 225. 315.
Stutgart, 296. 538. (574.

MÜNCHEN

ad *Ingolſtatt*, 136. 527.
Inſprugg, 354.
W*eiſſenburg, in Norico*, 107. 529.

Wurtz-

VVurtzburg, 166. 189. 529.

NÖRDLINGEN

ad *Bruſſel Brabantiæ*, 77. 272.

NORIBERGA

ad *Aſchaffenburg*, 224. 542.

Berlin, 423.

BraunsWeig, 124. 129.

Bremen, 170.

Canſtatt, 80. 294. 470.

Caſſel, 168. 171. 402.

Coburg, 110.

Coln, 70. 236. 241.

Dantzig, 147. 150. 151. 420.

DeſſaW, 558.

Dunckelſpuhel, 105. 223. 538.

Dreſden, 142. 144.

Eger, 117. 138. 442.

Eimbeck, 171. 176.

Eiſenach, 504. 546.

ElWangen, 350. 538.

Embden, 217. 445. 547.

Erdfurt, 125. 504.

EſchWege, 175. 462. 546.

Franckfurt, Mœni, *diverſæ viæ*, 540. *& ſeqq.*

ſeqq. ad Oderam, 522.
ad *Freyberg, Miſniæ*, 141. 443.
Gottingen, 176. 546.
Hall, Sueviæ, 351. *Saxoniæ*, 558.
Hameln, 401.
Havelborg, 500. 559.

NORIBERGA

ad *Heydelberg*, 248. 466.
Hiltpoltſtein, 109. 536.
Ingolſtatt, 136, 527.
Kitzingen, 175. 541.
Landshut, 100. 534. 562.
Lipzig, 113. 116. 119.
Lübeck, 211.
Lyon, 335.
Magdeburg, 184. 191.
Mansfeld, 128. 184.
Meiningen, 190. 546.
Mergetheim, 189. 223. 548.
Munchen. 90. 536.
Münden, 171. 402.
Olmutz, 556.
Ohnspach, 467.
Oſnabrugg, 557.

Oetin-

Oetingen Bavariæ, 534.
Padetorn, 557. *vide Iter* 30.
Pilſen, 532.
Prag, 530. *& ſeqq.* 556.
Razenburg, 554.
Regensburg, 529. *& ſeqq.*
Roſtock, 558. 560.
Rottenburg ad Tubarum, 560. *Haſſiæ*, (555.
Saltzburg, 92. 535.
Soltwedel, 198. 498.
Speyer, 550.
Stettin, 435. 514.
Strasburg, 538.
Stutgart, 538.
Sultzbach, 531.
Trier, 561.
Verden. 539. 611.
S. VV*endel*, 561.
VV*impfen*, 561.
VV*insheim*, 548.
VV*ormbs*, 294.
VV*urtzburg*, 166. 189, 529.
Zel, in Luneburgenſi Ducatu, 177.
Zerbſt, 559.

Zwickaw, 115.

PRAGA

ad *Iauer*, 474. 563.
Gratz, 98.
Lignitz, 105. 510. 563.

ROTERDAM

ad *Diverſa atq; varia Belgii loca, vid. Iter* 35.

SALTZBURG

ad *Landshuet*, 563.
Regenſpurg, 564.

STETTIN

ad *Cuſtrin*, 565.
Dantzig, 437.
Embden, 217. 445. 547.
Franckfurtum ad Oderam, 565.
Baſel, vide ſupra, Iter 75.

STRASBURG

ad *Enſisheim*, 573.
Franckfurtum, juxta Mœnum, diverſa itinera, vide Iter 136.
Hagenaw, 569.
Heydelberg, 568.
Homberg *in Silva nigra, per Offenburg & Gengenbach*, 571.

Meyntz,

Meyntz, 566.
Metz, 573.
Mumpelgart, 573.
Philipsburg, 568.
Rheinzabern, 569.
Speyr, 569.
Weiſſenburg,ad Rhenum, 570.
Worms, 566.

TRIENT

ad *Kempten*, 577.

TRIER

ad *Frankfurtum Mœni,vid. Iter* 140.
Moguntiacum, 566.

TUBINGA

ad Hechingen, Herrenburg, Horb, *Kurchheim infra Teccam*, Minſingen, *& Stutgardiam. Item, in Thermas Zellenſes*, 345. 346. *& ſeq.*

ULMA.

ad *Anſpach*, 623. *& ſeqq.*
Berlin, 600.
Botzen, 578.
Braunſweig, 614.
Bregentz, 619. 620.

Caſſel Haſſiæ, 520.
Cleven in Griſonibus, 621.
Coſtantz, 618.
Crembs, 584. 590.
Cur, 620.
Dünckelſpubel, 613.
Erdfurt, 614.
Feldkirch, 529.
Franckfurtum, Mœni, diverſæ viæ. vide Iter 144. *ad Oderam, ibid.*
S. Gallen, 618.
Gieſſen, 610.
Gotha, 613.
Hailbrunn, 603.
Hall, Sueviæ, 188.
Hamburg, 612.
Heydelberg, 604.
Iena, 600.
Ingolſtatt, 581.
Ips, 596.
Kempten, 577.
Konigsberg, Poruſſiæ, 602.
Lipzig, vide Iter 12, & 143.
Lindaw, 618.

Lintz, diverſa itinera, 194. *vide Iter* 142. *& ſeq.*
Lubeck, 612. *alia via,* 613.
Luneburg, 914.
Marpurg, 610.
Memmingen, 577.
Meran, 178. 179.
Meyland, 621.
Naumburg, 600.
Newburg juxta Danubium, 581.
Nürenberg, 392. *& ſeqq.* 599.
Paſſau, 583.
S. Polten, 588.
Popſingen, 613:
Poſen, 600.
Potzen, quære Botzen.
Rain, 580.
Regenſpurg, 581.
Rinteln. 611.
Roſtock, 612.
Rotenburg ad Tubarum, 613.
Schafhausen, 619.
Schorndorf, 603.
Schweinfurt, 613.

Strau-

Straubingen, 582.
ThonaWerth, 592.
Trient, 576. *& ſeqq.*
Venedig, *ibid.* *& ſeqq.*
Weiſſenburg, in Norico, 622.
Wien, terra & flumine, diverſis viis, vid. Iter 142. *p.* 579.
Wittenberg, vide ſupr. 12. *Iter.*
VVismar, 612.
Yſni, 619.
Zurzach, tres viæ diſtinctæ, 615.

VIENNA

ad *BreslaW*, 628.
CaſchaW, 646.
Clauſenburg, in Tranſilvania, 649.
Comorn, 651.
Cracau, 630.
Eperies, 646.
Frieſach, 634.
Gran, 652.
Gratz, 632.
Hermanſtatt, 650.
Iudenburg, 633.
Kuttenberg, 624.
Leutſch, 645.

Neiſſ, Sileſiæ, 627.
Niclasburg, Moraviæ, 626.
Ofen, 653.
Olmutz, 626.
Plindenburg, Hungariæ, 652.
Prag, 625.
Presburg, 641. *& ſeqq.*
Rab, 562. 654. 655.
Tirnaw, 642.
Tokay, 647.
Venedig, 633.
Villach, 636.
W*ardein, Hungariæ*, 648.
W*eiſſenburg, Tranſilvaniæ*, 649.
Znoim, Moraviæ, 623.

VILNA Lithuaniæ

ad *Rigam, Livoniæ, vide Iter Vltimum.*

WITTEBERGA

ad *Braunſweig*, 657.
Buckenburg, 658.
Dreſden, 663.
Eisleben, 660.
Hall Saxoniæ, 660.
Halberſtatt, 660.

Hannover, 658.
Helmſtatt, 657.
Hildesheim, 661.
Magdeburg, 617.
Meiſſen, 663.
Minden, 659.
Prag, 663.
Torgau, 662.
Wolfenbüttel, 660.
Zerbſt, 656.

WÜRTZBURG

ad *Bamberg*, 456. 571.
Berlin, 666.
Colberg, 669.
Culmbach, 457. 571.
Danzig, 669.
Francfurt juxta Mœnum, 543.
Leipzig, 571.
Stettin, 667.
Stolpe, 669.
Torgau, 665.
Wittenberg, 666.
Wollin, 668.
Zwickaw, 665.

INDEX POSTERIOR.

Quo continentur nomina Locorum præcipuorum, in quibus aliquid notatu obſervatuq; dignum occurrit. Ceterorum, quorum ingens multitudo eſt, quandoquidem nuda ſit atq; ſimplex eorundem mentio, nullam habendam eſſe rationem duximus.

A.

AAb, Aib, 106.
Abach, 85. 592.
Abenſperg, 85. 582.
Ach, Belgii, 71. 151. Aquisgranum.
Ach, ſupra Engen Hegoiæ, 492.
Adolzheim, 550.
Aderberg, quære Oderberg, in O.
Adorf, 118.

Aelſt,

Aelſt, 275.
Aglar, vide Aquilegia, 371.
Aguntum, 394.
Aibling, 526.
Aicha Bavariæ, 84. Sueviæ, 577.
Aichſtatt, quære Eichſtatt, in E.
Aiguebelle, Sabaudiæ. 330.
Ainod, Balneum ſalutiferum, 634.
Aix in Sabaudia, Aiguebelle, 330.
Alba Julia, 649.
Alcala de Henares, quære Complutum, in C.
Aldenarden, 271. Adenburg, Oldenburg, 212.
Aldendorf, 176. 400.
Aalen, 351. 539.
Allendorf, 176. & ſeqq. 546.
Allernheim, 173. & ſeqq.
Alfelde, 172.
Allheiligen, Arheiligen, 458.
Almanzhauſen, 541.
Aloſt, vide Aelſt, ſupr. 275.
Altenburg, Miſniæ, 115. 665. Hungariæ, 654. Holſatiæ, 183. Weſtpha-

phaliæ, vide Oldenburg.
Altenhofen, 634.
Altenkürchen, 235.
Altenmarckt, Bavariæ, 91. Styriæ, 478.
Altenſtatt, 83.
Altorf, Helvetiæ, 322. Sueviæ, 322.
Ditionis Noribergenſis, 529.
Amberg, 137.
Amſterdam, 245. 400.
Amelburg, Amœneburg, 460.
Amelungsborn, 547.
Amersfort, 243.
Amorbach, 607. & ſeq.
Amſtatten, 587.
Annæmontium, Annæberg, 139. 443.
Annaburg, in Silva, 383.
Andernach, Andernacum, 72.
Angelberg, 308.
S. Andreæ in Lavanthal, 522.
Angermund, vetus, 192. Nova, 514.
Anklam, 450.
Anſpach, vide Onoldsbach.
S. Arnoult, 282.
Antoing, Antonia, 193. 264.

Arn-

Antorf, pag. 1. & ſeqq. 252.
Apen, 446.
Apenrade, 182.
Aquapendente, 364.
Aquilegia, 371.
Aquisgranum, Ach, 71.
Arras, vide Atrecht, 287.
Arau. 387.
Ara Bacchi, quære Bacherach.
Arburg, 387.
Ardacker, 595.
Arenberg, 251. & ſeq.
Argen, 617.
Argenthal, 472.
Arlsberg, 452. & ſeq.
Arlun, 66. 68.
Armentiers, 265.
Arneburg, 192.
Arnheim. 242.
Arnoldſtein, 368.
Arnsberg, 218. & ſeq.
Arnsbock, 523.
Arnſtatt, 125. 553. 613.

Arnſtein, 167.
Arxleben, 657.
Asha, Brabantiæ, 275. Aſcha vel Aſchau, Auſtriæ, 101. 594.
Aſchaffenburg, 224. 455. 542.
Aſchersleben, 184. 191.
Aſſens vel Aſsnis, 524.
Aſperg: Hohen-Aſperg, 470.
Attendorn, 228.
Atrecht, 287.
Aventicum, vide VViflisburg, 528.
Auerbach, 117.
Avesnes, Avenna, 77. 285.
Augsburg, 82. 84. 296.
Avignon, 337.
Avillane, 333.
Auguſtusburg, 515.
Aurach, 300. Hohen-Aurach.
Aurich, 445.
Auſchwitz, 165.
Auſſee, 93.
Auſſig, 441.
Auſpitz, 626.
Auſterlitz, 626.
S. Ayoult, 282.

B.

Bacherach, 74.
Baden, Helvetiæ, 325. 374.
Balingen,476.
Ballſtal, 380.
Bamberg, 110. 456. 468.
Barcelona,Barcinona, 340.
Barenburg, 170.
Barhut, 666.
Barleduc, 306.
Barlemont, 287.
Barth, 201.
Bartfeld, 414.
Barſem.170.
Baſel, 314. 426. 492.
Baſtoigne, Baſtonack, 67. 261.
Beaume les Nonnes,316.
Baunach, 545.
Bauzen,Budiſſinum,509.
Bayerdorf, 109.
Bayrreuth, 114. 468.
Beaumont, 288.
Beffort, 377. & ſeq.
Beichlingen. 133. & ſeq.

Bein-

Beinheim, 568.
Beiſcheldorf, 369.
Belle, Bellain, 265. Belbuch, 341.
Belick, 219.
Bellinica navigatio, Belliniſche Fahre, 203.
Bellinzona, Bellentz. 372.
Belgern, 662. & ſeq.
Beliz. 202. Belitium, 383. 511.
Beltzig, 499.
Benedict Beuren, 526.
Beneſchau, 521. Benſchin, 161.
Benfeld, 429.
Benſchin, Bentſchin, 409.
Bensheim, 465.
Beraun, 88.
Berchin, 70.
Berchingen, 533.
Beerenwald, 564.
Bergen op Soom, 256.
Bergen Hannoniæ, 280. 293. Berge vel Haus zum Berg, Weſtphaliæ, 400. ad S. Winoch, 269.
Bergerdorff, 70.

B.

Bacherach, 74.
Baden, Helvetiæ, 325. 374.
Balingen, 476.
Ballſtal, 380.
Bamberg, 110. 456. 468.
Barcelona, Barcinona, 340.
Barenburg, 170.
Barhut, 666.
Barleduc, 306.
Barlemont, 287.
Barth, 201.
Bartfeld, 414.
Barſem. 170.
Baſel, 314. 426. 492.
Baſtoigne, Baſtonack, 67. 261.
Beaume les Nonnes, 316.
Baunach, 545.
Bauzen, Budiſſinum, 509.
Bayerdorf, 109.
Bayrreuth, 114. 468.
Beaumont, 288.
Beffort, 377. & ſeq.
Beichlingen. 133. & ſeq.

Beinheim, 568.
Beiſcheldorf, 369.
Belle, Bellain, 265. Belbuch, 341.
Belick, 219.
Bellinica navigatio. Belliniſche Fahre, 203.
Bellinzona, Bellentz. 372.
Belgern, 662. & ſeq.
Beliz. 202. Belitium, 383. 511.
Beltzig, 499.
Benedict Beuren, 526.
Beneſchau, 521. Benſchin, 161.
Benfeld, 429.
Benſchin, Bentſchin, 409.
Bensheim, 465.
Beraun, 88.
Berchin, 70.
Berchingen, 533.
Beerenwald, 564.
Bergen op Soom, 256.
Bergen Hannoniæ, 280. 293. Berge vel Haus zum Berg, Weſtphaliæ, 400. ad S. Winoch, 269.
Bergerdorff, 70.

Bergſtraſs, 465.
Berka Thüringiæ, 555.
Berlin, 423.512.ſeq.600.666.& ſeq.
Bern, 326.
Bernau, 513. 514. 515.
Bernburg, 134. 498.
Berneck, 114.
Berngries, 533.
Beſſenbach, 543.
Beſenboig, 584.
Beskau, 144.
Beunen, quære Boulougne.
Beurberg, 526.
Bevern, Beverungen, 402.
Beuren, Benedict Beuren, 526.
Beuthen, Beziers, 338.
Beytzen, 140. & ſeq.
Biber, 541.
Bibrach, 388.
Biburg, 100. 534.
Biela, 147.
Bienenbuttel, 499.
Biettigheim, 470.
Bileſeld, 115.

Bilſen, Bilſa, 69.
Binche vel Bins, 263. 280.
Bingen, Bingum, 75.
Binnicken, 470.
Bipons, 79. Biſantz, 317.
Biſchoffsheim, 224. 455.
Biſmarckt, 185.
Bitterfeld, 659.
Blamont, 304.
Blanckenberg, 236.
Blanckenheim, Blanckenhain, 132.
Blaſſenburg, 457. (502.
S. Blaſius, 348.
Blaubeuren, 297. & ſeq.
Blech, 117.
Bleyſtein, 532.
Blies-Caſſel, 281.
Blochingen, 80.
Blumberg, 315.
Bochine, 414. Blonie, 158.
Budenwerder, 401.
Bogen, 593.
Bockelen, 397.
Bockholt, 405.

Boleslau, quære Bunzel, 509.
Bolckenhayn, 562.
Bologna ſeu Bononia Italiæ, 361, Bologne Belg. 289.
Bolwaert, 231. Bolſena 364.
Bonn, 237. 253.
Boppart, 73. Bopfingen, 613.
Borcken, 229.
Borchdorf, 177.
Born, 116. 515.
Bortscheid, 71.
Boſonuille, 283. Boſkowitz, 164.
Botmar, Botwar, Groſſen Botmar, 603. (& ſeq.
Bouchain, 288.
Boulogne Galliæ, 361. & ſeq.
Boxbergen, Bocksberg, 550.
Boxtehude, 447. 612.
Boxtel, 239.
Bouen, Bolzanum, vel Polzanum, 357.
Brabau, 157.
Braine le Conte, 268.
Braine Alleud, 270.
Brait, Marckbrait. 174.
Braitingen, 547.

Brakel, 169.
Brackenheim, 470.
Bramſtade, Holſat. 183.
Brandeburg vetus, 152. 385. 500. Nova, 204. Boruſſiæ, 152. 602.
Brandeis, 147.
Braubach, 73.
Brauna, 494.
Brauneck, 393.
Braunsberg Boruſſiæ, 152.
Braunſwig, 124. 129. 539.
Brefort, vel Bredefort, 230.
Bregentz, 619. 620. Breine, 270
Bremen, 170. 446. 547.
Bremerfurde, 446.
Brenner, Montes, 356.
Brentzlau, 513. Breslau, 156. 418. 510.
Brettheim, 79. 604. & ſeq.
Brettin, 512.
Bretſch, 662.
Breyſach, 428.
Brig, Walleſiæ, 323. Sileſiæ, 407. 416.
Brinn, 432.
Brixen, 356.

Brizen, Brietzen, Trewenbriezē, 511.
Brod Bohemiſch, 625. Teutſch Brod, 163. 624.
Bruchſal, in Spirenſi tractu, 79. 604.
Bruck, Palatinatus ſuperioris, 87. in Bavaria, 90. in Styria, 94. 632. in Auſtria inferiore, 518. in Flandria, 276.
Bruſſel, Bruxellæ, 77. 272. & ſeq.
Bruckenau, 167.
Brunsbuttel, 179.
Bruchſel, vide Bruchſal, 79.
Buchen, 609.
Buchorn, 310, 388.
Buchsheim, Cœnob. Carthuſianorum.
Budin, 441.
Budiſſina, 509.
Budlein, 413.
Budweis, in Bohemia, 520. in Moravia, 624.
Bullon, 284.
Bukau, 559.
Buckenburg, 658. & ſeqq.
Bumbs, 517.

Buntzel, Bohemiæ, vetus & nova, 147.
Sileſiæ, 509.
Bûnzing, 589.
Büren, Helv. 381.
Burgaw, 82.
Burgdorff, 326. 387.
Burgebrach, 456.
Burgo, Burgum, 359.
Burgſtenvorde, 221.
Burckhauſen, 493.
Burckheim, 581.
Burtenbach, 344.
Buſtritz, 164.
Buttelſtatt, 133. 504.
Butthart, 189.
Buzbach, 227. 403.
Byrrhon, Buren, 381. ſupra.
Bythau, 147.

C.

Cadau, Cadan, 458.
Calais, 266.
Calb, in Magdeburg, 497. Ducatu Würtembergico, 349.
Calais, 438.

Calau, 143. & ſeq.
Camentz, 145. 509.
Camieniecz, 159.
Camerich, 286.
Camin, 434. 437. 668.
Campen, 231. & ſeq.
Campe, Cœnobium, 201.
Canſtatt, 80. 294. 470.
Canterberg, Britanniæ, 290.
Caorle, 370. 483.
Capel, Cœnob. 344.
Capelle, Urbs, 73.
Caſchau, 647.
Caſtellaun, 472.
Caſſel, 168. 171. 402. 510.
Caſſele, 266.
Caſtell in Palatinatu ſuperiore, 137.
Caſtell Franco, 360.
Catelnburg, 171.
Caz, vel nova Cazenelenbogen, 74.
Cella, 177.
Cenis mons, 332.
Cervera, 340.
Chaalon ſur Marne, 307.

Chambery, 331.
Charlemont, 279.
Cham, 162.
Charey, 377.
Caſteau- Cambreſis, 285.
Chaſteau de Beaune, 330.
Chaſteau Salins, 307. 573.
Chaſtillon, 292.
Chavetoigne, 77.
Chemnitz, 515.
Chimay, 285.
Chiny, 284.
Chottenberg, 434. Colberg, 669.
Chotiſſauu, 87.
Chur, Curia Rhætorum, 620.
Cibinium, Hermanſtatt, 650.
Cilly, 480.
Cirle, 353.
Clagenfurt, 395. 523.
Claire Fontaine, 66.
Clauſen, Tyrolis, 356. 578. Helvetiæ, 380. Venetorum. 359.
Clauſenburg, 649. & ſeq.

Clempenau; 204.
Clerff, 78. 272.
Clervaux, 316.
Cleve, Clivia Rhætica, 485. 621.
Clöſterlin pagus, 451.
Cloſter Neuburg, 597.
Coblentz, Confluentia, 72. 250.
Coburg, 110. & ſeq.
Coege, 195, Coege, Coagium.
Cevorden, 221.
Colberg, 208.434.669.
Coldingen, 182.
Coldez, 517.
Colin, 625.
Colmar, 428.
Colmſee, 419.
Cöln, Colonia Rheni, 70. 236. 241. ad Sprevum, 423.
Colonge, 334.
Coloſwar, 649.
Como, 485.
Comorn, 651.
Commotau, 516.

Complutum, 342.
Concordia, 369.
Coppenhagen, 196. 524.
Copet, 329.
Corbach, 215.
Corbey, 401.
Corlin, 435.
S. Cornelis Münſter, 251.
Cortrick, 268. & ſeq.
Corwitz, 139.
Coſsla, Coſel, 161. Koſel.
Coslin, 434. 669.
Coſswick, 656.
Coſtantz, Conſtantia, 311. 342. 489.
618.
Coſtyan, 149. Koſten.
Cottbus, 140.
Cothen, 497.
Coverden, vide Coevorden, 221.
Cracaw, 162. 166. 409. 630.
Crailshaim, 223. & ſeq. 551.
Crainburg, 367.
Crems, 430. 584.

Heilig Creutz, S. Crux, 573.
Creutzberg, 546.
Cromauu Moraviæ, 431.
Croſſen, 146. 423.
Culm, vel Colm, 420.
Culmbach, 457. 468. 665.
Culmſee, vide Colmſee, 419.
Cuma, 637.
Cur, quære Chur, ſupra.
Cuſtrin, 439. 565.
Zaslau, 624.

D.

Dabor, 208.
Dachſtätten, 528.
Dalfingen, quære lit. T.
Dalmin, 501.
Damm, Pomeraniæ, 436. Magdeburg, 666.
Dambach, 190.
Dambsweg, 96.
Damgarten, 449.
Dampierre, 316.
Dannenberg, 198. 553.

S. Daniel, 369. 638.
Dantzig, 147. 150. 151. 420.
Dargum, 200.
Darmſtatt, 464.
Dattenried, 314. 574.
Daventer, 230.
Debretz, 647.
Deidesheim, 561.
Deckendorff, 593. & ſeq.
Delft, 240.
Delmenhorſt, 398. 446.
Demmin, 385.
Dermbach, 175.
Derendingen, 299.
Deſſau, 558.
Dettelbach. 455.
Deventer, 230.
Deuren. 72.
Dewin, 641.
Dieben, Diebiſche Haide, 120.
Diekirch. 260.
Dieppach, 106.
Diepholt, 211. & ſeq.
Dieſſenhofen, 312. 388.

Dieſt, 68.
Dietenhofen, 283.
Dietfurt, 136.
Dillenberg, 227.
Dillingen, 591.
Dilſperg, 549.
Dinant, 262.
Dünckelſpühel, 105. 223. 538.
Diſchingen, 391.
Ditmaning, 535.
Dieſta, 68.
Dietmarſen, 179. & ſeqq.
Dixmuide, 271.
Doblach, 394.
Doblen, vide Dublin, 154.
Dockum, 232. 233.
Dole, Dola, 318. Dolo, 360.
Dömitz, Damitz, 193. 199.
Dommitſch, 512. Donawerda, 104.
Dordrecht, 240.
Dornburg, 112. Dormans, 307.
Dornick, 264.
Dorog, 647.
Dorſten, 425.

Dortmund, 229. 406.
Dotechom, 230.
Dotis, 651.
Douay, Duacum, 288.
Dover, in Britannia, 290.
Draburg, ſuperius, & inferius, 394. 396.
Dräskürchen, 630.
Dregemel, 480.
Dreckhauſen, Trechtingshauſen, 75. & ſeq. 472.
Dreckſtenuord, 220.
Drendelburg, 402. Trendelburg, & (ſeq.
Dreſen, vel Drieſen, 439.
Dreſden, 142. 144. 384. 544. 663.
Driffelſtein, Cœnobium, 542.
Dublin, Churlandiæ, 154.
Duinkürchen, 269.
Duino, 372.
Durbuy, 273.
Dürren, Dura, 72.
Dürrenrohr, 586.
Durlach, 349.
Dürrenreut; Türſchenreut, 138.

Duſ-

Düſſeldorff, 241.
Dutlingen, 475.
Duysburg, 241.

E.

Ebbeckdorf, 130.
Eberbach, 605.
Ebersbach. 80.
Ebersberg, Bavariæ, 91. Auſtriæ ſuperioris, 479. 586.
Ebersdorf, 640.
Eberswald, 514.
Ebingen, 476.
Eborach, Ebrach, 456. 664. & ſeq.
Echternach, 78. 260.
Eckelenfort. 183.
Eckmül, 564.
Eckersberg, 504.
Efferding, 104.
Egeln, 191.
Egenburg, 431.
Eggenfelden, 100.
Eger, Egra, 117. 138. 442.
Egliſſauu, 325.
Ehingen, juxta Danubium, 615. ad Nicrum, 299.

Ehrenberg, 491.578. & ſeq.
Ehrenhauſen, 530.
Ehrenbraitſtein, 73.
Eichſtatt, 108.
Eilenburg, 506.665.
Eimbeck, 171. 176.398.547.
Eiſenach, 504, 546.
Eiſenarzt, 477.
Eisfeld, 121.
Eisleben, 133.660. & ſeq.
Eitingen, 300.
Ekelnford, 183. 523.
Eckersberge, 504.
Elbingen, 81. 591.
Elchingen, 81.591.
Eldena, Eldenaw, 193. 449.
Ellingen, 107.
Elnbogen, 138.
Elſaszabern, 572.
Ellwangen, 350.538. & ſeq.
Elze, 172.
Embden, 217.445.547.
Embskirchen, 540.
Emmerich, 242.

Engelsberg, 627.
Engen, 475.
Engerzell, 101. 594.
Enghien, 268.
Enied, 649.
Ens, 586.
Ensbrugg, quære Oenſprugg, Oenipons.
Enſisheim, 429. 573. & ſeqq.
Enzersdorff, 623.
Eperies, 412. 413. 646.
Erberspach, Erwolzbach, 563.
Eretshauſen, 530.
Erdfort, 125, 463. 504. 614.
Ericourt, 377.
Eringen, vide in O. 210.
Erlang, 109.
Ermsleben, 128. 667.
Eſch, in Ducatu Luxemburgico, 261. in Silva Weſtraſiæ, 234.
Eſchenbach, 539.
Eſchwege, 175. 462. 546.
Eſcluſe, la Cluſe, 334.
Esdan, quære Sedan, 293.

Eſslingen, 80. 539. 604.
Eſpinois, Hannoniæ, 263. 307.
Eſtain, 292.
Eſtcha, 105.
Ettal, 353.
Ettenheim, 427.
Ettersheim, 76. 567.
Etlingen, 295.
Euskurchen, 72.
Eybach, 108. 109.
Eylenberg, Quære Eilenberg.
Eywanſchitz, 431.

F.

Fait, Faido, 379.
Falckenaw, 138. 457.
Falckenſtein, in Bavaria, 162. in Palatinatu inferiore, 459.
Falſcheit, 277.
Farensbach, 540.
Felſtritz, quære in V.
Fellach, 638.
Feldberg, 384.
Feldkurch, 451. 620. aliud in Carinthia, 636.

Ferbellin, 203. 382.
Ferrara, 361.
Ferrenſtein, 409.
Feucht, 529.
Feſteburg, 551.
Feuchtwang, 552.
Fichel, 199.
Finſtermünz. 484.
Finſterwald, 143.
Figueras, 339.
Firnsberg, 174.
Fiorenzola, 362.
Fladingen, 175.
Flensburg, 182. 523.
Fleurmont, 315.
Flüſſingen, 252.
Florentze la Bella, 65.
Florentz, 363.
Florinne, vel Florines, 280.
S. Florian, 479.
Fontaine l'Euesque, 262.
Forchaim, 110. 468.
Fortbach, 282. Fortbach, Furtbach, (290.
Forſt, 145.
For-

Forſtenberg, 203.
Foſse, 262.
Fraga, 341.
Framersbach, 213.
Franecker, 231.
Franckenſtein, 156.
Franckna, 467.
Franckenmarckt, 518.
Franckenberg, 215.
Francfurt ad Mœnum, 76. 225. & ſeq. diverſa ex eodem itinera, ſeqq. Idemq; p. 404. 455. 506. & ſeqq.
Francfurtum ad Oderam, 141. 206. 423. 552. 565. 600.
Franzburg, 201.
Frauuenalb, 296.
Frauuenburg, Boruſſiæ, 152. Churlandiæ, 154. Bohemiæ, 532.
Frauuenburg Stiriæ, 97. 633.
Frauuen ad Sylvam, 124.
Frauuenbrunn, in Helvetia, 381. in Auſtria, 585.
Frauuenfeld, 343. 475.

Fra-

Frawenradt, 175.
Frawenſtatt, 149.
Fresſin, Freſſaing, 288.
Frawenberg, 532.
Freudenſtatt, 301, & ſeq.
Freudenberg, 278.
Freyberg, Miſniæ, 141. 443. 516.
Freyburg, in Nuitonia, 382. in Briſgoia, 427.
Freuenwalde, 207. Aliud in Marchia, 513.
Freyſing, Fruxinum, 99.
Freyſtatt Auſtriæ, 519. in Teſſinenſi Ducatu, 165. in Glogovia, 422. in Hungaria, 642. in Palatinatu ſuperiore, 533.
Friburg, vel Freburg, Friſiæ, 445.
Fridberg Bavariæ, 84. Wetteraviæ, 226. 404. 462. in Marchia Brandeburgenſi, 146. 439.
Frieſach, 634. & ſeq.
Fries, 222.
Frieſolte, 216.

Friſchaff,436. 668.
Fritzlar, 209. 403.
Fronleuten. 94.
Fueſſen, 488.
Fulda, 167.
Fultenbach, Cœnob. 187.
Fura, 77.
Furenholt, 400.
Furſtenfeld, 207.
Furſtenwald,423.
Furſtenzell, 103.
Furt, Bavariæ, 162. Norimbergenſium, 540.
Furtbach,quære Fortbach, ſupra.
G.
Gabel, Kaplon, 147.
Gadebuſch, 197.
Gaildorf, 350.
Gaimersheim, 528.
S. Gallen, 321. 618.
GallNeukirchen, 519.
Gamertingen,476.
Gandersheim, 176. 398.
Ganckhofen. 100.

Gardleben, 185.498.
Garſten, Steyr garſten, 478.
Garz, 514.667.
Gêfras, 114.
Geiſenfeld, 85.
Geiſenhauſen. 100.534.
Geislingen, in territorio Ulmenſi, 81. ad Kocheram, 467.
Gelderen. 244. & ſeq.
Geldnaken, 274.
Gellingen, 126. 168.
Gelmuyden, 232.
Gelnhauſen, 505. 506.
Gemblours, 270. 272.
Gemona, 369. 371.
Gemen, 229.
Gemünd in Suevia, 108.188. in Carinthia, 366.
Genappe, 272.
Genff, 329.
Gengen, 80.
Gengenbach, 571.
Gent, 275. & ſeq.
Gentin, 559.

Gera.

Gera duplex, Voitlandiæ, 118. in Ducatu Mediolanenſi, 486.
Gerbſtatt, 133.
Gerltzheim, Geretzheim, 249. 458.
S. Germain, 334.
Germersheim, 458. 566. 570.
Gerenroda, 126.
Gerſthofen, 104.
Geſenck, 629.
Geſſor, 195.
Geſtilen, 323.
Geuelsberg, 406.
S. Geuuer, Goar, 74.
Geuuertshauſen, 74.
Geyersperg, 635.
Giengen, 187, 391. & ſeq.
Gieſſen, 403.
Gifforn, 130, 196, 539.
Girona, 339.
Glaion, 285.
Glaris, 322.
Glattauu, 163.
Glatz, 156. 160.
Gleibitz, 415.

Gleichen, 176.
Glemona, Gemona, 369. 638.
Glogau magna, 148. parva, 160.
Glokenitz, 631.
Gnadenberg, Cœnobium, 530.
Gnadenthal, 234.
Gneſen, 419. 421.
Goar, 74.
Goch, 244.
Godesberg, 237.
Golnaw, 435. 436.
Gommeren, 656.
Goms, 323.
Gonnawitz, 480.
Goppingen, 80. 539. 603.
Gorlitz, 248. 509.
Gortz, Goritium, 482.
Goslar: Goslaria, 123.
Gotha, 121. 191. 463. 504. 613.
S. Gotthartsberg, 379. & ſeq.
Gottingen, 176. 546.
Gottdorf, 181.
Gottſtatt, 139.
Grabau, 199. 200.

Graben, 567.
Gradiſch, 482.
Gran, 652. & ſeq.
Granges, 377.
Graudentz, 420. 601.
Graventhal, 111.
Grauenwerd, 585.
Grayspach, 440.
Gratz, in Styria, 94. 632.
Greding, 537.
Greiffenſtein, 597.
Greifsmolen, 448.
Grein, 584. 595.
Grevenberg, 113.
Grieffenhagen, 564.
Greiffenberg, 395. 434.
Grimm, in Miſnia, 385.
Grimmen, in Pomerania, 385.
Grimborg vel Grimburg, 259. 561.
Grinki, 359.
Grino, 359.
Gripswald, 204. 449.
Grobming, 95.
Grodkau, 628.

Grodna, 159.
Groesbeck, 244.
Gronberg, 214.
Groningen, Friſiæ, 222. Ducatus Würtenbergenſis, 80.
Groſſenhaan, quære. Hain.
Groſſen Sommern, 134.
Grubenhagen, 123.
Grunauu, 172.
Grunberg, 163. 463.
Grunenbach, 577.
Gruningen, quære Groningen, 80.
Guben, 145.
Gulch, 70, 254.
Guldene Eſel, Mons, 160.
Gundelfingen, 622.
Gundelsheim, 604.
Gundersdorff, duplex in Auſtria, 623. 630.
Gunzburg ad Danubium, 81. 580. 591. ad Guntzium, 496.
Gunzenhauſen, 391. 528.
Guſtrau, 186.
Gutterbock, quære in I.

Gützkan, 204.

H.

Habr, 624.
Hadersleben, 182. 523.
Haffnetzell, 101. 593. Hafnia, 196.
Haag, Hollandiæ, 240.
Hagenauu, in Ducatu Megapolitano, 197. in Alſatia, 569. & ſeq.
Hager, 228.
Haidelsheim, 79.
Haidenhaim, 187.
Haigerloch, 347.
Hailbronn, quære Haylbronn, 188. 189. 247.
Hain, 383.
Hain, vel Han, Sileſiæ, 508. Miſniæ, 140. 383.
Hainburg, 640.
Hall, Sueviæ, 188. 351. & ſeq. 551. Saxoniæ, 558. Hannoniæ, 270. in Valle Oeni, 486. in Archi-epiſcopatu Salisburgenſi, 95.
Halberſtatt, 126. 129. 660.
Hallenberg, 218. Hallel, 95.

Hallerburg, 661.
Halteren, 229.
Hallermund, 661.
Hallerſpring, ibid.
Hamm, 219. 425.
Hamburg, 173. 178. 447. 614.
Hammelburg, 167.
Hammelen, 401. 547.
Hammerſtein, 73.
Hanaw, 506.
Hanichen, 659.
Hannover, 172. 658.
Hannuye, Hanutum, Hainaut, 273.
Harburg, in Norico, 105. Ducatu Lünenburgenſi, 173. Saxoniæ, 173.
Hardemberg, 399.
Harderwick, 246.
Harlingen, 232.
Haſſelt, 69. 399.
Haſeluner, 399.
Haſsfurt, 455.
Haslach, 572.
Hattem, 231.

Hauelberg, 500. 559.
Haueſtein, Mons excelſus Helvetiæ, 380.
Hauſen, 341. aliud in Valle Kintzingana, 571.
Haus zum Berg, 400.
Haye, quære Hain.
Hechingen, 347.
Heide in Dietmarſia, 179. ad Hayde, Cœnobium Haſſiæ, zur Heyde, 168.
Heilsbronn, 468.
Heiligenpeil, 152.
Heinrichſtatt, 129.
Heldrungen, 134.
Helmont, 239.
Helmſtatt, 198. 247. 657.
Hemau, 530.
Helſingburg, 206.
Heniczida, 647.
Heppenheim, 465.
Herbemont, 284.
Herben, 284.
Herborn, 227. & ſeq.

Herrenbraitingen, 546. 555.
Herrenberg, 348. & ſeq.
Heriſau, 221.
Hermanſtatt, vide Cibinium, 556.
Hermanſtein, 73.
Heroltzberg. 113.
Herrieden, 552.
Heersbrugg, 531.
Hersfeld, quære, Hirſchfeld, 168. 463.
Herwerden, Hervorden, 211.
Hertzberg, 507.
Hertzogenaurach, 545.
Hertzogenbuſch, 239. & ſeq.
Heſſem, 129.
Heuerle.
Heuſden, 240.
Heuuen, 475.
Heuuerswerda, 145.
Heybach, 608. Gros Heubach.
Heydeck, 109.
Heydelberg, 248. 466. 549. & ſeq. 568. & ſeq. 604. 606.
Heydenheim, 187. 613.
Heylbronn, 188. 604.

Heiligenpeil. 602.
Hildesheim Saxoniæ, 176. 473.
Hilpoltſtein, 109. 536.
Hindelopen, 231.
Hirſchau. 531. oppid. Cœnob. 349.
Hirſchfeld vel Hersfeld, 209. 148.
463.
Hirſchheid, 110.
Hirſchhorn, 606.
Hitzagger, Hitzger, 553.
Hochberg, 427.
Hóchſt, juxta Mœnum, 76. 567.
Hóchſtätt ad Danubium, 592. 622. in Franconia, 545.
Hoochſtratten, 256.
Hoff, in Voitlandia Curia, 155. 371. in Bohemia, 562.
Hoffalitze, 273.
Hohen Aſperg, 470.
Hohenbuchen, 540.
Hohen Cammer, 527.
Hohentwiel, 492.
Hohenwart, Bavariæ, 85. 136.

Hohenzollern, 347.
Hoierswerda, Heuuierswerde, 145.
Holland in Boruſſia, 601.
Hollenbrunn 623. aliud, 651.
Hollenburg, 597.
Holtzhauſen, 91.
Homburg, Saræ-potan. 292. Haſſiæ, 209. 461.
Horb, 347.
Horn, Weſtphaliæ, 169.
Hornberg, Hornburg, Hornborg, Weſtphaliæ, 229. 447. Bohemiæ, 447. Craichgoiæ, 605. Silvæ nigræ, 572.
Horſchitz. 562.
Hoſpitäl, Helvetiæ, 323. 379. Fori Julii, 366.
Hoſtenbach, 235.
Hoſterlitz, 431.
Höchſter, vel Hüxer, Höxter, 610.
Hranicc, quære, Weiskirch.
S. Hubert, 261.
Hügelsheim, geminum in Badeno Marchionatu, 295. 427. 565.

Hullt,

Hulſt, 271.
Hundsmarckt, 97. 633.
Hungen, 462.
Huſum, 180.
Hütten, 76.
Huttuuil. 326.
Huy, Huyum, 66. 273.
Hympoletz, 163.

I.

Jablunka, 410.
Jägerspurg, 146. 439.
Jagſtfeld, 608.
Jagſthauſen, 560.
Jaiſchwitz, 627.
Jamais, 292.
Jankaw, 521.
Jaromir, 155.
Jauer, 563.
Jaurinum, 655.
S. Jean de Maurienne, 331.
Jena, 112. 502.
Jencoping, 205.
Jericho, Cœnobium, 192.
Jeſsen, 512.

Ignaiuda, 340.
Illerthüſſen, 576.
Ilkuſch, 162.
Ilm, Ilmen, 502.
Ilmenauu, 125. 613.
Illſt, 233.
Iltzhofen, 467.
Ingelfingen, 560.
Ingelheim, 75.
Ingolſtatt, 136. 527. 537. 581, 592.
Innichen, 394.
Inſpruck, 354. & ſeq. 484.
Inſulæ Flandricæ, 265.
Jochimsthal, 139. 443.
Iperen, 269.
Ips, 296.
Itſin, Urſin, Cœnob. 496.
Iſelburg, 230. & ſeq.
Iſelon, 228.
Iſernhagen, 173.
Iſny, 489. 619.
Iſper, 595.
Judenburg, 97. & ſeq. 633.
Judersdorff, 99.

Judoigne,

Judoigne, 274.
Julin, 668.
Jungenbunzel, 147.
Jüterkock, 383. 512.
Itzeho, 178.

K.

Kala, 112.
Kablon, Gabel, 147.
Kalb, 349.
Kaldehart, 219.
Kalbe, Miſn. 497.
Kalenberg, 598.
Kalis, 438.
Kaltenweſten, 604.
Kapelberg, 367.
Kapfenberg, 632.
Kailbad, 442.
Kauffmans Sarburg, 305. 572.
Kaunitz, 432.
Katzberg, Kätſchberg, 366.
Kelheim, 592.
Kelmüntz, 577.
Kelterspach, 76.
Kemmat, Kemnath, 117.

Kemberg, 120.
Kemnitz, vid. C.
Kempen, 239.
Kempten, 488. 577.
Kentzingen, 427.
Kerpen, 254. aliud, 254.
Kesmarckt, 413. 414. & ſeq.
Keyſers eſch, 472.
Keyſersheim, vel Keyshoim, 107.
Keyſerslauter, 258. 460. 561.
Keyſerſtul, 387. 617. & ſeq.
Kiel, 183.
Kienberg, 632.
Kindelbruck, 127. 191.
Kippenheim, 427.
Kirchberg auffm Hundsruck, 575.
Kirchdorff, 413. 645.
Kircheim infra Teccam, 347. 539. in Haſſia, 460.
Kirchellen, 277.
Kiſſingen, 90.
Kitzing, 175. 541. 613.
Kispühel, 487.
Kladra, 532, Klagenfurt, 391.

Klaum, 177.
Klenenberg, 210.
Klingenberg, 210. 224.
Klingenauu, 617.
Kloppenburg, 216. 399.
Klôſterlin, 451.
Kloſterrath, 71.
Klotze, 198.
Kniebis, 301.
Knitelfeld, 521, 633.
Knöringen, 82.
Kobel, Kofel, 359.
Kobelgura, 157.
Kochendorff, 607.
Kochersberg, 303.
Koge, Koege, Coagium, 195.
Coieten, 629.
Kónigsberg, Boruſſiæ, 152. 601. Bohemiæ, 130. Luſatiæ, 442. 508. Marchiæ, 564.
Kónigsbrunn, 350. Kónigsdorff. 152.
Kónigshofen, 190. 223. 545. aliud, (545.
Kónigslauter, 657.
Kónigslohn, Cuma, 637.

Konig-

Königſtein, Wetteraviæ, 234. Miſn. 441.
Königswinter, 237.
Köppenick, 423.
Kopfſtein, 492. & ſeq.
Kornburg, 536.
Korneuburg, 585.
Köſching, 136.
Koſteletz, 164.
Köten, quære in C.
Krakauu, in Ducatu Megapolitano, (186.
Krauta, 189.
Kreitsheim, 467.
Krumbach, Hungariæ, 412.
Kruſcheza, 482.
Krzemień, 159.
Kuchen, 80.
Kunſtatt, 164.
Kupfenberg, in Aichſtättenſi Epiſcopatu, 537.
Kuttenberg, 624.

L.

Labiau, 153.
Ladenburg, 248. 606.

Laimen, Leymen, 469.
Lambach, Lumbach, 518.
Lambſpring, 397.
S. Lambrecht, 79.
Lankawitz, 98.
Landau, in Bavaria, 103.
Landeck, in Pomerellia, 146. 438. in Ducatu Tyrolenſi. 452.
Landsberg in Marchia, 146. 439. in Bavaria, 352. in Miſnia, 496.
Landshut in Bavaria, 100. 534. 562. in Sileſia, 562. & ſeq.
Landrechies, Landreſy, 285. & ſeq.
Landſtall, Landſtul, 258. 460.
Laneburg, Luneburg, 332.
Langenauu, 81.
Langenfeld, 540.
Langenlois, 430.
Langenſaltza, 122.
Langenſteiſslingen, 616.
Langenzenn, 548.
Langres, 377.
Lanziz, 158.
Lauamand, 396.

Laubburg, quære Lopurg, 559.
Lauenburg in Caſſubia, 433. & ſeq. 669.
Laufen ad Traunam, 93. in Noribergenſi territorio, 116. 530. in Saliſburgenſi Epiſcop. 93. 535.
Lauffenberg, 313. 374.
Lavanthal, 522.
Laugingen, 187. 350. 591.
Laun, 516.
Laupheim, 389.
Lauringen, 189. 503. 615.
Lauterburg, 565.
Laybach, duplex in Carnia, 481. 367.
Lebus, 206. 565.
Lechenich, 254.
Leinbach, 589.
Leipheim, 591.
Leipzig, 113. Lipſia, 116. 119. 665.
Leisnick, 516.
Lemburg, quære Lauenburg.
Lemgaw, 169.
Lemuonte, 211.
Lengerick, 405. 217.
Lens, 288.

Lenzburg, 387.
Leoben, vel Leuben, 94. 477. 633.
Leonberg, 297.
S. Leonhart, 522.
Leer, 217.
Lerida, 341.
Leſſine, 268.
Letſch, 453.
Leuchtenberg, 532.
Leucker, 323.
Leuſe, Leutze, 264.
Leutkirch, 319. 491. 619.
Leutmaritz, 441.
Leutomyſsl, 556.
Leutſch, Leutſchaw, 413. 645.
Leuoerden, 211.
Leeuuarden, 211. 233.
Levin, in Comitatu Glazenſi, 156. in Sileſia. quære Loben.
Leyden. Lugdunum Belgii, 240.
Libenau, quære Lieuenau, 168. 424.
Liebenſtein, 604. (610.
Liechtenau, in Hanouienſi Comitatu, 295. in PadebornenſiEpiſc. 556.
Liech-

Liechtenberg, 397.
Liechtenegg, 427.
Liechtenfels, 456.
Liechtenſtain, 346.
Liechtſtall, 378.
Lienz, 394.
Lier, 68.
Lieſſe, 207.
Lieuenau, Liebenauu, 168. 424. 610.
Ligniz, 510. 563.
Lille, Flandriæ, 316. Burgundiæ, 316.
Lilienthal, 446.
Limpach, duplex, 258. 281. 608.
Limburg, in Belgio, 474. ad Lanum, 234. aliud, 155.
Lincöpping, 206.
Lindaw, 320.
Lingen, 399.
Linnich, 254.
Lintz, Auſtriæ, 102. 495. 586. 594. ad Rhenum, 237.
Lippe, Lippſtatt, 425.
Lipnick, 164.

Lipovitz, 195.
Liwoltwitz, 517.
Lòben vel Lówin in Sileſia, 408. 417.
Loburg, 559. & ſeq.
Lochau, 383.
Lóffing, in Silua nigra, 348.
Loitſch, 482.
Londen, Britanniæ, 290.
Lónfeld, 542.
Longeville Abbatia, 292.
Lor, Lohr, 213.
Lorſch, 587.
Loſanna, 328.
Lohsdorff, 590. & ſeq.
Loſenſtein, 478.
Lottſtätten, 616.
Lóuen, Louanium, 63.
Lowich, Lowiez, 158. & ſeq.
Lübeck, 132. 448. 501. 554. 612. 614.
Lübecke, 211.
Luben, in Sileſia, 422. in Luſatia, 143. 507.
Luberas, Luberoſe, 140. 211.
Lublau, 412.

Luchau, 198. 553.
Lucern, 344. 378.
S. Lucii Steig, 620.
Ludinghauſen, 406.
Lünenſtatt, vel Luneville, 305.
Lunden in Dietmarſia, 189.
Lugan, 379.
Lumbach, 518.
Lumerſum, 253.
Lumitſch, 516.
Lüneburg, 131. 499. 614.
Lunen, 406. 425.
Lutherlohe, 177.
Luich, Leodium, 67. 474.
Lutzen, 113. & ſeq.
Luzenburg, 68. 278.
Lyon, 335.
Lyptau, 644.
Lyzke, 656.

M.

Madrid, 341.
Magdenburg, 184. 191. 386. 498. 553. (657.
Maienfeld, 620.
Mainbernen, 541.

Mal Borgetto, 368. 639.
Malchau, 200.
Malchin, 200.
Malmedier, 473.
Mals, 452. & ſeq. 578.
Manheim, 249. 551. 566. 606.
Mansfeld, 128. 184. 553.
Marbach, quære Marpach, 188.
Marche, vel Marche en Famine, 65.
Marchpurg, 214. 396, 403. 479.
Marchdorff, 210, 489.
Marck brait, 174.
Marckelsheim, 426.
Marckerlbach, 548.
Marckgroningen, 80.
Marckſul, 555. & ſeq.
Maresfelde, 121. & ſeq.
Marienburg, Miſniæ, 141. & ſeq. 445.
516. Boruſſiæ, 151.
Marienrode, 176.
Marienwerder, 601.
Maros, 652.
Marpach, 188. 604.
Marpurg Haſs. 214. 403. Styriæ, 396.

Marſal, 573.
Marsperg, 215.
Martelenge, 65.
Martorel, 340.
S. Martinswand, 353. Cœnob. 645.
Maſtrich, 69. 252.
Matern, Matran, 356.
Mathauſen, 584. 595.
Maurbach, 585. 588. Cœnob.
Mausthurn, 75.
Maut, 396.
Mauterdorff, 96.
Mautern, Stiriæ, 94. Auſtriæ, 365. (590.
Mazenheim, 429.
Meaux, 307.
Mecheln, 63.
Meckenheim, 72.
Medenblick, 246.
Meiningen, 190. 546.
Meintz, 75. Moguntiacum, 250. 566.
Meiſſen, 139. 663.
Meldorff, 179. & ſeq.
Melle, 226. 557.
Mellingen, 226. 387.

Melk, 587. 596.
Melſungen, 555.
Memmel, 153.
Memmingen, 577. 309.
Mengen, 616.
Meran, Voitlandiæ, 115. Tyrolis, 453. 478.
Merenberg, Merenburg, 376.
Mergetheim, 189. 223. 548.
Merla, 463.
Merſeburg, 558. & ſeqq.
Merspurg juxta lacum Bodmicum, 311. 388.
Merxhauſen, Marxhauſen, Cœnobium, 209.
Meſchede, 218.
Meſeritz, 600.
Meſtres, 360. 636.
Meyen, 251.
Meyenfeld, 620.
Meyland, 379. 486. 621.
Meinz, quære Maintz.
Metz, 66. 291. 573.
Michelſtatt, 609.

Middelburg, 252.
Middelfar Sund, 523.
Milbach, quære Mülbach.
Milden, 328.
Milteberg, 224. 455. 608.
Mindelheim, 309.
Minden, 169. 400. 547. 659. 661.
Minſingen, 298. 476.
Miruuart, 261.
Miſtelbach, 626.
Mittau, 154.
Mitteruuald, 353. 526. 666.
Molheim, 219.
Mönchen, 90. & ſeq. 537.
Mönchsberg, 114.
Monheim, 107. 622.
Monſerrate, 340. & ſeq.
Monteſiaſcon, 364.
Mont-Juſtin, 377.
Montmelian, 331.
Monts en Hainault, 263.
Montpelier, 338.
Morat, quære Murten.
Mourges, 329.

Morungen, 171.
Morsburg, quære Mersburg, 310.
Mortzhofen, 632.
Mortszuſchlag, 632.
Mosbach, 549. & ſeq.
Mosburg, 99.
Moſch, 149. 419.
Motta. 370.
Moudon, quære Milden, 243.
Mouſon, Mouzon, 293.
Müdoch, 608.
Muerten, Morat. 327. 381.
Mügliz, 557.
Muckenberg, 140.
Mulbach, quære Milbach, 604.
Mulberg, Miſniæ, 383. 662. in March. Badenſi, 478.
Mulhauſen, Sundgoiæ, 376. 574. Thuringiæ, 462. Badenſis March. 562. Boruſſiæ, 602.
Mülingen, 134.
Mulroſe, 140.
Mumpelgart, 315. 492. 574.

Münden, 171, 402.
Munderkingen, 615.
Münſter, Weſtphaliæ, 220. 405.
Münſter Bilſen, 69.
S. Cornelii Münſter, 251.
Münſterſchwarzach, 663.
Murau, 96.
Muyden, 243.

N.

Nabburg, 444.
Nachod, 156.
Naerden, 243.
Namur, 64.
Nancy, 305.
Nantua, 334.
Narbonne, 338.
Nareuu, 159.
Naſareuth, 354. 490. 578.
Naters, 323. Nauu, Langenauu, 390.
Naumburg, 112.
Nawe, 203.
NeckersElz, 550. 605.
Neckersgmund, 248. 549. 606.
Neckerſteinach, 606.

NeckersUlm, 605.
Neidena, 609.
Neim, vel Nehem, 219.
Neiſſæ, Sileſiæ, 161. 627. Coloniæ Agripp. 238.
Nellenburg, 491.
Nerreſtein, 250. 566.
Nerung, 153.
Neſſelbach, 542.
Neſſelwang, 488. 489. 577.
Neuuburg, juxta Danubium, 108. 440. 581. 592. juxta Viſtulam, 420. Oenum, 494. Fioniæ, 524. Rheni, 565. Auſtriæ inferioris, 585. 597. ad Viſurgim, 611.
Neucoping, 195. Neuangermund, (514.
Neuuenburg, 296. 349.
NeuuenRalen, 200.
NeuuenCamp. 201. & ſeq.
Neuf-Caſtell, 279.
Neuugarten, 435.
Neuhaus, in Paderborn. Epiſcop. 557. in Comitatu Bentheimenſi, 281. 399.

Neukirch, in Bavaria, 87. in Helvetia, 312. in Auſtria, 631. in Flandria, 265.

Neumagen, 244.

Neumarckt, Tyrolis, 358. Palatinatus Superioris, 529. Sileſiæ, 421. Salisburgenſis Epiſc. 518. Bavariæ, Auſtriæ inferioris, 587. Stiriæ Super. 634. Voitlandiæ. 115.

Neuumegen, 244. 575.

Neuumünſter, 183.

Neuport, 271.

Neurode, 463.

Neus, quære Neiſſe, 238, 627.

Neuuſtatt, Franconiæ, 258. ad Kocheram, 189. 466. 552. 561. Megapolitan. Ducat. 501. ad Hartam, 540. ad Furam, 514. in Auſtria, 630.

Neuſtattlin, Bavariæ, 85. 533. 592. in Princip. Coburgenſi, 111. in Palatinatu Super. 137. in Moravia, 163. in Sileſia, 422. in Hungaria, 411.

Neuuis, Nyon, 329. Neuitſchin, 164.
Niclasberg, vel Niclasburg, Lotharingiæ, 305. Moraviæ, 626.
Nicy, 330.
Nichof, vel Neuuenhof, 438.
Niem, 169.
Niemes. Niemitſch, 147. 338.
Nienburg, ad Viſurgim, 611.
Nienhaus, quære Neuhaus, 221. 399.
Nienkalen, 200.
Niekerke, quære Neuukirch.
Niecoping, 195.
Nismes, 338.
Nittenauu, 86.
Niuelle, 265.
Noppenauu, 301.
Nórdlingen, 350. 391.
Noreia, 369.
Nordheim, 122. 176. 398. 546.
Norten, 176. 546.
Noſſen, 139. & ſeq.
Nûmagen, 244.

Numburg, 112.
Nünkilch, quære Neuukirch.
Nürenberg, 108. 392.
Nüttingen, 539.
Nuys, 238.
Nymburg, Bohemiæ, 155. 562.
Nymptſch, 156.
Nyon, 329.

O.

Obedach, 521. & ſeq.
Oberkirch. 301.
Obernburg. 608.
Ober-Weſel, 74.
Ochſenberg, 669.
Ochſenfurt, Franconiæ, 106. 529.
Oeda, 609.
Odenwald, 609. & ſeq.
Oderberg, Aderberg, 667.
Oedern, 139.
Oede, 587.
Ofen, 653. & ſeq.
Offenbach, 225.
Offenburg, 427. 571.
Olau, 407. 416. 628.

Oldenburg, Weſtphaliæ, 212. 446. Holſatiæ, 446.
Oldendorff, quære Aldendorff.
Oldeslo, 448.
Olive, 151.
Olkerol, 236.
Oelkuſcha, Olkuſch, 410.
Olmutz, 164. 557. 626.
Oels, 157.
Olsnitz, 118.
Onoltsbach, 467. 528. 552. 623.
Oppeln, 408. 415.
Oppenheim, 250. 566.
Opoliano, 482.
Orange, 337.
Oringen, Oeringen, 467. 552.
Orlik, 163.
Ortenburg, Bavariæ, 100. Wetteraviæ, Haſſiæ, 214.
Ortrant, 143.
Oſchersleben, 197.
Oſchitz, 508. 516.
Oſſera, 341.
Oſsfelde, 198.

Oſsnabruck, 217. 405. 557.
Oſoppo, 638.
Oſterburg, 185.
Oſterhauſen, 133.
Oſterhofen, 103. 582.
Oſterrode, 123.
Oſtra, 159. 164.
Oſwieczin, 175.
Ottensheim, 102. 594.
Otterberg, 460.
Oetingen, Rhetiæ, 174. 391. Bavariæ, 534. & ſeq.
Ottmarſen, 426.
Ottmarsheim, 604.
Ottweyler, 258. & ſeq.
Ouar, 654.
Oudenarden, 271.
Oueriſca, 273.

P.

Paderborn, 210. 425.
Padua, 360. & ſeq.
Palma, Fori Julii, 371. 483. Burgundiæ ſuperioris, 316.
Pappenheim, 107.

Parchwitz, 422.
Parduitz, 556.
Paris, in Silva Arduenna, 261. in Galliis, 308.
Partenkirchen, 353.
Paſſaw, 101. 494. 583. 593.
Patenſei, 172.
Paterniacum. 328.
S. Paternion, 367. 395.
S. Paul, Cl. 372. alius. 372.
Pechlarn, 596. Pechling, 596.
Pegau, 119.
Peina, 657.
Peiſchkrotſchan, in Oppelienſi Duc. (415.
Pels, Pelſum, 634.
Penick, 515.
Penzwang, 580.
Perueſe, Peruues.
Perleberg, 186. 501.
Perpignan, 339.
Peſtōn.
Pettau, 99.
Peterling, 328.
Petersburg, 216.

Petersthal, 302.
Peting, 92.
Petmes, 108.
Peurbach, 102, 103.
Peylberg, Beylberg, 526.
Peuze, quære Beytzen.
Pfaffenhofen, 527. 537.
Pfalzburg, 304. 572.
Pfarrkirchen, p. 100.
Pfätter, 593.
Pforzheim, 294. 297.
Pfreimt, 444.
Pfullendorff, 491. 616.
Philipsburg, 566. 568.
P. Pilati domus, & patria, 336.
Pilau, 152. Pianora, 362.
Pilhowitz, Pilitz, 161.
Pilſen, 87. 532.
Pinnenberg, 178.
Pirna, 441.
Piwinze, Piunitze, vel Kellershals, 412
Plädling, 582. Plate, 435. & ſeq.
Plauen, Voitlandiæ, 115. 118. Megalopol. 186. 200. 383.

Pleinfeld, 108.
Pleinling, Pleinting, 583.
Pleſs, 165. 416.
Plettenberg, 228.
Pleyenſtein, Pleyſtein, 532.
Plindenburg, Vice-gradum, 652.
Plindenmarckt, 587.
Plinecz, 438.
Plöen, Plöne, 183. 523.
Plotzge, Plozigh, 135.
Pludentz, 451.
Podiebrat, 556.
Poggibonzi, 363.
Poll, Polle, 401.
Polleben, 133.
Polna, 624.
S. Polden, 588. 589.
Pommern, & quæ ad regnum Sueciæ ſpectant, 436.
Pont à Fella, 368. & ſeq.
Poppart, 73.
Popperingen, 269.
Popetſch, 480.

Popſingen, 613.
Porto Gruar, 369.
Poſen, 149. 419. 421. 600. Hinc via Cracoviam ducens, 600.
Poſenboig, 584.
Poſsmann, 541.
Potenſtain, 113.
Potſtein, Potzſten, Polsdaram, 203. 513.
Potzen, quære lit. B. 357.
Praga, 88. 89. 442. 516. 521. 556. 625.
Prauſnitz, 418. 421.
Pregel Montes, 522.
Prentzlau, quære in B.
Preſsburg, 641.
Preuſchmarck, 601.
Pribitz, 643.
Primolano, 359.
Pritzwack, 559.
Profeck, 372.
Proſtnitz, 626.
Proſtomeritz, 431.
Pruck, quære in B. 87.

Pu-

Puebla, 341.
Puchen, 629.
Pulka, 431.
Pulckenhain, 562.
Pulckwitz, 422.
Pulſnitz, 145.
Pomſen, 517.
Poſen, 419.
Ponawitz, 421.
Pyrtaumerwald, 482.
Pyritz, 207.

Q.

Quackenbrugg, 216.
Quedlinburg, 126. 660.
Quesnoi, Quercetum, 288.

R.

Rab, 655. & ſeq.
Räbitz, 117. 424.
Rade, 228. Alia, 424.
Radeburg, 143.
Radicofani, 364.
Ragaz, 375.
Ranſtatt, 113.

Rain, 580.
Rackerspurg, 99.
Ranten, 96.
Rapperſweil, 374.
Rapin, quære Rupin, 383.
Raren, Raron, 323.
Raſtatt, in Salisburg, 95. in Badenſi Marchionatu, 295.
Raſtatter Taurn, 95.
Ratenau, 500.
Ratibor, 416.
Ravenſpurg, 310. 388. 488. 489. 617.
Ravenſtein, Miſniæ, 139. 141.
Rauſchenberg, 403.
Ratzenburg, 554.
Regenſpurg, 85. 445. 530. 564. 581.
Regenſtauff, 86.
Reichenbach, 80. aliud Voitlandiæ, 665.
Reichenhall, 487.
Reichenſtein, 161.
Reiffenſtein, 634.
Reichertzhofen, 136. 527.
Reichersperg, 494.
Reinhertz, 156.

Reipoltzkirch, 459.
Reite, 490. 577.
Rechlinghauſen, 425.
Remlingen, 542.
Remseck, 604. Remus, 484.
Renara, quære Ronſa.
Rens, 73. & ſeq.
Rensburg, 181.
Rentin, Renty, 289.
Reol, 575.
Rees, 242.
Reuti, 345. 577.
Reuten in Ulm. territorio, 345.
Reutlingen, 298. & ſeq. 476.
Retz in Palatinatu ſuperiore, 87. in Auſtria, 431.
Rhaden, quære, Rade.
Rheinfelden. 313.
Rheinfels, 74.
Rheinhauſen, 79. 257.
Rheinzabern, 569.
Rhenen, 244.
Rhineck, 320.
Rharmſpring, 122.

Ribnick, 416.
Ribnitz, 416. 449.
Riedlingen, 616.
Riga, 155. & ſeq.
Rigelburg, 575.
Rinckleben, 126.
Ringingen, 346.
Ringſtede, 524.
Rintelen, 400. 611. 658.
Ripen, 180.
Riſelsheim, quære Ruſſelheim.
Riva, 485.
Riſenburg, 601.
Rivoli, 333.
Ripa Riva, 486.
Rochefort, 262.
Roche en Ardenne, 23.
Rockenhauſen, 459. & ſeq.
Rokizan, 88.
Rolle, 329.
Roma, 365.
Romhilde, 190. 502. 546. 613.
Ronſa, 268.
Rorſchach, 320. 618.

Roſchilde, 524.
Roſſelar, vel Rouillers, Roulers, 271.
Roſenberg, Franconiæ, 549. Hungariæ, 411. 644.
Roſenfeld, 347.
Roſenheim, 493. juxta Inum, 527.
Roſtock, 187. 194. 448. 560. 612.
Rot, in Franconia, 109. 226.
Róte. 116.
Rótelſtein, 94.
Rotenberg, 487.
Rotenburg, juxta Tubarim, 105. 503. 560. ad Nicrum, 299. Haſſiæ, 168. Tyrolis, 612. Verdenſis Epiſcop. 555.
Rottenkirch, 123.
Rotenmann, 93.
Roterdam, 240.
Röringen, 549. & ſeq.
Rotornacum, 268.
Rouigo, 361.
Rotweil, 348.
Rudelſtatt, 111. 132.
Rudnikii, 159.

Ruermund, 255. & ſeq.
Ruckersdorff, 530. Rusnahora, 411.
Rupin, Rapin, 383.
Rüſſelheim, 76. 567.
Ryſſel, 265.

S.

Sachſenburg, Thuringiæ, 127. Weſtphaliæ, 218. Carinthiæ, 395.
Sacile, Sicill, 637.
Sacklutſchen, 414.
Salfeld, 111.
Salm, 67.
Salmunſter, 214. 505.
Salſas, 339.
Saltza, in Archiepiſcopatu Magdedeburg. 134. 497. in Thuringia, 122. 462.
Saltzburg, 92. 518. 535.
Saltzkotten, 215.
Sangerhauſen, 128. 135. 191.
Saragoza, 341.
Sarburg, 572. & ſeq.
Sarbrugge, 281. & ſeq.
Sardon, 334.

Sargans, 375.
Sarmund, 511.
Satz, 458. Scapraria, 363.
Scephuſium, 645.
Schaffhauſen, 312. 387. 475. 492. 616.
Schaidwien, 631. & ſeq.
Schalaburg, 590.
Schamhaupt, 136. Scharding, 494.
Schareſch, 646. Scharmenſel, 419.
Schaumburgenſis Comitatus, 658.
Schedlitz, 409. 468.
Schefftersheim, Schaffterſinn, 548.
Schefflentz, 549.
Schefflarn, 525.
Scheidnitz, 353.
Scheiffling, 634.
Scheppenſtatt, 128.
Scherding, 103. & ſeq. 494.
Scherneck, 616.
Scheslitz, 468. 665.
Scheuditz, 353.
Schiffelen, 304.
Schillingsfürt, 174. 467.
Schiltsburg, 346.
Schir-

Schirgaſt, 415.
Scklättming, 95.
Schlage, 434. 669.
Schlaka, 161. 409.
Schlackenwerd, 457.
Schlan, 458. 516.
Schlanſtätt, 128.
Scklegel, Schlegelleuten.
Schleiden, 251.
Schleswick, 181.
Schletſtätt, 428.
Schleuſingen, 121. 502. 613.
Schlotz, vel Schleitz, 116.
Schlietz, 167.
Schlochaw, 438.
Schlüchter, 505.
Schmalkalden, 190.
Schmideberg, 665.
Schmittenbach, 116.
Schonberg, in Megapolitano Ducatu, in Voitlandia, 118.
Schoneckh, 150. 438.
Schonfeld, 345.
Schienflieſs, 207.

Schonhauu, 352.
Schönthal, 189.
Schönwerda. 133.
Schopfen, 348.
Schopfloch, 360.
Schorndorff, 188. 538. 603.
Schraitenthal, 431.
Schriesheim, 465.
Schrobenhauſen, 84.
Schrock, 565.
Schütt, 651.
Schuttorf, quære, Scutorf, 221.
Schwabach, 108. 392.
Schuttenhütte, 444.
Schwan, 187. 194.
Schwäbiſch Hall, 551.
Schwanbeck, 128.
Schwandorff, 444.
Schwanſtatt. 518.
Schwant, 536.
Schwartzach, 456. 663.
Schwartzenfeld, 444.
Schwatz, 487. Schwechat, 640.
Schweinfurt, 175, 189. 503. 613.
Schwei-

Schweinitz, Saxoniæ, 383.
Schwerin, 194. 501.
Schwerte, 229. 400.
Schwetz, 150.
Schwitz vel Schweitz, Helvetiæ, 322.
Scutorf, 221. Schwolla, 399.
Seben, 357.
Sedan, 293.
Sedunum, quære Sitten.
Seefeld, 353.
Segenburg, 184. & ſeq.
Seguntia, 342.
Seehauſen, 185.
Seckingen, 313. 374.
Selgenſtatt, 225.
Seltz, 565.
Semring, Mons, 632.
Senfftenberg, 143.
Siburg, 236. Sicill, 637.
Siders, 324.
Siena, 363.
Sieſſen, 80.
Sigen, Siegen, 228.
Sigenburg, 533.

Sigersdorf, 509.
Silenen, 322.
Simmern auffm Hundsruck, 472. 576. in Thuringia, 128.
Sinei, 84. Sinsheim, 466.
Sintzig, 72.
Sittau, Zittau, 148.
Sitten in Valeſia, 324.
Sitzenberg, 586.
Skeuditz, Scheuditz, 498.
Slauckouu, Slaka, 161. 409.
Schlettſtatt, Seleſtadium, 428.
Sloten, 233.
Schmirſchütz, 155.
Sneck, 233.
Sobieslau, 526.
Soeſt, 219. 425.
Soleuure, 66. Solingerwald, 171.
Solothurn, 381.
Soltauu, 173.
Soltwedel, 198, 498, 553.
Sombref, 267.
Sommern, quære Simmern, & majus Simmern, 134.

Sommersburg, Sommerſeburg, 198.
Sonnen wald, 143.
Sora, 416.
Spa, 67.
Spandauu, 382. 512.
Spangenberg, 461.
Sparenberg, 216.
Speyer, 260. 550. 561. 566. 568.
Spilberg in Moravia, 432. in Auſtria. 594.
Spilimbergo, in Foro Julii, 637.
Spital, in Carinthia, 366. 395. in Stiria, 367. 632.
Spitz, 584.
Splugen, 621.
Spring, 661. & ſeq.
Sprottau, 148.
Stablo. 67.
Stade, 447. & ſeqq.
Staleck, 74.
Stams, 484.
Stargard, in Pomerellia, 150. in Pomerania, 203. 207. in Megapolitano Ducatu, 384.

Starrimiaſta, 412.
Starkenburg, 465.
Stasfurt, 135. 184.
Stattberge, 215.
Statthagen, 658.
Stauaren, 231.
Stein, in Helvetia, 311. in Palatinatu, 249. 566. in Auſtria, 584 in Ducatu Wurtenbergico, 603. in Bavaria, 91.
Steinach, 93. aliter, 356.
Steinauu, an der Straſs, 505.
Steinen, vel Steinheim, 210. Steinen-Kirch, 519.
Steislingen, 616.
Steckborn, 311. 388.
Stendelichen, 514.
Sterneberg, in Marchia, 146. in Megapolitano Ducatu, 194. in Moravia, 626.
Sterzingen, 356.
Stettin, 436. 450. 514. 667.
Steyr, Urbs, 478.

Steyreck, 478. 583.
Steyrgaſtẽ, 478.
Stickhuſen, 216. 547.
Stockach, Stochach, 491. 616.
Stocckerauu, 485.
Stockolm, 209.
Stockſtatt, 249. aliud, 566.
Stollberg, 126.
Stollhofen, 295.
Stolpe, 433. 669.
Stoltenberg, 450.
Stotzingen. 621.
Stralburg, 465.
Stralſund, 201. 385. 449.
Strammel, 208.
Stras, 581.
Strasburg, 302. 427. & ſeq. 538.
Straſsoldo, 483.
Straſsuualden, 518.
Straubingen, 582. 593.
Stregnes, 206.
Strelitz, majus & minus, 408. 415. 417.
Strenberg, 587.

Strigonium, 652.
Stromm, 595.
Strudel, 595.
Strummen, 165.
Stuben Alben, 98.
Sturgatt, 296. 538.
Stutthof, 152.
Sula, 121. 613.
Suder Coping, 206.
Sultzbach, 531.
Summerein, 651.
Suſatum, quære Soeſt.
Schuuarte Sluis, 400.
Suſa, 332.
Sueitz, 322.
Schwoll, 232. 399.
Sylein, 322. 411.
Syllenſee, Sullenſchee, 463.

T.

Tabor, 163. 520.
Tain, vel Thein, 337.
Tallaim, duplex, 608.
Talla, Talheim,

Talſingen, 591.
Tangermund, 192.
Tapoltſchan, 643.
Tarvis, majus & minus
Tarviſium, 360. 368.
Tarnowitz, 409.
Tata, Dotis, 651.
Tattenried, quære in D. 574.
Tauren, 96.
Tcenstochouen, 601.
Teben, Dewin, 641.
Teinitz, Tenitz. 87.
Teinz, 162.
Tel, 474. Telſs, 484.
Templin, 384.
Tennenlohe, 109.
Tenſtatt, 191.
Teruurin, Tervuren, 77.
Tervis minus, 368.
Teſchen, 410.
Teſsuuang, 530.
Tettelbach, quære D. 455.
Tetnang, Tetlang, 617.
Teuffenbach, 633.

Teupitz, 146,
Teutſchenbrot, 163. 624.
Tham, Dame, 666.
Thomsbruck, 122.
Thann, 376.
Theonville, quære Dietenhoſen, 66.
Thierenſtein, 596.
Thebæ, Dieben, 120.
Thiſſen, ibid.
Thonaſtauff, 162. 593.
Thonawert, 104. 107. 592.
Thosna, 191.
Thonau, cujusq; loca quædam periculoſa, 596. & ſeq.
Thüren Walthuren, 609.
Tieffenbrunn, 294. 296.
Turnauu, Tirna, 642.
Titſchein, 164. 630. Tockay, 647.
Tolkemit, Tolermit, 669.
Tonna, 191. Tonningen, 180.
S. Tonis, 238.
Torenburg, Tranſilvaniæ, 649.
Torgau, 507. 665.
Torgelau, 450.

Torn, 419. Thorn, Thorunum, 601.
Thornhuet, 255.
Tornick, Dornick, 264.
Toſt, 409. 415.
Toul, 305.
Trachenberg. 418. Tragburg, 639.
Trautenauu, 562.
Trebitz, 624.
Tremmen, 203. 385.
Tremonia, quære Dortmund.
Trendelburg, quære in D.
Trentſchin, 644.
Treptau, 204.
Treſsmauer, 384. 585. 590. 668.
Treuen Britzen, 202. 511.
Treviſo, 360. 636.
Treis-Ziegenhain. 461.
Tribau Moravica, 556.
Triebel, 145.
Trient, Tridentum, 358.
Trier, 259. & ſeq. 561.
Trieſt, 373.
Trofeyach, 477. 521.
Tronſperg, Troſpurg, 493.

Tü-

Tübingen, 346. ſeq. 539.
Tſchoppa, 139.
Tuchen, 559. Tuin. 280.
Tull, 597. Tulbing, 588.
Tuln. Auſtriæ, 585. 597.
Tundern, 180. Tungen, 312.
Turino, 333. & ſeq.
Türſcheureut, 138.
Tuſis, 621.
Tutlingen, quære in D, 475.
Tybern, 372.
Tyrol, 453. Arx.

V

Vach, 175. 505.
Vahingen, 79.
Valleocourt; 280.
Valuaſon, 370.
Varadinum, VVardein, 648.
Variſe, 291. Uberlingen, 489.
Vcht, 169. Udernheim, 566.
Vecht, 405.
Veſtritz Stiriæ, Veiſtritz, 480. & ſeq.
S. Veit, in Auſtria, 585. in Carinthia, (635.
Veitsbrunn, 540.

Velburg, 136.
Veldkirch, quære in F. 451. 636.
Venedig, 360. 483. 636.
Venlo, 239. Venzone, 369.
Verden, Weſtphaliæ, 539. 611.
Veſontio, Biſantz, quære in B.
Veſoul, 377.
Veſt, Dynaſtia, 425.
Uffenheim, 529.
Vianden, Viandelen, 78. 283.
Vicegradum, 652.
Vierraden, 666.
Villach, 367. 395. 636.
Villers, 283. Villingen, 348.
Vilna, 159. 669.
VilsBiburg. 100. 534.
Vilshofen 103. 393. 583.
Vinnenborg, 124 Virton, 284.
Viſchamund, 640. 651.
Viſp, 323. Viterbo, 364.
Ulm, 389. 579. & ſeq. Ulothe, 169.
S. Ulrichskirchen, 625.
Ultzen, 130. 498.
Underſtorff, 99. Unkel, 237.

Unkermunda, 202.
Unzmarck, Hundsmarck, 97. 633.
Vochburg, 581.
Voerde, in Bremenſi territorio, 405.
Vocklabrugg, 518.
Voitsberg, 98.
Volkach, 175.
Volkeroda, 122.
Volckmarckt,
Vokelmarckt, 395. 523.
Volkmarſen, 210.
Vollenhofen, 232.
Vorde, 405.
Vordernberg, 477. 521.
Upſal, 206. Urb, 214.
Viſeren, 322.
Vrſin, quære Irſin, 496.
Urſpring, 602.
Ury, 322. Uſſing.
Utrecht, 245. & ſeq.
Uuerne, 77.

W

Wachtendonck, 239. Wageck, 496.

wageningen, 244.
waidhauſen, 331.
waghauſel, 568.
waidhauſen, 531.
walcourt, wallencourt, 208. & ſeq.
wald-Capel, 461.
wallenburg, 380.
wallendorf, 412.
wallenſtatt, 374.
waldshuet, 313.
waldmünchen, 87.
waldſaſſen, 138. 443.
waldſee, Sueviæ, 388. 491. Auſtriæ, 595.
waldthürn, 609.
wangen, 319. 489.
wartborg, wartburg Daniæ, 195. weſtphaliæ, 212. 557.
wartber, Hungar. 642.
wardeberg, 212.
wardein, 648. ſeq. warna, 411.
warnemünde, 195.
warnetwald, 282. ſeq.
warſau, 158.

warta, Poloniæ, 157. Sileſiæ, 156.
wartberg, Hungar. 642. weſtphal. 210, quære wartbug, Thuring.
waſſenburg, 91. aliud. 255.
waſſertrudingen, 623.
waſungen, 554.
waueren, 272.
wauremont, 77. watzau, 154.
weiden, in Palatinatu ſuperiore, 137. in Foro Julii, 371.
weickershein, 550.
weinmar, 132.
weingarten, 388
weinheim, 465.
weiſselmünde, 151.
weiſſenau, 114.
weſſenburg, in Norico. 107. 529. Alba Julia in Tranſiluania, 649. juxta Rhenum, 570. ſeq.
weiſſendorff, 638.
weiſſenfels, 112. weiſſenhorn, 297.
weiſſenkirchen, 98. 596. aliud, 103. 629. in Moravia, 164.

Weiſſenſee, 127.
weiſſenſtatt, Welſtatt, 457.
Weiswaſſer, 147.
VVelberen, 442.
VVelmenach, 73. 74.
VVels, 517. & ſeq.
VVelſenach. VVilsnak, 501.
VVembdingen, 440. & ſeq.
S. VVendel, 78. 259. 561.
VVerben, 192.
VVerfen, 95. VVergel, 487.
werle, 219. werne, 77. 406.
werth, weert, 255.
weſel, Super. 74. Inferior, 242. 425. in Bohem, 520.
weſele, 520.
weſen, 321. 374.
weſternitz, 628.
weſterſtatten, 81. weſthofen. 459.
wetter, 214. wetzlar, 227.
wien, Auſtriæ, 585. 589. 598. Galliæ, (381.
wietlispach, 381.
wiflispurg, 328.
wildan, 479.

VVilde in Lithuania, 159. 669.
VVildenhayn, 512.
VVildeshauſen, vel VVilshauſen, 212. 399. 405.
S. VVillibald, 103.
VVilich, 238. VVilliſau, 378.
VVillitſchka, 412. & ſeq.
VVillſtatt, 302. & ſeq.
VVilſenack, 501.
VVilſter, 178.
VVimpfen, 247. 466. 561.
VVineda, 603.
VVinnenburg, 124.
VVinſen, 177. 499.
VVinsheim, 174. 549. & ſeq.
VVinoxbergen, 269.
VVinter, juxta Rhenum, 237.
VVinterberg, 218.
VVinterthur, 343. 618.
VVintzenberg, 176.
VVipfeld, 189.
VViſcha. VViskouu, 626. 629.
VViſseloch, 466. 469. 561.
VViſſenthal, 139.
VViſ-

wiſmar, 197. 199. 448. 612.
wittenberg, in Saxonia Electorali, 120. inferius VVittenberg, 131. in Marchia Brandeb. 197. in Ducatu Megapolitano, 186. in Lauenburgenſi Ducatu, 131.
witſtock, 383.
woldenberg in Marchia, 146 439. in Brunſuicenſi Ducatu, 397.
wolffenbüttel, 129.
wolffsberg, 522.
wolffshagen, 210.
wolffrahtshauſen, 525.
wolgaſt 449. VVollin, 668.
wolckenſtain, 141.
wolkiniki, 159.
wolmerſtat, 185. 498. 553.
woringen, 239.
workum, Friſlandiæ, 231. Hollandiæ, 240.
worlik Orlik, 163.
worms, 249. 550. 551.

worms-

wormskirchen, 407.
woticz, 520.
wueh, 70.
wultzburg, 528.
wurzach, 310.
würtzburg, 166.& ſeq.189.455.529.
542.
wurzen, 508. 516.

Z

zaking, 590.
zanau, zana, 434. 669.
zeben, 413. zebing.
zeillern, 587.
zeitz, 118.
zell,ad Hammerspach, 571. in Luneburgenſi Ducatu, 177. 539.
zellerbad, 149.
zellerndorff, 431.
zerbſt, 559. 656.
ziehengein, 461. 601.
ziegenhals, 160. 627.
ziegeſar, 386.

Zierenberg, 424.
Zinſiſch, 72.
Zips, Scepuſium, 645.
Zipſerhaus, 645.
Zittau, 148.
Znoym, 431. 623.
Zofingen, 326. 378.
Zorwick, 89. 497.
Zuckmantel, 537.
Zulck, 161.
Zürich, 343. Tigurum, 374.
Zurzach, 617. & ſeq.
Zuſameck, 345.
Zusmerhauſen, 82.
Zutphen, 230.
Zuenckau, 119.
Zweybrüggen, 79. 258. 460.
Zwifalten, 346.
Zwikau, 115. 665.
Zwingenberg, 464.

FINIS.

Ad 1H68148